

## 6. ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ)

### 1<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ

#### «ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι»

##### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ101</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>1<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse@uoi.gr">https://www.ecourse@uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας, τις πηγές, και την φιλοσοφική τους ερμηνεία.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Γνώση των έργων και της διδασκαλίας των φιλοσόφων.</li> <li>• Κατανόηση των φιλοσοφικών αντιλήψεων των Προσωκρατικών φιλοσόφων, του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους.</li> <li>• Το μάθημα προφέρει μία συνολική εικόνα της αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας από τις απαρχές μέχρι τον 6<sup>ο</sup> μ.Χ. αιώνα. Προσφέρει επίσης μία γενική εισαγωγή στα βασικά ζητήματα της προσωκρατικής σκέψης και στον στοχασμό του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυτόνομη εργασία.</li> <li>• Άσκηση κριτικής ικανότητας.</li> </ul>	

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η διάκριση ανάμεσα στον Μύθο και τον Λόγο.
- Οι αντιλήψεις του Ηρακλείτου.
- Αλήθεια και δόξα στον Παρμενίδη.
- Το ερώτημα για την «ιστορική πρόοδο» στον Ξενοφάνη.
- Η σχέση ανάμεσα στην Ιατρική και τη Φιλοσοφία: Ιπποκρατικά κείμενα - Πυθαγόρειοι – Αλκμαίων.
- Η παρουσία του Σωκράτη.
- Η διδασκαλία περί Ιδεών στον Πλάτωνα.
- Η θεωρία της ψυχής στον Αριστοτέλη.
- Πλατωνισμός και Αριστοτελισμός.
- Έμφαση θα δοθεί στη φιλοσοφική ερμηνεία των πηγών, στην ανάπτυξη του φιλοσοφικού περιεχομένου των εννοιών και στην κατανόηση της ιστορικής διάστασης της φιλοσοφίας.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας</p>	<p>86</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b> <b>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</b></p>	<p><b>125</b></p>

<p>καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Γραπτή εξέταση</b> στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (100%).</p>

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### -Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Κωνσταντίνος Γεωργούλης, *Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης*, Θεσσαλονίκη, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, 2009 (1962).
- Βασ. Α. Κύρκος (έπιμ.), *Οι Προσωκρατικοί. Οι μαρτυρίες και τα αποσπάσματα*. Τόμ. 1-3. Αθήνα, Παπαδήμας, 2011.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
- Karl Bormann, *Πλάτων*. Μετάφρ., Ιωάννης Καλογεράκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2006.
- Olof Gigon,, «Η απαρχή της ελληνικής φιλοσοφίας», στο Κ. Π. Μιχαηλίδης (επιμ.), *Οι Προσωκρατικοί*. Κείμενο και μετάφραση, Αθήνα, Imago, 1984, σσ. 49-89.
- Kirk, Geoffrey S.-Raven, John E.- Schofield, Malcolm, *Οι Προσωκρατικοί Φιλόσοφοι*. Μετάφρ., Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., 42001.

## «ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-Υ102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<b>ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το</li> </ul>

<p>Παράρτημα Β</p> <p>• <i>Περιοδικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i></p>
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών των σημαντικότερων φιλοσόφων του 17ου αιώνα και των αρχών του 18ου αιώνα, εντάσσοντας πρόσωπα, φιλοσοφικά προβλήματα, θέσεις και επιχειρήματα στο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο,</li> <li>• να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της μεταφυσικής, της γνωσιοθεωρίας, της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας, της ηθικής, της πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας και της αισθητικής στην εν λόγω περίοδο, καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν οι φιλόσοφοι και τις λεπτές διακρίσεις που έκαναν για να αντιμετωπίσουν <i>θεωρητικά και πρακτικά</i> αυτά τα προβλήματα,</li> <li>• να κατανοούν τις θεμελιώδεις ομοιότητες που παρουσιάζουν οι θεωρίες του Descartes, του Spinoza, του Malebranche και του Leibniz, ομοιότητες που δικαιολογούν τη συμπερίληψή τους στο φιλοσοφικό ρεύμα του ρασιοναλισμού/ορθολογισμού,</li> <li>• να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του ορθολογισμού και των υποστηρικτών του εμπειρισμού,</li> <li>• να κατανοούν τη διαφορετική νοηματοδότηση από κάθε φιλόσοφο θεμελιωδών όρων, όπως Θεός, Φύση, Λόγος και την ιδιοτυπία των επιχειρημάτων που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη φαινομενικά ίδιων θέσεων, λ.χ. αναφορικά με την παντοδυναμία του Θεού</li> <li>• να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές θεωρίες,</li> <li>• να κατανοούν τις σχέσεις που διατηρούν οι φιλοσοφικές θεωρίες με τα πορίσματα των επιστημών της περιόδου, με τη θρησκεία και τη θεολογία, καθώς και με τη λογοτεχνική και καλλιτεχνική παραγωγή της υπό μελέτη περιόδου.</li> <li>•</li> <li>• <u>Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Θα μπορούν:</li> <li>• να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),</li> <li>• να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,</li> <li>• να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου,</li> <li>• να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της νεότερης φιλοσοφίας, ιδίως των εκπροσώπων των ρευμάτων του ρασιοναλισμού και του εμπειρισμού,</li> <li>• να αναγνωρίζουν την καινοτομία που εισάγει η σκέψη των φιλοσόφων των νεότερων χρόνων σε σχέση με τους προκατόχους τους τόσο του Μεσαίωνα όσο και της αρχαιότητας,</li> <li>• να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων τόσο μεταξύ τους όσο και με ηθοστοχαστές, θεολόγους, λογοτέχνες και επιστήμονες.</li> </ul> </li> </ul>
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>
<p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p>

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών                  Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων                  Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                  Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης                  .....                  Άλλες...                  .....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.</li> <li>• Λήψη αποφάσεων.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</li> <li>• Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.</li> <li>• Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.</li> <li>• Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p><b>A. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του 16ου αιώνα</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η μετάβαση από τη μεσαιωνική (χριστιανική και εβραϊκή) φιλοσοφία στη νεότερη φιλοσοφία.</li> <li>• Η φιλοσοφία της Αναγέννησης: Pico della Mirandola, Pomponazzi, Machiavelli, Montaigne και Jean Bodin.</li> <li>• Ανθρωπισμός και σχολαστική φιλοσοφία.</li> </ul> <p><b>B. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του 17ου αιώνα</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο.</li> <li>• Η επικρατούσα κατάσταση στη θρησκεία, στις επιστήμες, στη λογοτεχνία και τις τέχνες.                         <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Μεταρρύθμιση, θρησκευτικοί πόλεμοι, αντιμεταρρύθμιση.</li> <li>✓ Οι μείζονες θεολογικές διαμάχες.</li> <li>✓ Η επιστημονική επανάσταση: μαθηματικά, φυσική, αστρονομία.</li> <li>✓ Η ανάπτυξη του θεάτρου (ιδίως της τραγωδίας και της κωμωδίας).</li> <li>✓ Μουσική, ζωγραφική, αρχιτεκτονική.</li> </ul> </li> <li>• Τρεις θεμελιώδεις έννοιες: Θεός, Φύση, Λόγος.</li> </ul>
--

- Η σύλληψη της ανθρώπινης φύσης.
    - ✓ Σχέση του ανθρώπου με τον Θεό.
    - ✓ Φιλοσοφικές διαμάχες περί αγγέλων.
    - ✓ Σχέση σώματος και ψυχής.
    - ✓ Σχέση του ανθρώπου με τα ζώα.
    - ✓ Λόγος, βούληση, φαντασία, μνήμη.
  - Η σύλληψη της (εξωτερικής) φύσης.
  - Μηχανοκρατία και σκοπιμότητα. Το μηχανοκρατικό μοντέλο στη φύση και στην κοινωνία.
  - Η οργάνωση της πνευματικής ζωής: Ακαδημίες και επιστημονικές εταιρείες.
    - ✓ Ο Francis Bacon και η πειραματική φιλοσοφία.
    - ✓ Thomas Hobbes.
  - Το φιλοσοφικό ρεύμα του ρασιοναλισμού:
    - ✓ Ο Descartes, ο καρτεσιανισμός και η ευκαιριοκρατία ή συντυχισμός (Malebranche).
    - ✓ Ο Spinoza.
    - ✓ Ο Leibniz.
  - Ιανсениστές φιλόσοφοι και θεολόγοι: Antoine Arnauld και Pierre Nicole.
  - Ο Blaise Pascal: φιλόσοφος και απολογητής του χριστιανισμού.
  - Φιλοσοφία του δικαίου: Grotius και Pufendorf.
  - Το φιλοσοφικό ρεύμα του εμπειρισμού:
    - ✓ John Locke και η βρετανική φιλοσοφία.
    - ✓ Αναβιώσεις των αρχαιοελληνικών φιλοσοφικών θεωριών στον 16ο και τον 17ο αιώνα: πλατωνισμού, αριστοτελισμού, στωικισμού, σκεπτικισμού, επικουρισμού, κυνισμού.
    - ✓ Φιλοσοφικές πραγματεύσεις των παθών της ψυχής.
    - ✓ Βασικές πολιτικές θεωρίες του 17ου αιώνα: Hobbes, Spinoza, Locke.
    - ✓ Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου.
    - ✓ Ο Bayle και ο Fontenelle.
- Γ. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των πρώτων δεκαετιών του 18ου αιώνα**
- Οι μεγάλοι δάσκαλοι του 18ου αιώνα: Locke και Newton.
  - Οι σημαντικότεροι φιλόσοφοι του πρώτου μισού του 18ου αιώνα: Berkeley, Christian Wolff, Vico, Montesquieu.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**



<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)</p>	<p>25</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p><b>41 (66 για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Γραπτή τελική εξέταση.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση</li> </ul>	

	της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.)
--	---

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### -Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

#### A. ΠΗΓΕΣ

- Descartes, *Λόγος περί της μεθόδου*, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Χριστόφορος Χρηστίδης, β' έκδοση αναθεωρημένη, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, σειρά "Φιλοσοφία-πηγές", 1976.
- Ρενέ Ντεκάρτ, *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, μετάφραση-σημειώσεις-σχόλια Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα, Εκδόσεις Εκκρεμές, σειρά "Ευμενείς έλεγχοι", 2003.
- Σπινόζα, *Ηθική*, εισαγωγή Βασιλική Γρηγοροπούλου, μετάφραση Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα, Εκδόσεις Εκκρεμές, σειρά "Ευμενείς έλεγχοι", 2009.



#### B. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Jacqueline Russ, *Η περιπέτεια της ευρωπαϊκής σκέψης. Μια ιστορία των ιδεών της Δύσης*, μετάφραση-σημειώσεις-επιμέλεια Κυριάκος Κατσιμάνης, Αθήνα, Εκδόσεις Παραφερνάλια – Τυπωθήτω, 2005, τα τρία πρώτα κεφάλαια του τρίτου μέρους: "Το προμηθεϊκό σύμπαν" (σ. 117-317).
- Παναγιώτης Κονδύλης, *Η κριτική της μεταφυσικής στη νεότερη σκέψη, τόμ. Α': Από τον όψιμο Μεσαίωνα ως το τέλος του διαφωτισμού*, επιμέλεια Θάνος Σαμαρτζής, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2012.
- Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, υπό την εποπτεία του Anthony Kenny, μτφρ. Δέσποινα Ρισσάκη, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη, 2005, κεφ. 3: "από τον Ντεκάρτ στον Καντ".
- John Cottingham, *Φιλοσοφία των επιστημών. Α': Οι ορθολογιστές*, μτφρ. Σοφία Τσούρτη, επιμέλεια Αλέξανδρος Χρύσης, Αθήνα, Εκδόσεις Πολύτροπον, 2003.
- Φρανσουά Σατελέ (επιμ.), *Η φιλοσοφία*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, τόμ. Α', ενότητα Β': *Από τον Γαλιλαίο ως τον Ζ.-Ζ. Ρουσσώ*, Αθήνα, Εκδόσεις Γνώση.
- Pierre-François Moreau, *Ο Σπινόζα και ο σπινοζισμός*, μτφρ. Φώτης Σιατίτσας, επιστημονική επιμέλεια Δημήτρης Αθανασάκης, Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2016.
- Richard H. Popkin, *The History of Scepticism. From Savonarola to Bayle*, αναθεωρημένη κι επαυξημένη έκδοση, Oxford University Press, 2003.
- John Cottingham (επιμ.), *The Cambridge Companion to Descartes*, Cambridge University Press, 1992.
- Don Garrett (επιμ.), *The Cambridge Companion to Spinoza*, Cambridge University Press, 1996.

### -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Δευκαλίων*.
- *Νεύσις*.
- *δια-ΛΟΓΟΣ*.

- Φιλοσοφία (επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών).
- Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.
- Δωδώνη (επετηρίδα του Τμήματος).

### «ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ-ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ»

#### • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ103</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	1 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ – ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ (Διδάσκων: Av. Καθηγητής Κωνσταντίνος Ράντης)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνική		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

#### • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

##### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

• *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές/φοιτήτριες στα βασικά προβλήματα και στις κεντρικές έννοιες της Γνωσιοθεωρίας, αλλά και να αναδείξει επίσης τη στενή σχέση της με τη Μεταφυσική από τις πρωταρχές της ως τον 20ό αι. Μετά την εισαγωγή στη Γνωσιοθεωρία – Μεταφυσική του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη στην Αρχαία Φιλοσοφία, θα αναλυθεί στο μάθημα κριτικά η στροφή της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής στο υποκείμενο στη Νεότερη Φιλοσοφία των ορθολογιστών (Descartes, Spinoza, Leibniz) και των εμπειριστών φιλοσόφων (Locke, Berkeley, Hume). Η ολοκλήρωση της «κοπερνίκειας στροφής» στην Κριτική Φιλοσοφία του Kant και η ριζοσπαστικοποίηση της αυτοκριτικής της γνώσης στον Hegel είναι ο επόμενος βασικός σταθμός της ανάπτυξης του μαθήματος της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής με απώτερο σκοπό να καταλήξει η ανάπτυξή του στη Μετακριτική της Γνωσιοθεωρίας στους Husserl και Adorno στη Σύγχρονη Φιλοσοφία. Από εκεί θα γίνει η μετάβαση από τη Γνωσιοθεωρία στη Θεωρία της Επιστήμης, ή στην Επιστημολογία.

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/φοιτήτριες μαθαίνουν βάσει των κλασικών και επίκαιρων κειμένων τα βασικά ζητήματα της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής από τις απαρχές της ως τη μετάβασή της στη Θεωρία της Επιστήμης, ή στην Επιστημολογία. Προσανατολίζονται στην εννοιολογία της, εξετάζουν λεπτομερέστατα και κριτικά τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στην ιστορική και συστηματική εξέλιξή της και τα κατανοούν. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχουν εντυπώσει στο γνωστικό αντικείμενο της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής, θα έχουν αποσαφηνίσει το πλαίσιο της και τα βασικά της ζητήματα. Κατά αυτόν τον τρόπο θα δύνανται να προχωρήσουν σε περαιτέρω εξειδίκευση και εμπάθυνση σε πιο ειδικές περιοχές της, αλλά και να μεταβούν χωρίς κενά στη Θεωρία της Επιστήμης, ή στην Επιστημολογία.

Στο φροντιστήριο θα αναλυθούν εκτενώς κείμενα των Πλάτωνα, Αριστοτέλη, Descartes, Spinoza, Leibniz, Locke, Berkeley, Hume, Kant, Hegel, Husserl και Adorno.

**Γενικές Ικανότητες**

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:*

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*

*Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις*

*Λήψη αποφάσεων*

*Αυτόνομη εργασία*

*Ομαδική εργασία*

*Εργασία σε διεθνές περιβάλλον*

*Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*

*Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*

*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*

*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*

*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας*

*και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*

*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*

*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι

η αυτόνομη και ομαδική εργασία,

η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο,

ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,

η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

και η ανάλυση και επίλυση γνωσιοθεωρητικών – μεταφυσικών, αλλά και επίκαιρων προβλημάτων της εποχής μας.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1. Τι είναι η Γνωσιοθεωρία. Οριοθετήσεις της Γνωσιοθεωρίας σε σχέση με τη Μεταφυσική, τη Λογική, τη Ψυχολογία, την Κοινωνιολογία της Γνώσης και τη Θεωρία της Επιστήμης

2. Η αθανασία της ψυχής και η θεωρία των ιδεών στον Πλάτωνα

3. Η κριτική του αποδεικτικού Λόγου και η πρώτη φιλοσοφία στον Αριστοτέλη

4. Βασικά προβλήματα της Γνωσιοθεωρίας στους ορθολογιστές και τους εμπειριστές της Νεότερης Φιλοσοφίας. Α: Το ερώτημα για την πηγή της γνώσης

4.1 Η μεθοδική αμφιβολία, ο δυϊσμός της ουσίας, ο ορθολογισμός και οι έμφυτες ιδέες στον René Descartes

<p>4.2 Ο μονισμός, η μονιστική θεωρία των ιδεών και τα είδη της γνώσης στον Baruch de Spinoza</p> <p>4.3 Η κριτική του John Locke στις έμφυτες ιδέες του René Descartes</p> <p>4.4 Η διάκριση γένεσης και εγκυρότητας, οι αλήθειες του Λόγου και οι αλήθειες του πράγματος στον Gottfried Wilhelm Leibniz</p> <p>4.5 Το εμπειριστικό κριτήριο νοήματος, οι αλήθειες του Λόγου και οι αλήθειες του πράγματος καθώς και οι βάσεις της εμπειρίας στον David Hume</p> <p>5. Βασικά προβλήματα της Γνωσιοθεωρίας στους ορθολογιστές και τους εμπειριστές της Νεότερης Φιλοσοφίας. Β: Το ερώτημα για την πραγματικότητα του εξωτερικού κόσμου</p> <p>5.1. Η έννοια της ουσίας και η θεωρία της γνώσης στον John Locke</p> <p>5.2 Η κριτική του George Berkeley στην έννοια της γνώσης του John Locke και η πνευματοκρατία ή ο δογματικός ιδεαλισμός του</p> <p>6. Ο κριτικός Λόγος στον Immanuel Kant ως σύνθεση ορθολογισμού και εμπειρισμού</p> <p>6.1 Πράγμα καθ' εαυτό και φαινόμενο</p> <p>6.2 Αισθητικότητα και διάνοια</p> <p>6.3 Διάνοια και Λόγος</p> <p>6.4 Η αντινομία της ελευθερίας</p> <p>7. Η ταυτότητα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής στην <i>Επιστήμη της λογικής</i> του G. W. F. Hegel</p> <p>8. Φαινομενολογία και Γνωσιοθεωρία στον Edmund Husserl</p> <p>9. Η Μετακριτική της Γνωσιοθεωρίας στον Theodor W. Adorno</p> <p>10. Η μετάβαση από τη Γνωσιοθεωρία στη Θεωρία της Επιστήμης</p> <p>11. Κριτική ανασκόπηση και τελικός απολογισμός</p>
--

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές και στην εκπόνηση εργασιών.	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	Διαλέξεις	39
	Φροντιστήριο	10
	Μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Παρουσίαση εργασίας	10
	Συγγραφή εργασίας	10
	Αυτοτελής Μελέτη	36

<p>συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p style="text-align: center;"><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p> <p>Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εξέταση: 60%</p>		

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :  
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:  
**ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Πηγές**

Adorno, Theodor W., *Metakritik der Erkenntnistheorie. Studien über Husserl und die phänomenologischen Antinomien* (1956), στο Theodor W. Adorno, *Gesammelte Schriften*, τόμ. 5, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 3η έκδ. 1990.

Adorno, Theodor W., *Erkenntnistheorie* (1957/58), Karel Markus (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften*, Abteilung IV: *Vorlesungen*, τόμ. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.

Αριστοτέλης, *Όργανον 5: Αναλυτικών ύστερων Α', Β'*, Αθήνα: εκδόσεις, Κάκτος 1994.

Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά. Βιβλίο Α'*, μτφρ. Βασίλης Κάλφας, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 2009.

Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά. Βιβλίο Λ': Η θεολογία του Αριστοτέλη*, μτφρ. Τερέζα Πεντζοπούλου Βαλαλά, Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Ζήτρος, 2011.

Berkeley, George, *Eine Abhandlung über die Prinzipien der menschlichen Erkenntnis*, εισ. –γερμ. μτφρ. Arend Kulenkampff, Hamburg: Meiner, 2004.

Descartes, René, *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, ελλ. μτφρ. Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2003.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Philosophie des Rechts. Die Vorlesung von 1819-20 in einer Nachschrift*, Dieter Henrich (επιμ.), Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής*, τόμ. 1: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2010.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής*, τόμ. 2: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2014.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής*, τόμ. 3: *Η υποκειμενική λογική ή η διδασκαλία περί της έννοιας*, ελλ. μτφρ. Δ. Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2005.

Hume, David, *Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση*, ελλ. μτφρ. Μαρία Πουρνάρη, βιβλ. 1: *Για τη νόηση*, Αθήνα: εκδόσεις Πατάκη, 2005.

Husserl, Edmund, *Καρτεσιανοί στοχασμοί*, ελλ. μτφρ. Παύλος Κόντος, Αθήνα: εκδόσεις Ροές, 2η έκδ. 2002.

Husserl, Edmund, «Phänomenologie und Erkenntnistheorie» (1917), στο Baumgarten, Hans – Ulrich (επιμ.), *Erkenntnistheorie*, Freiburg (Breisgau)/München: Alber, 1999 (σ. 93, 94-111).

Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 1, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.

Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 2, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.

Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, ελλ. μτφρ. Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, τόμ. 3, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 1999.

Locke, John, *Δοκίμιο για την ανθρώπινη νόηση*, ελλ. μτφρ. Χρήστος Ξανθόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2016.

Leibniz, Gottfried Wilhelm, *Φιλοσοφικά έργα*, ελλ. μτφρ. Βάιος Ντάφος, Αθήνα: εκδόσεις Αμολγός, 2016.

Leibniz, Gottfried Wilhelm, *Neue Abhandlungen über den menschlichen Verstand*, εισ. – μτφρ. Ernst Cassirer, Hamburg: Meiner, 1996.

Πλάτων, *Φαίδων*, μτφρ. Ιωάννης Πετράκης, Αθήνα: εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2η έκδ. 2016.

Πλάτων, *Πολιτεία*, εισ. σημ. – μτφρ. – ερμ. σημ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 12η έκδ. 2007.

Sprinoza, Baruch de, *Ηθική*, ελλ. μτφρ. Ευάγγελος Βανταράκης, *Ηθική*, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2009.

Wittgenstein, Ludwig, *Philosophische Untersuchungen*, στο Ludwig Wittgenstein, *Werkausgabe*, τόμ. 1, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1984.

### **Βιβλιογραφία**

Adorno, Theodor W., *Metaphysik. Begriff und Probleme* (1965), Rolf Tiedemann (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften*, Abteilung IV: *Vorlesungen*, τόμ. 14, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1998.

Alessio, Franko, *Ιστορία της νεότερης φιλοσοφίας*, Αθήνα: εκδόσεις Τραυλός 2011.

Anthony, Kenny (επιμ.), *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 3η έκδ. 2007.

Baumann, Peter, *Erkenntnistheorie*, Stuttgart: Metzler, 2005.

Bennett, Maxwell R. / Hacker, Peter M.S., *Die philosophischen Grundlagen der Neurowissenschaften*, Darmstadt: WBG, 2015.

Cottingham, John, *Φιλοσοφία της επιστήμης Α': οι ορθολογιστές*, Αθήνα: εκδόσεις Πολύτροπον, 2η έκδ. 2003.

Gabriel, Gottfried, *Grundprobleme der Erkenntnistheorie. Von Descartes zu Wittgenstein*, Paderborn: Schöningh, 3η έκδ. 2008.

Knoblauch, Hubert, *Wissenssoziologie*, Konstanz: UVK, 2005.

Kühn, Wilfried, *Einführung in die Metaphysik: Platon und Aristoteles*, Hamburg: Meiner, 2017.

Mahner, Martin / Bunge Mario, *Philosophische Grundlagen der Biologie*, Berlin, Heidelberg, New York: Springer, 2000.



Πενολίδης, Θεόδωρος, *Μέθοδος και συνείδηση. Η έννοια της συνείδησης στη νεότερη φιλοσοφία*, Αθήνα: εκδόσεις Μεταίχμιο, 2004.

Ψύλλος, Στάθης, *Δοκίμια στη φιλοσοφία της επιστήμης*, Αθήνα: εκδόσεις Οκτώ, 2008.

Ράντης, Κωνσταντίνος, *Εισαγωγή στη διαλεκτική: από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2015.

Schäfer, Annika / Wieblitz, David, *Erkenntnistheorie*, Paderborn: Schöningh Westermann, 2017.

Schnädelbach, Herbert, *Erkenntnistheorie zur Einführung*, Hamburg: Junius, 2η έκδ. 2004.

Schneider, Robert, *Geschichte der Metaphysik: von den Vorsokratikern bis Sartre*, Hamburg: Meiner, 2018.

Woolhouse, R. S., *Φιλοσοφία της επιστήμης Β': οι εμπειριστές*, Αθήνα: εκδόσεις Πολύτροπον, 2η έκδ. 2003.

«ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι»

➤ ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-Υ104	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			



<p>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</p> <p><i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i></p> <p><i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i></p>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

➤ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <p>➤ <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i></p> <p>➤ <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</i></p> <p>➤ <i>Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i></p>									
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να αντιλαμβάνονται τη σχέση της διδασκαλίας και της μάθησης</li> <li>• Να σχολιάζουν κριτικά και αναστοχαστικά την αποτελεσματική διδασκαλία</li> <li>• Να συσχετίζουν θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη με πραγματικές καταστάσεις που βιώνουν τα παιδιά και οι έφηβοι</li> <li>• Να αντιλαμβάνονται τις θεωρητικές παραδοχές των συμπεριφορικών, κοινωνιογνωστικών, γνωστικών και κονστρουκτιβιστικών προσεγγίσεων</li> <li>• Να σχολιάζουν κριτικά τις προεκτάσεις των συμπεριφορικών, κοινωνιογνωστικών, γνωστικών και κονστρουκτιβιστικών προσεγγίσεων στη διδασκαλία και τη μάθηση</li> </ul>									
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>								
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>								
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>								
<i>Αυτόνομη εργασία</i>									

Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

➤ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Διδασκαλία και μάθηση
- Ο εκπαιδευτικός και η αποτελεσματική διδασκαλία
- Γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη
- Η συμπεριφοριστική προσέγγιση της μάθησης
- Η κοινωνιογνωστική προσέγγιση της μάθησης
- Η γνωστική προσέγγιση της μάθησης
- Ο κοινωνικός εποικοδομισμός και η μάθηση
- Η αξιολόγηση της μάθησης

➤ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p>	<p><i>Δραστηριότητα</i></p>	<p><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p>	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86
	Σύνολο Μαθήματος  (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>		
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάπτυξης (100%)</li> </ul>	

➤ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p> Eggen, P., &amp; Kauchak, D. (2017). <i>Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία</i>. Κριτική.</p> <p> O’Donnell, A. M., Reeve, J., &amp; Smith, J. K. (2021). <i>Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση</i>. Gutenberg.</p> <p> Ormrod, J. E. (2020). <i>Ψυχολογία της Μάθησης</i>. Gutenberg</p> <p> Slavin, R. E. (2007). <i>Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη</i>. Μεταίχιμο.</p>
---

**«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ Ι:  
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-Υ105	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ Ι: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ  (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	2	2	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ  ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		

<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse@uoi.gr">https://www.ecourse@uoi.gr</a>

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>									
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να αξιολογούν τη φιλοσοφική γλώσσα και την ιδιαίτερη συγκρότηση νοήματος εντός του φιλοσοφικού κειμένου.</li> <li>• Να να διακρίνουν ένα φιλοσοφικό κείμενο από άλλα είδη θεωρητικών κειμένων, καθώς και να αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη και τις λειτουργίες των φιλοσοφικών κειμένων (πραγματεία, διάλογος, επιστολή, ύμνος, αφορισμός, υπόμνημα) και τη σχέση τους με επιστημονικά κείμενα.</li> <li>• Να ανιχνεύουν τη λογική δομή και τον επιχειρηματολογικό καμβά ενός φιλοσοφικού κειμένου και να προβαίνουν σε διάγνωση των λογικών πλανών, όταν τις εντοπίζουν εντός του.</li> <li>• Να διακρίνουν έναν φιλοσοφικό ορισμό από άλλα είδη ορισμών.</li> <li>• Να δομούν σωστά μια επιστημονική εργασία.</li> <li>• Να συμμορφώνονται με τις επικρατούσες βιβλιογραφικές συμβάσεις</li> </ul>									
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>								
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>								
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>								
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>								

<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	Άλλες...
	.....

- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την αναγνώριση ενός φιλοσοφικού κειμένου, την κριτική ανάγνωση αλλά και τη συγγραφή του. Με τη διδασκαλία του λοιπόν επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με την ιδιαιτερότητα της φιλοσοφικής γλώσσας (τη σημασία των εννοιών και των ορισμών σε αυτή) αλλά και με τα ερωτήματα που αυτή θέτει υπό συζήτηση («Τι υπάρχει;», «Πώς πρέπει να ζούμε ο ένας με τον άλλο κι όλοι μαζί;», «Πόσο αντικειμενικό είναι το καλό και το κακό, το ωραίο και το άσχημο;»). Εξάλλου, οι φοιτητές θα διδαχτούν πώς πρέπει να δομείται ένα επιστημονικό/φιλοσοφικό κείμενο (περιεχόμενα, εισαγωγή, κυρίως μέρος, συμπεράσματα, βιβλιογραφία, πίνακες), πώς μπορεί κανείς να παραπέμψει (και φυσικά τη σημασία της παραπομπής), πώς να δομεί τη βιβλιογραφία του και πώς να εντοπίζει και να αξιοποιεί τη δευτερεύουσα βιβλιογραφία.

Σχεδιάγραμμα:

- Α. Η ιδιαιτερότητα του φιλοσοφικού λόγου: Έννοιες, επιχειρήματα και ορισμοί.
- Β. Τα θεμελιώδη φιλοσοφικά ερωτήματα.
- Γ. Η δομή ενός φιλοσοφικού κειμένου.
- Δ. Είδη πηγών και πηγές δευτερεύουσας βιβλιογραφίας.
- Ε. Κύριες βιβλιογραφικές συμβάσεις, συστήματα αναφορών και βιβλιογραφίας.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>  <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Διαλέξεις</p>	<p>40</p>
	<p>Ασκήσεις πάνω στην ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων ή στην αναζήτηση βιβλιογραφίας</p>	<p>40</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>45</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>  <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>  <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>  <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία</li> </ul>	

	<p>αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).</p>
--	---

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Baggini Julian – Fosl Peter S. (2005). <i>Τα εργαλεία του φιλοσόφου. Φιλοσοφικές έννοιες και μέθοδοι</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.</li> <li>✓ Βέικος Θεόφιλος (1989). <i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία</i>, Αθήνα Εκδόσεις Θεμέλιο.</li> <li>✓ Eco Umberto (2001). <i>Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.</li> <li>✓ Ernst Gerhard (2016). <i>Σκέψου σαν φιλόσοφος</i>. Μετάφραση Γιώργος Σαργέντης. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.</li> </ul>
---



2<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ

## «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ201</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>2<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ</b>	3	5	
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ)		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα έχει αξιοποιήσει τις ακόλουθες μαθησιακές ευκαιρίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να ασχοληθεί συνοπτικά αλλά με τρόπο κριτικό με τα κυριότερα ρεύματα εντός της φιλοσοφίας του εικοστού και εικοστού πρώτου αιώνα και να αντιμετωπίσει τους θεμελιώδεις προβληματισμούς και τις κύριες προβληματοθεσίες που ενέπνευσαν και εμπνέουν τους σημαντικότερους φιλοσόφους του αιώνα μας και του περασμένου αιώνα,</li> <li>• να έχει εποπτεία των βασικών φιλοσοφικών που αναπτύχθηκαν στον εικοστό αιώνα τόσο αυτοτελώς όσο και στην οργανική τους σχέση και διασύνδεση με την ιστορία της φιλοσοφίας,</li> <li>• να κατηγοριοποιεί θεωρητικές τάσεις και κείμενα εντός των δύο βασικών «παραδειγμάτων» όπου κινείται η σύγχρονη φιλοσοφία, το αναλυτικό «παραδειγμα» και το ηπειρωτικό «παραδειγμα», να καταφέρει να αφομοιώσει τα βασικά σημεία ρήξης μεταξύ των δύο «παραδειγμάτων» (the analytic-continental divide) αλλά και τις μεταξύ τους συνάφειες και τις γέφυρες που έχουν οικοδομηθεί τις τελευταίες δεκαετίες, με όρους τόσο συστηματικούς όσο και ιστορικούς,</li> <li>• να εξοικειωθεί με ποικίλες μεθόδους και να αναπτύξει διαφορετικά επιχειρήματα κινούμενος/η με άνεση εντός διαφορετικών φιλοσοφικών ιδιωμάτων, τα οποία διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της σύγχρονης σκέψης.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i></p>	
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p>.....</p> <p><i>Άλλες...</i></p> <p>.....</p>
<p>Ένα μάθημα ερμηνευτικής φιλοσοφικών κειμένων όπως το συγκεκριμένο αναπτύσσει τις δεξιότητες, φιλοσοφικές και άλλες, του φοιτητή/της φοιτήτριας ως προς τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• προάγει τον σεβασμό και την προσεκτική και εστιασμένη μελέτη των κειμένων με την αποφυγή της εφαρμογής προειλημμένων απόψεων και θέσεων,</li> <li>• καλλιεργεί την αναλυτική σκέψη και τον κριτικό αναστοχασμό επάνω στις φιλοσοφικές έννοιες και τα φιλοσοφικά επιχειρήματα στο πλαίσιο θεωριών περί χρόνου που διαφοροποιούνται, ενίοτε αντιτάσσονται η μια στην άλλη και σε κάθε περίπτωση αναπτύσσουν συνθετικά μια οντολογία και ανθρωπολογία του χρόνου σε συνθήκες</li> </ul>	

σύγχρονης σκέψης αλλά ενσωματώνοντας ταυτοχρόνως την ιστορία της φιλοσοφίας έννοιας του χρόνου,

- καλλιεργεί τη δεξιότητα της διάκρισης, εννοιολογικής και επιχειρηματολογικής, και αναπτύσσει την αφομοίωση εξειδικευμένων φιλοσοφικών λεξιλογίων, στη συγκεκριμένη περίπτωση, του λεξιλογίου της φαινομενολογίας του χρόνου,
- παράγει αυτόνομα φιλοσοφικό λόγο μέσα από την ανάπτυξη επιχειρημάτων και τον υποχρεωτικό γραπτό σχολιασμό των βασικών φιλοσοφικών θέσεων που αναπτύσσονται στο κείμενο είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδα,
- Εισάγει τον φοιτητή/την φοιτήτρια στις αμιγώς φιλοσοφικές προκείμενες ενός θέματος όπως ο χρόνος, το οποίο έχει και πλείστες άλλες παραμέτρους από τα πεδία άλλων επιστημών προάγοντας έτσι τη διεπιστημονικότητα και το διάλογο της φιλοσοφίας με τις επιστήμες, π.χ. τη φυσική, την κοσμολογία, τη ψυχολογία κ.ά.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε μια πρώτη φάση το μάθημα επιχειρεί να δώσει τα βασικά στοιχεία της μετάβασης από τη φιλοσοφία του δεκάτου ενάτου στη φιλοσοφία του εικοστού αιώνα. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται αναφορά τόσο στο ζήτημα της μεθοδολογίας των ηθικών επιστημών ή των επιστημών του πνεύματος, για παράδειγμα στον J. St. Mill και στον W. Dilthey, όσο και στις φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά, για παράδειγμα τη διένεξη του G. Frege με τον J. St. Mill. όσο και στην κρίση θεμελίων των μαθηματικών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη γένεση της σύγχρονης γλωσσολογίας στο έργο του G.E. Moore ως απάντηση στην επιδείνωση του νεοεργελανισμού, στη θεωρία των περιγραφών στον B. Russell και την πρώιμη αντιπαράθεση του L. Wittgenstein με τον μέντορά του στο Tractatus Logico-Philosophicus. Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον εστιάζει στη φιλοσοφική σκηνή της Γερμανίας τις πρώτες τρεις δεκαετίες του εικοστού αιώνα με ιδιαίτερη αναφορά στα ρεύματα του νεοκαντιανισμού και της φαινομενολογίας στον E. Husserl, τον M. Heidegger και τον M. Scheler. Στη συνέχεια, ένα ζήτημα που μας απασχολεί είναι οι απαρχές των δύο μείζονων «παραδειγμάτων» στο πεδίο της σύγχρονης φιλοσοφίας, που είναι το αναλυτικό (analytic) και το ηπειρωτικό (continental) «παραδειγμα» και στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός μας έρχεται η ρήξη μεταξύ των δύο αυτών «παραδειγμάτων», η οποία τοποθετείται από πολλούς στη διαμάχη του τέλους της δεκαετίας του 1920 μεταξύ R. Carnap και M. Heidegger στα πεδία της λογικής, της γνωσιοθεωρίας και της οντολογίας.

Στο δεύτερο μέρος των παραδόσεων μας απασχολούν, αφενός, η εξέλιξη της φαινομενολογικής φιλοσοφίας στα χρόνια εντός και αμέσως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο σε διάλογο με άλλα μείζονα ρεύματα, όπως ο υπαρξισμός, η κριτική θεωρία και, μετά τη δεκαετία του 1960, οι παραδόσεις του μεταδομισμού και κυρίως η φιλοσοφική αποδόμηση, η ερμηνευτική, η φιλοσοφική γενεαλογία (M. Foucault) και η φιλοσοφία της διαφοράς στον G. Deleuze, μεταξύ άλλων.

Στο τελευταίο μέρος των παραδόσεων πραγματευόμαστε τη φιλοσοφία του εικοστού πρώτου αιώνα και τους τρόπους που μείζονα σύγχρονα φιλοσοφικά ρεύματα, όπως η φαινομενολογία, η φιλοσοφική αποδόμηση και η ερμηνευτική, εξελίσσονται στο χρόνο τόσο από πλευράς προβληματικών όσο και από πλευράς φιλοσοφικής μεθοδολογίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε κυρίως της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων όπου αφενός αναρτάται το σύνολο του υλικού των παραδόσεων, η βιβλιογραφία τόσο η υποχρεωτική όσο και η επικουρική, ενώ αφετέρου υπάρχει διαρκής επικοινωνία και διάδραση στη βάση των εκπαιδευτικών αναγκών που προκύπτουν στην πορεία του εξαμήνου.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Τακτική παρακολούθηση των ακαδημαϊκών παραδόσεων ή εναλλακτικά τακτική επικοινωνία μέσω του e-class με συζήτηση αποριών, ερωτήσεων και προβλημάτων που συνδέονται με τη μελέτη του υλικού των παραδόσεων.</p>	<p>30</p>
	<p>Ενεργητική συμμετοχή και ανταπόκριση στα τεστ κατανόησης και τις ασκήσεις ερμηνείας πρωτότυπων κειμένων στην αίθουσα και κατ'οίκον.</p>	<p>30</p>
	<p>Εκπόνηση μελέτης ατομικής ή ομαδικής και παρουσιάσής της στην αίθουσα και στο e-class.</p>	<p>30</p>
	<p>Αυτόνομη μελέτη</p>	<p>35</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, πλην των φοιτητών/τριών Erasmus που εξετάζονται προφορικά ή/και παραδίδουν γραπτή εργασία σε θέμα του μαθήματος στην αγγλική.</li> <li>• Η αξιολόγηση έχει τόσο τον χαρακτήρα γραπτής (ή, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, προφορικής εξέτασης) σε ποσοστό 70%, ενώ ένα</li> </ul>	

<p>Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>30% της αξιολόγησης προκύπτει από την ενεργό συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στο μάθημα (παράδοση ασκήσεων κατ'οίκον και εντός αίθουσας, προφορική παρουσίαση έρευνας κτλ.). Ενισχυτική του βαθμού και της συνολικής επίδοσης του φοιτητή/της φοιτήτριας είναι, επίσης, η εκπόνηση γραπτής εργασίας σε θέμα του μαθήματος με την καθοδήγηση της διδάσκουσας.</p>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

#### ΚΥΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- A.J. Ayer, *Γλώσσα, αλήθεια και λογική*, μετάφραση: Λ. Τάταρη-Ντουριέ, Σύναλμα, Αθήνα 1994.
- Jean-Michel Besnier, *Ιστορία της νεωτερικής και σύγχρονης φιλοσοφίας: Φυσιογνωμίες και έργα*, μετάφραση: Κ. Παπαγιώργης, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 1999, ιδιαιτέρως σ. 475-679.
- Στέλιος Βιρβιδάκης, «Αναλυτική και ηπειρωτική φιλοσοφία: Κριτήρια αναγνώρισης και διάκρισης», *Νεύσις* 14 (2005), 3-47.
- Jacques Bouveresse, *Το αίτημα της φιλοσοφίας. Τι ζητάει από εμάς η φιλοσοφία και τι μπορούμε να ζητήσουμε εμείς από αυτήν;*, εισαγωγή-επίμετρο: Στ. Βιρβιδάκης, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Simon Critchley, *Ηπειρωτική φιλοσοφία. Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μετάφραση: Γ. Κακολύρης-Γ. Σακκά, Το Βήμα/Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Edmund Husserl, *Η φιλοσοφία ως αυστηρή επιστήμη*, μετάφραση: Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, Ροές, Αθήνα 2000.
- Anthony Kenny (επιμ.), *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, μετάφραση: Δ. Ρισσάκη, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης-εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2005, ιδιαιτέρως σ. 267-373.
- G. E. Moore, *Αναίρεση του ιδεαλισμού*, εισαγωγή-μετάφραση: Νίκος Μακρής, εκδ. Δρόμων, Αθήνα 2010.
- Παντελής Μπασάκος, *Τρεις γλώσσες της φιλοσοφίας: Αριστοτέλης, Χούσερ, Βιτγκενστάιν*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2006.
- Jacqueline Russ, *Η περιπέτεια της ευρωπαϊκής σκέψης. Μια ιστορία των ιδεών της Δύσης*, επιμέλεια-μετάφραση: Κ.Κατσιμάνης, εκδ. Τυπωθήτω-Δαρδανός, Αθήνα, ιδιαιτέρως σ. 407-463.
- Φρανσουά Σατελέ, *Η Φιλοσοφία*, τ. Δ': *Ο εικοστός αιώνας*, μετάφραση: Κ. Παπαγιώργης, Εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985.
- Σταυρούλα Τσινόρεμα, *Γλώσσα και κριτική: Ο Wittgenstein για το νόημα, τη γνώση, τις αξίες*, Liberal Books, Αθήνα 2014.
- Γκότλομπ Φρέγκε, *Τα θεμέλια της αριθμητικής*, εισαγωγή-μετάφραση-επιμέλεια: Γ. Ρουσόπουλος, Νεφέλη, Αθήνα 2009.

- Μ. Φρήντμαν, *Χωριστοί δρόμοι. Κάρναπ, Κασσίρερ και Χάιντεγκερ*, μετάφραση: Στ. Τσιλεδάκη, επιμέλεια: Δ. Χρησιάς, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα 2017.
- Αντώνης Χατζημωύσης, «Αναλυτική και Ηπειρωτική Φιλοσοφία: Μεθοδολογικές Παρατηρήσεις», *Δευκαλίων* 30/1-2 (2013), 188-294.
- Ludwig Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus*, μετάφραση: Θ. Κιτσόπουλος, επιμέλεια: Ζ. Λορεντζάτος, εκδ. Παπαζήση 1978.
- Ludwig Wittgenstein, *Παρατηρήσεις για τη θεμελίωση των μαθηματικών*, μετάφραση: Κ. Κωβαίος, επιμέλεια: Μ. Κυρτζάκη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο Κρήτης 2006.

**ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Kwame Anthony Appiah, *Thinking it Through: An Introduction to Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2003.
- Michael Dummett, *The Nature and Future of Philosophy*, Columbia University Press, New York 2010 [υπό έκδοση στην ελληνική: *Η φύση και το μέλλον της φιλοσοφίας*, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα].
- F. Jackson, M. Smith (eds), *The Oxford Handbook of Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.
- R. Kearney, M. Rainwater (eds), *The Continental Philosophy Reader*, Routledge, London-New York 1996.
- B. Leiter, M. Rosen, *The Oxford Handbook of Continental Philosophy*, Oxford-New York 2010.
- Dermot Moran, “The Analytic-Continental Divide: Teaching Philosophy in an Age of Pluralism”, in: D. Evans, I Kucuradi (eds), *Teaching Philosophy in the Eve of Twenty-First Century*, Meteksan, Ankara 1998, 119-154.
- C.G. Prado (ed.), *A House Divided: Comparing Analytic and Continental Philosophy*, Humanity Books, Amherst 2003.
- J.Reynolds, W. James, Ed. Mares (eds), *Postanalytic and Metacontinental: Crossing Philosophical Divides*, Continuum, London-New York 2010.
- Nick Trakakis, “Doing Philosophy in Style: A New Look at the Analytic/Continental Divide”, *Philosophy Compass* 7 (2012), 919-942.

## «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΗΘΙΚΗ»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-Υ202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<b>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΗΘΙΚΗ</b> <b>[ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ]</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	<b>ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το</li> </ul>



<p><i>Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Το μάθημα συνιστά μία Εισαγωγή στην Θεματική Ενότητα «Πρακτική Φιλοσοφία – Ηθική» και εστιάζει τόσο στην περιεχομενικότητα των ηθικών εννοιών και τη σημασία τους, όσο και στις απόπειρες να εξετασθούν οι ηθικές αντιλήψεις μέσα από το πρίσμα ποικίλων φιλοσοφικών προσεγγίσεων. Μέσα από την ιστορική και συστηματική ανασυγκρότηση του περί Ηθικής προβληματισμού, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αναμετρηθούν στο επίπεδο των επιχειρημάτων με τα σύγχρονα και επίμαχα ηθικά ερωτήματα, όπως είναι η «ευθανασία», τα «δικαιώματα», η σύγκρουση καθηκόντων, η κυριαρχία του ανθρώπου στη φύση, η χρήση των επιτευγμάτων της επιστήμης, η αλλοτρίωση, κλπ.</p>	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>	
<p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i></p>	
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωση νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p><i>.....</i></p> <p><i>Άλλες...</i></p> <p><i>.....</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Επίγνωση της ιστορικότητας των ηθικών εννοιών.</li> <li>• Λήψη αποφάσεων.</li> <li>• Ομαδική Εργασία.</li> <li>• Άσκηση κριτικής ικανότητας.</li> <li>• Αναστοχασμός.</li> <li>• Προαγωγή της διακειμενικής θεώρησης των ηθικών προβλημάτων.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> <li>• «Ονομάτων επίσκεψις»: Ήθος – Ηθική / Ύβρις – Θέμις – Δίκη / Αιδώς – Άτις – Νέμεσις / Μοίρα – Προαίρεσις.</li> <li>• Ο «κόσμος» του Ομήρου και το κοινωνικό – πολιτιστικό - θρησκευτικό πλαίσιο της αρχαϊκής και Ησιόδειας πραγματικότητας.</li> <li>• <i>Αρετή</i> και <i>Ευνομία</i>: Η ανάδυση της έννοιας της «Ισονομίας»: «πόλις», «σπουδαίος πολίτης», «ευδαιμονία».</li> <li>• «Μήτις» και «θυμός» - «ηδονή» και «λύπη»: Από την εσωτερική αντινομία στην κοινωνική αντίθεση.</li> <li>• Η αρχαιοελληνική αντίληψη της «αμαρτίας» και η «κάθαρσις»: η απεικόνιση στα έργα των Τραγικών ποιητών.</li> </ul>
---



- Σωκράτης και Σωκρατικές Σχολές: Συγκλίσεις και αποκλίσεις αναφορικών με τον προσδιορισμό της έννοιας της «αρετής».
- Η φιλοσοφία ως «θεραπεία» και «τέχνη αλυπίας»: από την πλατωνική και αριστοτελική θεώρηση στην διδασκαλία των Στωϊκών για τα «πάθη».
- Η ενότητα «Ηθικής» και «Πολιτικής» στην κλασική σκέψη.
- Οι ηθικές συνιστώσες της οικονομίας: από τα κείμενα του Ξενοφώντος και του Ψ-Αριστοτέλους στην *Προτεσταντική Ηθική και το Πνεύμα του Καπιταλισμού* του Max Weber.
- Ο «Χρυσός Κανών» («Aurea Medioritas» /«Die goldene Regel») ως κριτήριο της ηθικότητας στην αρχαιότητα και την χριστιανική σκέψη.
- Το πρόβλημα του «κακού». «Προκαθορισμός» («Praedestinatio»), «ελευθερία» και «αυτεξούσιον»: Μέσος Πλατωνισμός, Θεολογική σκέψη, Αυγουστίνος (354-430), Βοήθιος (477- 524), Θωμάς Ακινάτης (1225-1274).
- Η *altera pars* στο πεδίο της Ηθικής και της Αισθητικής κατά την περίοδο του Μεσαίωνα: Τα *Carmina Burana. Veris et Amoris*.
- Η αντιστροφή των ηθικών προδηλοτήτων: Nicoló Machiavelli (1469- 1527) Thomas Hobbes (1588- 1679).
- Οι παραδοχές του René Descartes (1596-1650) και η *more geometrico Ηθική* του Baruch Spinoza (1632-1677).
- Από τη νοησιарχία του Christian Wolff (1679-1754) στην αγγλική ηθική φιλοσοφία [Francis Hutcheson (1694-1746), David Hume (1711- 1766), Adam Smith (1723- 1779)] και τον Immanuel Kant (1724-1804).
- Ο «Ωφελιμισμός» των Jeremy Bentham (1748-1832) John Stuart Mill (1806- 1873).
- Οι περί Ηθικής αντιλήψεις των Νεοελλήνων Φιλοσόφων της περιόδου του Διαφωτισμού και του Ρομαντισμού: Βικέντιος Δαμοδός (1700- 1754), Ευγένιος Βούλγαρις (1716- 1806), Αθανάσιος Ψαλίδας (1767- 1829), Νεόφυτος Βάμβας (1776- 1855), Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης (1812- 18084).
- *Ελευθερία* και *Δεοντολογία*. Η διερώτηση «περί Αξιών» στον νεότερο φιλοσοφικό στοχασμό. Από τον Ντοστογιέφσκι (1821- 1881), τον Friedrich Nietzsche (1844-1900) και τον Oswald A. G. Spengler (1880-1936) στον Max Scheler (1784-1928) και τον Nikolai Hartmann (1882-1950) και τον Martin Heidegger (1889-1976). Οι απηχήσεις στη Νεοελληνική σκέψη του 20<sup>ου</sup> αιώνα: Νίκος Καζαντζάκης (1883-1957), Κωνσταντίνος Τσάτσος (1899-1987), Παναγιώτης Κανελλόπουλος (1902-1986), Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος (1900- 1981), Κωνσταντίνος Γεωργούλης (1894-1968), Ευάγγελος Παπανούτσος (1900-1982), Χρήστος Μαλεβίτσης (1927-1997).
- Τα *Principia Ethica* (1903) του G. E. Moore (1873-1958) και η επίδρασή τους στη μεταγενέστερη Ηθική Φιλοσοφία.
- Η συμβολή της «Ψυχολογίας του Βάθους» (Carl Jung, 1877-1961) και των σύγχρονων ψυχαναλυτικών προσεγγίσεων στη διασαφήνιση του «ηθικού φαινομένου».
- Η «Επιστήμη των Ηθών» του Lucien Lévy Bruhl (1857-1939).
- «Ελευθερία» και «συνειδός»: *Εννόηση* και *ερμηνεία* του σύγχρονου ιστορικός πράττειν από το ανθρώπινο υποκείμενο. «Ηθικά διλήμματα», το ερώτημα για τις μορφές «αλλοτρίωσης», η διακύβευση των «δικαιωμάτων», η «ηθική του περιβάλλοντος», τα όρια της ευθύνης μας ενώπιον των νέων «επιστημονικών ανακαλύψεων» και των «τεχνολογικών τους εφαρμογών».

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με Πρόσωπο.</p>
---	----------------------------

<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course).</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).</li> </ul>													
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 392 1021 488"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1027 392 1359 488"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 497 1021 562">Διαλέξεις και Σεμινάρια</td> <td data-bbox="1027 497 1359 562">56</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 571 1021 703">Ασκήσεις Πράξης, μελέτη κειμένων και ανάλυση Βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 571 1359 703">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 712 1021 799">Αυτοτελής Μελέτη – ερευνητική Εργασία</td> <td data-bbox="1027 712 1359 799">43</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 808 1021 873"></td> <td data-bbox="1027 808 1359 873"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 882 1021 1070"><b>Σύνολο Μαθήματος</b> <b>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</b></td> <td data-bbox="1027 882 1359 1070"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις και Σεμινάρια	56	Ασκήσεις Πράξης, μελέτη κειμένων και ανάλυση Βιβλιογραφίας	26	Αυτοτελής Μελέτη – ερευνητική Εργασία	43			<b>Σύνολο Μαθήματος</b> <b>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</b>	<b>125</b>	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις και Σεμινάρια	56													
Ασκήσεις Πράξης, μελέτη κειμένων και ανάλυση Βιβλιογραφίας	26													
Αυτοτελής Μελέτη – ερευνητική Εργασία	43													
<b>Σύνολο Μαθήματος</b> <b>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</b>	<b>125</b>													
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>  <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>  <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>  <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Γραπτή τελική εξέταση</b> (100 %), η οποία περιλαμβάνει: Ερωτήσεις – ανάπτυξη δοκιμίων</li> <li>• Επίλυση ζητημάτων θεωρίας</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης</li> <li>• Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών θα λάβει υπόψη της και την ενεργό συμμετοχή στα μαθήματα και τα επιμέρους σεμινάρια. Αναφορικά με φοιτητές ειδικών δεξιοτήτων, όπως και για άλλους, θα υπάρχει η δυνατότητα προφορικής εξέτασης.</li> </ul>													

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><b>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</b>          Adkins, Arthur, W.H., <i>Merit and Responsibility: A Study in Greek Values</i>, Oxford, 1960.          — <i>Ηθικές Αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην Αρχαία Ελλάδα. Από τον Όμηρο ως τον πέμπτο αιώνα</i>. Μετάφρ., Ι. Ν. Περυσινάκης. Αθήνα, 2010.</p>
---

- Burkert, Walter, *Αρχαία Ελληνική Θρησκεία. Αρχαϊκή και Κλασσική Εποχή*. Μετάφρ., Νικόλαος Π. Μπεζεντάκος – Αφροδίτη Αβαγιανού. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 1993.
- Dodds, E. R., *Οι Έλληνες και το Παράλογο*. Μετάφρ., εισαγ., Γιώργης Γιατρομανωλάκης. Αθήναι, <sup>2</sup>1978.
- Eduards, Mark, *Όμηρος. Ο ποιητής της Ιλιάδος*. Μετάφρ., Βάιος Λιαπής – Νικόλαος Μπεζαντάκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2001.
- Ferguson, John, *Ήθη και Αξίες στην Αρχαία Ελλάδα*. Μετάφρ., Λένα Ταχμαζίδου. Επιμ., Μαίρη Κεκροπούλου. Αθήνα, Ενάλιος, 2006.
- Grossman, Gustav, *Politische Schlagwörter aus der Zeit des Peloponnesischen Krieges*, New York, 1973.
- Guthrie, W. K. C., *Οι Σοφιστές*. Μετάφρ., Δαμιανός Τσεκουράκης. Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., <sup>2</sup>1991.  
— *Ο Σωκράτης*. Μετάφρ., Τάσος Νικολαΐδης. Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., <sup>2</sup>1991.
- Heinimann, Felix, *Nomos und Physis. Herkunft und Bedeutung einer Antithese im griechischen Denken des 5. Jahrhunderts*, Darmstadt, 1987.
- Kerényi, Karl, *Η Μυθολογία των Ελλήνων*. Μετάφρ., Δημήτρης Σταθόπουλος. Αθήνα, Εστία, <sup>15</sup>2012 (1974).
- Kraus, Walter – Καρύδη Έλενα (επιμ.), *Μύθοι, Κείμενα, Εικόνες. Ομηρικά Έπη και Αρχαία Ελληνική Τέχνη*. Από τα Πρακτικά του ΙΑ΄ Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 15-19 Σεπτεμβρίου 2009, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2010.
- Luscombe, David, *Η Μεσαιωνική Σκέψη*. Μετάφρ., Χρήστος Γεμελιάρης. Επιμ., Γιώργος Μανιάτης. Αθήνα, Πολύτροπον, 2007.
- Moulaki Moulakis, Athanasios, *Homonoia. Eintracht und Entwicklung eines politischen Bewusstseins*, München, 1973.
- Mappes, Thomas, A., – Zembaty, Jane, S., - Decrazia, David, *Social Ethics*, USA, <sup>8</sup>2012.
- Marolles, Abbe de, *Ελληνική Μυθολογία. Ο Ναός των Μουσών*. Μετάφρ., Μαρία Γυπαράκη, Αθήνα, Εκδόσεις Μίλητος, χ.χ.
- Manfred, *Name und Sache. Ein Problem im Frühgriechischen Denken*, Amsterdam, 1987.
- North, Helen F., *From Myth to Icon. Reflections of Greek Ethical Doctrine in Literature and Art*, Ithaca and London, Cornell University Press, 1979.
- Rosseti, Livio, *Εισαγωγή στην Αρχαία Φιλοσοφία. Φιλολογικά δεδομένα και φιλολογικά εργαλεία*. Μετάφρ., Άννα Τάτση. Αθήναι, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2015.
- Snell, Bruno, *Die Ausdrücke für den Begriff des Wissens in der vorplatonischen Philosophie (σοφία, γνώμη, σύνεσις, ιστορία, μάθημα, επιστήμη)*, Berlin, 1921.  
— *Η ανακάλυψη του Πνεύματος. Ελληνικές ρίζες της ευρωπαϊκής σκέψης*. Μετάφρ., Δανιήλ Ιακώβ. Αθήνα, <sup>4</sup>1997.
- Αποστολοπούλου – Παίζη, Μάχη (επιμ.), *Έρανος*. Από τα Πρακτικά του Θ΄ Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 2-7 Σεπτεμβρίου 2000, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2001.
- Βέϊκος, Θεόφιλος, *Βασικά Φιλοσοφικά Προβλήματα*, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 1976.  
— *Οι Προσωκρατικοί*, Αθήνα, Guttenberg, 2016 (Αθήνα, 1995).
- Βορέας, Θεόφιλος, *Ηθική*, Αθήναι, 1957.
- Βουδούρης, Κωνσταντίνος, Ι., *Η φιλοσοφία του νοήματος εν τη φιλοσοφία του L. Wittgenstein*, Εν Αθήναις, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 1972.

- «Πλάτων και Wittgenstein. Ιδιαίτερη αναφορά στο πρόβλημα περί «των καθόλου όντων», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση* 1 (1984), σσ. 27- 38.
  - (επιμ.), *Οικολογικές Αξίες*, Αθήνα, 2002.
  - (επιμ.), *Φιλοσοφία και Οικολογία*, Αθήνα, 1989.
  - (επιμ.), *Η Ηθική Φιλοσοφία των Ελλήνων*, Αθήνα, 1996.
  - (επιμ.), *Φιλοσοφία και Ιατρική*. Πρακτικά Συνεδρίου, Κως – Κάλυμνος Αύγουστος 1997, Αθήνα, 1998.
- Βουδούρης Κωνσταντίνος – Γεωργοβασίλης Δημοσθένης (επιμ.), *Η Ελληνική Φιλοσοφία και τα Προβλήματα της Εποχής μας*. Πρακτικά 20<sup>ου</sup> Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας, Χανιά 12- 18 Ιουλίου 2008, Αθήνα, 2009.
- Γεωργοπούλου – Νικολακάκου, Νικολίτσα, *Το Φυσικόν Δίκαιον. Ιστορικοκριτική θεώρησις του προβλήματος*, Αθήναι, 1976.
- Γεωργούλης, Κωνσταντίνος Δ., *Αισθητικά και Μυλοσοφικά Μελετήματα*, Αθήναι, Ι. Σιδέρης, 1964.
- *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας*. Επιμ., Βιβλιογραφικό Επίμετρο Βασ. Α. Κύρκος. Αθήνα, Παπαδήμας, 1994 (1975).
- Γλυκοφρύδη – Λεοντίνη, Αθανασία, *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Θέματα Πολιτικής και Ηθικής*, Αθήνα, 2001.
- Δεσποτόπουλος, Κωνσταντίνος, *Μελετήματα Ηθικής*, Αθήναι, 1963.
- Δεσποτόπουλος, Κωνσταντίνος, *Μελετήματα Φιλολογίας και Φιλοσοφίας*. Επιμ., Μαρία Αποστολοπούλου. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Δραγώνα – Μονάχου, Μυρτώ, «Η αναλυτική Ηθική του G. E. Moore και η σημασία της για την Αγγλική Ηθική Θεωρία», στο: *Κεφάλαια Φιλοσοφίας*, Αθήνα, Δωδώνη / Κέντρο Φιλοσοφικών Ερευνών, 1979, σσ. 11-52.
- Δραγώνα – Μονάχου, Μυρτώ, «Η Προαίρεσις στον Αριστοτέλη και τον Επίκτητο», *Φιλοσοφία* 8-9 (1978- 1979), σσ. 265- 310.
- «Οι Ηθικοί Αφορισμοί του Wittgenstein: Τα σύγχρονα “Εις εαυτόν ή “πως κουβεντιάζεται η σιωπή”», *Φιλοσοφία* 10-11 (1980-1981), σσ. 433-483.
  - «Η ανάγνωση της Ηθικής του Αριστοτέλη από τον R. M. Hare», *Φιλοσοφία* 11-12 (1982), σσ. 245-269.
  - «Η δικαιοσύνη στη σύγχρονη Ηθική φιλοσοφία: το σύνδρομο Rawls και η “φιλοσοφία της δικαιοσύνης”», στο: Αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Δεσποτόπουλο, Αθήνα, Αθήνα, 1991, σσ. 349-372.
  - *Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία*. Ο αγγλόφωνος στοχασμός, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1995 [Βιβλιογραφία, σσ. 479- 534].
- Δρακοπούλου, Ζηνοβία, Μια επισκόπηση των κυριότερων τάσεων στη σύγχρονη αγγλοσαξωνική ηθική φιλοσοφία, *Δωδώνη* 14/Γ' (1985), σσ. 113- 126.
- Ζιλσόν, Ετιέν, *Το πνεύμα της Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας*. Μετάφρ., Χρήστος Μαρσέλλος. Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2019.
- Θεοδωρακόπουλος, Ιωάννης, *Σύστημα Φιλοσοφικής Ηθικής*, Αθήναι, 1947.
- Καλογεράκος, Ιωάννης, Γ., «Δίκης Όνομα. Διαστίσεις της Δίκης στη φιλοσοφία του Ηρακλείτου», *Ελληνικά* 49 (1999), σσ. 225- 243.
- «Δίκαιο και πρώιμη Ελληνική Φυσική Φιλοσοφία», στο: *Άθλον. Αφιέρωμα στον Ευάγγελο Μουτσόπουλο, Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό*, Αθήναι, 2001, σσ. 95-104.

- (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η Σύγχρονη Εποχή*. Πρακτικά του έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου, Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001. Πρόλογος Βασίλειος Ν. Παππάς. Χαλκιδική, 2004.
- Κελεσιδου, Άννα, *Μελετήματ Προσωκρατικής Ηθικής*, Αθήναι, 1994.
- Κουσουλάκος, Γεώργιος Π., «Μεσότης και Μέτρον εν τη Ελληνική Διανοήσει (μετ' εξαιρέσεως της περί μεσότητος διδασκαλίας του Αριστοτέλους», στο: *Ξένιον. Festschrift für Panajotes Zeros*. Hrsg., von E. Von Caemmerer – J. H. Kaiser – G. Kegel – W. Müller-Freinenfelds – H. J. Wolff. Unter Mitarbeit von Th. J. Panagopoulos. Bd. A, Athen - Freiburg – Köln, 1973, σσ. 203- 265.
- Κούτρας, Δημήτριος Ν., (επιμ.), *Η αριστοτελική Ηθική και οι επιδράσεις της*. Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Αριστοτελικής Φιλοσοφίας. Αθήνα, 24-26 1995, Αθήνα, Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», 1996.
- *Η Πρακτική Φιλοσοφία του Αριστοτέλους*. Τόμος Α΄. Ηθική, Αθήναι, <sup>2</sup>2004.
- Κύρκος, Βασ., Α., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, <sup>2</sup>1992
- *Τα φιλοσοφικά άρθρα*, Αθήνα, Χάρτης Εύεργος, 2012.
- Λογοθέτης, Κωνσταντίνος, Ι., *Η φιλοσοφία των Πατέρων και του Μέσου Αιώνας*. Μέρος Α΄- Β΄, Εν Αθήναις, 1930, 1933.
- *Η Μετά Κάντιον Ιδεοκρατική Φιλοσοφία*, Εν Αθήναις, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, 1958.
- Λεοντσίνη, Ελένη, Γ., «Η έννοια της αμαρτίας στην Αριστοτελική και Ποιητική θεωρία», *Παρνασσός ΜΗ΄* (2006), σσ. 127-140.
- Λούβαρις, Νικόλαος, Ι., «Ηθική», στο: *Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, 12, χχ, σσ. 176-177.
- Μιχαηλίδης – Νουάρος, Γ., *Ζωντανό Δίκαιο και Φυσικό Δίκαιο. Εισαγωγή σε κεντρικά προβλήματα της νομικής Κοινωνιολογίας και της Φιλοσοφίας του Δικαίου*, Αθήνα, Σάκκουλας, 1982.
- Μουτσόπουλος, Ευάγγελος, *Η Αισθητική της Ηθικής*, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2009.
- Μπαγιόνας, Αύγουστος, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Ηθικής από τους Προσωκρατικούς ως την Αρχαία Ακαδημία*, Θεσσαλονίκη, 1978.
- Μπερδιάγιεφ, Νικόλαος, *Το Πνεύμα του Ντοστογιέφσκι*. Μετάφρ., Νίκος Ματσούκας. Θεσσαλονίκη, Πουρναράς, 1972.
- Νιάρχος, Κωνσταντίνος, *Η Ελληνική Φιλοσοφία κατά την βυζαντινήν της Περίοδον*, Αθήναι, <sup>3</sup>2007.
- Νούτσος, Παναγιώτης, Χρ., «Η “μορφολογία της Ιστορίας” του Ο. Spengler στο έργο του Ε. Π. Παπανούτσου», στο: *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Οι Ιδεολογικές διαστάσεις των Ευρωπαϊκών της προσεγγίσεων*, Αθήνα, Κέδρος, 1981, σσ. 146-160.
- *Ξανά για τον Σωκράτη*. Πρακτικά Συνεδρίου. Αφιέρωμα στον Νίκο Κ. Ψημμένο. Ιωάννινα, Δωδώνη, Παράρτημα αρ. 72, 2004.
- Ξανθάκη – Καραμάνου Γ., (επιμ.), *Άθλον. Αφιέρωμα στον Ευάγγελο Μουτσόπουλο. Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό*, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2001.
- *Ο «σκοτεινός» Μεσαίωνας*. Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Αθήνα, 16- 17 Μαρτίου 2007, Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐτη, 2010.

- Παπαδημητρίου, Ευθύμης, *Για μια νέα Φιλοσοφία της Φύσης*, Αθήνα, Guttenber, 1999.
- Παπανούτσος, Ευάγγελος, *Ηθική*. Τόμοι Α' – Β', Αθήνα, Δωδώνη, <sup>3</sup>1995.
- Πελεγρίνης, Θεοδόσιος, *Ηθική Φιλοσοφία*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος Θ., «Immanuel Kant και Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Καταγραφή μίας φιλοσοφικής γνωριμίας», στο: *Νεοελληνική Φιλοσοφία*. Επιμ., Κωνσταντίνος Βουδούρης. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα – Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, 2000, σσ. 235–257.
- «“Theses Philosophicae, Venetiis, 1681” : Ένα τεκμήριο φιλοσοφικής διδασκαλίας κατά τον 17<sup>ο</sup> αιώνα», *Επιστημονική Επετηρίδα της Βελλάς Β'* (2003), σσ. 233-251.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος Θ., «Kant' s Kategorienlehre im Werk von Athanasios Psalidas», στο: *Evgenios Vulgaris und die Neugriechische Aukklärung in Leipzig*. Beiträge der Konferenz an der Universität Leipzig, Institut für Klassische Philologie, Abteilung Byzantinische und Neugriechische Philologie, vom 16. - 18. Oktober 1996. Hrsg., von Günther S. Henrich, Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2003, σσ. 55-67.
- «Το φιλοσοφικό έργο του Edmundus Purchotius και το Συνταγμάτιον της Μετα-φυσικής του Βικεντίου Δαμοδού», *Ο Ερανιστής* 27 (2009), σσ. 69-148.
  - *Απηχήσεις του φιλοσοφικού έργου του Edmundus Purchotius στη Νεοελληνική Φιλοσοφία. Συμβολή στην έρευνα των πηγών*, Ιωάννινα, 2012.
  - «Κωνσταντίνος Γεωργούλης (1894-1908)», *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας Γ'* (2016), σσ. 329-380.
  - «Λόγος και Πόλις στην κλασική σκέψη», *Φιλοσοφείν* 14 (2016), σσ. 147-159.
  - *Φιλοσοφία και Ρητορική στην Κλασική Σκέψη*, Αθήνα, Guttenber, 2018.
  - *Η διδασκαλία της Ηθικής από τον Βικέντιο Δαμοδό (1700-1752)*. Η Σύνοψις της Ηθικής προς Νικόμαχον (edition princeps) και η Ηθική Φιλοσοφία, Ιωάννινα, 2019.
- Πεντζοπούλου – Βαλαλά, Τερέζα, *Στα ίχνη των Αρχαίων Φιλοσόφων*, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2011.
- Σουμάχερ, Ε. Φ., *Το μικρό είναι όμορφο. Η ανθρωπιά και η ομορφιά της μικρής Οικονομίας*, Αθήνα, Γλάρος, 1980.
- Τσινόρεμα, Σταυρούλα, «Ελευθερία, Λογικότητα και το Νόημα του Ηθικού Λόγου», *Παρνασσός*, 26 (1984), σσ. 463- 481.
- Χριστόπουλος Μενέλαος – Παίζη – Αποστολοπούλου Μάχη (επιμ.), *Έγλημα και Τιμωρία στην Ομηρική και Αρχαϊκή Ποίηση*. Από τα Πρακτικά του ΙΒ' Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 3-7 Σεπτεμβρίου 2013, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2014.
- Χρόνης, Νικόλαος, *Οι μετασχηματισμοί της φιλοσοφίας από των Ελληνιστικών μέχρι και των Πρωτοχριστιανικών χρόνων*, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 1988.
- Ψημμένος Νίκος Κ. (ανθολ., κειμ., εισαγ., σχόλ.), *Η Ελληνική Φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*. Τόμος Α'. *Η κυριαρχία του Αριστοτελισμού. Προκορυθαλική και κορυθαλική περίοδος*. Τόμος Β'. *Η επικράτηση της νεωτερικής φιλοσοφίας. Μετακορυθαλική περίοδος*, Αθήνα, Γνώση, 1988, 1989.

**-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

## «ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-Υ203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΓΚΟΣ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Γνώση και κατανόηση βασικών κοινωνιολογικών εννοιών.</li> <li>• Γνώση και κατανόηση βασικών ερευνητικών εργαλείων της κοινωνιολογίας.</li> <li>• Δυνατότητα ανάλυσης κοινωνικών φαινομένων με τη χρήση κοινωνιολογικών εργαλείων.</li> <li>• Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των λειτουργιών της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών προβλημάτων.</li> <li>• Δυνατότητα διατύπωσης ερευνητικών προβλημάτων με χρήση των θεωρητικών εργαλείων της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης.</li> </ul>

- Κατανόηση των λειτουργιών και ειδικότερα των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.
- Κατανόηση του κοινωνικού ρόλου του σχολείου.
- Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.
- Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής ευπάθειας.
- Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής συνοχής.
- Κατανόηση των εννοιών: «κοινωνική ανισότητα» και «εκπαιδευτική ανισότητα».
- Κατανόηση του κοινωνικού και αντισταθμιστικού ρόλου της εκπαίδευσης.

#### Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα δομείται στους ακόλουθους άξονες:

- Βασικές έννοιες της κοινωνιολογίας.
- Η κοινωνιολογική έρευνα.
- Η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης ως κλάδος της επιστήμης της κοινωνιολογίας.
- Βασικές θεωρίες κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης (Durkheim, Parsons, Bourdieu, Bernstein κ.α).
- Εκπαιδευτική ανισότητα και ερμηνευτικές προσεγγίσεις της.
- Οι κοινωνικές λειτουργίες της εκπαίδευσης.
- Η έννοια της πολιτισμικής υστέρησης.
- Το σχολείο ως φορέας αντισταθμιστικής εκπαίδευσης.
- Η έννοια της κοινωνικής μειονεξίας.
- Πολιτισμικές μειονότητες & εκπαίδευση.
- Η εκπαίδευση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων .
- Ζητήματα κοινωνικών ανισοτήτων.
- Ζητήματα εκπαιδευτικών ανισοτήτων.
- Η έννοια της θετικής διάκρισης.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ



<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, & στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	30
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
	Αυτοτελής μελέτη	40
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>

<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες  Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Γραπτή Εργασία</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Προφορική Παρουσίαση</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> </ul> <p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν:</p> <p>α) μέσω γραπτής εξέτασης <b>(100%)</b></p> <p style="text-align: center;"><b>ή</b></p> <p>β) μέσω συγγραφής &amp; δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας <b>(100%)</b></p>
---	---

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Willis, P. (2012). *Μαθαίνοντας να δουλεύεις*. Αθήνα: Gutenberg.

- Νόβα – Καλτσούνη, Χρ. (2010). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α., Φωτόπουλος, Ν., Παυλή-Κορρέ, Μ. & Τουρτούρας, Χ. (2018). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Banks, O. (1987). *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη Παρατηρητής.
- Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την Κοινωνική*
- *Ανισότητα στο Σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης.

**«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ: ΒΑΣΙΚΕΣ  
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ204</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>2<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	2	2	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να αξιολογούν τη φιλοσοφική γλώσσα και την ιδιαίτερη συγκρότηση νοήματος εντός του φιλοσοφικού κειμένου,</li> <li>• Να μπορούν να διακρίνουν ένα φιλοσοφικό κείμενο από άλλα είδη θεωρητικών κειμένων,</li> <li>• Να ανιχνεύουν τη λογική δομή και τον επιχειρηματολογικό καμβά ενός φιλοσοφικού κειμένου και να προβαίνουν σε διάγνωση των λογικών πλανών, όταν τις εντοπίζουν εντός του,</li> <li>• Να διακρίνουν έναν φιλοσοφικό ορισμό από άλλα είδη ορισμών,</li> <li>• Να διακρίνουν τα «πεδία έντασης» που συνυπάρχουν εντός ενός φιλοσοφικού κειμένου (σημασιολογικό πεδίο, εννοιολογικό πεδίο, νοηματικό πεδίο).</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p>

Άλλες... .....
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Προσαρμοστικότητα σε νέες καταστάσεις.</li> <li>• Κριτική ετοιμότητα στη λήψη αποφάσεων.</li> <li>• Αυστηρή και συνεκτική λογική συγκρότηση &amp; συνεπή διατύπωση επιχειρημάτων και στέρεων φιλοσοφικών θέσεων.</li> <li>• Παραγωγή καινοτόμων ιδεών.</li> </ul>

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Τι είναι η φιλοσοφική γλώσσα και το φιλοσοφικό ιδίωμα;</li> <li>• Η χρήση και η λειτουργία των ορισμών στη φιλοσοφία.</li> <li>• Οι έννοιες στη φιλοσοφία και στις επιστήμες.</li> <li>• Η ιδιουσυστασία του φιλοσοφικού κειμένου (παραδείγματα από κλασικά κείμενα της μεταφυσικής, της γνωσιοθεωρίας, της ηθικής και της πολιτικής φιλοσοφίας).</li> <li>• Η χρήση επιχειρημάτων στη φιλοσοφία (κριτήρια εγκυρότητας και ορθότητας, το κριτήριο της αλήθειας, το πρόβλημα των λογικών πλανών).</li> <li>• Νοηματικό πεδίο, εννοιολογικό πεδίο, σημασιολογικό πεδίο: τα τρία «πεδία έντασης» ενός φιλοσοφικού κειμένου.</li> <li>• Η φιλοσοφία ως διασάφηση εννοιών.</li> <li>• Ορισμένα ερωτήματα στη φιλοσοφία («Τι υπάρχει;», «Πώς πρέπει να ζούμε ο ένας με τον άλλο κι όλοι μαζί;», «Πόσο αντικειμενικό είναι το καλό και το κακό, το ωραίο και το άσχημο;») και ορισμένες απαντήσεις σε αυτά.</li> <li>• Τι σημαίνει σύστημα στη φιλοσοφία;</li> <li>• Υπάρχει πρόοδος στη φιλοσοφία;</li> </ul> <p><b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:</b> Κύριες βιβλιογραφικές συμβάσεις/συστήματα αναφορών και τελικής βιβλιογραφίας.</p>
---

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο ή Διαδικτυακή διδασκαλία μέσω του MSTeams.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση powerpoint.</li> <li>• Χρήση διαδικτυακών πηγών Κεντρικής Βιβλιοθήκης Π.Ι. και λοιπών τεκμηρίων.</li> <li>• Χρήση του e-course για ανάρτηση υλικού.</li> </ul>	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο,</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις διδάσκουσας/προσκεκλημένοι ομιλητές (παρακολούθηση & συμμετοχή με σύντομες	40

<p>Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>προφορικές παρουσιάσεις εβδομαδιαίων ασκήσεων πεδίου)</p>	
	<p>Εβδομαδιαίες ασκήσεις πεδίου είτε στην ερμηνεία πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων είτε στη βιβλιογραφική έρευνα για θέματα που αναπτύσσονται στο μάθημα</p>	<p>40</p>
	<p>Αυτοδύναμη μελέτη</p>	<p>45</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, πλην των φοιτητών/τριών Erasmus που εξετάζονται προφορικά ή/και παραδίδουν γραπτή εργασία σε θέμα του μαθήματος στην αγγλική.</li> <li>• Η αξιολόγηση έχει τόσο τον χαρακτήρα γραπτής (ή, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, προφορικής) εξέτασης) σε ποσοστό 70%, ενώ ένα 30% της αξιολόγησης προκύπτει από την ενεργό συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στο μάθημα (παράδοση ασκήσεων κατ'όικον και εντός αίθουσας, προφορική παρουσίαση έρευνας κτλ.). Ενισχυτική του βαθμού και της συνολικής επίδοσης του φοιτητή/της φοιτήτριας είναι, επίσης, η εκπόνηση γραπτής εργασίας σε θέμα του μαθήματος με την καθοδήγηση της διδάσκουσας.</li> </ul>	

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><b>-Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cossuta, Frédéric. <i>Η φιλοσοφία και πώς να τη διαβάσουμε</i>, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2002.</li> <li>• Critchley, Simon. <i>Τι σκεφτόμαστε όταν σκεφτόμαστε το ποδόσφαιρο</i>, μτφρ. Αντ. Καλοκύρης, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2020.</li> <li>• Έρνστ, Γκέρχαρντ. <i>Σκέψου σαν φιλόσοφος. Εισαγωγή στη φιλοσοφία σε 7 ημέρες</i>, μτφρ. Κων/νος Σαργέντης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο-Αθήνα 2017.</li> <li>• Hadot, Pierre. <i>Η φιλοσοφία ως τρόπος ζωής. Συζητήσεις με τη Ζανί Σαρλιέ και τον Άρνολντ Ντέιβιντσον</i>, εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 2009.</li> <li>• Ζαφειρόπουλος Κώστας, <i>Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία;</i>, Μεταίχμιο, Αθήνα 2015.</li> <li>• Lévy Bernard-Henri, <i>Φιλοσοφικές διαμάχες. Η εξέλιξη της φιλοσοφίας μέσα από τις «κόντρες» μεγάλων στοχαστών</i>, Κέδρος, Αθήνα 2012.</li> <li>• Lowe E.J., <i>Εισαγωγή στη φιλοσοφική λογική</i>, εκδ. Ευρασία, Αθήνα 2018.</li> </ul>
---

- Μπέλλας Θρασύβουλος, *Δομή και γραφή της επιστημονικής εργασίας με βάση την εμπειρική παιδαγωγική έρευνα (για υποψήφιους μεταπτυχιακών)*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998.
- Olin, Doris, *Το παράδοξο*, μτφρ. Α. Σπανάκη, επιστ. Επιμέλεια Δ. Πορτίδης, εκδ. Οκτώ, Αθήνα 2007.
- Πορτίδης, Δημ, Ψύλλος Στ., Αναπολιτάνος Διον., *Λογική. Η δομή του επιχειρήματος*, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2007.
- Renaut, Alain. *Η φιλοσοφία*, μτφρ. Τ. Μπέτζελος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2009.
- Φοσλ Πήτερ, *Τα εργαλεία του φιλοσόφου*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2005.

**3<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ****«ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ»****1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ301</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>3<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2428&amp;notifyeditingon=1">http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2428&amp;notifyeditingon=1</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**



**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην φιλοσοφική σκέψη του Αριστοτέλη και των Αριστοτελικών και νεοαριστοτελικών θεωριών εν γένει. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση της φιλοσοφικής σκέψης του Αριστοτέλη εν γένει και ειδικότερα της ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας του. Επιπλέον, στόχος του μαθήματος αποτελεί να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα αριστοτελικά επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την ηθική και πολιτική θεωρία του Αριστοτέλη και της νεοαριστοτελικής θεωρίας εν γένει, όπως αυτή παρουσιάζεται κυρίως στα *Ηθικά Νικομάχεια*, τα *Ηθικά Ευδήμια*, τα *Ηθικά Μεγάλα*, τη *Ρητορική* και τα *Πολιτικά*.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγεί, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- Να γνωρίζει τη ζωή και την προσωπικότητα του Αριστοτέλη (384-322 π.Χ.). Τα ηθικά και πολιτικά έργα του Αριστοτέλη. Η σημασία των *Ηθικών Νικομαχείων*, αλλά και των *Ηθικών Ευδημίων*, των *Ηθικών Μεγάλων* και των *Πολιτικών*, που δεν έχουν επαρκώς μελετηθεί μέχρι σήμερα.
- Να είναι σε θέση να εξηγήσει βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Αριστοτέλη, όπως το υπέρτατο αγαθό και η ευδαιμονία (*ΗΝ. Ι*), τον ορισμό της ηθικής αρετής (η αρετή ως «έξισ προαιρετικής» και ως «μεσότητος»), τον αγαθό χαρακτήρα, την εκούσια πράξη και την προαίρεση, τις ηθικές αρετές (*άνδρεία*, *σωφροσύνη*, *έλευθεριότητα*, *μεγαλοπρέπεια*, κ.ά.), τις διανοητικές αρετές (φρόνησις, σοφία, τέχνη, κ.ά) (*ΗΝ. ΙΙ-Υ*) καθώς και την «ιδιόμορφη» αρετή της μεγαλοψυχίας (*ΗΝ. ΙΙ-Υ*).
- Να εξηγήσει τον ορισμό και τα είδη της αριστοτελικής φιλίας, τις μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη, την έννοια και τη σημασία της «πολιτικής φιλίας» ως φιλίας του «κοινού συμφέροντος» και της «ομόνοιας», καθώς και σχέση της με τη δικαιοσύνη, αλλά και την αριστοτελική θεωρία για την ερωτική επιθυμία και τον έρωτα (*ΗΝ. ΥΙΙΙ-ΙΧ*).
- Να είναι σε θέση να εξηγήσει τις αριστοτελικές απόψεις σχετικά με τον χαρακτήρα της ηδονής, την αδυναμία της βούλησης (*άκρασία*), τα σωκρατικά ηθικά παράδοξα και τη σχέση τους με την αριστοτελική ακρασία (*ΗΝ. ΥΙ*) καθώς και την έννοια της «αμαρτίας» στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία.
- Να εξηγήσει και να κατανοήσει τη διαφορά μεταξύ ηδονής και ευδαιμονίας, την διάκριση ανάμεσα στον «βίο πρακτικό» και τον «βίο θεωρητικό» καθώς και τις έννοιες της μίμησης, της αισθητικής εμπειρίας, την ηθική αγωγή και την παιδεία (*ΗΝ. Χ*).
- Να κατανοήσει τις βασικές αρχές των *Πολιτικών* του Αριστοτέλη και τη σύνδεσή τους με τα ηθικά έργα του.
- Να κατανοήσει την επίδραση του Αριστοτέλη στη νεότερη και τη σύγχρονη φιλοσοφία, την πρόσληψη του Αριστοτέλη από τον νεοελληνικό στοχασμό, την αριστοτελική ηθική



<p>φιλοσοφία και την σχέση της με την σύγχρονη αρεταϊκή ηθική θεωρία καθώς και την αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και την σχέση της με σύγχρονη κοινοτιστική, ρεπουμπλικανική, αρεταϊκή, νεομαρξιστική, ριζοσπαστική και επαναστατική πολιτική θεωρία. Να τονιστεί πως η αριστοτελική θεωρία εσφαλμένα συνδέεται με «συντηρητικές» (μη-φιλελεύθερες) απόψεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να εμπεδώσει την αριστοτελική φιλοσοφία και μέθοδο καθώς και την επίδραση του Αριστοτέλη: Αριστοτελικοί και νεοαριστοτελικοί.</li> </ul>	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών                  Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων                  Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                  Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης                  .....                  Άλλες...                  .....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυτόνομη Εργασία.</li> <li>• Ομαδική Εργασία.</li> <li>• Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.</li> <li>• Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Η ζωή, η προσωπικότητα και το έργο του Αριστοτέλη (384-322 π. Χ.). Τα ηθικά έργα του Αριστοτέλη. Η σημασία των <i>Ηθικών Νικομαχείων</i>. Φιλοσοφία και μέθοδος. Η επίδραση του Αριστοτέλη: Αριστοτελικοί και νεοαριστοτελικοί. Η επικαιρότητα της αριστοτελικής φιλοσοφίας: Η επίδραση του Αριστοτέλη στη νεότερη φιλοσοφία. Η πρόσληψη του Αριστοτέλη από τον Νεοελληνικό στοχασμό. Αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και σύγχρονη αρετολογική ηθική θεωρία. Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη κοινοτιστική, ρεπουμπλικανική, νεομαρξιστική, αρετολογική, ριζοσπαστική και επαναστατική πολιτική θεωρία. Να καταδείξει την «ατυχή» σύνδεση της αριστοτελικής θεωρίας με την «συντηρητική» θεωρία. Αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και σύγχρονη αρεταϊκή ηθική. Το</p>
---

υπέρτατο αγαθό και η ευδαιμονία (HN. I). Ορισμός της ηθικής αρετής: η αρετή ως «ἔξι προαιρετικής» και ως «μεσότητος». Ο αγαθός χαρακτήρας. Εκούσια πράξη και προαίρεση. Ηθικές αρετές (άνδρεία, σωφροσύνη, ἐλευθεριότητα, μεγαλοπρέπεια, κ.ά.). Η «ιδιόμορφη» αρετή της μεγαλοψυχίας. (HN. II-V). Διανοητικές αρετές (HN. II-V). Ο χαρακτήρας της ηδονής. Αδυναμία της βούλησης (ἀκρασία). Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία (HN. VI). Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία. Ορισμός και είδη της αριστοτελικής φιλίας. Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη. Έρωσ και ερωτική αγάπη. (HN. VIII-IX). Η φιλία ως πολιτικό και κοινωνικό αγαθό. Το κίνητρο της κοινωνίας: πολιτική φιλία, δικαιοσύνη και ομόνοια. Το αγαθό της ομόνοιας: Σοφιστές, Κυνικοί, Πλάτων, Αριστοτέλης, Ζήνων ο Κιτιεύς. Ηδονή και ευδαιμονία. Βίος πρακτικός και βίος θεωρητικός. Μίμηση, αισθητική εμπειρία, ηθική αγωγή και παιδεία (HN. X).

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>  <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.</p>											
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>											
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="639 1135 986 1240"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="986 1135 1375 1240"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="639 1240 986 1314">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="986 1240 1375 1314">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 1314 986 1388">Φροντιστήρια</td> <td data-bbox="986 1314 1375 1388">45</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 1388 986 1462"></td> <td data-bbox="986 1388 1375 1462"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 1462 986 1532"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="986 1462 1375 1532"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	80	Φροντιστήρια	45			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>											
Διαλέξεις	80											
Φροντιστήρια	45											
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>											

<p style="text-align: center;"><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p style="text-align: center;"><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η <u>αξιολόγηση των φοιτητών</u> δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Γραπτή τελική εξέταση (100%) που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων &amp; Επίλυση Προβλημάτων (100%).</li> <li>• Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%).</li> <li>• Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%).</li> </ul> <p><u>Κριτήρια αξιολόγησης:</u></p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή τελική εξέταση, όπου σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.</p>
--	---

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

#### ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

#### ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- Aristotelis, *Ethica Nicomachea*, I. Bywater (ed.), Oxford University Press, Oxford 1894.
- Aristotelis, *Politica*, W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1957.
- Aristotelis, *Metaphysica*, W. Jaeger (ed.), Oxford University Press, Oxford 1958.
- Aristotelis, *Ars Rhetorica*, W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1959.
- Aristotelis, *Ethica Eudemia*, R.R. Walzer and J.M. Mingay (eds.), Oxford University Press, Oxford 1991.

#### ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο Έλλογα Εξαρτημένα Όντα», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη

- Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.
- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
  - Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
  - Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1<sup>st</sup> edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
  - Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
  - Βουδούρης, Κ. Ι. (επιμ.), *Περί δικαιοσύνης. Η πλατωνική και η αριστοτελική αντίληψη για τη δικαιοσύνη σε συσχέτισμό προς τις νεώτερες και σύγχρονες θεωρίες για τη δικαιοσύνη*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα 1989.
  - Βουδούρης, Κ. Ι. (επιμ.), *Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία*, Αθήνα 1993.
  - Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγίριτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
  - Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
  - Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Α. (επιμ.), *Βίος θεωρητικός*, Αφιερωματικός Τόμος εις τον Καθηγητήν Δημήτριον Ν. Κούτραν, εκδ. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2006.
  - Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
  - Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2<sup>nd</sup> ed., Oxford 1968.
  - Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
  - Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
  - Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
  - Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
  - Κούτρας, Δ. Ν., *Η κοινωνική ηθική του Αριστοτέλους*, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα 1973.
  - Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Η αριστοτελική ηθική και οι επιδράσεις της*, Α΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (24-26 Μαΐου 1995), Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Αθήνα 1996.
  - Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη και οι επιδράσεις της*, Β΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (29-31 Μαΐου 1997), Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Αθήνα 1999.
  - Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Η κατ' Αριστοτέλη πολιτική ισότητα και δικαιοσύνη και τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας*, Γ΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (22-24 Σεπτεμβρίου 1999), Αθήνα 2000.
  - Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Περί ποιητικής και ρητορικής τέχνης κατ' Αριστοτέλη*, Δ΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (7-9 Δεκεμβρίου 2001), Αθήνα 2003.
  - Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη*, μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
  - Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.

- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία», *Παρνασσός*, ΜΗ' (2006), σσ. 127-140.
- Λεοντσίνη, Ε., «Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία», *Φιλοσοφία*, 37 (2007), σσ. 126-149.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρως και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20<sup>ου</sup> Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά, 12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μίμηση, αισθητική εμπειρία και ηθική αγωγή κατά τον Αριστοτέλη», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 26, 77 (2009), σσ. 117-148.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Λεοντσίνη, Ε., «Βλέποντας τη ζωή μέσα από μια ιστορία: Η αφηγηματική ενότητα της ανθρώπινης ζωής κατά τον Alasdair MacIntyre», στο *Ιστορίας μέριμνα. Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Γεώργιο Ν. Λεοντσίνη* (επιμ. Χαράλαμπος Ν. Μπαμπούνης), τόμ. Α', εκδ. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2011, σσ. 677-686.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η ζωή ως αγαθό: αριστοτελική κριτική της κοινοτιστικής βιοηθικής», *Φιλοσοφία*, 43 (2013), σσ. 439-446.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: ή γάρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «Τὸ κοινῆ συμφέρον: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and*

*Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.

- Μαγγίνη, Μ. & Λεοντοίνη, Ε. (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη*, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου-Βαλαλά, Τ., *Προβολές στον Αριστοτέλη*, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη
- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle. The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική*, μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

## «ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ II»

### • ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-Υ302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<p align="center"><b>ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ II</b> (ΔΙΔΑΣΚΩΝ:Επ. Καθ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)</p>		
<p align="center"><b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b></p> <p><i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i></p>	<p align="center"><b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p>	<p align="center"><b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b></p>	
	3	5	



Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΝΑΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>	

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>  <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>  <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών των σημαντικότερων φιλοσοφικών τάσεων του 18ου εντάσσοντας πρόσωπα, φιλοσοφικά προβλήματα, θέσεις και επιχειρήματα στο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο,</li> <li>• να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της μεταφυσικής, της γνωσιοθεωρίας, της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας, της ηθικής, της πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας και της αισθητικής στην εν λόγω περίοδο, καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν οι φιλόσοφοι και τις λεπτές διακρίσεις που έκαναν για να αντιμετωπίσουν <i>θεωρητικά και πρακτικά</i> αυτά τα προβλήματα,</li> <li>• να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του ορθολογισμού και των υποστηρικτών του εμπειρισμού,</li> <li>• να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές θεωρίες,</li> <li>• να κατανοήσουν την κεντρική σημασία του έργου του Immanuel Kant αναφορικά με τη λύση των προβλημάτων που παρείχε σε προβλήματα τόσο του ορθολογισμού όσο και του εμπειρισμού.</li> <li>• να κατανοήσουν καλύτερα τις ριζοσπαστικές και ρηζικέλευθες αξιώσεις του κινήματος του Διαφωτισμού για εκείνη την περίοδο</li> <li>• να αποκτήσουν συνείδηση του γεγονότος ότι, παρά το μεγάλο βαθμό αφάιρσής τους, πολλές επιστημονικές και ηθικές θεωρίες έχουν τεράστιες κοινωνικοπολιτικές και θρησκευτικές επιπτώσεις.</li> <li>• να εντυπώσουν σε μια από τις πιο εντυπωσιακές φιλοσοφικές προσπάθειες του 18ου αιώνα να ξεπεραστούν οι εντάσεις μεταξύ επιστημονικής προόδου, ηθικού αυτοπροσδιορισμού και πολιτικών και θρησκευτικών θεσμών.</li> <li>• θα αναστοχαστούν για το ρόλο και τη χρησιμότητα της φιλοσοφίας στο δημόσιο χώρο</li> </ul> <p>➤ <i>Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:</i></p>

<p>➤ Θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),</li> <li>• να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμπάθυση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,</li> <li>• να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου,</li> <li>• να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της νεότερης φιλοσοφίας, ιδίως του Immanuel Kant</li> <li>• να αναγνωρίζουν την καινοτομία που εισάγει η σκέψη των φιλοσόφων των νεότερων χρόνων σε σχέση με τους προκατόχους τους τόσο του Μεσαίωνα όσο και της αρχαιότητας,</li> </ul>																			
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.</li> <li>➤ Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>➤ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>➤ Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.</li> <li>➤ Λήψη αποφάσεων.</li> <li>➤ Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>➤ Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</li> <li>➤ Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.</li> <li>➤ Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.</li> </ul>																			

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Α. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κινήματος του Εγκυκλοπεδισμού</li> <li>➤ Η μετάβαση από την πρώιμη φάση του Διαφωτισμού στην συστηματικοποίηση του</li> <li>➤ Η θεωρητική σημασία αυτής της συστηματικοποίησης</li> <li>➤ Η πολιτική σημασία αυτής της συστηματικοποίησης</li> <li>➤ Τα θεωρητικά και πρακτικά όρια του Εγκυκλοπεδισμού</li> <li>➤ Έκθεση και ανασυγκρότηση του Προεισαγωγικού Λόγου στην Εγκυκλοπαίδεια του Jean d'Alembert</li> <li>➤ Β. Εισαγωγή στο έργο και τη φιλοσοφική θέση του Immanuel Kant</li> <li>➤ Ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο της εποχής</li> <li>➤ Διαφορές της φιλοσοφίας του Καντ με αυτή του πρώιμου και μέσου κινήματος του Διαφωτισμού</li> <li>➤ Θεωρίες ηθικής</li> <li>➤ Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου</li> <li>➤ Καντιανός διαχωρισμός μεταξύ πηγών γνώσης και ηθικής</li> <li>➤ Καντιανός δεισιμός ως απάντηση στον ορθολογικό και εμπειριστικό αναγωγισμό</li> <li>➤ Υπερβατολογική μέθοδος</li> <li>➤ Κριτικός περιορισμός των επιστημονικών αξιώσεων</li> <li>➤</li> </ul>
--



<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Γ. Έκθεση του κειμένου του Immanuel Kant, "Απάντηση στο ερώτημα: Τι είναι Διαφωτισμός"</li> <li>➤ Έκθεση του καντιανού διαχωρισμού μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης του Λόγου</li> <li>➤ Έκθεση της καντιανής θεωρίας περί πρώτης και δεύτερης ανθρώπινης φύσης</li> <li>➤ Έκθεση της καντιανής έννοιας της παιδείας</li> <li>➤ Έκθεση της καντιανής λύσης της έντασης μεταξύ Διαφωτισμού και πολιτικοθηρησκευτικών θεσμών</li> <li>➤ Έκθεση της πολιτικής φιλοσοφίας του Καντ</li> <li>➤</li> <li>➤ Δ. Έκθεση του κειμένου του Immanuel Kant, "Τι σημαίνει προσανατολίζομαι στην σκέψη"</li> <li>➤</li> <li>➤ Έκθεση της καντιανής φιλοσοφικής μεθοδολογίας</li> <li>➤ Έκθεση της καντιανής διαχείρισης των οριακών γνωστικών αντικειμένων "θεός", "κόσμος", "άνθρωπος"</li> <li>➤ Έκθεση της κριτικής του F.H. Jacobi στη φιλοσοφία του Καντ</li> <li>➤ Έκθεση της καντιανής διαφοροποίησης περί θεωρητικής και πρακτικής χρήσης του Λόγου</li> <li>➤</li> <li>➤ Ε. Έκθεση του κειμένου του Michel Foucault, "Τι είναι Διαφωτισμός;"</li> <li>➤ Εισαγωγή στη σκέψη του Michel Foucault</li> <li>➤ Ανάπτυξη της κριτικής του Michel Foucault στον Καντ</li> <li>➤ Συζήτηση σχετικά με το νόημα και την επικαιρότητα του Διαφωτισμού και της κριτικής φιλοσοφίας του Καντ</li> </ul>
---

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	25
	Αυτοτελής μελέτη	41 (66 για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>		

<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των των λέξεων κ.λπ.)</li> </ul>
---	---

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Bernard Bourgeois, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΤ ΕΩΣ ΤΟΝ ΜΑΡΞ, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εστία 2010</p> <p>Ernst Cassirer, ΚΑΝΤ. Η ζωή και το έργο του, μτφρ. Σταμάτης Γερογιωργάκης, Αθήνα: Ίνδικτος 2001</p> <p>Ernst Cassirer, Καντ και Ρουσσώ, μτφρ. Γεράσιμος Λυκαρδιόπουλος, Αθήνα: Έρασμος 2001</p> <p>Gilles Deleuze, Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΤ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, μτφρ. Ελένη Περδικούρη, Αθήνα: Εστία 2000</p> <p>Paul Guyer, Kant, μτφρ. Γιώργος Μαραγκός, Αθήνα: Gutenberg 2013</p> <p>Παναγιώτης Κονδύλης, Η κριτική της μεταφυσικής στη νεότερη σκέψη, τόμ. Α΄: Από τον όψιμο Μεσαίωνα ως το τέλος του διαφωτισμού, επιμέλεια Θάνος Σαμαρτζής, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2012.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Δευκαλίων, Υπόμνημα, Kant-Studien, Kantian Review, Canadian Journal of Philosophy, Journal for the History of Philosophy,</p>
---

**«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-Υ303	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	3 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΛΑ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο

Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα στοχεύει να εισαγάγει τους φοιτητές στην κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία των νεότερων χρόνων. Πιο συγκεκριμένα, ενδιαφέρει η ιδιαίτερη τροπή που παίρνει η πολιτική και κοινωνική σκέψη υπό την επίδραση του κινήματος του Διαφωτισμού και εξετάζονται οι αποτυπώσεις της στον τρόπο πρόσληψης του κοινωνικού φαινομένου, στη σχέση προσώπου και κοινότητας, στη συγκρότηση της πολιτικής κοινωνίας και σε ζητήματα νομιμοποίησης της πολιτικής εξουσίας. Στο μάθημα εξετάζονται οι δύο βασικοί πυλώνες της φιλοσοφικής θεμελίωσης του φιλελευθερισμού: (α) οι θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου και (β) ο κλασικός ωφελιμισμός..

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- (α) Να αναγνωρίζουν τις φιλοσοφικές προϋποθέσεις και τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας του φιλελευθερισμού.
- (β) Να κατανοούν τους βασικούς σταθμούς του νεότερου πολιτικού και κοινωνικού φιλοσοφικού στοχασμού στην ιστορική του εξέλιξη.
- (γ) Να ανασυγκροτούν τα κομβικά σημεία της σκέψης των πολιτικών φιλοσόφων της νεωτερικότητας.
- (δ) Να διακρίνουν και να αποτιμούν τους βασικούς άξονες της ασκούμενης κριτικής στη φιλελεύθερη σκέψη.
- (ε) Να εντοπίζουν τις ρίζες του σύγχρονου κοινωνικού και πολιτικού προβληματισμού στην κλασική σκέψη.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Μελέτη, ανάλυση και κατανόηση φιλοσοφικών προβλημάτων.
- Φιλοσοφική ερμηνεία κειμένων.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Εξοικείωση με την ιστορία της φιλοσοφίας.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Η πολιτική και κοινωνική θεωρία του Διαφωτισμού

Η κριτική διάσταση της διαφωτιστικής θεωρίας

**Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου**

Thomas Hobbes

Ηθικός εγωισμός

Φυσική κατάσταση: ο πόλεμος όλων εναντίον όλων

Η νεωτερική έννοια της κυριαρχίας

Η ανάδυση του Λεβιάθαν

John Locke

Τα φυσικά δικαιώματα και το αίτημα του περιορισμού της εξουσίας

Η ταξική κατανόηση της κοινωνίας

Τα κριτήρια της πολιτικής νομιμοποίησης

Η ιδέα ενός μεικτού πολιτεύματος

Jean-Jacques Rousseau

Φυσική κατάσταση και κριτική στον πολιτισμό

Η έννοια της *amour-propre*

Ηθική και πολιτική αυτονομία

Ο πολιτικός ανθρωπισμός του Rousseau

**Κλασικός Ωφελιμισμός**

David Hume

Η κριτική στη συμβολαϊκή θεωρία

Συμπάθεια και αμερόληπτος παρατηρητής

Η ιδέα της ωφελιμότητας

Η τεχνητή αρετή της δικαιοσύνης

Jeremy Bentham

Το ηδονιστικό υπόβαθρο της θεωρίας

Ηθική συνεπειοκρατία

Ο ηδονιστικός λογισμός

Το ιδεώδες της μεγαλύτερης δυνατής ευτυχίας για τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό προσώπων

John Stuart Mill

Η κριτική στον Bentham

Ατομικότητα και ελευθερία

Κοινωνική ελευθερία και τυραννία της πλειοψηφίας

Η ιδέα της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>		
	Διαλέξεις	45
	Ασκήσεις πεδίου	35
	Μελέτη	45
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>		
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου 70%</p> <p>Συμμετοχή στο μάθημα (παράδοση ασκήσεων, προφορική παρουσίαση έρευνας κ.λπ.) 30%</p> <p>Δυνατότητα εκπόνησης ενισχυτικής του βαθμού γραπτής εργασίας.</p>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Βάκη, Φ., 2012. *Η πρόοδος στον Διαφωτισμό. Πρόσωπα και προσωπεία*. Αθήνα: Ευρασία.
- Βανδώρος, Σ., 2012. *Σιωπηλό βλέμμα. Για την πολιτική θεωρία του Ρουσσώ*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Cahn, S., 2011. *Classics of Political and Moral Philosophy*. New York: Oxford University Press.
- Δημητρίου, Σ., 2021. *Ο ελεύθερος άνθρωπος. Ο πολιτικός ανθρωπισμός και η «πολιτική μηχανή» του Ζαν-Ζακ Ρουσσώ*. Αθήνα: Πόλις.
- Δρόσος, Δ. (επιμ.), 2008. *Αρετές και συμφέροντα. Η βρετανική ηθική σκέψη στο κατώφλι της νεωτερικότητας*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Δρόσος, Δ., 2016. *Το ευγενές εμπόριο της συμπάθειας. Αστικός πολιτισμός και ηθική κοινότητα στον Σκωτικό Διαφωτισμό*. Αθήνα: Νήσος.
- Gausset, M., 2009. *Η άνοδος της δημοκρατίας*. Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Haddock, B., 2009. *Ιστορία της πολιτικής σκέψης*. Αθήνα: Πατάκης.
- Held, D., 2007. *Μοντέλα δημοκρατίας*. Μτφρ. Μ. Τζιαντζή, Κ. Κέη, Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Πολύτροπον.
- Heywood, A., 2007. *Πολιτικές ιδεολογίες*. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Hobbes, T., 1989. *Λεβιάθαν. Ύλη, μορφή και εξουσία μιας εκκλησιαστικής λαϊκής πολιτικής κοινότητας*. Μτφρ. Α. Μεταξόπουλος. Αθήνα: Γνώση.
- Κιτρομηλίδης, Π., 2014. *Νεότερη πολιτική θεωρία*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Larmore, Ch., 1998. *Η ρομαντική κληρονομιά*. Μτφρ. Σ. Ροζάνης. Αθήνα: Πόλις.
- Locke, J., 2011. *Δεύτερη Πραγματεία περί κυβερνήσεως*. Μτφρ. Π. Κιτρομηλίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Manent, P., 1996. *An Intellectual History of Liberalism*. Princeton University Press.
- Mill, J.S., 2011. *Ωφελιμισμός*. Μτφρ. Φ. Παιονίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Mill, J.S., 2018. *Περί ελευθερίας*. Μτφρ. Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Ηριδανός.
- Πλάγγεσης, Γ., 2009. *Νεότερη πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία. Από τον Machiavelli στον Marx*. Αθήνα: University Studio Press.
- Ryan, A., 2012. *The Making of Modern Liberalism*. Princeton University Press.
- Rousseau, J.J., 2012. *Το κοινωνικό συμβόλαιο ή αρχές πολιτικού δικαίου*. Μτφρ. Β. Γρηγοροπούλου & Α. Στάυνχαουερ. Αθήνα: Πόλις.
- Rousseau, J.-J., 2021. *Λόγος περί της καταγωγής και των θεμελίων της ανισότητας μεταξύ των ανθρώπων*. Επιμ. Σ. Τόκου. Αθήνα: Αγγελάκη.
- Schmid, M., 2004. *Θεωρίες της δημοκρατίας*. Μτφρ. Ε. Δεκαβάλλα. Αθήνα: Σαββάλας.
- Σιακαντάρης, Γ., 2012. *Ζαν-Ζακ Ρουσσώ. Ο φιλόσοφος της πεφωτισμένης δημοκρατίας*. Αθήνα: Πόλις.
- Συλλογικό, 2005. *Θεωρίες της πολιτικής και του κράτους. Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel*. Μτφρ. Μ. Αγγελίδης. Αθήνα: Σαββάλας.
- Στυλιανού, Α., 2006. *Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου. Από τον Γκρότιους στον Ρουσσώ*. Αθήνα: Πόλις.
- Τέγος, Σπ., 2019. *Τελετουργικός Διαφωτισμός. Πεποιθήσεις, ιεροτελεστίες και πολιτικές τελετουργίες στη φιλοσοφία των David Hume και Jean-Jacques Rousseau*. Αθήνα: Αρμός.



4<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ

## «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ II»

## • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ401</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	4
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ II (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

## • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο επίκεντρο του μαθήματος *Σύγχρονη Φιλοσοφία II* βρίσκεται ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας με τις αναγκαίες επεκτάσεις του στη φιλοσοφία της τέχνης και την κοινωνική θεωρία. Η έννοια της νεωτερικότητας σημάδεψε καθοριστικά τις φιλοσοφικές θεωρίες του 20ού αι. Παρ' ότι απαντά αρχικά στο πεδίο της θεωρίας της καλλιτεχνικής και αισθητικής ανάπτυξης της τέχνης ήδη από τα μέσα του 19ου αι. η κοινωνιολογία και η φιλοσοφία εν αντιθέσει προς τη θεωρία της λογοτεχνίας χρησιμοποίησαν τον όρο στον 20ό αι. για να προσδιορίσουν είτε εμπειρικά την εποχή της

νεωτερικότητας είτε κανονιστικά για την ανάπτυξη της φιλοσοφίας του υποκειμένου του Διαφωτισμού είτε κοινωνικοοικονομικά για τις διαδικασίες εκσυγχρονισμού της δυτικής κοινωνίας είτε κριτικά, αισθητικά για την κοινωνική και καλλιτεχνική κατάσταση του ύστερου καπιταλισμού. Στην ακμή της μετανεωτερικότητας ετέθη εκ νέου προς συζήτηση τόσο η έννοια της νεωτερικότητας όσο και το ζήτημα της ιστορικότητάς της ως της τελευταίας εποχής των μεγάλων κατευθυντήριων ιδεών και λόγων (λ.χ. της προόδου ή της χειραφέτησης).

Η στοχοθεσία του μαθήματος είναι να αναπτυχθούν καταρχάς αναλυτικοσυνθετικά, αναστοχαστικά και κριτικά τα επιχειρήματα, τα κίνητρα και οι εφαρμογές των φιλοσοφικών θεωριών της νεωτερικότητας κατανοώντας την κατάσταση της εποχής μας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν εντυπώσει στις φιλοσοφικές θεωρίες της νεωτερικότητας, θα έχουν αποσαφηνίσει το πλαίσιο τους και τα βασικά τους ζητήματα και θα δύνανται να προχωρήσουν σε περαιτέρω εξειδίκευση και εμβάθυνση σε επιμέρους περιοχές τους.

Το έργο του Jürgen Habermas *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*, που είναι υποδειγματικό για την έκπτυξη και ανάλυση του φιλοσοφικού λόγου της νεωτερικότητας, συνοδεύει την αναλυτικοσυνθετική, αναστοχαστική και κριτική ανάπτυξη του μαθήματος. Στο φροντιστήριο του μαθήματος θα αναγνωσθούν, θα σχολιασθούν και θα ερμηνευθούν κριτικά αποσπάσματα από τα έργα των Habermas, Benjamin, Hegel, Schiller, Nietzsche, Horkheimer, Adorno, Heidegger, Lyotard, Derrida, Bataille, Foucault, Καστοριάδη και Luhmann.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι:

η αυτόνομη και ομαδική εργασία,

η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο,

ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,

η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και

η ανάλυση και επίλυση επίκαιρων φιλοσοφικών προβλημάτων της εποχής μας.

#### ● ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η συνείδηση του χρόνου στη νεωτερικότητα και το ανεκπλήρωτο πρόγραμμα του Benjamin
2. Η έννοια της νεωτερικότητας στους Hegel και Schiller
3. Οι Νεοεγελιανοί και η άνοδος της κοινωνικής θεωρίας
4. Η προαναγγελία της μετανεωτερικότητας στον Nietzsche
5. Η κριτική του Διαφωτισμού στους Horkheimer και Adorno
6. Η κριτική της Μεταφυσικής στον Heidegger
7. Η μεταμοντέρνα κατάσταση στον Lyotard
8. Η κριτική του Derrida στον φωνοκεντρισμό
9. Η έννοια της νεωτερικότητας στον Bataille
10. Η κριτική του λόγου στον Foucault

11. Η φανταστική θέσμιση της κοινωνίας στον Καστοριάδη
12. Η θεωρία των συστημάτων του Luhmann
13. Κριτική ανασκόπηση και τελικός απολογισμός: είναι κανονιστικό για την εποχή μας το περιεχόμενο της νεωτερικότητας;

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																							
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές και στην εκπόνηση εργασιών.</p>																							
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 703 1021 752"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1027 703 1361 752"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 757 1021 786">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 757 1361 786">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 790 1021 819">Φροντιστήριο</td> <td data-bbox="1027 790 1361 819">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 824 1021 853">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 824 1361 853">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 857 1021 887">Παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1027 857 1361 887">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 891 1021 920">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1027 891 1361 920">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 925 1021 954"></td> <td data-bbox="1027 925 1361 954"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 958 1021 987"></td> <td data-bbox="1027 958 1361 987"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 992 1021 1021"></td> <td data-bbox="1027 992 1361 1021"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1025 1021 1055">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1027 1025 1361 1055">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1059 1021 1088"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1027 1059 1361 1088"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Φροντιστήριο	10	Μελέτη βιβλιογραφίας	20	Παρουσίαση εργασίας	10	Συγγραφή εργασίας	10							Αυτοτελής Μελέτη	36	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>																							
Διαλέξεις	39																							
Φροντιστήριο	10																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	20																							
Παρουσίαση εργασίας	10																							
Συγγραφή εργασίας	10																							
Αυτοτελής Μελέτη	36																							
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>																							
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες  Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης, γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εξέταση: 60%</p>																							

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Πηγές**

I.

Habermas, Jürgen: „Die Moderne – ein unvollendetes Projekt“, στο Jürgen Habermas, *Zeitdiagnosen. Zwölf Essays 1980-2001*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2003, 7-26.

Habermas, Jürgen: *Die neue Unübersichtlichkeit*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1985.

Habermas, Jürgen: *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Α. Αναγνώστου/Α. Καραστάθη, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 3η έκδ. 2007.

Βέλτσος, Γιώργος: *Η διαμάχη. Κείμενα για τη νεωτερικότητα*, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 2004.

Jauß, Hans Robert: „Der literarische Prozeß des Modernismus von Rousseau bis Adorno“, στο Ludwig von Friedeburg/Jürgen Habermas: *Adorno-Konferenz 1983*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1983, 95-130.

Ταίηλορ, Τσάρλς: *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Μ. Πάγκαλος, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2006.

II.

Αντόρνο, Τέοντορ Β./Χορκχάιμερ, Μαξ: *Διαλεκτική του διαφωτισμού. Φιλοσοφικά αποσπάσματα*, ελλ. μτφρ. Λ. Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 1996.

Benjamin, Walter: *Über den Begriff der Geschichte*, στο Walter Benjamin, *Werke und Nachlaß. Kritische Ausgabe*, G. Raulet (επιμ.), τόμ. 19, Berlin: Suhrkamp, 2010.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: *Grundlinien der Philosophie des Rechts*, Johannes Hoffmeister Textedition, Hamburg: Meiner, 5η έκδ. 1995.

Καστοριάδης, Κορνήλιος: *Η φανταστική θέσμιση της κοινωνίας*, ελλ. μτφρ. Σ. Χαλικιάς/Κ. Σπαντιδάκης/Γ. Σπαντιδάκη, Αθήνα: εκδόσεις Ράππα, 2η έκδ. 1985.

Luhmann, Niklas: *Soziale Systeme. Grundriß einer allgemeinen Theorie*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1987.

Λυοτάρ, Ζαν-Φρανσουά: *Η μεταμοντέρνα κατάσταση*, ελλ. μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Αθήνα: εκδόσεις Γνώση, 1988.

Μπατάιγ, Ζωρζ: *Ο ερωτισμός*, ελλ. μτφρ. Μ. Χουλιάρá, Αθήνα: εκδόσεις Εντροπία, 1981.

Νίτσε, Φρίντριχ: *Ανεπίκαιροι στοχασμοί*, ελλ. μτφρ. Ι. Σ. Χριστοδούλου, Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Εκδοτική Θεσσαλονίκης, 2006.

Ντερριντά, Ζακ: *Περί γραμματολογίας*, ελλ. μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Αθήνα: εκδόσεις Γνώση, 1990.

Σίλλερ, Φρήντριχ: *Περί της αισθητικής παιδείας του ανθρώπου. Σε μια σειρά επιστολών*, ελλ. μτφρ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: Ιδεόγραμμα 2006.

Φουκώ, Μισέλ: *Η τάξη του λόγου*, ελλ. μτφρ. Χ. Χρηστίδης/Μ. Μαϊδάτσης, Αθήνα: εκδόσεις Ηριδανός, χ.χ.

Χάιντεγκερ, Μάρτιν: *Είναι και χρόνος*, ελλ. μτφρ. Γ. Τζαβάρας, Αθήνα: εκδόσεις Δωδώνη, τόμ. Α' 1978, τόμ. Β' 1985.

### **Βιβλιογραφία**

Appadurai, Arjun: *Νεωτερικότητα χωρίς σύνορα. Πολιτισμικές διαστάσεις της παγκοσμιοποίησης*, ελλ. μτφρ. Κ. Αθανασίου, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2014.

Arendt, Hannah: *Η κρίση της κουλτούρας και άλλα κείμενα*, ελλ. μτφρ. Γ. Ν. Μερτίκας, Αθήνα: εκδόσεις Στάσει εκπίπτοντες, 2012.

Bauman, Zygmunt: *Moderne und Ambivalenz. Das Ende der Eindeutigkeit*, Hamburg: Hamburger Edition, 2005.

Bauman, Zygmunt/Bordoni, Carlo: *Η νεωτερικότητα σε κρίση*, ελλ. μτφρ. Γ. Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον, 2016.

Bell, Daniel: *Die kulturellen Widersprüche des Kapitalismus*, Frankfurt am Main/New York: Campus Verlag, 1991.

Bohrer, Karl Heinz (επιμ.): *Mythos und Moderne*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.

Boltanski, Luc/ Chiapello, Ève: *Der neue Geist des Kapitalismus*, Konstanz: UKV 2003.

Bürger, Peter: *Η θεωρία της πρωτοπορίας*, ελλ. μτφρ. Γ. Σαγκριώτης, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 2010.

Calinescu, Matei: *Πέντε όψεις της νεωτερικότητας. Μοντερνισμός, πρωτοπορία, παρακμή, κιτς, μεταμοντερνισμός*, ελλ. μτφρ. Α. Παππάς, Αθήνα: ΑΣΚΤ-ΕΛΚΕ: 2011.

Friedeburg, Ludwig von/Habermas, Jürgen: *Adorno-Konferenz 1983*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1983.

Giddens, Anthony: *Οι συνέπειες της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Γ. Μερτίκας, Αθήνα: εκδόσεις Κριτική, 2η έκδ. 2014.

Greenblatt, Stephen: *Ο Λουκρήτιος και οι απαρχές της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Δ. Κανελλοπούλου, Αθήνα: εκδόσεις ΜΙΕΤ, 2018.

Hall, Stuart/Gieben, Bram: *Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας. Οικονομία, κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός*, ελλ. μτφρ. Θ. Τσακίρης/Β. Τσακίρης, Αθήνα: εκδόσεις Σαββάλας, 2η έκδ. 2003.

Harvey, David: *Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας. Διερεύνηση των απαρχών της πολιτισμικής μεταβολής*, ελλ. μτφρ. Ε. Αστερίου, Αθήνα: εκδόσεις Μεταίχιμο, 2009.

Henrich, Dieter: *Hegel im Kontext*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1971.

Herf, Jeffrey, *Αντιδραστικός Μοντερνισμός. Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Γ' Ράιχ*, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 2020.

Jameson, Fredric: *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, ελλ. μτφρ. Γ. Βάρσος, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 1999.

Jameson, Fredric: *Μια μοναδική νεωτερικότητα. Δοκίμιο για την οντολογία του παρόντος*, ελλ. μτφρ. Σ. Μαρκέτος, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2007.

Lukács, Georg: *Die Zerstörung der Vernunft. Der Weg des Irrationalismus von Schelling zu Hitler*, Berlin: Aufbau-Verlag, 1955.

Μαρκούζε, Χέρμπερτ: *Λόγος και επανάσταση. Ο Χέγκελ και η γένεση της κοινωνικής θεωρίας*, ελλ. μτφρ. Γ. Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον, 1985.

Rantis, Konstantinos: „Adornos Theorie der Kulturindustrie. Eine kritische Bewertung in Zeiten kapitalistischer Globalisierung“, στο Niederauer, Martin / Schweppenhäuser, Gerhard (επιμ.), „Kulturindustrie“: Theoretische und empirische Annäherungen an einem populären Begriff, Wiesbaden: Springer VS, 2017, 87-104.

Schnädelbach, Herbert: *Philosophie in Deutschland 1831-1933*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.

Schrift, Alan: *Η γαλλική φιλοσοφία στον 20ό αιώνα. Μορφές και θέματα*, ελλ. μτφρ. Β. Ντζούνης, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 2016.

Τάτσης, Νίκος Χ.: *Νεωτερικότητα και κοινωνική αλλαγή. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 2004.

Wellmer, Albrecht: *Zur Dialektik der Moderne und Postmoderne*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1985.

**«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ402</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>4<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>			
<i>Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
	<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</b>	<b>3</b>	<b>5</b>
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Γενικού Υποβάθρου, Ειδικού Υποβάθρου, Ειδικότητας</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548">https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>  <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.                  Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> </ul>
--

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:</li> <li>• Να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές αρχές προβληματικής και μεθοδολογίας του φιλοσοφικοεπιστημονικού πεδίου.</li> <li>• Να αντιληφθούν τα σημεία σύγκλισης αλλά και τις αποστάσεις της φιλοσοφικής από την επιστημονική δραστηριότητα.</li> <li>• Να διακρίνουν τα επιστημολογικά προβλήματα και τη μεθοδολογία διερεύνησης στο οικείο γνωστικό πεδίο.</li> <li>• Να επισημανθεί το κομβικό σημείο της διεπιστημονικότητας.</li> <li>• Σαφής απόκτηση δεξιοτήτων για την εννοιολογική οριοθέτηση του πεδίου της φιλοσοφίας και της επιστήμης.</li> </ul>			
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</i></p> <p><i>και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> </td> </tr> </table>		<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</i></p> <p><i>και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</i></p> <p><i>και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>		
<p>Οι γενικές ικανότητες του μαθήματος αποσκοπούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Στη διερεύνηση και παράθεση της εξέλιξης των επιστημονικών ιδεών καθώς και στη διακριτότητα των φιλοσοφικών ρευμάτων αναφορικά με την φιλοσοφία της επιστήμης.</li> <li>• Στον εντοπισμό, ανάλυση και μεθοδολογία αναφορικά με τη σύνθεση δεδομένων του επιστημονικού πεδίου.</li> <li>• Στη συγκρότηση την κατηγοριοποίηση και τον ενδεχόμενο ανασυνδυασμό του νοήματος των εννοιών που παρατίθενται στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο.</li> <li>• Στην κατανόηση του ιστορικοκοινωνικού πλαισίου της προβληματικής.</li> <li>• Στην μαθησιακή ωριμότητα για την κατανόηση και δημιουργία νέων ερευνητικών προοπτικών διεπιστημονικότητας.</li> </ul>			

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Κριτική στις αντιλήψεις του Λογικού Θετικισμού.</li> <li>• Θεωρία και Παρατήρηση.</li> <li>• Η «Νέα Φιλοσοφία της Επιστήμης».</li> <li>• Όψεις του Ρεαλισμού.</li> <li>• Εννοιολόγηση και Κανονιστικότητα.</li> <li>• Η απροσδιοριστία του νοήματος.</li> <li>• «Ενάντια στη Μέθοδο».</li> <li>• Πρόβλεψη και Κατανόηση.</li> <li>• Τα «Εισιτήρια Συναγωγών».</li> <li>• Επιστήμη και Πολιτική.</li> <li>• Επιστήμη και Θρησκεία.</li> </ul>
---

- Αντληπτική εμπειρία και θρησκευτική εμπειρία.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά Ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>86</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
	<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Ι. Γραπτή τελική εξέταση (100%).</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παραθέτονται από τους/τις εξεταζόμενους/ες, η πειστικότητα και η λογική συνοχή των εξηγήσεων που προτείνονται καθώς και η μεθοδολογία συγκρότησης της προβληματικής υπό εξέταση εννοιών.</li> </ul>

#### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

**ΣΥΝΑΦΗ ΒΙΒΛΙΑ, ΜΕΛΕΤΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ:**

- Ν. Αυγελής, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης*, Σταμούλης, 2010.



- Salmon, Earman, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης*, ΠΕΚ, 2000.
- Kenny, *Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας*, Νεφέλη, 2005.
- D. Lindberg, *Απαρχές της Δυτικής Επιστήμης*, Ε.Μ.Π, 1999.
- Α. Μπαλάς, Κ. Στεργιόπουλος, *Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20<sup>ο</sup> αιώνα*, 2013.
- Γ. Ρουσόπουλος, *Φιλοσοφία της Επιστήμης*, 2011.
- Γ. Ρουσόπουλος, *Γνωσιολογία*, Αθήνα: Gutenberg, 2009.
- Σ. Βοσνιάδου (επιμ.), *Γνωσιακή Επιστήμη*, Gutenberg, 2004.
- Β. Κάλφας, *Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα*, Σύγχρονα Θέματα, 1983.
- J. Kim, *Η Φιλοσοφία του Νου*, Leader, 2005.
- T. Kuhn, *Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων*, Σύγχρονα Θέματα, 1981.
- Victor Kraft, *Ο Λογικός Θετικισμός*, Μτφ. Α..Μανάκος, Αθήνα: Γνώση, 1985.
- J. Losee, *Η Φιλοσοφία της Επιστήμης*, (Α. Χρηστίδης μετ.), Βάνιας, 1985.
- David Papineau, *Φιλοσοφικός Νατουραλισμός*, Αθήνα: Leader Books, 2006.
- Σ. Ψύλλος, Δ. Πορτίδης, *Λογική*, Νεφέλη, 2007.
- D. Dennett, D. Hofstadter, *Το Εγώ της Νόησης*, Αθήνα: Κάτοπτρο, 1993.
- P. Davies, *Θεός και Μοντέρνα Φυσική*, Κάτοπτρο, 1990.
- J. H. Brooke, *Επιστήμη και Θρησκεία*, Μτφρ. Β. Βακάκη, Επιμ. Κ. Γαβρόγλου, ΠΕΚ, 2008
- Γ.Μαραγκός, *Γνωσιολογισμοί*, Αθήνα: Οδυσσέας.
- Αμ. Μεταξόπουλος, *Σύμβαση και Αλήθεια*, Παπαζήσης, 1988.
- D. Hume, *Πραγματεία για την Ανθρώπινη Νόηση*, Πατάκης, 2005.
- Russell, *Analysis of Mind*, Allen and Unwin, 1921.
- Russell, *Mysticism and Logic*, Allen and Unwin, 1963.
- H. Maturana, F. Varela, *Το δέντρο της Γνώσης*, Κάτοπτρο, 1992.
- L. Russo, *Η λησμονημένη Επανάσταση*, Δίαυλος, 2006.
- M. Williams, *Προβλήματα της Γνώσης*, Leader Books, 2013.
- Δ.Σαρδελής, Τ.Κυπριανίδης, *Η Δυναμική των Επιστημονικών Επαναστάσεων*.
- Stephen Hawking, *Το Χρονικό του Χρόνου*, Κάτοπτρο, 1988.
- W. Sellars, *Ο Εμπειρισμός και η Φιλοσοφία του Νου*, Εστία, 2005.
- J. Powers, *Φιλοσοφία και Νέα Φυσική*, ΠΕΚ, 1995.
- H. Brown, *Αντίληψη, Θεωρία και Δέσμευση*, ΠΕΚ, 1995.
- R. Westfall, *Η Συγκρότηση της Σύγχρονης Επιστήμης*, ΠΕΚ.
- John Searle, *Νους, Εγκέφαλος και Επιστήμη*, ΠΕΚ.
- Alan Chalmers (μετ. Γ. Φουρτούνης), *Τι είναι αυτό που λέμε Επιστήμη*, ΠΕΚ.
- Grant, *Οι Φυσικές Επιστήμες τον Μεσαίωνα*, ΠΕΚ.
- P. Macherey, *Από τον Καγκιλέμ στον Φουκώ*, Πλέθρον, 2010.
- P. Duhem, *Σώζειν τα Φαινόμενα*, Νεφέλη, 2007.
- Δ. Δαγκλής, *Φυσική Επιστήμη και Πραγματικότητα*, Νήσος, 2011.
- Σ. Ψύλλος, *Επιστήμη και Αλήθεια*, Οκτώ, 2008.
- N. Hanson, *Πρότυπο Ανακάλυψης*, ΠΕΚ, 2008.

- S. Shapiro, *Σκέψεις για τα Μαθηματικά*, Εκδ. Παν. Πατρών, 2006.
- J. Ladyman, *Τι είναι η Φιλοσοφία της Επιστήμης*, ΠΕΚ, 2015.
- Hacking, *Αναπαριστώντας και Παρεμβαίνοντας*, ΕΜΠ, 2002.
- Δ. Αναπολιτάνος, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία των Μαθηματικών*, Νεφέλη, 1985.
- Μ. Πουρνάρη, *Επιστημική Δικαιολόγηση*, Νήσος, 2013.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ 3 (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)**  
**«ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ404</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>4ο ΕΑΡΙΝΟ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σ. ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	Κανένα		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνικά		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	Ναι		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι, οι φοιτητές/τριες:

- Να γνωρίζουν τις βασικές έννοιες των θεωριών της συμβολικής αλληλεπίδρασης και της συμβολικής ανθρωπολογίας και να κατανοούν τα ζητήματα που τίθενται στο επιστημονικό τους πεδίο.
- Να προσεγγίζουν και να εξετάζουν τη σχολική τάξη ως κοινωνικό πλαίσιο αλληλεπίδρασης που επηρεάζει τη διαμόρφωση της κοινωνικής ταυτότητας των μαθητών/τριών, καθώς και την εκπαιδευτική τους εμπειρία.
- Να κατανοούν τα δομικά στοιχεία και τα χαρακτηριστικά της παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης στη σχολική τάξη.
- Να διακρίνουν τους παράγοντες που επιδρούν στην επικοινωνία στη σχολική τάξη.
- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη ως προς την κοινωνική μάθηση που συντελείται στο σχολείο.
- Να εξοικειωθούν στην ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών που αφορούν στην επικοινωνία στη σχολική τάξη, τις σχέσεις εκπαιδευτικού-μαθητή/τριας και των μαθητών/τριών μεταξύ τους.
- Να αξιοποιούν γνώσεις και να επιλέγουν κατάλληλους παιδαγωγικούς χειρισμούς με στόχο τη βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων και του κλίματος της σχολικής τάξης.

#### Γενικές Ικανότητες

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:*

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*

*Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις*

*Λήψη αποφάσεων*

*Αυτόνομη εργασία*

*Ομαδική εργασία*

*Εργασία σε διεθνές περιβάλλον*

*Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*

*Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*

*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*

*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*

*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας*

*και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*

*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*

*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

*.....*

*Άλλες...*

*.....*

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και λήψη αποφάσεων.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Ικανότητα αναστοχασμού σε ζητήματα κοινωνικών επιρροών στην εκπαίδευση.
- Επίδειξη σεβασμού στη διαφορετικότητα και τη πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής και επαγγελματικής ευαισθησίας σε θέματα κοινωνικών και πολιτισμικών διαφορών στη σχολική τάξη.

#### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

##### Συνοπτική περιγραφή του μαθήματος:

Το μάθημα εστιάζει στις κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί ως προς την κοινωνική μάθηση που συντελείται στο πλαίσιο του σχολικού θεσμού. Εξετάζονται οι θεωρίες της συμβολικής αλληλεπίδρασης και της συμβολικής ανθρωπολογίας, όπου αναλύεται η σχολική τάξη ως κοινωνικό πλαίσιο αλληλεπίδρασης και εξετάζονται ζητήματα επικοινωνίας, παιδαγωγικές καταστάσεις και πρακτικές.

Οι οπτικές και οι αντίστοιχες θεωρίες αναλύονται με αναφορά στα κρίσιμα ζητήματα της επικοινωνίας, των ρόλων, των ταυτοτήτων, των σχέσεων εκπαιδευτικού-μαθητών/τριών καθώς και μαθητών/τριών μεταξύ τους, τα οποία προσδιορίζουν τον

χαρακτήρα και το περιεχόμενο της κοινωνικής μάθησης. Έμφαση δίνεται στις έκδηλες και άδηλες πλευρές της παιδαγωγικής πράξης και αλληλεπίδρασης, στη σπουδαιότητα της κατανόησης της γνώσης που παράγεται ως αποτέλεσμα της κοινωνικής μάθησης και στους τρόπους με τους οποίους αυτή η γνώση επηρεάζει την εκπαιδευτική εμπειρία των μαθητών/τριών. Παρουσιάζονται, επίσης, παραδείγματα ερευνών και αναλύονται σχετικά κείμενα, ώστε να επισημανθεί η θεωρητική και μεθοδολογική συμβολή των θεωρητικών προσεγγίσεων της συμβολικής αλληλεπίδρασης και ανθρωπολογίας στη μελέτη και την κατανόηση της σύνθετης εκπαιδευτικής πραγματικότητας.

**Θεματικές ενότητες:**

1. Εισαγωγή. Αποσαφήνιση βασικών όρων και εννοιών: κοινωνικοποίηση, κοινωνική αλληλεπίδραση, αγωγή, ταυτότητα, επικοινωνία.
2. Αγωγή και κοινωνικοποίηση: προ-επιστημονικές και περιγραφικές θεωρητικές προσεγγίσεις.
3. Μικρο-ερμηνευτικές προσεγγίσεις I: η θεωρία της Συμβολικής Αλληλεπίδρασης.
4. Μελέτη και ανάλυση δημοσιευμένων ερευνών/κειμένων από τη σκοπιά της συμβολικής αλληλεπίδρασης.
5. Μικρο-ερμηνευτικές προσεγγίσεις II: η προσέγγιση της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Πολιτισμικά σύμβολα και κοινωνική μάθηση.
6. Μελέτη και ανάλυση δημοσιευμένων ερευνών/κειμένων από τη σκοπιά της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.
7. Η παιδαγωγική αλληλεπίδραση και η επικοινωνία ως παράγοντες κοινωνικοποίησης και αγωγής.
8. Ο συμβολικός χαρακτήρας της αλληλεπίδρασης, δομικά στοιχεία, ρόλοι και ταυτότητες.
9. Διαταραχές στην επικοινωνία, συγκρούσεις και προβληματικές καταστάσεις στην σχολική τάξη.
10. Η σχολική τάξη ως κοινωνική ομάδα συνομηλίκων: τυπική και άτυπη δομή, ρόλοι, σχέσεις, δίκτυα επικοινωνίας.
11. Πολιτισμική ετερότητα και “κοινή γνώση”: η διυποκειμενική συνάντηση στη σχολική τάξη.
12. Παιδαγωγικοί χειρισμοί για τη βελτίωση της παιδαγωγικής διαδικασίας και των σχέσεων της σχολικής τάξης.
13. Σύνοψη-Κριτική Επισκόπηση-Επίλυση Αποριών.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>  <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις, πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση-διάλογος με τους φοιτητές/τριες</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες.</li> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του μαθήματος με την ανάρτηση των παραδόσεων, άλλου υποστηρικτικού υλικού και αρθρογραφίας.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά.</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p>	<p><i>Δραστηριότητα</i></p>	<p><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></p>

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριών</p>	39	
	<p>Μελέτη και κριτική ανάλυση μελετών περίπτωσης (case studies)</p>	20	
	<p>Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας</p>	20	
	<p>Πρόοδος</p>	16	
	<p>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</p>	30	
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	125	
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: (α) ενδιάμεση γραπτή εξέταση (πρόοδος) που βασίζεται σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους και σύντομης απάντησης (40% στην τελική βαθμολογία). (β) συμπερασματική αξιολόγηση με γραπτή εξέταση σε: i) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ii) ερωτήσεις κριτικής ανάλυσης σύντομου κειμένου με παιδαγωγικό περιεχόμενο που άπτεται του γνωστικού αντικειμένου του μαθήματος (60% στην τελική βαθμολογία).</p> <p>Διαφοροποιημένοι τρόποι αξιολόγησης: * Για φοιτητές/τριες με διαπιστωμένες μαθησιακές δυσκολίες δίνεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης.  * Για φοιτητές/τριες Erasmus δίνεται η δυνατότητα εξέτασης μέσω της συγγραφής εκτεταμένου γραπτού δοκιμίου στην αγγλική γλώσσα.</p>		

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Μπίκος, Κ. (2011). Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη. Αθήνα: Ζυγός.
- Γκότοβος, Αθ. (1990). Παιδαγωγική αλληλεπίδραση. Επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο. Αθήνα: Gutenberg.

-Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη:

- Blackledge, David & Barry Hunt (1995). Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Αθήνα: Έκφραση.
- Charlot, Bernard (1999). Η Σχέση με τη Γνώση. Αθήνα: Μεταίχμιο.

- Κωνσταντίνου, Χ. (2015). *Το καλό σχολείο, ο ικανός εκπαιδευτικός και η κατάλληλη αγωγή*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πηγιάκη, Π. (2004). *Εθνογραφία: η μελέτη της ανθρώπινης διάστασης στην κοινωνική και παιδαγωγική έρευνα*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Πλεξουσάκη, Ε. (2020). Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Εθνογραφία του σχολείου. Στο Α. Ανδρούσου & Β. Τσάφος (Επιμ.) *Οι Επιστήμες της Εκπαίδευσης: Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο*. (σσ. 291-316). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Pedagogical Research.

The Journal of Classroom Interaction.

Learning, Culture and Social Interaction.

Symbolic Interaction.

International Journal of Educational Research.

Anthropology & Education Quarterly.

Studies in Educational Ethnography

5<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ

## «ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ»

## • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	5 <sup>ο</sup> Χειμερινό
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ</b> <b>ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΔΙΠ</b> <b>ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>			
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		

<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="http://ecourse.uoi.gr">http://ecourse.uoi.gr</a>
---	---

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

- έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών, γνωσιολογικών, πολιτικών και ηθικών ερωτημάτων που θέτει η νεότερη φιλοσοφία
- διακρίνει τις θέσεις κύριων φιλοσόφων όπως οι Kierkegaard, Nietzsche, Schopenhauer, Hume, Unamuno, Mill, James κ. ά.
- κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι θεωρίες, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της ιστορίας της φιλοσοφίας
- παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών και τις διεκτάσεις που αυτές προσλαμβάνουν

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....



Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της νεότερης φιλοσοφίας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της νεότερης φιλοσοφίας), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

#### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε ορισμένες από τις κυρίαρχες φιλοσοφικές θεωρήσεις της νεότερης φιλοσοφίας (επιλέγοντας από τα ρεύματα του εμπειρισμού, του ιδεαλισμού, του υπαρξισμού κτλ) που αφορούν το άτομο και την αλληλεπίδρασή του με τις άλλες ανθρώπινες υπάρξεις, καθώς και συγκεκριμένες έννοιες όπως της αγωνίας, του πάθους, του έρωτα, του πόνου, του θανάτου, του φόβου, της απελπισίας, της απώλειας, της ελευθερίας, κ. ά. Εισαγωγικώς, θα εξετασθούν επιλεγμένα κείμενα και αντιλήψεις του Nietzsche, όπως και θα επιχειρηθεί ανάλυση των κυριότερων απόψεων του Soeren Kierkegaard. Ιδιαίτερη μνεία θα πραγματοποιηθεί σε συγκεκριμένα συγγράμματα του Δανού διανοητή, όπου θα διερευνηθεί η «σωκρατική» του προσέγγιση στο ζήτημα των ηθικών πράξεων και του διαχωρισμού τους από τις λοιπές ανθρώπινες ενέργειες υπό το «παράδοξο» πρίσμα της πίστης σε μια απόλυτη μεταφυσική αρχή. Επιπρόσθετη αναφορά θα επιχειρηθεί στη σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ αισθητικού, ηθικού και θρησκευτικού βίου και στις έννοιες του πάθους, του Κακού, της ευδαιμονίας, της υπαρξιακής αγωνίας. Για την κατανόηση των παθών θα εξεταστεί, συνακόλουθα, το φιλοσοφικό σύστημα του David Hume, ο ηθικός αντι-ρασιοναλισμός του (πρωτίστως η διάσταση μεταξύ λόγου και ηθικών κρίσεων), η λειτουργία της βούλησης, οι φυσικές και τεχνητές αρετές. Μέρος του μαθήματος θα αφιερωθεί στην παρουσίαση της φιλοσοφίας του Arthur Schopenhauer, ειδικότερα με ανάλυση των βασικών εννοιών της βούλησης, του έρωτος (ως μεταφυσικής αρχής), και των ηθικών κινήτρων, όπως του εγωισμού, της συμπόνιας. Έμφαση, θα δοθεί, επιπροσθέτως, στην αξιολόγηση και ερμηνεία της φιλοσοφίας του John Stuart Mill υπό το πρίσμα των λογικών προϋποθέσεων που θέτει στο σύστημα της λογικής του, ώστε να κατανοηθούν οι παράμετροι εκείνες της φιλοσοφίας του που αποκτούν συνάφεια με την προβληματική της ανθρώπινης ύπαρξης και τις διαστάσεις του ορθώς ζην, καθώς και οι περί αληθείας αντιλήψεις του William James που συνθέτουν μια στροφή της φιλοσοφίας προς την πραγματιστική αντιμετώπιση των φαινομένων του ανθρώπινου βίου. Μέρος του μαθήματος θα επικεντρωθεί στη διανόηση του Miguel de Unamuno και στις απολήξεις που οι παραπάνω ερμηνευτικές προσεγγίσεις προσλαμβάνουν στο χάραγμα του 20<sup>ου</sup> αιώνα.

• ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό).</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</p>	<p>39</p>
	<p>Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας</p>	<p>39</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>5</p>
	<p>Εξετάσεις</p>	<p>3</p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών)</li> <li>2. Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά</li> </ol>	

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων.</p> <p>Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</p>
---	---

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Arthur Schopenhauer, Μεταφυσική του Έρωτα, Ροές, Αθήνα 2009</li> <li>2. Arthur Schopenhauer, Περί της Ελευθερίας της Βούλησης, Ροές, Αθήνα 2016</li> <li>3. William James, Πραγματισμός, Εκκρεμές, Αθήνα 2006</li> <li>4. William James, Η βούληση της Πίστης, Printa, Αθήνα 2002</li> <li>5. David Hume, Πραγματεία για την Ανθρώπινη Φύση, Πατάκης, Αθήνα 2011</li> <li>6. Soeren Kierkegaard, Φόβος και Τρόμος, Νεφέλη, Αθήνα 1994</li> <li>7. Soeren Kierkegaard, Η έννοια της Αγωνίας, Δωδώνη, Αθήνα 2013</li> <li>8. Miguel de Unamuno, Το τραγικό αίσθημα της ζωής, Printa, Αθήνα 2011</li> <li>9. John Stuart Mill, Περί Ελευθερίας, Ηριδανός, Αθήνα 2018</li> <li>10. Friedrich Nietzsche, Γενεαλογία της Ηθικής, Πανοπτικών, Αθήνα 2012</li> </ol>
---

## «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»

## • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ502</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	5
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Χ. ΖΑΓΚΟΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΟΧΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr/">https://www.ecourse.uoi.gr/</a>		

## • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p><u>Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Κατανόηση των βασικών εννοιών της εκπαιδευτικής πολιτικής.</li> <li>• Κατανόηση της σχέσης μεταξύ του «κοινωνικού» και του «πολιτικού»</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Διάκριση και κατανόηση της διαφοράς μεταξύ θεωρητικής διάστασης και πρακτικής εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής.</li> <li>• Κατανόηση της έννοιας και της παραγωγής της εκπαιδευτικής πολιτικής σε διεθνές και σε εθνικό επίπεδο</li> <li>• Δυνατότητα πολιτικής ανάλυσης εκπαιδευτικών ζητημάτων</li> <li>• Δυνατότητα διατύπωσης ερευνητικών προβλημάτων σε ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής</li> <li>• Κατανόηση της επίδρασης των υπερεθνικών οργανισμών στο εκπαιδευτικό γίνεσθαι των κρατών-μελών τους.</li> <li>• Κατανόηση των ιστορικών φάσεων διαμόρφωσης της ελληνικής εκπαιδευτικής πολιτικής.</li> </ul>
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</li> <li>• Αυτόνομη εργασία</li> <li>• Ομαδική εργασία</li> <li>• Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</li> </ul>

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

<p>Το μάθημα δομείται στους ακόλουθους άξονες:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Πολιτική και εκπαίδευση</li> <li>• Εκπαίδευση &amp; εκσυγχρονισμός</li> <li>• Εκπαίδευση &amp; Ανθρώπινο Κεφάλαιο</li> <li>• Εκπαίδευση &amp; Εξάρτηση</li> <li>• Φύλο &amp; Εκπαιδευτική Πολιτική</li> <li>• Βασικά ζητήματα της εκπαιδευτικής πολιτικής σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο</li> <li>• Φορείς άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής και παραγόμενα αποτελέσματα</li> <li>• Ζητήματα και προβλήματα της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα</li> <li>• Το πρόβλημα των συνεχών εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων.</li> </ul>
---

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, & στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>

<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	Διαλέξεις	40
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
	Αυτοτελής μελέτη	40
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Γραπτή Εργασία</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Προφορική Παρουσίαση</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> </ul> <p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν:</p> <p>α) μέσω γραπτής εξέτασης <b>(100%)</b></p> <p style="text-align: center;"><b>ή</b></p> <p>β) μέσω συγγραφής &amp; δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας (100%). <u>Η δυνατότητα εκπόνησης εργασίας θα εξαρτάται από τον αριθμό των δηλώσεων.</u></p>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Green, A. (2010). *Εκπαίδευση και Συγκρότηση του Κράτους. Η ανάδυση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Αγγλία, στη Γαλλία και στις ΗΠΑ*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδάκης, Ν. & Γράβαρης, Δ. (2005). *Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Σαββάλας.

- Γουβιάς, Δ. & Θεριανός, Κ. (2014). *Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδάκης, Ν. Ε. (2003). *Εκπαιδευτική Πολιτική. Η εκπαιδευτική πολιτική ως κοινωνική πολιτική*; Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Σταμέλος, Γ. & Βασιλόπουλος, Α. (2004). *Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική. Συγκρότηση - Θεματολογία - Μεθοδολογία υλοποίησης - Επιδράσεις στην ελληνική εκπαίδευση και κατάρτιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

## «ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Ι»

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΡ501</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>5<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Ι</b> (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.) ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ</b>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	<b>ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ</b> <b>ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ</b>		

<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα έχει αξιοποιήσει τις ακόλουθες μαθησιακές ευκαιρίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να ασχοληθεί ενδελεχώς και να εφαρμόσει βασικές αρχές της ερμηνείας ενός φιλοσοφικού κειμένου, με τις οποίες ο φοιτητής/η φοιτήτρια έχει ήδη έλθει σε επαφή μέσω των μαθημάτων ερευνητικής μεθοδολογίας, σε ένα μείζον κείμενο της σύγχρονης ηπειρωτικής φιλοσοφίας, το οποίο ρίχνει ταυτοχρόνως γέφυρες σε άλλα φιλοσοφικά ρεύματα και συνομιλεί εν συνολώ με την ιστορία της φιλοσοφίας.</li> <li>• να έχει εποπτεία των βασικών φιλοσοφικών θεωριών περί θανάτου μέσα από το πρίσμα ενός βασικού ρεύματος της σύγχρονης φιλοσοφίας που σχετίζεται με το Είναι, τον θάνατο, τον χρόνο και τη χρονικότητα, που είναι η ερμηνευτική φαινομενολογία του Martin Heidegger.</li> <li>• να κατηγοριοποιεί τάσεις και κείμενα εντός της φιλοσοφικής παράδοσης που έχουν ως θέμα τον θάνατο και τη σχέση του με το ανθρώπινο υποκείμενο τόσο από την άποψη της οντολογίας όσο και από εκείνη της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας.</li> <li>• να διαπιστώσει απόψεις για το Είναι και για τον θάνατο σε φιλοσοφικούς στοχαστές που σημασιοδοτούν την κατοπινή εξέλιξη του υπαρξισμού, όπως ο Soeren Kierkegaard, οι οποίες θα ερμηνευτούν κριτικά σε μια διαλεκτική συμπαραθήση με τις απόψεις του Heidegger.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</p>	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα



<p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης                  .....                  Άλλες...                  .....</p>
<p>Ένα μάθημα ερμηνευτικής φιλοσοφικών κειμένων, όπως το συγκεκριμένο, αναπτύσσει τις δεξιότητες, φιλοσοφικές και άλλες, του φοιτητή/της φοιτήτριας ως προς τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• προάγει τον σεβασμό και την προσεκτική και εστιασμένη μελέτη των κειμένων με την αποφυγή της εφαρμογής προειλημμένων απόψεων και θέσεων και την καλλιέργεια της άμεσης επαφής με το αντικείμενο της φιλοσοφικών έρευνας, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τον χρόνο στις διάφορες οντολογικές, γνωσιοθεωρητικές και ανθρωπολογικές του παραμέτρους.</li> <li>• καλλιεργεί την αναλυτική σκέψη και τον κριτικό αναστοχασμό επάνω στις φιλοσοφικές έννοιες και τα φιλοσοφικά επιχειρήματα στο πλαίσιο θεωριών περί χρόνου που διαφοροποιούνται, ενίοτε αντιτάσσονται η μια στην άλλη και σε κάθε περίπτωση αναπτύσσουν συνθετικά μια οντολογία και ανθρωπολογία του Είναι και του Θανάτου σε συνθήκες σύγχρονης σκέψης αλλά ενσωματώνοντας ταυτοχρόνως στην ιστορία της φιλοσοφίας τις έννοιες αυτές.</li> <li>• καλλιεργεί τη δεξιότητα της διάκρισης, εννοιολογικής και επιχειρηματολογικής, και αναπτύσσει την αφομοίωση εξειδικευμένων φιλοσοφικών λεξιλογίων.</li> <li>• παράγει αυτόνομα φιλοσοφικό λόγο μέσα από την ανάπτυξη επιχειρημάτων και τον υποχρεωτικό γραπτό σχολιασμό των βασικών φιλοσοφικών θέσεων που αναπτύσσονται στο κείμενο είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδα.</li> <li>• Εισάγει τον φοιτητή/την φοιτήτρια στις αμιγώς φιλοσοφικές προκείμενες ενός θέματος όπως το Είναι και ο Θάνατος, το οποίο έχει και πλείστες άλλες παραμέτρους από τα πεδία άλλων επιστημών προάγοντας έτσι τη διεπιστημονικότητα και το διάλογο της φιλοσοφίας με τις επιστήμες, π.χ. τη φυσική, την κοσμολογία, την ψυχολογία κ.ά.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Σε μια πρώτη φάση το μάθημα επιχειρεί να δώσει συνοπτικά τις βασικές ερμηνευτικές πρακτικές που αφορούν τη μελέτη φιλοσοφικών κειμένων προεκτείνοντας τον προβληματισμό που έχει ξεκινήσει από το πρώτο έτος σπουδών με τα μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας, ιδιαιτέρως το δεύτερο στη σειρά μάθημα ερευνητικών πρακτικών. Κύριο κείμενο θα είναι το <i>Είναι και Χρόνος</i> (1927) του Heidegger, όπως και η <i>Επανάληψη</i> (1843) του Kierkegaard και η <i>Ασθένεια προς Θάνατο</i> του ίδιου (1849).                  Κύρια θέματα θα είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυθεντικότητα, θάνατος και αγωνία εντός του Είναι-εδώ (Dasein).</li> <li>• Η χρονικότητα ως το Είναι του Είναι-εδώ (Dasein).</li> <li>• Ο τρόμος της συνείδησης στο Άγνωστο.</li> <li>• Η κερκεγνωριανή έννοια της Επανάληψης.</li> <li>• Ο Έρωσ και ο Θάνατος.</li> <li>• Η Αγωνία του Είναι (Angst) και το σωτηριολογικό ιδεώδες.</li> </ul>
---

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό) και μέσω της πλατφόρμας του e-course.</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail ) και μέσω της πλατφόρμας του e-course.</li> </ul>																	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 595 1054 685"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1070 595 1358 685"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 696 1054 842">Μελέτη και ανάλυση του κειμένου με προφορικές παρουσιάσεις (2-3)</td> <td data-bbox="1070 696 1358 842">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 853 1054 1088">Ανεύρεση, μελέτη και ανάλυση ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας/δυνατότητα πρόσβασης στο κείμενο από το πρωτότυπο</td> <td data-bbox="1070 853 1358 1088">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1099 1054 1256">Σύντομες ασκήσεις πεδίου κατ'όικον ανά ερμηνευτική ενότητα με σκοπό την αφομοίωση</td> <td data-bbox="1070 1099 1358 1256">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1267 1054 1379">Διάλεξη/ακαδημαϊκή παράδοση (συστηματική παρακολούθηση)</td> <td data-bbox="1070 1267 1358 1379">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1391 1054 1424">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1070 1391 1358 1424">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1435 1054 1491"></td> <td data-bbox="1070 1435 1358 1491"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1503 1054 1559"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1070 1503 1358 1559"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Μελέτη και ανάλυση του κειμένου με προφορικές παρουσιάσεις (2-3)	20	Ανεύρεση, μελέτη και ανάλυση ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας/δυνατότητα πρόσβασης στο κείμενο από το πρωτότυπο	20	Σύντομες ασκήσεις πεδίου κατ'όικον ανά ερμηνευτική ενότητα με σκοπό την αφομοίωση	15	Διάλεξη/ακαδημαϊκή παράδοση (συστηματική παρακολούθηση)	30	Αυτοτελής μελέτη	40			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																	
Μελέτη και ανάλυση του κειμένου με προφορικές παρουσιάσεις (2-3)	20																	
Ανεύρεση, μελέτη και ανάλυση ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας/δυνατότητα πρόσβασης στο κείμενο από το πρωτότυπο	20																	
Σύντομες ασκήσεις πεδίου κατ'όικον ανά ερμηνευτική ενότητα με σκοπό την αφομοίωση	15																	
Διάλεξη/ακαδημαϊκή παράδοση (συστηματική παρακολούθηση)	30																	
Αυτοτελής μελέτη	40																	
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>																	
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,</p>	<p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Τελική Γραπτή εξέταση (50%):</b> Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών).</li> <li>• <b>Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%):</b> Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το</li> </ul>																	

<p><i>Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμά. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</li> </ul>
--	---

**«ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ II»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-ΕΡ502	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	5 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ II  (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	

αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>	

● **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να ανασυγκροτούν το φιλοσοφικό επιχείρημα της ηθικής του διαλόγου κατανοώντας την εσωτερική του διάρθρωση και εντοπίζοντας τα κομβικά του σημεία.</li> <li>• Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίο η ηθική του Habermas θεμελιώνεται μεθοδολογικά σε μια θεωρία της γλώσσας και σε μια θεωρία της κοινωνικής δράσης στο ευρύτερο πλαίσιο της θεωρίας του επικοινωνιακού πράττειν.</li> <li>• Να κατανοούν τις έννοιες της μετα-μεταφυσικής σκέψης, της ορθολογικής ανακατασκευής, της διυποκειμενικότητας, του πρακτικού διαλόγου, της συναίνεσης, της προτεραιότητας του ορθού έναντι του αγαθού, της ιδανικής ομιλιακής κατάστασης καθώς και άλλες θεμελιώδεις έννοιες της χαμπερμασιανής φιλοσοφίας.</li> </ul>

- Να αναγνωρίζουν τον ρόλο που επιτελούν στην ηθική φιλοσοφία του Habermas φιλόσοφοι όπως ο Kant και ο Hegel.
- Να γνωρίζουν τον διάλογο του Habermas με φιλοσοφικά ρεύματα της σύγχρονης πρακτικής φιλοσοφίας, όπως ο νεοαριστοτελισμός και ο νεοεγελιανισμός.

**Γενικές Ικανότητες**

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:*

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

**• ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Περιγραφή μαθήματος

Στο μάθημα θα παρακολουθήσουμε τη διαμόρφωση του επιχειρήματος του Jürgen Habermas στο θεμελιώδες έργο του *Ηθική του διαλόγου – Σημειώσεις για ένα πρόγραμμα θεμελίωσης*. Με την καθοδήγηση του διδάσκοντα, οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με το πρωτότυπο κείμενο της *Ηθικής του διαλόγου* και να κατανοήσουν τους αναβαθμούς του πολυσύνθετου επιχειρήματος του Habermas. Στο μάθημα θα αναδείξουμε ιδιαίτερα τον μεθοδολογικά πλουραλιστικό χαρακτήρα της ηθικής του διαλόγου τοποθετώντας την ηθική θεωρία του Habermas στο ευρύτερο πλαίσιο της θεωρίας του επικοινωνιακού πράττειν. Οι φοιτητές/τριες θα είναι έτσι σε θέση να κατανοήσουν ότι

η ηθική φιλοσοφία του Habermas διαμορφώνεται παράλληλα με μια θεωρία της γλώσσας και μια θεωρία της κοινωνικής δράσης. Παράλληλα, θα αναλύσουμε διεξοδικά τις κεντρικές έννοιες της χαμπερμασιανής ηθικής φιλοσοφίας και θα διερευνήσουμε το πώς αυτές συνδέονται οργανικά στο πλαίσιο της διαδικαστικής κατανόησης της ηθικής. Τέλος, θα δώσουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στο ερώτημα σχετικά με τις θεωρητικές καταβολές της ηθικής του διαλόγου εστιάζοντας στον ρόλο που επιτελούν στη σκέψη του Habermas φιλόσοφοι όπως ο Kant και ο Hegel.

Το έργο θα μελετηθεί στην ελληνική απόδοσή του από τον Κ. Καβουλάκο. Παράλληλα, θα γίνει χρήση και του γερμανικού πρωτοτύπου με σκοπό την πληρέστερη κατανόηση της φιλοσοφικής γλώσσας του Habermas από τους/τις φοιτητές/τριες. Επικουρικά θα χρησιμοποιηθεί, όπου κριθεί απαραίτητο, και η αγγλική μετάφραση του κειμένου.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Η κοινωνική θεωρία του Jürgen Habermas.
- Εισαγωγή στο επιχείρημα της *Ηθικής του διαλόγου*.
- Η έννοια της ορθολογικής ανακατασκευής.
- Το υπερβατολογικό-πραγματολογικό επιχείρημα και ο διάλογος με τον Karl-Otto Apel σχετικά με την «έσχατη θεμελίωση της ηθικής».
- Καθολική Πραγματολογία.
- Επικοινωνιακή ορθολογικότητα, κοινωνική δράση και διυποκειμενικότητα.
- Η αρχή της καθολίκευσης ως ηθικός κανόνας.
- Πρακτικός διάλογος και αμεροληψία.
- Η προτεραιότητα του ορθού έναντι του αγαθού.
- Η διαδικαστική δικαιολόγηση της ηθικής και η «Ιδανική Ομιλιακή Κατάσταση».
- Η Ηθική του διαλόγου, η Κατηγορική προσταγή του Kant και η κριτική του Hegel.
- Η πρόκληση του σκεπτικισμού.
- Ηθική δικαιολόγηση και η προβληματική της εφαρμογής.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, PowerPoint).</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις	39
	Άσκηση πεδίου	9
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας (προαιρετικά)	25
	Αυτοτελής μελέτη	32
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (75%), η οποία περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής.</li> <li>- Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης.</li> </ul> <p>και άσκηση πεδίου (25%).</p> <p>ή</p> <p>Γραπτή εξέταση (50%), άσκηση πεδίου (25%) και προαιρετική γραπτή εργασία (25%).</p>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Βασικό κείμενο

- Habermas, Jürgen. *Η ηθική της επικοινωνίας. Ηθική του διαλόγου – Σημειώσεις για ένα πρόγραμμα θεμελίωσης*. Εισαγωγή – Μετάφραση Κωνσταντίνος Καβουλάκος. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις, 1997.
- Habermas, Jürgen. *Moralbewusstsein und kommunikatives Handeln*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp, 1983.
- Habermas, Jürgen. *Moral Consciousness and Communicative Action*. Translated by C. Lenhardt and S.W. Nicholsen. Cambridge: Polity, 1990.

#### Δευτερεύουσα βιβλιογραφία

- Βιρβιδάκης, Στέλιος. «Επίμετρο Α΄. Ο μεταηθικός ορίζοντας της χαμπερμασιανής ηθικής του διαλόγου». Στο Γκόλφω Μαγγίνη. *Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του νεοαριστοτελισμού*, 343–74. Αθήνα: Πατάκης, 2006.
- Craib, Ian. *Σύγχρονη κοινωνική θεωρία: Από τον Πάρσονς στον Χάμπερμας*. Μετάφραση Παντελής Λέκκας. Αθήνα: Τόπος, 2011.
- Dubiel H., Γεράσιμος Κουζέλης και Δημήτρης Μαρκής, επιμ. *Η Κριτική Θεωρία σήμερα*. Αθήνα: Νήσος, 2000.
- Günther, Klaus. *The Sense of Appropriateness: Application Discourses in Morality and Law*. Translated by John Farrell. Albany: SUNY Press, 1993.
- Habermas, Jürgen. *Αυτονομία και αλληλεγγύη*. Μετάφραση Ζήσης Σαρίκας. Αθήνα: Ύψιλον, 1987.
- Habermas, Jürgen. *Justification and Application: Remarks on Discourse Ethics*. Translated by Ciaran Cronin. Cambridge: The MIT Press, 1993a.
- Habermas, Jürgen. *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*. Μετάφραση Λευτέρης Αναγνώστου – Αναστασία Καραστάθη. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1993b.
- Jay, Martin. *Η διαλεκτική φαντασία: Μια ιστορία της Σχολής της Φρανκφούρτης και του Ινστιτούτου Κοινωνικής Έρευνας, 1923-1950*. Μετάφραση Φώτης Τερζάκης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2009.
- Καβουλάκος, Κωνσταντίνος. *Γιούργκεν Χάμπερμας: τα θεμέλια του Λόγου και της κριτικής κοινωνικής θεωρίας*. Αθήνα: Πόλις, 1996.
- Καβουλάκος, Κωνσταντίνος, επιμ. *Κριτική θεωρία: Παράδοση και προοπτικές*. Αθήνα: Νήσος, 2003.
- Kaltsas, Spyridon. «Practical Reason and Modernity: Habermas's Critique of Neo-Aristotelian Ethics and the Problem of Moral Justification». In *Proceedings of the World Congress of Philosophy: The Philosophy of Aristotle*, Vol. IV, edited by Maria Adam and Sophia Boudouri, 94–107. Athens: Ionia Publications, 2018.
- Καλτσάς, Σπύρος. «Η μεταμεταφυσική σκέψη απέναντι στην πρόκληση της θρησκείας: Πρακτικός Λόγος, αλληλεγγύη και ο διάλογος της φιλοσοφίας με τη θρησκεία ως καθήκον πολιτικό». *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* 148, (2017): 75–103.
- Μαγγίνη, Γκόλφω. *Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του νεοαριστοτελισμού*. Αθήνα: Πατάκης, 2006a.
- Μαγγίνη, Γκόλφω. «Κρίση και εφαρμογή: Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του νεοαριστοτελισμού». *Αξιολογικά* 15, (2006b): 241–58.
- Ξηροπαΐδης, Γιώργος. «Γλώσσα και κοινωνική θεωρία στον J. Habermas». *Αξιολογικά* 11-12, (1998): 114–174.



- Wellmer Albrecht. "Ethics and Dialogue: Elements of Moral Judgment in Kant and Discourse Ethics." In *The Persistence of Modernity: Essays on Aesthetics, Ethics, and Postmodernism*. Translated by David Midgley, 113–231. Cambridge: The MIT Press, 1991.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Αξιολογικά.
- *Constellations*.
- *European Journal of Philosophy*.
- *Inquiry*.
- *Political Theory*.
- *Continental Philosophy Review*.
- *Philosophy and Social Criticism*.
- *New German Critique*.

#### «ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ IV»

- ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΕΡ504	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<p>ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ IV: Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΤΟΥ G.W.F. HEGEL</p> <p>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ:Επ. Καθ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)</p>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ - ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΝΑΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>	

● **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών και των σημαντικότερων φιλοσοφικών ιδεών του Γερμανικού Ιδεαλισμού και ειδικότερα του G.W.F. Hegel</li> <li>• να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της μεταφυσικής, της γνωσιοθεωρίας, της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας, της ηθικής, της πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας και της αισθητικής κατά την περίοδο του</li> </ul>
---

Γερμανικού Ιδεαλισμού, καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν ο G.W.F. Hegel και τις λεπτές διακρίσεις που έκαναε για να αντιμετωπίσουν θεωρητικά και πρακτικά αυτά τα προβλήματα,

- να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του υποκειμενικού και του αντικειμενικού Ιδεαλισμού
  - να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές επιλογές στο επίπεδο της μεταφυσικής
  - να κατανοήσουν την κεντρική σημασία του έργου του G.W.F. Hegel αναφορικά με τη λύση των προβλημάτων που παρείχε σε προβλήματα τόσο καντιανισμού όσο και του ρομαντισμού
  - να κατανοήσουν καλύτερα τις ριζοσπαστικές και ρηξικέλευθες αξιώσεις του κινήματος του Γερμανικού Ιδεαλισμού για εκείνη την περίοδο
  - να αποκτήσουν συνείδηση του γεγονότος ότι, παρά το μεγάλο βαθμό αφαίρεσής τους, πολλές επιστημονικές και ηθικές θεωρίες έχουν τεράστιες κοινωνικοπολιτικές και θρησκευτικές επιπτώσεις.
  - να εντρυφήσουν σε μια από τις πιο εντυπωσιακές φιλοσοφικές προσπάθειες του 19ου αιώνα να ξεπεραστούν οι εντάσεις μεταξύ επιστημονικής προόδου, ηθικού αυτοπροσδιορισμού και πολιτικών και θρησκευτικών θεσμών.
  - θα αναστοχαστούν για το ρόλο και τη σχέση της φιλοσοφίας με τη νοοτροπία του κοινού νου
- Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:
- Θα μπορούν:
- να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα του G.W.F. Hegel σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),
  - να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμπάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,
  - να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας σχετικά με τον Hegel
  - να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους από το έργο του G.W.F. Hegel
  - να αναγνωρίζουν την ιδιαιτερότητα και την καινοτομία που εισάγει η σκέψη του σε σχέση με τους προκατόχους τους όσο και με ό,τι επακολούθησε

### Γενικές Ικανότητες

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:*

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*

*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*

*Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις*

*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*

*Λήψη αποφάσεων*

*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*

*Αυτόνομη εργασία*

*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*

*Ομαδική εργασία*

*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

*Εργασία σε διεθνές περιβάλλον*

*.....*

*Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*

*Άλλες...*

*Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*.....*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Ανάπτυξη των επιχειρηματολογικών δεξιοτήτων
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Αναστοχασμός για τους σκοπούς και τα μέσα της φιλοσοφικής έρευνας

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**A. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της φιλοσοφίας του G.W.F. Hegel**

- Η μετάβαση από την καντιανή φάση του Διαφωτισμού στην ύστατη φάση του
- Η σημασία των προβλημάτων της καντιανής φιλοσοφίας και της κριτικής του Ρομαντισμού για την εμφάνιση του Γερμανικού Ιδεαλισμού
- Η πολιτική σημασία του φιλοσοφικού εγχειρήματος του Hegel
- Τα θεωρητικά και πρακτικά όρια του Καντιανισμού
- Η θρησκευτική σημασία του φιλοσοφικού εγχειρήματος του Hegel
- Η έννοια της μεταφυσικής στα πλαίσια του Γερμανικού Ιδεαλισμού

**B. Εισαγωγή στο έργο της Φαινομενολογίας του Πνεύματος και στη φιλοσοφική του θέση στο πλαίσιο της μετακαντιανής φιλοσοφίας**

- Το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο
- Το πρόβλημα της θεμελίωσης της φιλοσοφίας
- Το πρόβλημα της φιλοσοφικής επιχειρηματολογίας
- Το πρόβλημα των αρχών
- Το ζήτημα της συστηματικοποίησης φιλοσοφικών θέσεων
- Το ζήτημα της έκθεσης της φιλοσοφικής αλήθειας
- Τη λύση στο πρόβλημα του ιστορισμού
- Τη σχέση μεταξύ σκέψης και πραγματικότητας
- Τη σχέση μεταξύ πρακτικής και θεωρητικής φιλοσοφίας

**Γ. Εκ του σύνεγγυς ανάγνωση του Προλόγου της Φαινομενολογίας του Πνεύματος**

- Η έννοια της αλήθειας ως συστήματος
- Η εγελιανή κατανόηση των εννοιών
- Η θεωρησιακή φιλοσοφία
- Η θεωρία της φιλοσοφικής προόδου
- Η θεωρησιακή έννοια του υποκειμένου
- Η φιλοσοφική κατανόηση της επιστήμης
- Η έννοια του Πνεύματος
- Η έννοια της Φαινομενολογίας

**Δ Εκ του σύνεγγυς ανάγνωση της Εισαγωγής της Φαινομενολογίας του Πνεύματος**

- Η έννοια της διαλεκτικής
- Η διαλεκτική της συνείδησης

- Η υπέρβαση του σκεπτικισμού
- Η σχέση μεταξύ γνωσιακού υποκειμένου και αντικειμένου
- Η σημασία του συστήματος
- Η εναλλαγή του γνωσιακού αντικειμένου

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>													
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>													
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="692 817 1023 913"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1027 817 1359 913"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="692 920 1023 949">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 920 1359 949">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 956 1023 1014">Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 956 1359 1014">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1021 1023 1079">Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)</td> <td data-bbox="1027 1021 1359 1079">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1086 1023 1182">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1027 1086 1359 1182">41 (66 για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1189 1023 1249">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1189 1359 1249">125</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	20	Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	25	Αυτοτελής μελέτη	41 (66 για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)	Σύνολο Μαθήματος	125	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>													
Διαλέξεις	39													
Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	20													
Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	25													
Αυτοτελής μελέτη	41 (66 για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)													
Σύνολο Μαθήματος	125													
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η</li> </ul>													

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των των λέξεων κ.λπ.)</p>
---	--

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- -Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
- T.W.D. Adorno, Τρεις μελέτες για τον Χέγκελ, μτφρ. Νικόλαος Λίβος, Αθήνα: Κριτική 1992
- Αξιολογικά. Εξαμηνιαία έκδοση θεωρίας και κριτικής, "Έγελος: Η Φαινομενολογία του Πνεύματος", τεύχος 26 (χειμώνας 2011/2012)
- Μιχ. Φ. Δημητρακόπουλος, Hegel: Φαινομενολογία του Πνεύματος. Ο «Πρόλογος» και η «Εισαγωγή» ως εισαγωγή στη φιλοσοφία του, Αθήνα: ιδιωτική έκδοση 2007
- Κωνσταντίνος Καβουλάκος (επ.), Η Φαινομενολογία του Πνεύματος του Γκ. Β. Φ. Χέγκελ, Αθήνα: Αλεξάνδρεια 2009
- Αντώνιος Καλατζής, Πλήρωμα. Λογική, Θεός και Άνθρωπος στη Φιλοσοφία του G.W.F. Hegel, Αθήνα: Νήσος 2021
- Ουτοπία. Έκδοση Θεωρίας και Πολιτισμού, "Αφιέρωμα στον Χέγκελ", τεύχος 85 (Μάιος-Ιούνιος 2009)
- Κώστας Παπαϊωάννου, Χέγκελ, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις 1992
- Θεόδωρος Πενολίδης, Μέθοδος και Συνείδηση, Αθήνα: Μεταίχμιο 2004
- Γιώργος Φαράκλας, Γνωσιοθεωρία και μέθοδος στον Έγελο, Αθήνα: Εστία 2000
- Jean Hyppolite, Χέγκελ και Μαρξ, μτφρ. Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: Έρασμος 1979
- G.W.F. Hegel, Ποιος σκέπτεται αφηρημένα; Ανθολόγιο κειμένων του G.W.F. Hegel, πρόλογος-μετάφραση-επιμέλεια Δημήτρης Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: Gutenberg 2011
- -, Η Φαινομενολογία του Νου, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εστία 2007
- Ξενόγλωσση:
- Frederick Beiser, Hegel, Oxfordshire: Routledge 2005
- Robert Brandom, A Spirit of Trust: A Reading of Hegel's Phenomenology, Cambridge: Harvard University Press 2019
- Dieter Henrich, Between Kant and Hegel, Lectures on German Idealism, edited by David S. Pacini, Cambridge: Harvard University Press 2008
- Stephen Houlgate, An Introduction to Hegel: Freedom, Truth and History, Malden, MA: Blackwell Publishing 22005
- – and Michael Baur (eds.), A Companion to Hegel, Malden, MA: Blackwell Publishing 2011

- Rolf-Peter Horstmann, "Hegel's Phenomenology of Spirit as an Argument for a Monistic Ontology", Inquiry, 49:1 (2006) pp. 103-118
- 
- Terry Pinkard, Hegel's Phenomenology: The Sociality of Reason, Cambridge: Cambridge University Press 1996
- 
- -, Hegel: A Biography, Cambridge: Cambridge University Press 2001
- 
- Richard Dien Winefield, Hegel and the Future of Systematic Philosophy, Houndmills, UK: Palgrave Macmillan 2014
- 
- -, Hegel's Phenomenology of Spirit: A Critical Rethinking in Seventeen Lectures, Lanham, MD: Rowman & Littlefield 2013
- 
- -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Hegel-Studien, Hegel Bulletin, Canadian Journal of Philosophy, European Journal of Philosophy, Journal of the History of Philosophy

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι:  
ΟΙ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-ΕΦ501	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	5 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι: ΟΙ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>			

<i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΟ)
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

*Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.*

*Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α*

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες:

1. να αποκτήσουν δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση των κειμένων που σχετίζονται με την πρώιμη ελληνική φιλοσοφία (διάκριση αποσπασμάτων και μαρτυριών, σύνθεση ετερογενών πηγών, αξιολόγηση της αριστοτελικής ερμηνείας).
2. να συλλάβουν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της πρώιμης ελληνικής φιλοσοφίας (αυτονομία, γόνιμη αντιπαράθεση απόψεων, πολυμορφία) που προετοιμάζει το έδαφος για τα φιλοσοφικά συστήματα της κλασικής εποχής.
3. να κατανοήσουν την καθοριστική συμβολή των Προσωκρατικών στη διαμόρφωση της σύγχρονης φιλοσοφικής και επιστημονικής σκέψης.



4. να εξοικειωθούν με το σύνθετο πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναδύθηκε και εξελίχθηκε ο φιλοσοφικός στοχασμός από τον Θαλή ως τον Δημόκριτο και συνδέθηκε με τις επιστημονικές εξελίξεις και τα θρησκευτικά ρεύματα της προκλασικής Ελλάδας.

5. να διακρίνουν τις απαρχές κομβικών φιλοσοφικών ερωτημάτων που αφορούν τον κόσμο, τον θεό, τη γνώση, τη σχέση σώματος και ψυχής, καθώς και τις διαφορετικές απαντήσεις που δόθηκαν κατά τον έκτο και πέμπτο αιώνα π.Χ.

#### Γενικές Ικανότητες

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:*

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

#### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και, πιο συγκεκριμένα, στα κύρια προβλήματα («πρώτες αρχές», θεός και κόσμος, μεταβολή και σταθερότητα, τα όρια της ανθρώπινης γνώσης, η εμφάνιση της ζωής) που απασχόλησαν τους πρώτους στοχαστές που αποπειράθηκαν να δώσουν λογικές εξηγήσεις στα πολύπλοκα φυσικά φαινόμενα, αλλά και να προσδιορίσουν τη θέση του ανθρώπου μέσα στο οργανωμένο σύνολο που τον περιβάλλει. Κάθε διάλεξη επιχειρεί αφενός να προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση των θεωριών ενός σημαντικού φιλοσόφου ή φιλοσοφικού ρεύματος και αφετέρου να εστιάσει σε κάποιο ζήτημα στο οποίο είχε ιδιαίτερη συμβολή. Για

παράδειγμα, το άπειρο του Αναξίμανδρου θα συγκριθεί με το Χάος του Ησιόδου ώστε να αναδειχθούν οι κύριες διαφορές ανάμεσα στον μύθο και τον λόγο, ο ορισμός της υγείας και της ασθένειας που έδωσε ο Αλκμαίων θα αποτελέσει το έναυσμα για να αναλυθεί η στενή σχέση ανάμεσα στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και την ιπποκρατική ιατρική, και η μηχανιστική εξήγηση του Αναξαγόρα για τη δημιουργία του κόσμου θα αντιπαρατεθεί με την πλατωνική κοσμολογία στον *Τίμαιο*.

### Οργάνωση σεμιναρίων

Σεμ. 1. Εισαγωγή: πηγές, ιστορικό πλαίσιο, βιβλιογραφία.

Σεμ. 2. Προφιλοσοφική παράδοση: από τον μύθο στον λόγο;

Σεμ. 3. Θαλής: το νερό ως αρχή των πάντων, επιστημονικά ενδιαφέροντα, η ψυχή ως κινητήριος δύναμη.

Σεμ. 4. Αναξίμανδρος: οι ιδιότητες του άπειρου, οι φάσεις της κοσμογονίας, η συμπαντική τάξη, αστρονομία.

Σεμ. 5. Ξενοφάνης: η κριτική της παραδοσιακής θρησκείας, επιστημονικές θεωρίες, θεολογικός μονισμός.

Σεμ. 6. Ηράκλειτος: λόγος, φωτιά, δίκη, πόλεμος, ενότητα αντιθέτων.

Σεμ. 7. Αλκμαίων: αθανασία ψυχής, ιατρική θεωρία, εμπειρική έρευνα.

Σεμ. 8. Πυθαγόρειοι: μετεμψύχωση, μουσική αρμονία, αριθμοί.

Σεμ. 9. Παρμενίδης: μέθοδος έρευνας, ενότητα και ακινησία, ο απατηλός κόσμος των αισθήσεων.

Σεμ. 10. Εμπεδοκλής: Φιλία, Νείκος και ριζώματα, ο κοσμικός κύκλος, η διπλή ζωογονία, οι περπλανήσεις του δαίμονα.

Σεμ. 11. Αναξαγόρας: ο Νους και ο κόσμος, μηχανικά αίτια και τελεολογία.

Σεμ. 12. Δημόκριτος: φυσική θεωρία, ηθικό σύστημα, η γένεση του πολιτισμού.

Σεμ. 13. Ανασκόπηση: η σχέση προσωκρατικής φιλοσοφίας, επιστήμης και θρησκείας.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως                  εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο.
---	---------------------

<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα e-course, powerpoint, ηλεκτρονικές πηγές) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)</p>	<p>35</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>31 (66 για όσους δεν αναλάβουν εργασία)</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>  <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>  <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>  <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p><b><u>Γραπτή τελική εξέταση</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).</li> </ul>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><b>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</b>                  Diels, H. και W. Kranz, 1951-1952. <i>Die Fragmente der Vorsokratiker. Griechisch und deutsch</i>, τόμ. I-III, έκτη έκδοση. Berlin: Weidmann.</p>
--

- Enriques, F. και Mazziotti, M. 1982. *Οι θεωρίες του Δημόκριτου του Αβδηρίτη* (μτφ. Α. Α. Παπαϊωάννου). Ξάνθη: Διεθνές Δημοκρίτειο Ίδρυμα.
- Frede, M. 2004. «Aristotle's Account of the Origins of Philosophy», *Rhizai* 1: 9-44.
- Θανασιάς, Π. 1998. *Ο πρώτος «δεύτερος πλους»: είναι και κόσμος στο ποίημα του Παρμενίδη*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Guthrie, W. K. C. 1962-1965. *A History of Greek Philosophy*, τόμ. I: *The Earlier Presocratics and the Pythagoreans*, τόμ. II: *The Presocratic Tradition from Parmenides to Democritus*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kahn, C. 1982. *Ο Αναξίμανδρος και οι απαρχές της ελληνικής κοσμολογίας* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης). Αθήνα: Πολύτυπο.
- Κάλφας, Β. 2009. *Αριστοτέλης, Μετά τα Φυσικά Βιβλίο Α: εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια*. Αθήνα: Πόλις.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Kouloumentas, S. 2014. «The Body and the Polis: Alcmaeon on Health and Disease», *British Journal for the History of Philosophy* 22: 867-887.
- Laks, A. 2018. *The Concept of Presocratic Philosophy: Its Origin, Development, and Significance*. Princeton: Princeton University Press.
- Laks, A. και G. W. Most (επιμ.) 2016. *Early Greek Philosophy*, τόμ. I-IX: Cambridge MA: Harvard University Press.
- Long, A. A. (επιμ.) 2007. *Οι Προσωκρατικοί: συναγωγή συστατικών μελετημάτων* (μτφ. Θ. Νικολαΐδης και Τ. Τυφλόπουλος). Αθήνα: Παπαδήμας.
- Mansfeld, J. 1985. «Myth, Science, Philosophy: A Question of Origins», στο W. M. Calder III, U. K. Goldsmith και P. B. Kenevan (επιμ.), *Hypatia: Festschrift Hazel E. Barnes*: 45-65. Boulder: Colorado Association University Press.
- Mourelatos, A. P. D. (επιμ.) 1990. *Οι Προσωκρατικοί: συλλογή κριτικών δοκιμίων* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης, Φ. Τσιγκάνου, Σ. Μοσχονάς και Γ. Τζαβάρας), τόμ. I-II. Αθήνα: Ευρωσπουδή.
- Ρούσσοσ, Ε. Ν. 1999-2007. *Οι Προσωκρατικοί*, τόμ. Α: *ιστορική εισαγωγή*, τόμ. Β: *Ηράκλειτος*, τόμ. Γ: *Παρμενίδης*, τόμ. Δ: *Εμπεδοκλής*. Αθήνα: Στιγμή.
- Sassi, M. M. 2018. *The Beginnings of Philosophy in Greece*. Princeton: Princeton University Press.

Vernant, J.-P. 1992. *Οι απαρχές της ελληνικής σκέψης* (μτφ. Ε. Κακοσαίου). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά**

*Δευκαλίων, Νεύσις, Φιλοσοφία, Δωδώνη III, Phronesis, Oxford Studies in Ancient Philosophy, Apeiron, Elenchos, Ancient Philosophy, Philosophie antique.*

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΣΟΦΙΣΤΕΣ – ΣΩΚΡΑΤΗΣ – ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Ε</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΣΟΦΙΣΤΕΣ - ΣΩΚΡΑΤΗΣ - ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ-ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	--		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με το πλαίσιο της φιλοσοφικής συζήτησης που διεξάγεται κατά τον 5<sup>ο</sup> και 4<sup>ο</sup> π.Χ. αιώνα με επίκεντρο τη διδασκαλία του Σωκράτη για την «αρετή», το περιεχόμενο της «ηδονής» και τον ρόλο που διαδραματίζει η φιλοσοφική παιδεία στην αγωγή των νέων.

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής ικανότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Ανάλυση φιλοσοφικών αποσπασμάτων.

### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η εικόνα του Σωκράτη με βάση τους διαλόγους του Πλάτωνος και τα κείμενα του Ξενοφώντος.

2. Θεμελιώδεις φιλοσοφικές παραδοχές του Σωκράτους. Α). «Ουδείς εκών κακός»· Β) «η αρετή είναι γνώσις». Γ). «Αυτογνωσία και επιμέλεια Ψυχής/Εαυτού» και διαμόρφωση του ορθώς πολιτικά φέρεσθαι.
3. Σωκράτης και Σοφιστές: το διδακτόν της αρετής. Συγκλίσεις και αποκλίσεις.
4. Η φιλοσοφική κληροδοσία του Σωκράτη στις «Σχολές» του 4<sup>ου</sup> π.Χ. αιώνας: Κυνικοί-Στωικοί.
5. Σοφιστές και Ρητορική Τέχνη: «τον ήττω λόγον κρείττω ποιείν».
6. Η φιλοσοφική παιδείυση του λόγου: «λόγος δυνάστης μέγας» (Γοργίας).
7. Το πρόβλημα της «ουσίας» και της «μεθόδου».
8. Ο πολιτιστικός μύθος του Πρωταγόρα: «αιδώς» και «δίκη».
9. Το δίκαιον του ισχυροτέρου και το ερώτημα για την «ηδονή».
10. Η «ηδονή» στον Πλάτωνα (διάλογος *Φίληβος*), στον Εύδοξο και στους Κυρηναϊκούς.
11. Ο «κοσμοπολιτισμός» των κυνικών φιλοσόφων.
12. Φιλοσοφικές προϋποθέσεις της αναζήτησης του «αγαθού».
13. Η προσέγγιση της «ευδαιμονίας» από τους Κυνικούς φιλοσόφους σε σύγκριση με τις σχετικές απόψεις του Πλάτωνος.

• ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	9
	Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφία	86
	Σεμινάρια	30

	Σύνολο Μαθήματος	
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>                  Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Αλατζόγλου-Θεμέλη, Γρ., «Πρωταγόρας και Σωκράτης, Ενδείξεις της συνοδοιπορίας τους», *Φιλοσοφία* 8-9 (1978-1979), σσ. 117-143.
- Annas, J., «Self-Knowledge in early Plato», στο: *Platonic Investigations Studies in Philosophy and the History of Philosophy*, vol. 13) D.J. O' Meara (ed.). Washington, D.C., 1985, SS. 111-138.
- Βλαστός, Γρ., *Σωκράτης, Ερμηνευτής και Ηθικός Φιλόσοφος*, μτφρ. Π. Καλλιγά, Εστία, Αθήνα 1993.
- Beck, F.A.G., *Greek education 450-350 B.C.*, London 1964.
- Guthrie, W.K.C., *Socrates*, Cambridge 1971 (Σωκράτης, μτφρ. Τ. Νικολαΐδης, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1990).
- Guthrie, W.K.C., *The Sophists*, Cambridge 1971 (*Οι Σοφιστές*, μτφρ. Δ. Τσεκουράκης, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991<sup>2</sup>).
- Κύρκος, Β., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Παπαδήμας, Αθήνα 1992.
- Πέτσιος, Κ., *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Gutenberg, Αθήνα 2018.
- Σκουτερόπουλος, Ν. (επιμ. κειμ.-μτφρ.-σχόλ.), *Η αρχαία Σοφιστική, Τα σωζόμενα αποσπάσματα*, Γνώση, Αθήνα 1991.
- Τατάκης, Β., *Ο Σωκράτης. Η ζωή του, η διδασκαλία του*, Αθήνα 1975.
- Taylor, C.C.W., *Plato Protagoras*, Oxford 1976.
- Tsouna, V., *The epistemology of the Cyrenaic school*, Cambridge, 1998.
- Τσούνα, Β., *Γνώση, ηδονή, ευδαιμονία*, Αθήνα 2012.



-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση
- δια-ΛΟΓΟΣ

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ III:  
ΠΛΑΤΩΝ-ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ503</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>5<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ III: ΠΛΑΤΩΝ – ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ</b>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ)		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2955">http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2955</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>
<i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αυτό αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση πολιτικής φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους. Να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα πλατωνικά επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Πλάτωνος και να καταδειχθεί η επικαιρότητα και οι ριζοσπαστικές απόψεις του για το κράτος και την πολιτική κοινωνία. Να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα αριστοτελικά επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Αριστοτέλη και της σύγχρονης νεοαριστοτελικής θεωρίας εν γένει. Θα εξεταστούν συστηματικά και ερμηνευτικά η *Πολιτεία* του Πλάτωνος και τα *Πολιτικά* του Αριστοτέλη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- Να κατανοήσει και να εξηγήσει, με τη μελέτη και κριτική ανάλυση αρχαίων χωρίων, τους πολιτικούς πλατωνικούς διαλόγους (*Κρίτων, Πολιτεία, Πολιτικός, Νόμοι*).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει, με τη μελέτη και κριτική ανάλυση αρχαίων χωρίων από την *Πολιτεία* του Πλάτωνος, τις ριζοσπαστικές πολιτικές αντιλήψεις του φιλοσόφου (οι «φιλόσοφοι-βασιλείς», η θέση των γυναικών στην ιδανική πολιτεία, ισοτιμία των φύλων στη συμμετοχή στην εξουσία, η πρώτη διαφυλική ουδέτερη (μη-σεξιστική) χρήση της γλώσσας, η κατάργηση της οικογένειας, η εκπαίδευση των «φυλάκων» και ο έλεγχος της ποίησης, η ενότητα της πόλεως).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει, με τη μελέτη και κριτική ανάλυση αρχαίων χωρίων από την *Πολιτεία* του Πλάτωνος, την αρετή της δικαιοσύνης, την έννοια της δικαιοσύνης στην πολιτεία και της δικαιοσύνης στην ψυχή καθώς και τα πολιτικά και προσωπικά δεινά που επιφέρει η αδικία στην ψυχή και στην πολιτεία.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τη σημασία των νόμων και καθώς και την σύλληψη της πολιτικής ως τέχνης.
- Να κατανοήσει την επίδραση και την επικαιρότητα της πλατωνικής φιλοσοφίας σε σχέση και με την αριστοτελική θεωρία, αλλά και τις ελάχιστονες σωκρατικές σχολές καθώς και την νεοπλατωνική θεωρία εν γένει.
- Να κατανοήσει τη θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας κατά τον Αριστοτέλη και την συγκρότηση της πόλεως καθώς και τον ορισμό της πόλεως ως την πιο σημαντική μορφή *κοινωνίας*.
- Να κατανοήσει τη σημασία της πολιτικής τελεολογίας και της ανθρώπινης φύσης κατά τον Αριστοτέλη: *Ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῷον*.
- Να εξετάσει και να κατανοήσει τις απόψεις του Αριστοτέλη για την ελευθερία, τη δουλεία και τις φυσικές ανισότητες: *φύσει δούλοι και φύσει ελεύθεροι*.
- Να είναι σε θέση να διακρίνει ανάμεσα στην *οικονομική*, τη *χρηματιστική* και την *καπηλική* τέχνη (χρήση αξίας, ανταλλακτική χρήση, υπεραξία) καθώς και την κριτική του Αριστοτέλη στον πλούτο, το *κέρδος*, την *ἀπληστία* και τον *θησαυρισμό*. Να κατανοήσει την επιρροή των αριστοτελικών απόψεων στο πρώτο *Κεφάλαιο* του Karl Marx (1867).
- Να είναι σε θέση να εξηγήσει και να ορίσει τα ακόλουθα: *πόλις, πολίτης, πολιτεία, παθολογία των πολιτευμάτων, ορθά και μη ορθά πολιτεύματα, τὸ κύριον τῆς πόλεως*

<p>(λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων), δικαιοσύνη και <i>πολιτεία</i> καθώς και η αριστοτελική «<i>πολιτεία</i>» (μη παρεκβατική <i>δημοκρατία</i>) και η «<i>άριστη πολιτεία</i>».</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να εξηγήσει τον ορισμό και τα είδη της αριστοτελικής φιλίας, τις μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη, την έννοια και τη σημασία της «πολιτικής φιλίας» και της «ομόνοιας» («ή γάρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία»).</li> <li>• Να είναι σε θέση να εξηγήσει και να ορίσει την έννοια του κοινού (δημόσιου) συμφέροντος (τό <i>κοινή συμφέρον</i>) και την τέχνη του <i>ἄρχειν</i>: «<i>καί διὰ τοῦτο εὔ δοκεῖ τό τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχή ἄνδρα δείξει</i>» (ΗΝ.Υ.Ι.1130α1-2).</li> <li>• Να κατανοήσει την επικαιρότητα της πλατωνικής και αριστοτελικής πολιτικής φιλοσοφίας και της σύγχρονης πολιτικής θεωρίας, η οποία επηρεάζεται από την αυτήν του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη και επιδρά μέχρι σήμερα την σύγχρονη πολιτική θεωρία με ποικίλους τρόπους και σύγχρονες αρετολογικές νεοπλατωνικές και νεοαριστοτελικές θεωρίες.</li> </ul>	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών                  Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων                  Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                  Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυτόνομη Εργασία.</li> <li>• Ομαδική Εργασία.</li> <li>• Εργασία σε διεθμές περιβάλλον.</li> <li>• Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής .</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και ισότητας.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Η πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη. Οι πολιτικοί πλατωνικοί διάλογοι (<i>Κρίτων, Πολιτεία, Πολιτικός, Νόμοι</i>). Η σημασία των νόμων. Η αρετή της δικαιοσύνης. Η δικαιοσύνη στην πολιτεία. Η δικαιοσύνη στην ψυχή. Ριζοσπαστικές πολιτικές αντιλήψεις (Οι «φιλόσοφοι-κυβερνήτες» – Οι φιλόσοφοι στην ιδανική πολιτεία). Η αδικία στην ψυχή και στην πολιτεία. Η εκπαίδευση των «φυλάκων» και ο έλεγχος της ποίησης. Η θέση των γυναικών στην ιδανική πολιτεία. Ισοτιμία των φύλων στη συμμετοχή στην εξουσία. Η πολιτική ως τέχνη. Η επίδραση και η επικαιρότητα της πλατωνικής φιλοσοφίας. Σωκράτης και Σωκρατικές Σχολές. <i>Πόλις</i> και κοινωνία: Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: Η</p>
---

συγκρότηση της πόλης. Η πόλη ως η πιο σημαντική μορφή *κοινωνίας*. Τελεολογία και ανθρώπινη φύση. *Ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῶον*: Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες: *φύσει δούλοι και φύσει ελεύθεροι. Οικονομική, χρηματιστική και καπηλική τέχνη*: χρήση αξίας και ανταλλακτική χρήση, *πλούτος, κέρδος, ἀπληστία και θησαυρισμός. Πόλις, πολίτης, πολιτεία*. Παθολογία των πολιτευμάτων. Ορθά και μη ορθά πολιτεύματα. *Τὸ κύριον τῆς πόλεως* (λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων). Δικαιοσύνη και *πολιτεία*. Η «*πολιτεία*» και η «*ἀρίστη πολιτεία*». *Πολιτική φιλία και ὁμόνοια*: «*ή γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*». *Τὸ κοινῆ συμφέρον και η τέχνη του ἄρχειν*: «*καὶ διὰ τοῦτο εὔ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείξει*». Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη πολιτική θεωρία. Η ευρωπαϊκή κληρονομιά του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη. Η παρακαταθήκη των αριστοτελικών κειμένων. Η σημασία του Αριστοτέλη σήμερα «*πέρα από τα ὅρια της πόλεως*». Η επίδραση του Αριστοτέλη στη μεσαιωνική, νεότερη και σύγχρονη φιλοσοφία. Η επικαιρότητα της αριστοτελικής φιλοσοφίας για τη σύγχρονη ηθική και πολιτική θεωρία. Αριστοτελική ηθική και πολιτική φιλοσοφία και η οικειοποίησή της από σύγχρονους νεοαριστοτελικούς. Αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και σύγχρονες ηθικές θεωρίες (αρεταϊκή ηθική, νεοθωμισμός, συντηρητικός αριστοτελισμός, ηθική της φροντίδας). Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονες πολιτικές θεωρίες (κοινοτισμός, φιλελευθερισμός, νεοφιλελευθερισμός, κριτική θεωρία, φαινομενολογία, αστικός ρεπουμπλικανισμός, μαρξισμός και νεομαρξιστική θεωρία, ριζοσπαστικός αριστοτελισμός).

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο</i></p>	<p><b>Δαστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>80</p>
	<p>Φροντιστήρια</p>	<p>45</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>

<p>εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	
<p style="text-align: center;"><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων &amp; Επίλυση Προβλημάτων (100%).</li> <li>• Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%).</li> <li>• Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%).</li> </ul> <p><b>Κριτήρια αξιολόγησης:</b></p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/ τριών θα γίνει από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που θα γίνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή ή προφορική τελική εξέταση ή την εκπόνηση γραπτής εργασίας στα οποία σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.</p>

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### -Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

#### **ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΠΛΑΤΩΝ**

##### ΠΗΓΕΣ-ΚΕΙΜΕΝΑ

- Πλάτων, *Απολογία Σωκράτους*, *Κρίτων*, εισαγ.-μτφρ-σχ. Α. Σαμαράς, εκδ. Ζήτρος, Θεσ/νίκη 2003.
- Πλάτων, *Πολιτεία ή Περί δικαίου πολιτικός*, εισαγ.-ερμ.-σημ. Κ. Δ. Γεωργούλης, εκδ. Ι. Σιδέρης, 2<sup>η</sup> έκδ., Αθήνα 1963.
- Πλάτων, *Πολιτεία*, εισαγ. - μτφρ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Πλάτων, *Ίων*, Εισ. Π. Καλλιγιάς, μτφρ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Πλάτων, *Μύθοι*, εισ.- μτφρ.-σχ. Ηλίας Σ. Σπυρόπουλος, εκδ. Ζήτρος, Θεσ/νίκη 2003.
- Πλάτων, *Πολιτικός*, εισ.-μτφρ.-σχ. Ι.Σ. Χριστοδούλου, εκδ. Ζήτρος, Αθήνα 2003.
- Πλάτων, *Φαίδρος*, εισ.-μτφρ.-σχ. Π. Δοΐκος, επιμ. Ι. Σ. Χριστοδούλου, εκδ. Ζήτρος, Αθήνα 2000.
- Πλάτων, *Φαίδρος*, εισ.-μτφρ.-σχ. Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλος, εκδ. Βιβλ. της Εστίας, 6<sup>η</sup> έκδ., Αθήνα 2005.

##### ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ – ΜΕΛΕΤΕΣ

- Annas, J., *Εισαγωγή στην Πολιτεία του Πλάτωνα*, μτφρ. Χρ. Γραμμένου, εκδ. Κλέντης, Αθήνα 2006.
- Annas, J., *Πλάτων: Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Atkinson, D., *Votes for Women*, Cambridge University Press, Cambridge 1988.
- Barker, E., *Ο πολιτικός στοχασμός στην αρχαία Ελλάδα. Ο Πλάτων και οι καταβολές του*, μτφρ. Κ. Κολιόπουλος, εκδ. Ποιότητα, Αθήνα 2007.

- Barker, E., *The Political Thought of Plato and Aristotle*, Dover, London 1959.
- Benson, H. H. (ed.), *A Companion to Plato*, Blackwell, Oxford 1996
- Blundell, S., *Η γυναίκα στην αρχαία Ελλάδα*, μτφρ. Λ. Ι. Χατζηφώτη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004.
- Blundell, S., *Οι γυναίκες στην κλασική Αθήνα*, μτφρ. Λ. Λύχνου, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006.
- Bormann, K., *Πλάτων*, μτφρ. Ι. Γ. Καλογεράκος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006.
- Βουδούρης, Κ. Ι., *Πλατωνική φιλοσοφία*, Αθήνα 1990.
- (επιμ.), *Περί Δικαιοσύνης*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα 1989.
- (επιμ.), *Η φιλοσοφία του Σωκράτη*, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 1992.
- Brun, J., *Ο Πλάτων και η Ακαδημία*, χ.μ., «Τί ξέρω; Que sais-je?», εκδ. Δαίδαλος-Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα χ.χ.
- Buchan, M., *Women in Plato's Political Theory*, Macmillan, London 1999.
- Conford, F. D., *Πριν και μετά τον Σωκράτη*, μτφρ. Σπ. Στάλιας, Ηλ. Καραβάς, εκδ. Härtling-Μαρία Γ. Σιαφάκα, Αθήνα 2002.
- Gigon, O., *Ο Σωκράτης: Η εικόνα του στην ποίηση και την ιστορία*, μτφρ. Α. Γεωργίου, εκδ. Γνώση, Αθήνα 1995.
- Hadot, P., *Σωκράτους Εγκώμιον*, μτφρ. Α. Μιχαήλ, εκδ. Εξάντας, Αθήνα 2002.
- Cornford, F. M., *Πριν και μετά τον Σωκράτη*, μτφρ. Σπ. Στάλιας- Η. Καραβάς, εκδ. Hartling, Μ. Σιάφακα, Αθήνα 1996.
- Evans, M., *Φύλο και κοινωνική θεωρία*, μτφρ. Α. Κιουπκιολής, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Θεοδωρακοπούλου, Ι., *Εισαγωγή στον Πλάτωνα*, 5<sup>η</sup> έκδ., Αθήνα 1970.
- Gottlieb, A., *Σωκράτης. Ο μάρτυρας της φιλοσοφίας*, μτφρ. Ελ. Κεκροπούλου, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 1997.
- Grube, G. M. A., *Plato's Thought*, Methuen, London 1935.
- Gosling, J. C. B., *Plato*, Routledge & Kegan Paul, London 1973.
- Gross, R., *Η μέθοδος του Σωκράτη*, μτφρ. Θ. Δαρβίρη, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα, 2002.
- Irwin, T., *Η κλασική σκέψη*, μτφρ. Γ. Βογιατζής, εκδ. Πολύτροπον, Αθήνα 2005.
- Guthrie, W.K.C., *Ο Σωκράτης*, μτφρ. Τ. Νικολαΐδης, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ. , Αθήνα 1991.
- Καρασμάνης, Β., *Σωκράτης. Ο σοφός που δε γνώριζε τίποτε*, εκδ. Α. Λιβάνη, Αθήνα 2002.
- Karasmanis, V. and Judson, L. (eds), *Remembering Socrates*, Oxford University Press, Oxford 2006.
- Κατσιμάνης, Κ., *Πρακτική φιλοσοφία και πολιτικό ήθος του Σωκράτη*, Αθήνα 1979.
- Κογρέ, Α., *Φιλοσοφία και πολιτεία, Εισαγωγή στην ανάγνωση του Πλάτωνα*, μτφρ. Λ. Κασίμη, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1990.
- Kymlicka, W., *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, μτφρ. Γρ. Μολύβας, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2005.
- Loraux, N., *Αρχαία Ελλάδα γένους θηλυκού*, μτφρ. εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Νεχαμάς, Α., *Η τέχνη του βίου. Σωκρατικοί στοχασμοί από τον Πλάτωνα στον Φουκώ*, μτφρ. Β. Σπυροπούλου, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2001.
- Μοντουόρι, Μ., *Σωκράτης από τον μύθο στην ιστορία*, μτφρ. Στ. Ανδρικήδου, εκδ. Κακουλίδη, Αθήνα 1984.
- Μαραγγιανού-Δερμούση, Ε., *Πλατωνικά θέματα*, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994.
- Μπάλλα, Χ., *Πλατωνική πειθώ*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 1997.
- Μπάλλα, Χ., «Γιατί ο Πλάτων δέχεται τις γυναίκες στη τάξη των φυλάκων», *Υπόμνημα στη Φιλοσοφία*, Δεκέμβριος 2004, σ. 105-115.
- Nussbaum, M., *Φύλο και κοινωνική δικαιοσύνη*, μτφρ. Κ. Παπαγεωργίου, εκδ. Scripta, Αθήνα 2005.



- Ξανά για τον Σωκράτη, Αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Νίκο Ψημμένο, Τομέας Φιλοσοφίας, εκδ. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2004.
- Pappas, N., *Πολιτεία του Πλάτωνα. Ένας οδηγός ανάγνωσης*, μτφρ. Δ. Παπαγιαννάκος, επιμ. Ι. Πατσιώτη, εκδ. Οκτώ, Αθήνα 2006.
- Popper, K., *Η ανοικτή κοινωνία και οι εχθροί της*, μτφρ. Ειρήνη Παπαδάκη, δύο τόμοι, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα 1980.
- Σάντας, Γ., *Σωκράτης. Φιλοσοφία στους πρώιμους διαλόγους του Πλάτωνα*, μτφρ. Δ. Βούβαλη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997.
- Santas, G., *Goodness and Justice. Plato, Aristotle, and the Moderns*, εκδ. Blackwell, Oxford 2001.
- Σολωμού-Παπανικολάου, Β., «Η σωκρατική θεώρηση για τον άνθρωπο», *Ευδικία*, 9 (2009).
- Stone, I. E., *Η δίκη του Σωκράτη*, μτφρ. Σ. Ταμβάκη, εκδ. Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1999.
- Stalley, R. F., *Plato's Laws*, Blackwell, Oxford 1983.
- Stalley, R. F., 'La justice dans les lois de Platon', *Revue Française d'Histoire des Idées Politiques*, 16, 2 (2002), pp. 229-246.
- Τατάκης, Β. Ν., *Ο Σωκράτης. Η ζωή του, η διδασκαλία του*, 2<sup>η</sup> έκδ., Αθήνα 1975.
- Taylor, A. E., *Πλάτων, Ο άνθρωπος και το έργο του*, μτφρ. Ι. Αρτζόγλου, εκδ. Μ.Ι. Ε.Τ., Αθήνα 1990.
- Taylor, C. C. W., *Σωκράτης: Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μτφρ. Α. Σ. Αντωνίου, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Todd, S. C., *Αθήνα και Σπάρτη*, μτφρ. Χ. Π. Φαράκλας, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2005.
- Ψυχοπαίδης, Κ., *Ο φιλόσοφος, ο πολιτικός και ο τύραννος, για την πολιτική σκέψη του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη*, 2<sup>η</sup> έκδ., εκδ. Πόλις, Αθήνα 1999.
- Vlastos, G., *Σωκράτης: ειρωνευτής και ηθικός φιλόσοφος*, μτφρ. Π. Καλλιγά, πρόλογος Α. Νεχαμά, εκδ. Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1993.
- Vlastos, G., *Πλατωνικές μελέτες*, μτφρ. Ι. Αρτζόγλου, επιμ. Π. Φαναράς, β' έκδ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2000.
- Williams, B., *Πλάτων. Η επινόηση της φιλοσοφίας*, μτφρ. Ελ. Κεκροπούλου, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 1998.

### **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ**

#### **ΠΗΓΕΣ-ΚΕΙΜΕΝΑ**

- Aristotelis, *Ethica Nicomachea*, I. Bywater (ed.), Oxford University Press, Oxford 1894.
- Aristotelis, *Politica*, W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1957.
- Aristotelis, *Metaphysica*, W. Jaeger (ed.), Oxford University Press, Oxford 1958.
- Aristotelis, *Ars Rhetorica*, W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1959.
- Aristotelis, *Ethica Eudemia*, R.R. Walzer and J.M. Mingay (eds.), Oxford University Press, Oxford 1991.

#### **ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ – ΜΕΛΕΤΕΣ**

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο Έλλογα Εξαρτημένα Όντα», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη

Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.

- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., *Existence, Meaning, Excellence: Aristotelian Reflections on the Meaning of Life*. London & New York: Routledge, 2017.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1<sup>st</sup> edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Bielskis, A., "Managers would not need subordinates and masters would not need slaves': Aristotle's Oikos and Oikonomia Reconsidered", στο A. Bielskis, E. Leontsini & K. Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, pp. 40-57.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγυρίτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2<sup>nd</sup> ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη*, μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία», *Παρνασσός*, ΜΗ' (2006), σσ. 127-140.
- Λεοντσίνη, Ε., «Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία», *Φιλοσοφία*, 37 (2007), σσ. 126-149.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρωσ και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20<sup>ου</sup> Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά,



12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.

- Λεοντσίνη, Ε., «Μίμηση, αισθητική εμπειρία και ηθική αγωγή κατά τον Αριστοτέλη», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 26, 77 (2009), σσ. 117-148.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Λεοντσίνη, Ε., «Άνθρωποι και άλλα ζώα κατά τον Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 44 (2014), σσ. 219-240.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Δημοκρατία και πολιτική φιλία κατά τον Αριστοτέλη: φιλοσοφικές και διδακτικές προσεγγίσεις», στο Γιώργος Μπίκος (επιμ.), *Η δημοκρατική αγωγή: διδάσκοντας, εκπαιδεύοντας, καλλιεργώντας... Διδακτικές και θεωρητικές προσεγγίσεις για την καλλιέργεια της Δημοκρατικής Παιδείας*, [Πρακτικά του Συνεδρίου που οργάνωσε το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής, (Ιωνίδειος Πρότυπος Σχολή, Πειραιάς, 27-29 Σεπτεμβρίου 2013)], εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015, σσ. 43-57.
- Leontsini, E., 'Philosophy and Its History: Evangelos Moutsopoulos as a Historian of Philosophy', στο Athanasia Glycofrydi-Leontsini (ed.), *Un brin de laurier/A Sprig of Laurel. Homage au philosophe/Homage to the Philosopher Evangelos Moutsopoulos*, L'Harmattan, Paris 2015, σσ. 62-70.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: ή γάρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «Τὸ κοινῆ συμφέρον: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη*, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου- Βαλαλά, Τ., *Προβολές στον Αριστοτέλη*, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη

- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- *Πρακτικά Παγκοσμίου Συνεδρίου «Αριστοτέλης», (Θεσ/νίκη 7-14 Αυγούστου 1978)*, 4 τόμοι, εκδ. Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, Αθήνα, 1983.
- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkely and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle. The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική*, μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Προπτυχιακό		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-ΕΦ506	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	5
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνική		

<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	

● **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα διερευνά τη θέση της φιλοσοφίας έναντι της επιστήμης στη Γνωσιοθεωρία των Kant, Hegel, Marx και Habermas, πριν η Θεωρία της Επιστήμης αντικαταστήσει κατά τη δεκαετία του '70 τη Γνωσιοθεωρία. Βάση για την ανάπτυξη του μαθήματος είναι το πρώτο μέρος του έργου του Jürgen Habermas *Γνώση και ενδιαφέρον (Erkenntnis und Interesse)* και ειδικά το τρίτο κεφάλαιο «Η ιδέα μιας γνωσιοθεωρίας ως κοινωνικής θεωρίας».

Στο μάθημα αναλύεται κριτικά η διαδικασία αυτοκριτικής της Γνωσιοθεωρίας: πρώτα στον Kant ως κριτική δικαιολόγηση των ορίων της δυνατής γνώσης, εν συνεχεία στον Hegel ως ριζοσπαστικοποίηση της αυτοκριτικής της γνώσης με κατάληξη την απόλυτη γνώση και, τέλος, στον Marx ως ολοκλήρωση της αποδόμησης της Γνωσιοθεωρίας, αφού η ριζοσπαστική Γνωσιοθεωρία κατανοείται πλέον μόνον ως Κοινωνική Θεωρία. Με τον Habermas αναζητείται ένας αναστοχασμός που υπερβαίνει την εργαλειακή ορθολογικότητα και επαναφέρει στη Γνωσιοθεωρία τη «λησμονημένη εμπειρία του αναστοχασμού» μέσω της διαλεκτικής της ηθικότητας, της επικοινωνιακής ορθολογικότητας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι συμμετέχοντες στο μάθημα θα έχουν εντυπώσει σε μια γνωσιοθεωρητική παράδοση, που κατανοεί τη Γνωσιοθεωρία ως Κοινωνική θεωρία, και θα έχουν αποσαφηνίσει ότι στο πλαίσιο της Επιστήμης η φιλοσοφία διατηρείται ως Κριτική.

Στο Φροντιστήριο θα αναλυθούν και θα σχολιασθούν κριτικά κείμενα των Kant, Hegel, Marx, Husserl, Popper, Gadamer και Habermas.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι

η αυτόνομη και ομαδική εργασία,

η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο,

ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,

η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

και η ανάλυση και επίλυση γνωσιοθεωρητικών αλλά και επίκαιρων προβλημάτων της εποχής μας.

Στο Φροντιστήριο θα αναλυθούν και θα σχολιασθούν κριτικά κείμενα των Kant, Hegel, Marx, Husserl, Popper, Gadamer και Habermas.

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1. Εισαγωγή στη Γνωσιοθεωρία

2. Το καντιανό σύστημα του Λόγου

3. Η κριτική του Hegel στο καντιανό σύστημα
4. Η μετακριτική του Marx στον Hegel
5. Η ιδέα μιας γνωσιοθεωρίας ως κοινωνικής θεωρίας του Habermas
6. Η θεωρία της γνώσης στις εμπειρικο-αναλυτικές επιστήμες
7. Η θεωρία της γνώσης στις ιστορικο-ερμηνευτικές επιστήμες
8. Η κριτική της θεωρίας της γνώσης ως ενότητα γνώσης και ενδιαφέροντος
9. Κριτική ανασκόπηση και τελικός απολογισμός

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή εργασιών.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Φροντιστήριο	10
	Μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Παρουσίαση εργασίας	10
	Συγγραφή εργασίας	10
	Αυτοτελής Μελέτη	36
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες  Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εξέταση: 60%	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: <b>Πηγές και Βιβλιογραφία</b> Adorno, Theodor W., <i>Erkenntnistheorie</i> (1957/58), Karel Markus (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, <i>Nachgelassene Schriften, Abteilung IV: Vorlesungen</i> , τόμ. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.
--

Arndt, Andreas, *Karl Marx. Versuch über den Zusammenhang seiner Theorie*, 2η έκδ., Berlin: Akademie-Verl., 2012.

Habermas, Jürgen, *Κείμενα γνωσιοθεωρίας και κοινωνικής κριτικής*, εισ. – μτφρ. Αντώνης Οικονόμου, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 1990.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής*, τόμ. 1: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2010.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής*, τόμ. 2: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2014.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής*, τόμ. 3: *Η υποκειμενική λογική ή η διδασκαλία περί της έννοιας*, ελλ. μτφρ. Δ. Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2005.

Χούσσερλ, Έντμουντ, *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία*, ελλ. μτφρ. Π. Θεοδώρου, Αθήνα: εκδόσεις Νήσος, 2012.

Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 1, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.

Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 2, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.

Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, ελλ. μτφρ. Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, τόμ. 3, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 1999.

Knoblauch, Hubert, *Wissenssoziologie*, Konstanz: UVK, 2005.

Marcuse, Herbert, *Περί διαλεκτικής. Τρία δοκίμια*, ελλ. μτφρ. Κ. Ράντης, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2012.

Marx, Karl, *Βασικές γραμμές της κριτικής της Πολιτικής Οικονομίας*, ελλ. μτφρ. Δ. Διβάρης, 3 τόμοι, Αθήνα: Στοχαστής, 1989-1992.

Ξηροπαϊδης, Γιώργος, *Gadamer – Habermas: Η διαμάχη των ερμηνειών*, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 2008.

Ψύλλος, Στάθης, *Δοκίμια στη φιλοσοφία της επιστήμης*, Αθήνα: εκδόσεις Οκτώ, 2008.

Ράντης, Κωνσταντίνος, *Εισαγωγή στη διαλεκτική. Από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2015.

Schnädelbach, Herbert, *Kant*, Leipzig: Reclam, 2005.

Schnädelbach, Herbert, *Erkenntnistheorie zur Einführung*, 2η έκδ., Hamburg: Junius-Verl., 2004.

Tugendhat, Ernst / Wolf, Ursula, *Logisch-semantische Propädeutik*, Stuttgart: Reclam, 1993.

Wolff, Michael, *Der Begriff des Widerspruchs. Eine Studie zur Dialektik Kants und Hegels*, Königstein / Taunus: Anton Hain, 1981.

«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ»

• ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ512</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>5<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΑΚΡΟΤΣΗΣ) ΔΙΔΑΚΤΩΡ (ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ).		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	

<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων Κατ' επιλογήν, υποχρεωτικό		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	Όχι		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνική		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>  <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<p>Με την ολοκλήρωση των Μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• κατανοούν τις γενικές αρχές της Λογικής και την ιστορική διαδρομή της από την στιγμή αυτονόμησής της ως ανεξάρτητου πεδίου γνώσης,</li> <li>• διαχωρίζουν τα έργα των κυριότερων εκπροσώπων της λογικής μεθόδου ως φιλοσοφικής κατηγορίας, τις θεωρίες και τους ορισμούς που έχουν επικρατήσει ως πρότυποι για την αποσαφήνιση ζητημάτων που άπτονται της λογικής,</li> <li>• εντοπίζουν τις δομικές αρχές συγκρότησης ενός λογικού επιχειρήματος στον ορίζοντα της αλήθειας και να αναγνωρίζουν την εγκυρότητα της γνώσης ανεξάρτητα από την εμπειρία,</li> <li>• επιβεβαιώνουν ή να απορρίπτουν την εγκυρότητα της λογικής σύνταξης προτάσεων σύμφωνα με τον τρόπο που αυτές απεικονίζουν την πραγματικότητα,</li> <li>• προσεγγίζουν με κριτική άποψη τις διαφορετικές θεωρήσεις της φιλοσοφικής λογικής σε σχέση με τα μείζονα ζητήματα της γνωσιοθεωρίας και της σημασιολογίας,</li> <li>• θέτουν πρακτικά και με αποτελεσματικότητα την μέθοδο της φιλοσοφικής λογικής στον σύγχρονο διεπιστημονικό διάλογο, όσον αφορά στο ζήτημα συγκρότησης-αποσαφήνισης εννοιών.</li> </ul>
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b>  <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p>



<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών                  Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων                  Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                  Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης                  .....                  Άλλες...                  .....</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των παρεχόμενων τεχνολογικών μέσων.</p> <p>Αυτόνομη εργασία.</p> <p>Ομαδική εργασία.</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</p>	

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Στην πρώτη ενότητα σεμιναρίων, θα μελετηθεί η εξέλιξη της Λογικής στη Δύση από την αυτονόμησή της ως κλάδος γνώσης, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, θα αναλυθεί ιστορικά ο τρόπος κατανόησης της και θα καθοριστούν οι αρχές της, σε σχέση με τις τέσσερις κατηγορίες του νου. Θα περιγράψουμε τον μετασχηματισμό της συλλογιστικής λογικής σε συμβολική λογική σύμφωνα με τον Boole και την επινόηση της σημειογραφίας των ποσοδεικτών από τον Frege και στο μεταγενέστερο εγχείρημα των Whitehead και Russell, Gendel και Wittgenstein, όσον αφορά στην αναζήτηση μαθηματικών αληθειών μέσα από αξιώματα και κανόνες της συμβολικής λογικής. Έννοια και η Δομή του επιχειρήματος, ως μορφή λογικής υπόθεσης με απώτερο σκοπό την εξαγωγή λογικών συμπερασμάτων σε τυπική ή φυσική γλώσσα, ο προτασιακός λογισμός, ως μελέτη του περιεχομένου των προτάσεων, σύμφωνα με την αντιπαράσταση των μεταξύ των λογικών συνδέσμων ώστε να μετρηθεί ο βαθμός αληθοτιμής τους, και το κριτήριο εγκυρότητας των παραγωγικών επιχειρημάτων, πρόκειται να μας απασχολήσουν στην πρώτη ενότητα εισηγήσεων. Στη δεύτερη ενότητα, θα αναλυθεί το νόημα της αρχής της επαγωγής, ως μορφής παραγωγικού λογισμού, η αλήθεια και ο χαρακτηρισμός των λογικών κρίσεων, η αρχή της ταυτότητας και η αληθοσυναρτησιακή Λογική. Παράλληλα με την αρχή της ταυτότητας, θα μελετηθούν οι αρχές της μη αντίφασης, του αποκλεισμένου μέσου και του αποχρώντος λόγου (Μοναδολογία του Leibniz). Η Θεωρία των συνόλων, οι προτασιακές γλώσσες, οι μεταβλητές σε σχέση με τα κατηγορήματα και τους ποσοδείκτες και η έννοια της ερμηνείας (Σημασιολογία), θα αποτελέσουν ζητήματα ανάλυσης της τελευταίας ενότητας.

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>                  Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>                  Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση ΤΠΕ κατά τη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>                  Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.                  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>40</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>35</p>

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35
	Διαδραστική διδασκαλία	15
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής</li> <li>• Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</li> <li>• Προαιρετική εργασία, ο βαθμός της οποίας θα προσμετρά 40% στην διαμόρφωση του τελικού βαθμού.</li> <li>• Προφορική Εξέταση, έπειτα από ειδική συνεννόηση περί εξαίρεσης από γραπτή δοκιμασία-προαιρετικές εργασίες.</li> </ul>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Καβαγιές Ζαν, <i>Για τη Λογική και τη Θεωρία της Επιστήμης</i>, εκδόσεις Παπακώστα Άλκηστις, Αθήνα, 2018.</li> <li>• Τριαντάρη-Μαρά Σωτηρία, <i>Βασικές Αρχές της Αριστοτελικής Λογικής</i>, εκδόσεις Σταμούλη Αντ., Αθήνα, 2006.</li> <li>• Windelband, H. Heimsoeth, <i>Εγχειρίδιο ιστορίας της φιλοσοφίας, Α΄ τόμος</i>. «Η φιλοσοφία των Αρχαίων Ελλήνων. Η φιλοσοφία των Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων», Μετάφραση Ν. Σκουτερόπουλος, εκδόσεις ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1980.</li> <li>• Windelband W., Heimsoeth H., <i>Εγχειρίδιο της Ιστορίας της Φιλοσοφίας, Β΄ Τόμος</i>. «Η Μεσαιωνική Φιλοσοφία. Η φιλοσοφία της Αναγέννησης. Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού», Μετάφραση Ν. Σκουτερόπουλος, Γ΄ ανατύπωση, εκδόσεις ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2003.</li> </ul> <p>-Σχετικά επιστημονικά περιοδικά:</p>
---



## «ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΕΦ513	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548">https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul> <p>Οι Μαθησιακοί Στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η οριοθέτηση της προβληματικής της επιστήμης και η κατανόηση της φιλοσοφικής δραστηριότητας για τη διερεύνηση και λειτουργία των νοητικών καταστάσεων.</li> <li>• Η κατανόηση της μεθοδολογίας και της κανονιστικότητας των επιστημολογικών αρχών.</li> <li>• Εντοπισμός του ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου εξέλιξης των επιστημονικών εννοιών</li> </ul>

<p>και των νοητικών καταστάσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η ανάδειξη του φιλοσοφικού παράγοντα στην επιστημονική εφαρμογή.</li> </ul>																	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b>  <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																	
<p>Οι γενικές ικανότητες στις οποίες αποσκοπεί η διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Εντοπισμός, ανάλυση και σύνθεση επιστημονικών δεδομένων για τη διερεύνηση και εννοιολογική συγκρότηση των νοητικών καταστάσεων.</li> <li>• Διερεύνηση και παράθεση μεθοδολογίας και κριτικής για την επίλυση των επιστημολογικών ζητημάτων στο διεπιστημονικό γνωστικό πεδίο.</li> <li>• Ένθεση ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου ανάπτυξης και εξέλιξης των επιστημονικών εννοιών.</li> <li>• Διάλογος για τη σύγκλιση ηθικών και επιστημονικών ερευνητικών δεδομένων.</li> </ul>																	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Η οντολογία των νοητικών καταστάσεων.</li> <li>• Η ποικιλία των νοητικών φαινομένων.</li> <li>• Επιστημολογικά κριτήρια κατανόησης των νοητικών φαινομένων.</li> <li>• Όψεις Ρεαλισμού και οι αντιλήψεις για την επιγένεση.</li> <li>• Οι αντιλήψεις του φυσικαλισμού.</li> <li>• Συσχετίσεις νου και εγκεφάλου.</li> <li>• Η κοινωνία της νόησης.</li> <li>• Θεωρίες Λειτουργισμού.</li> <li>• Ο νους ως υπολογιστής.</li> <li>• Νοητική αιτιότητα.</li> <li>• Συνείδηση και Αντίληψη.</li> <li>• Το καρτεσιανό «θέατρο» και οι φιλοσοφικές αντιδράσεις.</li> <li>• Το «κινέζικο κουτί» και ο «άνομος μονισμός» του Davidson.</li> <li>• «Εναλλακτικές προσεγγίσεις» των νοητικών καταστάσεων.</li> </ul>
---

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>  <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ. Π. Ε στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>

<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
<p>Περιγράφονται αναλυτικά Ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>86</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύνοψης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Γραπτή τελική εξέταση (100%).</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παραθέτονται από τους/τις εξεταζόμενους/ες, η πειστικότητα και η λογική συνοχή των εξηγήσεων που προτείνονται καθώς και η μεθοδολογία συγκρότησης της προβληματικής υπό εξέταση εννοιών.</li> </ul>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><b>Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ν. Αυγελής, <i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>, Σταμούλης, Θεσσαλονίκη 2010.</li> <li>• Μ. Minsky, <i>Η κοινωνία της Νόησης</i>, Κάτοπτρο, Αθήνα 2006.</li> <li>• Μ. Donald, <i>Η καταγωγή του σύγχρονου Νου</i>, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2018.</li> <li>• G. Edelman &amp; G. Tononi, <i>Το σύμπαν της συνείδησης</i>, ΠΕΚ, 2008.</li> <li>• F. Crick, <i>Μια εκπληκτική υπόθεση</i>, Κάτοπτρο, 1995.</li> <li>• E. Kandel, <i>Αναζητώντας τη Μνήμη</i>, ΠΕΚ, 2008.</li> <li>• Salmon, Earman, <i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>, ΠΕΚ, 2000.</li> <li>• Kenny, <i>Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας</i>, Νεφέλη, 2005.</li> <li>• D. Lindberg, <i>Απαρχές της Δυτικής Επιστήμης</i>, Ε.Μ.Π, 1999.</li> <li>• Α. Μπαλάς, Κ. Στεργιόπουλος, <i>Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20<sup>ο</sup> αιώνα</i>, 2013.</li> </ul>
---

- Γ. Ρουσόπουλος, Φιλοσοφία της Επιστήμης , 2011.
- Γ. Ρουσόπουλος, Γνωσιολογία, Αθήνα: Gutenberg, 2009.
- Σ. Βοσνιάδου (επιμ.), Γνωσιακή Επιστήμη, Gutenberg, 2004.
- Β. Κάλφας, Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα, Σύγχρονα Θέματα, 1983.
- J. Kim, *Η Φιλοσοφία του Νου*, Leader, 2005.
- Τ. Κιην, *Η Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων*, Σύγχρονα Θέματα, 1981.
- Victor Kraft, *Ο Λογικός Θετικισμός*, Μτφ. Α..Μανάκος, Αθήνα: Γνώση, 1985.
- J. Losee, *Η Φιλοσοφία της Επιστήμης*, (Α. Χρηστίδης μετ.), Βάνιας, 1985.
- David Papineau, Φιλοσοφικός Νατουραλισμός, Αθήνα: Leader Books, 2006.
- Σ. Ψύλλος, Δ. Πορτίδης, *Λογική*, Νεφέλη, 2007.
- D. Dennett, D. Hofstadter, *Το Εγώ της Νόησης*, Αθήνα: Κάτοπτρο, 1993.
- P. Davies, *Θεός και Μοντέρνα Φυσική*, Κάτοπτρο, 1990.
- J. H. Brooke, *Επιστήμη και Θρησκεία*, Μτφρ. Β. Βακάκη, Επιμ. Κ. Γαβρόγλου, ΠΕΚ, 2008
- Γ.Μαραγκός, *Γνωσιολογισμοί*, Αθήνα: Οδυσσεάς.
- Αιμ. Μεταξόπουλος, *Σύμβαση και Αλήθεια*, Παπαζήσης, 1988.
- D. Hume, *Πραγματεία για την Ανθρώπινη Νόηση*, Πατάκης, 2005.
- B. Russell, *Analysis of Mind*, Allen and Unwin, 1921.
- B. Russell, *Mysticism and Logic*, Allen and Unwin, 1963.
- H. Maturana, F. Varela, *Το δέντρο της Γνώσης*, Κάτοπτρο, 1992.
- L. Russo, *Η λησμονημένη Επανάσταση*, Δίαυλος, 2006.
- M. Williams, *Προβλήματα της Γνώσης*, Leader Books, 2013.
- Δ. Σαρδελής, Τ.Κυπριανίδης, *Η Δυναμική των Επιστημονικών Επαναστάσεων*.
- Stephen Hawking, *Το Χρονικό του Χρόνου*, Κάτοπτρο, 1988.
- W. Sellars, *Ο Εμπειρισμός και η Φιλοσοφία του Νου*, Εστία, 2005.
- J. Powers, *Φιλοσοφία και Νέα Φυσική*, ΠΕΚ, 1995.
- H. Brown, *Αντίληψη, Θεωρία και Δέσμευση*, ΠΕΚ. 1995.
- R. Westfall, *Η Συγκρότηση της Σύγχρονης Επιστήμης*, ΠΕΚ.
- John Searle, *Νους, Εγκέφαλος και Επιστήμη*, ΠΕΚ.
- Alan Chalmers (μετ. Γ. Φουρτούνης), *Τι είναι αυτό που λέμε Επιστήμη*, ΠΕΚ.
- E. Grant, *Οι Φυσικές Επιστήμες τον Μεσαίωνα*, ΠΕΚ.
- P. Macherey, *Από τον Καγκιλέμ στον Φουκώ*, Πλέθρον, 2010.
- P. Duhem, *Σώζειν τα Φαινόμενα*, Νεφέλη, 2007.
- Δ. Δαγκλής, *Φυσική Επιστήμη και Πραγματικότητα*, Νήσος, 2011.
- Σ. Ψύλλος, *Επιστήμη και Αλήθεια*, Οκτώ, 2008.

- N. Hanson, *Πρότυπο Ανακάλυψης*, ΠΕΚ, 2008.
- S. Shapiro, *Σκέψεις για τα Μαθηματικά*, Εκδ. Παν. Πατρών, 2006.
- J. Ladyman, *Τι είναι η Φιλοσοφία της Επιστήμης*, ΠΕΚ, 2015.
- Hacking, *Αναπαριστώντας και Παρεμβαίνοντας*, ΕΜΠ, 2002.
- Δ. Αναπολιτάνος, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία των Μαθηματικών*, Νεφέλη, 1985.
- Μ. Πουρνάρη, *Επιστημική Δικαιολόγηση*, Νήσος, 2013.

## «ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ»

### • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>			
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ516</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>5<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κ. ΠΕΤΣΙΟΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse@uoi.gr">https://www.ecourse@uoi.gr</a>		

### • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

#### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο

Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τον θεωρητικό προβληματισμό που αναπτύχθηκε ιστορικά και καλλιεργείται στην σύγχρονη εποχή, αναφορικός με την συνάφεια Φιλοσοφίας και Ιατρικής.

- Γνώση των έργων και της διδασκαλίας των φιλοσόφων και των Ιατρών.
- Κατανόηση των φιλοσοφικών αντιλήψεων των Προσωκρατικών φιλοσόφων, των απόψεων που αποτυπώνονται στο Ιπποκρατικό Corpus, του Πλάτωνα, του Αριστοτέλους, του Γαληνού, των Βυζαντινών στοχαστών και των Νεοτέρων. Από την σύγχρονη περίοδο θα εξετασθούν οι αντιλήψεις για την *Ψυχανάλυση*, την *Φιλοσοφική Συμβουλευτική* και την *Υπαρξιακή Ψυχοθεραπεία*.
- Το μάθημα προφέρει μία συνολική εικόνα του θεωρητικού προβληματισμού με βάση τις πρωτογενείς πηγές και την συναφή βιβλιογραφία.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αυτόνομη εργασία.

- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Ανάλυση φιλοσοφικών και ιατρικών κειμένων.

#### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει συστηματικό χαρακτήρα και αξιοποιεί τους ιστορικούς προσδιορισμούς ως έκκεντρα της πραγμάτευσης των επιμέρους συμβολών και των εννοιολογικών καθορισμών.

- Η προσοχή μας θα εστιασθεί στον τρόπο με τον οποίο η θεωρητική σκέψη προσέγγισε όχι μόνον τα βιολογικά αλλά και τα ψυχολογικά προβλήματα, όπως η θλίψη, η αγωνία, η μελαγχολία και η ενοχή, και επιχείρησε να τα εντάξει ερμηνευτικά αξιοποιώντας τις φιλοσοφικές απόψεις για την ψυχή.
- Από τον πυθαγόρειο Αλκμαίωνα («Περί Φύσεως») και τα Ιπποκρατικά κείμενα («Περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων· «Περί Φύσιος Ανθρώπου», «Περί Ευσχημοσύνης») τίθενται οι βάσεις για την αντιμετώπιση των ψυχολογικών ζητημάτων, και τόσο ο σοφιστής Αντιφών [5<sup>ος</sup> π.Χ. αι.: «Περί Αλυπίας»], όσο ο Πλάτων (427-347 π.Χ.) και ο Αριστοτέλης (384-322 π.Χ.) με την ολιστική αντιμετώπιση των σωματικών και ψυχικών ασθενειών, και αργότερα οι Στωϊκοί [Επίκτητος (2<sup>ος</sup> μ.Χ. αι.): «*Ἰατρεῖον ἐστὶ τὸ τοῦ φιλοσόφου σχολεῖον*»] και οι Νεοπλατωνικοί [Ιεροκλής (5<sup>ος</sup> μ.Χ. αι.) «*ἡ φιλοσοφία ἐστὶ ζωῆς ἀνθρωπίνης κάθαρσις καὶ τελειότης*»] επιχείρησαν να προσδιορίσουν τα γενεσιουργά αίτια των ψυχικών διακυμάνσεων.
- Με τον Γαληνό [(2<sup>ος</sup> μ.Χ. αι.): «*Ὅτι ἰατρός ἄριστος καὶ φιλόσοφος*»· «*Τέχνη Αλυπίας*»] συγκεφαλαιώνεται και διευρύνεται ο συναφής προβληματισμός, ο οποίος στο Βυζάντιο [Νεμέσιος Εμέσης ( 4<sup>ος</sup>-5<sup>ος</sup> μ.Χ. αι.), Μιχαήλ Ψελλός (1018-1078)] και τον Δυτικό Μεσαίωνα [Αυγουστίνος (354-430 μ.Χ.), Θωμάς Ακινάτης (1225-1274)] επενδύεται με θρησκευτικές παραδοχές.
- Ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε στην νεότερη και σύγχρονη εποχή μας επιτρέπει να αναζητήσουμε τον πυρήνα του προβληματισμού στην φιλοσοφική εννοιολογία που αποβλέπει στον προσδιορισμό της ουσίας του ανθρωπίνου υποκειμένου και την ανακάλυψη του νοήματος της ζωής:
- Sigmund Freud (1856-1939): *η θεωρία της libido, τα όνειρα, η αλλοτρίωση και ο φετιχισμός*.
- Erich Fromm (1900-1980): *η θεωρία των κοινωνικών συναισθημάτων, η αγάπη, η ελπίδα και η αυθεντικότητα της ύπαρξης*.
- Wilhelm Reich (1897-1957): *η διαμόρφωση του χαρακτήρα και η θεωρία της Οργόνης*.
- Carl Jung (1875-1961): *η θεωρία των αρχετύπων και ο συμβολισμός του Μύθου*.
- Jacques Lacan (1901-1981): *το ασυνείδητο, η γλώσσα και η ανάδυση του υποκειμένου*.
- Υπαρξιακή Ψυχοθεραπεία και Φιλοσοφική Συμβουλευτική: *ο ρόλος της Γλώσσας, τα αρχετυπικά νοήματα του Μύθου, η συγκρότηση της ταυτότητας και ο αναφορικός χαρακτήρας της ανθρώπινης ύπαρξης*.

• ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές.</p>



Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
--	--

<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>                      Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.                      Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
		Διαλέξεις
	Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας	86
	Σύνολο Μαθήματος	
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>                      Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (100%).</p>	

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>Diels H.,— Kranz,W., <i>Die Fragmente der Vorsokratiker</i>, Berlin, <sup>17</sup>1974.</p> <p>Diels, H.—Kranz, W., <i>Οι Προσωκρατικοί. Οι μαρτυρίες και τὰ ἀποσπάσματα</i>. Απόδοση στα Νέα Έλληνικά Βασ. Α. Κύρκος. Συνεργασία: Δημοσθένης Γ. Γεωργοβασιλης. Έπιμ., Βασ. Α. Κύρκος. Φιλολογική έποπτεία Γεώργιος Α. Χριστοδούλου. Τόμος Α΄. Αθήνα, 2005.</p> <p>Γαληνός, <i>Claudii Galeni Opera Omnia</i>, Bd. I-XIX. Ed. G. Kühn, Leipzig 1821-1833 [= Hildesheim, 1964-1965].</p>
--



- , *Για τῆς ψυχῆς τὰ πάθη καὶ τὰ λάθη (Περὶ ψυχῆς παθῶν καὶ ἀμαρτημάτων)*. Προλεγ., μετάφρ., Εἰσαγωγῆς Γ. Ἀβραμίδης. Μετάφρ., ἀρχαίου κειμένου Ζαχαρίας Παρθένης Ἐλευθερία Ζάγκα. Ἀθήνα, Θύραθεν, 2003.
- , *Ὅτι ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν αἱ τῆς ψυχῆς δυνάμεις ἔπονται*. Ἐκδοση Ἀθηνᾶ Μπάζου. Ἀθήναι, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς Γραμματείας, 2011.
- , *Για τὴν ἀποφυγὴ τῆς λύπης (Περὶ Ἀλυπίας)*, Ἀθήνα, Θύραθεν, 2016.  
Γρηγόριος Νύσσης, *Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου*, *Patrologia Graeca*, Tomus 44, σσ. 136-184.
- Ἴπποκράτης, *Opera*, στό: Ἐ. Littré (ed.), *Oeuvres Complètes d’Hippocrate*. Traduction Nouvelle avec le Texte Grec en Regard, Paris, 1840.
- , *Ἱατρικὴ θεωρία καὶ πράξις. Ἱατρικὴ θέματα*. Τόμοι Α΄-Δ΄. Μετάφρ., εἰσαγ., σχόλ., Λυπουρλῆς, Δημήτριος, Θεσσαλονίκη, 2001
- Ἱπποκρατικὴ Ἱατρικὴ. Ὁρκος, Περὶ ἱερῆς νούσου, Περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων, Προγνωστικόν*. Μετάφρ., εἰσαγ., σχόλ., Λυπουρλῆς, Δημήτριος, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 1983.
- Νεμέσιος, Ἐμέσης, *Περὶ φύσεως ἀνθρώπου*, στό: J. B. Migne, *Patrologia Graeca*, Tomus 40, [στό ἐξῆς: P.G.], σσ. 503-818. Βλ. ἐπίσης, Νεμέσιος Ἐμέσης, *Πραγματεία γιὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση*. Πρόλ., Χριστόφορος Κοντάκης. Εἰσαγ., μετάφρ., σχόλια, παραρτήματα Γιάννης Πλεξίδης. Θεσσαλονίκη, Ζήτρος, 2006.
- Μελέτιος, μοναχός, «Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς», στό: J.A.Cramer, *Anecdota Graeca e codd. Manuscriptis Bibliothecarum Oxoniensium*, Vol. III, Amsterdam, 1963 (Oxonii, 1836), σσ. 1-157.

\*\*\*\*\*

- Ἀποστολίδης, Πάνος, *Ἑρμηνευτικὸ λεξικὸ πασῶν τῶν λέξεων τοῦ Ἱπποκράτους*, Ἀθήνα, Γαβριηλίδης, 1997.
- Βουδούρης, Κωνσταντῖνος (ἐπιμ.), *Φιλοσοφία καὶ Ἱατρικὴ*. Πρακτικὰ Συνεδρίου, Κῶς – Κάλυμνος, Αὐγουστος, 1997, Ἀθήνα, 1998.
- Γρόλιος, Κωνσταντῖνος Χ., *Τέχνη Ἀλυπίας. Κοινοὶ τόποι τοῦ “Πρὸς Πολύβιον” τοῦ Σενέκα καὶ πηγαὶ αὐτῶν*, Θεσσαλονίκη, <sup>2</sup>1956.
- Δελλῆς, Ιωάννης, Γ., *Φιλοσοφικὴ συμβουλευτικὴ. Ἡ φιλοσοφία ὡς θεραπεία*, Ἀθήνα, Guttenberg, 2005.
- Καράβατος, Θανάσης, «Νεμεσίου Ἐμέσης τῆς Συρίας: Περὶ φύσεως τοῦ ἀνθρώπου (390-400 μ.Χ.). Ἡ “θεωρία τῶν ἐγκεφαλικῶν κοιλιῶν” σὲ χειρόγραφο (18<sup>ος</sup> αῶνας) τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Κοζάνης», *Σύναψις* 01α (: Οἱ συναντήσεις τῆς Κοζάνης), 2005, σσ. 94-105.
- Μαυρουδῆς, Αἰμίλιος, Δημ., *Ἀρχιγένης Φιλίππου Ἀπαμεύς. Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἐνὸς ἑλλῆνα ἱατροῦ στὴν αὐτοκρατορικὴ Ρώμη*, Ἀθήνα, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, 2000.
- , «Ἡ ἔμμεση παράδοση τοῦ ἔργου τοῦ Μελετίου “Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς” στὸν κώδικα Vaticanus Palat. Gr. 199», *Βυζαντιακά* 17 (1997), σσ. 331-338.
- Μητρόπουλος, Κ., «Ἱατρικὰ Προσωκρατικῶν Φιλοσόφων», *Πλάτων* 15 (1963), σσ. 196-217.
- Μωραΐτου, Δέσποινα, «Μεταφορικὴ χρῆση τῆς λέξης “ἴασις” καὶ τῶν ὁμορρίζων της στὸ ἔργο τοῦ Ἀριστοτέλη», στό: Κωνσταντῖνος Βουδούρης (ἐπιμ.), *Φιλοσοφία*

καὶ Ἱατρική, Πρακτικά Συνεδρίου, Κῶς – Κάλυμνος, Αὔγουστος, 1997, Ἀθήνα, 1998, σσ. 189-217.

—, *Τέχνη Ἀλυπίας. Ὁ σοφιστὴς Ἀντιφῶν καὶ ἡ Ψυχολογία στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα*, Ἀθήνα, Gutenberg, 2016.

Πέτσιος, Κωνσταντῖνος, Θ., «Φιλοσοφική ἐννοιολογία καὶ Ἱατρική Σκέψη στὸ Βυζάντιο», στό: Μαργαρίτα Τζαφλίδου – Κωνσταντῖνος Ι. Σουέρεφ (ἐπιμ.), Ὑγεία, Νόσος, Ἴαση. Ἀπὸ τὴν Αρχαιότητα στὸν 20<sup>ο</sup> αἰῶνα. Πρακτικά ἐκδηλώσεων στὸ Ἀρχαιολογικὸ καὶ Βυζαντινὸ Μουσεῖο Ἰωαννίνων, Ἰωάννινα, Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων – Σχολὴ Ἐπιστημῶν Ὑγείας – Ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων Ἰωαννίνων, 2017, σσ. 57- 80.

—, «Λόγος καὶ Πόλις στὴν κλασσικὴ σκέψη», *Φιλοσοφεῖν* 14 (2016), σσ.147-159.

—, *Φιλοσοφία καὶ Ρητορικὴ στὴν Κλασσικὴ Σκέψη*, Ἀθήνα, Gutenberg, 2018.

Eijk, Philip van der, *Diocles of Carystus: A Collection of the Fragments with Translation and Commentary*, Leiden- Boston- Köln, 2001.

Flashar, H., *Melancholie und Melancholiker in den medizinischen Theorien der Antike*, Berlin, 1966.

Ideler, Iulius-Ludovicus, *Physici et Medici Minores*, Vol. I-II, Berolini, 1841-1842.

Pigeaud, Jackie, *Ἀριστοτέλης. Μελαγχολία καὶ ἰδιοφυία. Τὸ 30<sup>ο</sup>,1 Πρόβλημα*. Μετάφρ., Ἄλση Σιδέρη. Ἀθήνα, Ἄγρα, 1988 (μεταφράζεται καὶ σχολιάζεται τὸ Α΄ μέρος, 953a 10 - 955b 40).

Tomson, Paul, R.,—Ursu, Ross, E.G., *Φιλοσοφία τῆς Ἱατρικῆς. Μία Εἰσαγωγή*. Μετάφρ., Γιώργος Μαραγκός. Ἡράκλειο, Πανεπιστημιακὲς Ἐκδόσεις Κρήτης, 2018.

Toohy, Peter, «Some Ancient Histories of Literary Melancholia», *Illinois Classical Studies* XV (1950), σσ. 143-161.

## «ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ»

### • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-ΕΦ518	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Ε΄
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Χ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	

αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ- ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (στα αγγλικά)	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse@uoi.gr">https://www.ecourse@uoi.gr</a>	

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul> <p>Επιδίωξη του μαθήματος είναι η εξοκείωση των φοιτητών με τα προβλήματα που τίθενται στο πλαίσιο της Αισθητικής φιλοσοφίας την περίοδο του Διαφωτισμού. <b>Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, σε γνωστικό επίπεδο, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να τοποθετούν χρονικά το κίνημα του Διαφωτισμού και να συγκεφαλαιώνουν τα</li> </ul>
---

βασικά χαρακτηριστικά του.

- Να στοχάζονται πάνω στις ομοιότητες και τις αποκλίσεις των διαφορετικών «Διαφωτισμών» (γαλλικός, σκωτικός, γερμανικός).
- Να αναφέρονται στην ιδιαίτερη συνάφεια του Διαφωτισμού με τον κλάδο της Αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να κατανοούν την έννοια της «καλαισθησίας» και να τη συνδέουν με βασικές φιλοσοφικές επιλογές (υποκειμενισμός, σχετικισμός, συναισθηματοκρατία).
- Να κατανοούν τις διαφορές του εμπειριστικού από το ορθολογιστικό παράδειγμα στην αισθητική φιλοσοφίας.
- Να διαχωρίζουν τις αισθητικές ποιότητες του υψηλού και του ωραίου.
- Να αναφέρονται στους κύριους φιλοσόφους που ασχολήθηκαν με την Αισθητική φιλοσοφία κατά τον Διαφωτισμό (Hutcheson, Burke, Diderot, Baumgarten, Kant).

**Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:**

**Θα μπορούν:**

- Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).
- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμπάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου.
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

#### Γενικές Ικανότητες

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:*

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*

*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*

<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	.....
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	.....

- *Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*
- *Λήψη αποφάσεων*
- *Αυτόνομη εργασία.*
- *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*
- *Άσκηση κριτικής ικανότητας.*
- *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Δίπλα στον τίτλο «αιώνας της λογικής», ο Cassirer έδωσε στον Διαφωτισμό επίσης το όνομα «αιώνας της κριτικής», λόγω του πλήθους και της ποιότητας των κειμένων που αφιερώθηκαν σε ζητήματα Αισθητικής φιλοσοφίας. Σε κάθε περίπτωση είναι ο αιώνας που «βαφτίζει» τον κλάδο που μας απασχολεί και τον μετατρέπει σε αυτόνομο πεδίο έρευνας. Το μάθημα λοιπόν έχει ως αντικείμενό του αφενός το πλήθος των φιλοσοφικών κειμένων για την τέχνη και την αισθητική που εμφανίζονται κατά τον 18<sup>ο</sup> αιώνα και αφετέρου τις διαφορετικές φιλοσοφικές τους αναφορές, επιχειρώντας να ανασυγκροτήσει τη συζήτηση μεταξύ ορθολογισμού, εμπειρισμού και κριτικής φιλοσοφίας στο πεδίο της αισθητικής. Στο πλαίσιο αυτής της συζήτησης αναδύεται το εξαιρετικά σημαντικό για την ιστορία της αισθητικής δίπολο του υψηλού και του ωραίου, αλλά και οι έννοιες της ιδιοφυίας και της φαντασίας.

Σχεδιάγραμμα:

A. Εισαγωγή στην έννοια του Διαφωτισμού και διάκριση διαφορετικών «Διαφωτισμών» (γαλλικός, σκωτικός, γερμανικός).

B. Η γέννηση της αισθητικής κατά την περίοδο του Διαφωτισμού. Η συστηματική προσπάθεια του Baumgarten.

Γ. Αντικειμενισμός στην αισθητική και η συστηματοποίηση κανόνων: γαλλικός νεοκλασικισμός.

Δ. Υποκειμενισμός στην αισθητική και η «καλαισθησία»: Hutcheson, Burke Hume

Ε. Το «γεφυρωτικό» εγχείρημα του Kant.

Ζ. Διάκριση υψηλού και ωραίου και η έννοια της ιδιοφυίας.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>													
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.</li> </ul>													
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="692 1263 1023 1361"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1027 1263 1361 1361"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="692 1361 1023 1429">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 1361 1361 1429">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1429 1023 1541">Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 1429 1361 1541">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1541 1023 1688">Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)</td> <td data-bbox="1027 1541 1361 1688">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1688 1023 1800">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1027 1688 1361 1800">31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1800 1023 1868"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1027 1800 1361 1868"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20	Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35	Αυτοτελής μελέτη	31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις	39													
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20													
Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35													
Αυτοτελής μελέτη	31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)													
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>													
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση.</p>													

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).</li> </ul>
--	--

• ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><b>A. Πηγές:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Burke E. (2016). <i>Περί του Υψηλού και του Ωραίου</i>. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.</li> <li>✓ Batteux C. (1747). <i>Les beaux arts réduits à un même principe</i>. Παρίσι: chez Dyrand.</li> <li>✓ Baumgarten A.G. (1750). <i>Aesthetica</i>. Hildesheim: G. Olms.</li> <li>✓ Hutcheson F. (2004). <i>An Inquiry into the Original of Our Ideas of Beauty and Virtue in Two Treatises</i>. Επιμέλεια Wolfgang Leidhold. Ινδιανάπολη: Liberty Fund.</li> <li>✓ Καντ Ι. (2002). <i>Κριτική της κριτικής δύναμης</i>. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.</li> <li>✓ Λέσιγγ (2003). <i>Λασκών</i>, μετ. Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.</li> <li>✓ Locke J. (2004). <i>Essay Concerning Human Understanding</i>. Επιμέλεια R. Woolhouse. Λονδίνο: Penguin Press.</li> <li>✓ Μοντεσκιέ (1994). <i>Δοκίμιο με θέμα το γούστο</i>. Μετάφραση. Α. Δ. Παπαγιαννίδης, πρόλ, Π. Μουλάς. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις.</li> <li>✓ Μπουαλώ Ν. (2010). <i>Ποητική τέχνη</i>. Μετάφραση. Φ. Παιδή. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή.</li> <li>✓ Ντιντερό Ν. (2002). <i>Αισθητικά</i>. Μετάφραση Κ. Μιτσοτάκη, εισαγωγή. Έπι Μελοπούλου- Αλούπη. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.</li> <li>✓ Rancière J. (2012). <i>Ο μερισμός του αισθητού. Αισθητική και πολιτική</i>. Μετάφραση Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.</li> </ul>
---

**B. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:**

- ✓ Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- ✓ Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- ✓ Γρηγορίου Χ. (2008-2010). «Η αμφιταλάντευση μεταξύ υποκειμενισμού και αντικειμενισμού στη βρετανική αισθητική φιλοσοφία του 18ου αιώνα. Η συζήτηση που αναπτύσσουν οι Χάτσεσον, Χιούμ και Μπερκ με άξονα την προβληματική της καλαισθησίας», *Δωδώνη*, ΛΕ', 3, 53-78.
- ✓ Cassirer E. (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Annette Vosswinkel, επιμέλεια Χριστούλα Βίρνα. Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- ✓ Eagleton T. (2006). *Η ιδεολογία του αισθητικού*. Μετάφραση συλλογικό έργο, επιμέλεια Πέπη Ρηγοπούλου. Αθήνα: Πολύτροπον.
- ✓ Παπανούτσος (2003). *Αισθητική*. Αθήνα: Εκδόσεις Νόηση.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- ✓ *Χρονικά Αισθητικής*
- ✓ *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*
- ✓ *Contemporary Aesthetics*
- ✓ *Δευκαλίων*
- ✓ *Ελληνική Φιλοσοφική επιθεώρηση*
- ✓ *Conatus*



**6<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ****«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ  
ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ»****1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ601</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>6<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</b>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Οι φοιτητές/τριες με το πέρας των παραδόσεων και της εξέτασης θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να προβαίνουν σε απαιτητικές εννοιολογικές διακρίσεις σε όλο το φάσμα των πολύ βασικών εννοιών της «φύσης» και της «τέχνης» αναγνωρίζοντας την ιστορία τους πορεία και τον ρόλο τους στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πνεύματος,</li> <li>• να διατυπώνουν επιχειρήματα και να αναστοχάζονται κριτικά επάνω στη σύγχρονη τεχνολογικά διαμεσολαβημένη πραγματικότητα αντιμετωπίζοντας την όχι μεμονωμένα αλλά μέσα από το πρίσμα της ιστορίας των ευρωπαϊκών ιδεών και της φιλοσοφικής τους επεξεργασίας,</li> <li>• να έχουν μια ενδελεχή εικόνα των κυριότερων θεωρήσεων περί φύσης στην ιστορία της δυτικής σκέψης και των βασικότερων ρευμάτων στη φιλοσοφία της τεχνολογίας στη σύγχρονη φιλοσοφία.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Δεξιότητα αναστοχασμού για την τεχνολογική τάξη της καθημερινή ζωής, της ανθρώπινης διάδρασης, και των κοινωνικών δομών.</li> <li>• Καλλιέργεια της ηθικής και αισθητικής ικανότητας μέσω του φιλοσοφικού αναστοχασμού για το του φυσικό περιβάλλον.</li> <li>• Ενδυνάμωση της οικολογικής συνείδησης των φοιτητών/τριών.</li> <li>• Ανάδειξη του γεγονότος της συνύπαρξης και διάδρασης με τη φύση.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε δύο ευρείες θεματικές Αφού εκθέσουμε σε αδρές γραμμές τον μηχανιστικό τρόπο κατανόησης της φύσης από φιλοσοφία του Διαφωτισμού προχωρούμε στην αναβίωση του τελεολογικού τρόπου κατανόησης της φύσης ως αντίδραση στην αναγωγιστική νοηματοδότηση της από τον Διαφωτισμού. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσουμε, αφενός το συστηματικό διαχωρισμό μεταξύ μηχανιστικού και τελεολογικού τρόπου σκέψης, όπως αυτός αναπτύσσεται στο έργο του Immanuel Kant Κριτική της Κριτικής Δύναμης και αφετέρου εμβαθύνουμε στην περαιτέρω επεξεργασία και πρόσληψη αυτού του διαχωρισμού από την Ρομαντική (Novalis, Schlegel) και Ιδεαλιστική Φιλοσοφία (Hegel, Schelling). Το δεύτερο μέρος του μαθήματος κάνει αναδρομή στις βασικές φιλοσοφικές θεωρήσεις περί τεχνικής από τον Kant έως και σήμερα. Οι κύριοι σταθμοί στη διαδρομή αυτή θα είναι είναι Kant, ο Hegel, ο Marx, ο Heidegger και ο Hans Blumenberg.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση ΤΠΕ (παρουσιάσεις του υλικού του μαθήματος με χρήση διαφανειών Powerpoint).</li> <li>• Ανάρτηση του υλικού των διαφανειών του μαθήματος στην ιστοσελίδα του μαθήματος.</li> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας και της επικοινωνίας με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-course, με e-mail.</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>45</p>
	<p>Ασκήσεις πεδίου είτε στην ερμηνεία πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων είτε στη βιβλιογραφική έρευνα για θέματα που αναπτύσσονται στο μάθημα</p>	<p>35</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>45</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, πλην των φοιτητών/τριών Erasmus που εξετάζονται</li> </ul>	

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>προφορικά ή/και παραδίδουν γραπτή εργασία σε θέμα του μαθήματος στην αγγλική.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η αξιολόγηση έχει τόσο τον χαρακτήρα γραπτής (ή, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, προφορικής εξέτασης) σε ποσοστό 70%, ενώ ένα 30% της αξιολόγησης προκύπτει από την ενεργό συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στο μάθημα (παράδοση ασκήσεων κατ'οίκον και εντός αίθουσας, προφορική παρουσίαση έρευνας κτλ.). Ενισχυτική του βαθμού και της συνολικής επίδοσης του φοιτητή/της φοιτήτριας είναι, επίσης, η εκπόνηση γραπτής εργασίας σε θέμα του μαθήματος με την καθοδήγηση του διδάσκοντα.</li> </ul>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### **Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

#### **ΚΥΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ):**

- Hannah Arendt, *Η ανθρώπινη κατάσταση (Vita activa)*, μετάφραση: Στ. Ροζάνης, Γ. Λυκιαρδόπουλος, εκδ. «Γνώση», Αθήνα 1986.
- Francis Bacon, *Η μεγάλη Αναμόρφωση*, μετάφραση: Θ. Χριστακόπουλος, εκδ. Στάχυ, Αθήνα 2000.
- Francis Bacon, *Νέα Ατλαντίδα*, μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια: Π. Νούτσος, Ηριδανός, Αθήνα.
- Martin Heidegger, «Το ερώτημα για την τεχνική», στου ιδίου, *Περί πολιτικής, περί αληθείας, περί τεχνικής*, μετάφραση: Δ. Τζωρτζόπουλος, Ηριδανός, Αθήνα 2011.
- Immanuel Kant, *Η Κριτική της Κριτικής Δύναμης*, μτφρ. Κώστας Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: Σμίλη 2013
- Karl Marx, *Το κεφάλαιο. Κριτική της πολιτικής οικονομίας*, Β' ημίτομος, εκδ. «Μόρφωση», Αθήνα 1963.
- Richard Rorty, *Η φιλοσοφία και ο καθρέφτης της φύσης*, μετάφραση: Π. Μπουρλάκης, Γ. Φουρτούνης, επιμέλεια: Φ. Παιονίδης, εκδ. Κριτική, Αθήνα 2001.
- F.W.J. Schelling, *Φιλοσοφία της αποκαλύψεως*, μετάφραση: Θ. Λουπασάκης, επιμέλεια: Π. Κλιματσάκης, Ροές, Αθήνα 2004.
- F.W.J. Schelling, *Σύστημα του υπερβατολογικού ιδεαλισμού*, μετάφραση: Π. Δάφνος, επιμέλεια: Θ. Πενολίδης, Κρατερός, Αθήνα 2015.
- Εντμουντ Χούσερλ, *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία. Εισαγωγή στη φαινομενολογική φιλοσοφία*, Μέρη I-III, μετάφραση-εισαγωγή-υπόμνημα: Π. Θεοδώρου, εκδ. Νήσος, Αθήνα 2012.

**ΚΥΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:**

- Κώστας Αξελός, «Από τη μυθολογία στην τεχνολογία», στου ιδίου *Μεταμορφώσεις: κλείσιμο-άνοιγμα, μετάφραση: Κ. Δασκαλάκη, «Βιβλιοπωλείον της Εστίας», Αθήνα 1998.*
- Κώστας Αξελός, *Ο Μαρξ στοχαστής της τεχνικής*, μετάφραση: Τ. Αθανασόπουλος, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2000.
- Mario Bunge, «Οι πέντε βλαστοί της τεχνοφιλοσοφίας», *Θεμέλια των επιστημών 19-20 (1981-1082)*, 3-6.
- Φραγκίσκος Βατέν, *Η εργασία. Οικονομία και φυσική 1780-1830*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1997.
- Isaiah Berlin, *Οι ρίζες του Ρομαντισμού*, μετάφραση: Γ. Παπαδημητρίου, εκδ. Scripta, Αθήνα 2000.
- Χανς Γιώνας, *Η αρχή της ευθύνης. Αναζητώντας μια ηθική για τον τεχνολογικό πολιτισμό*, μετάφραση: Ντ. Σαμοθράκη-Θ. Στούφης, εκδ. Αρμός, Αθήνα 2018.
- Αριστείδης Γωγούσης, «Η σχέση τεχνολογίας και επιστήμης» στο: Δ. Σφενδόνη-Μεντζου (επιμ.), *Φιλοσοφία των επιστημών. Κείμενα από το 10<sup>ο</sup> Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Ε.Φ.Ε.*, εκδ. Ζήτη, Θεσσαλονίκη 2008, 323-338.
- Jeffrey Herf, *Αντιδραστικός μοντερνισμός. Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Γ' Ράιχ*, μετάφραση: Π. Ματάλας, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο Κρήτης 2007.
- Don Ihde, *Φιλοσοφία της τεχνολογίας. Μια εισαγωγή*, μετάφραση: Ν. Πλεύρης, Δ. Παπαγιαννάκος, εκδ. Κάτοπτρο, Αθήνα 2004.
- Κορνήλιος Καστοριάδης, *Τα μονοπάτια του λαβύρινθου*, μετάφραση: Ζ. Σαρίκας, Ύψιλον, Αθήνα 1991.
- Ernst Cassirer, *Καντ. Η ζωή και το έργο του*, μτφρ. Σταμάτης Γερογιωργάκης, Αθήνα: Ίνδικτος: 2001
- Αλεξάντρ Κοϋρέ, *Δυτικός πολιτισμός. Η άνθιση της επιστήμης και της τεχνικής*, Ύψιλον, Αθήνα 1991.
- Γκόλφω Μαγγίνη, *Για μια ερμηνευτική του τεχνικού κόσμου. Από τον Χάιντεγκερ στη σύγχρονη τεχνοεπιστήμη*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2010.
- Γκόλφω Μαγγίνη, «Τι είναι τεχνοεπιστήμη; Από τον Bachelard στον Latour» στο Σ. Αραποστάθης κ.ά. (επιμ.), *Τεχνολογία και κοινωνία. Μελέτες για την ιστορία της τεχνολογίας και τις σπουδές επιστήμης και τεχνολογίας*, Εταιρεία Μελέτης και Διάδοσης της Ιστορίας των Επιστημών και της Τεχνολογίας-2, Εκδοτική Αθηνών. Αθήνα 2015, 285-310.
- Σερζ Μοσκοβισί, *Τεχνική και φύση στον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Δοκίμιο για ανθρώπινη ιστορία της φύσης*, μετάφραση: Τ. Δημητρούλια, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2005.
- Lewis Mumford, *Η φωτιά του Προμηθέα. Κριτικά δοκίμια για τον σύγχρονο τεχνολογικό πολιτισμό*, επιλογή κειμένων-μετάφραση: Ζ. Σαρίκας, Νησίδες, Θεσσαλονίκη 1998.

- Lewis Mumford, *Η ιστορία των ουτοπιών*, μετάφραση: Β. Τομανάς, Νησίδες, Θεσσαλονίκη 1998.
- Ευτύχης Μπιτσάκης, *Η φύση στη διαλεκτική φιλοσοφία*, γ' εκδ., Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1981.
- Ευθύμης Παπαδημητρίου, *Για μια νέα φιλοσοφία της φύσης: η πρόκληση της οικολογίας και οι απαντήσεις της φιλοσοφίας*, Gutenberg, Αθήνα 1999.
- Νιλ Πόστμαν, *Τεχνοπώλιο. Η υποταγή του πολιτισμού στην τεχνολογία*, μετάφραση: Κ. Μεταξά, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 1997.
- Robert Sayre, M. Löwy, *Μορφές ρομαντικού αντικαπιταλισμού*, μετάφραση: Στ. Ροζάνης, Έρασμος, Αθήνα 1991.
- Mary Shelley-Wollstonecraft, *Φρανκενστάιν ή ο σύγχρονος Προμηθέας*, μετάφραση: Κ. Σχινά, επίμετρο: Τζόις Κάρολ Οουτς, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα 2019.
- Ουίλλιαμ Σουλτς, «Το αλλότριο στον Φρανκενστάιν και η προφητεία του για τη σύγχρονη ζωή», *Νέα Εστία* 152 (2002), 280-288.
- Charles Taylor, *Πηγές του εαυτού: Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*, μετάφραση: Ξ. Κομνηνός, Ινδικτος, Αθήνα 2007.
- Χανς Φράγιερ, *Τεχνοκρατία και ουτοπία. Θεωρία της σύγχρονης εποχής στη Δύση*, μετάφραση: Κ. Κουτσορέλης, Νεφέλη, Αθήνα 1998.
- Φρανσουάζ Φροντιζί-Ντυκρού, *Ο Δαίδαλος. Η μυθολογία του τεχνίτη στην αρχαία Ελλάδα*, μετάφραση: Χρ. Μεράντζας, εκδ. Ολκός, Αθήνα 2002.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- Αξιολογικά.
- Ουτοπία.
- Kant Studien.
- Kantian Review.
- Hegel-Studien.
- Hegel Bulletin.
- Canadian Journal of Philosophy.
- European Journal of Philosophy.
- Journal of the History of Philosophy.

## «ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-Υ602	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	<a href="http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2954">http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2954</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

## Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α



- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη και των πολιτικών αριστοτελικών και νεοαριστοτελικών θεωριών εν γένει. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση της πολιτικής φιλοσοφίας του. Επιπλέον, στόχος του μαθήματος αποτελεί να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Αριστοτέλη, όπως αυτή παρουσιάζεται κυρίως στα *Πολιτικά*, αλλά και στα *Ηθικά Νικομάχεια* και τα *Ηθικά Ευδήμια*. Θα αναλυθούν χωρία από τα *Πολιτικά* και τα *Ηθικά Νικομάχεια* του Αριστοτέλη και θα δοθεί συμπληρωματική βιβλιογραφία στο φροντιστήριο του μαθήματος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- *Πόλις και κοινωνία*. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: Η συγκρότηση της πόλης. Η πόλη ως η πιο σημαντική μορφή κοινωνίας. Τελεολογία και ανθρώπινη φύση. *Ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῷον*.
- Οι απαρχές των πολιτικών κοινωνιών. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: η συγκρότηση της πόλης. Η νομιμοποίηση της κρατικής εξουσίας. Η δημιουργία της πολιτικής κοινωνίας. Η πολιτική κατάσταση. Η κοινωνική συμφωνία. Νεότερες συμβολαιοκρατικές θεωρίες (Thomas Hobbes, John Locke, Jean-Jacques Rousseau).
- Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες: *φύσει δούλοι και φύσει ελεύθεροι*.
- *Οικονομική, χρηματιστική και καπηλική τέχνη*: χρήση αξίας και ανταλλακτική χρήση. *Πλούτος, κέρδος, ἀπληστία και θησαυρισμός*.
- *Πόλις, πολίτης, πολιτεία*. Παθολογία των πολιτευμάτων. Ορθά και μη ορθά πολιτεύματα. *Τὸ κύριον τῆς πόλεως* (λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων). Δικαιοσύνη και πολιτεία. Η «*πολιτεία*» και η «*ἀρίστη πολιτεία*».
- *Πολιτική φιλία και ὁμόνοια*: «*ἢ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*».
- *Τὸ κοινῆ συμφέρον και η τέχνη του ἄρχειν*: «*καὶ διὰ τοῦτο εὔ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείξει*».
- Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη πολιτική θεωρία.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις  
 Λήψη αποφάσεων  
 Αυτόνομη εργασία  
 Ομαδική εργασία  
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον  
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων  
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον  
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου  
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής  
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης  
 .....  
 Άλλες...



.....
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυτόνομη Εργασία.</li> <li>• Ομαδική Εργασία.</li> <li>• Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.</li> <li>• Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</li> </ul>

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

*Πόλις και κοινωνία. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: Η συγκρότηση της πόλης. Η πόλη ως η πιο σημαντική μορφή κοινωνίας. Τελεολογία και ανθρώπινη φύση. Ο άνθρωπος φύσει πολιτικόν ζῶον. Οι απαρχές των πολιτικών κοινωνιών. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: η συγκρότηση της πόλης. Η νομιμοποίηση της κρατικής εξουσίας. Η δημιουργία της πολιτικής κοινωνίας. Η πολιτική κατάσταση. Η κοινωνική συμφωνία. Νεότερες συμβολαιοκρατικές θεωρίες (Thomas Hobbes, John Locke, Jean-Jacques Rousseau). Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες: φύσει δούλοι και φύσει ελεύθεροι. Οικονομική, χρηματιστική και καπηλική τέχνη: χρήση αξίας και ανταλλακτική χρήση. Πλούτος, κέρδος, άπληστία και θησαυρισμός. Πόλις, πολίτης, πολιτεία. Παθολογία των πολιτευμάτων. Ορθά και μη ορθά πολιτεύματα. Τὸ κύριον τῆς πόλεως (λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων). Δικαιοσύνη και πολιτεία. Η «πολιτεία» και η «ἀρίστη πολιτεία». Πολιτική φιλία και ὁμόνοια: «ἢ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία». Τὸ κοινῆ συμφέρον και η τέχνη του ἄρχειν: «καὶ διὰ τοῦτο εὔ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δεῖξει». Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη πολιτική θεωρία.*

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις,</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις & Σεμινάρια	80
	Φροντιστήρια	45
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>

<p>Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> </table>				
<p style="text-align: center;"><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η <u>αξιολόγηση των φοιτητών</u> δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων &amp; Επίλυση Προβλημάτων, θεωρίας (100%).</li> <li>• Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%).</li> <li>• Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%).</li> </ul> <p><u>Κριτήρια αξιολόγησης:</u></p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/ τριών θα γίνει από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που θα γίνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή ή προφορική τελική εξέταση ή την εκπόνηση γραπτής εργασίας στα οποία σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.</p>				

##### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο Έλλογα Εξαρτημένα Όντα», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη

Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.

- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., *Existence, Meaning, Excellence: Aristotelian Reflections on the Meaning of Life*. London & New York: Routledge, 2017.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1<sup>st</sup> edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Bielskis, A., "Managers would not need subordinates and masters would not need slaves": Aristotle's Oikos and Oikonomia Reconsidered", στο A. Bielskis, E. Leontsini & K. Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, pp. 40-57.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγίριτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2<sup>nd</sup> ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη*, μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρωσ και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20<sup>ου</sup> Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά, 12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.

- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Δημοκρατία και πολιτική φιλία κατά τον Αριστοτέλη: φιλοσοφικές και διδακτικές προσεγγίσεις», στο Γιώργος Μπίκος (επιμ.), *Η δημοκρατική αγωγή: διδάσκοντας, εκπαιδεύοντας, καλλιεργώντας... Διδακτικές και θεωρητικές προσεγγίσεις για την καλλιέργεια της Δημοκρατικής Παιδείας*, [Πρακτικά του Συνεδρίου που οργάνωσε το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής, (Ιωνίδειος Πρότυπος Σχολή, Πειραιάς, 27-29 Σεπτεμβρίου 2013)], εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015, σσ. 43-57.
- Leontsini, E., 'Philosophy and Its History: Evangelos Moutsopoulos as a Historian of Philosophy', στο Athanasia Glycofrydi-Leontsini (ed.), *Un brin de laurier/A Sprig of Laurel. Homage au philosophe/Homage to the Philosopher Evangelos Moutsopoulos*, L'Harmattan, Paris 2015, σσ. 62-70.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: ή γάρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «Τὸ κοινῆ συμφέρον: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη*, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου-Βαλαλά, Τ., *Προβολές στον Αριστοτέλη*, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη
- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- *Πρακτικά Παγκοσμίου Συνεδρίου «Αριστοτέλης»*, (Θεσ/νίκη 7-14 Αυγούστου 1978), 4 τόμοι, εκδ. Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, Αθήνα, 1983.
- Πέτσιος, Κ.Θ., *Φιλοσοφία και ρητορική στην κλασική σκέψη*, Αθήνα: Gutenberg, 2018.

- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkely and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle. The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική*, μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

### «ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ603</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>6<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ</b> (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
<u>ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ</u> ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΑΤΟΜΙΚΕΣ Η ΟΜΑΔΙΚΕΣ, ΜΕ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ			
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			

<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Στη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να εξοικειωθούν με τις βασικές γλωσσολογικές θεωρίες και τις διαχρονικές επιδράσεις τους στη γλωσσική διδασκαλία στο ελληνικό σχολείο.</li> <li>• Να εξοικειωθούν με τα διαφορετικά μοντέλα διδασκαλίας.</li> <li>• Να κατανοήσουν τη σχέση γλώσσας και κοινωνίας.</li> <li>• Να εξοικειωθούν με τη χρήση των «εργαλείων» που υποβασιάζουν τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος( Α.Π.Σ. – Δ.Ε.Π.Π.Σ.).</li> <li>• Να ενημερωθούν για τα αποτελέσματα εμπειρικών ερευνών γύρω από τις γλωσσικές ικανότητες των μαθητών σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα της Ευρώπης και στην Ελλάδα.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>



<p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i> ..... <i>Άλλες...</i> .....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Κατανόηση και ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών.</li> <li>• Χρήση συγκεκριμένων θεωρητικών πλαισίων και αξιοποίησή τους στην πράξη.</li> <li>• Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Η γλωσσική διαφοροποίηση/Ποικιλία στη γλώσσα.</li> <li>• Γλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας (θεωρίες).</li> <li>• Γλώσσα και επικοινωνία/Γλώσσα και κοινωνία (κοινωνιογλωσσολογία, κοινωνιολογία της γλώσσας, πραγματολογία).</li> <li>• Εθνογραφία της επικοινωνίας/συνομιλική ανάλυση (conversation analysis)/ ανάλυση λόγου (discourse analysis).</li> <li>• Επικοινωνιακή προσέγγιση στη γλωσσική διδασκαλία → μεθοδολογικές επιδράσεις.</li> <li>• Γραμματισμός/Γλωσσικός Γραμματισμός.</li> <li>• Παιδαγωγική του Γραμματισμού.</li> <li>• Πολυτροπικότητα.</li> <li>• Κριτικός Γραμματισμός.</li> <li>• Η διδασκαλία του γλωσσικού συστήματος (διδασκαλία γραμματικής).</li> <li>• Η αξιολόγηση στη γλωσσική διδασκαλία.</li> <li>• Σχεδιασμός γλωσσικού μαθήματος, πρακτικά παραδείγματα διδακτικών επιλογών</li> <li>• Διεθνείς έρευνες και γλωσσική διδασκαλία στην Ελλάδα.</li> </ul>
---

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί αναρτώνται από τον διδάσκοντα κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την επικοινωνία με τους φοιτητές όταν απαιτείται.</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	58
	Πρακτική άσκηση	25
	Εξετάσεις	3
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις. Κατά την εξέταση δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων, σημειώσεων και κάθε είδους βοηθήματος.</li> <li>• Οι φοιτητές καλούνται είτε να επιλέξουν και να απαντήσουν ένα από τα δύο προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα είτε να απαντήσουν σε κλειστού τύπου ερωτήματα.</li> <li>• Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με κάποιο τρόπο στη διάρκεια των μαθημάτων.</li> <li>• Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</li> </ul>	

##### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Αθανασίου Λ. (1998). Γλώσσα-γλωσσική επικοινωνία και διδασκαλία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Αρχάκης Α. (2005). Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων. Αθήνα: Πατάκης.
- Γκαραβέλας Κ., (2019). Η Διδασκαλία της Γλώσσας στην Ελληνική Δημόσια Υποχρεωτική Εκπαίδευση: Κοινωνιογλωσσικές Διαφορές και Επικοινωνιακή Ικανότητα. Αθήνα: Gutenberg.
- Μήτσης Ν. (2004). Η διδασκαλία της γλώσσας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης. Αθήνα: Gutenberg.



- Μήτσης Ν. (2019). Γλώσσα, Γλωσσολογία και Γλωσσική Διδασκαλία. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Μιχάλης Α. (2020). Γλωσσική Διδασκαλία και Πρακτικές Γραμματισμού στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Μπασλής Ν. Γ. (2006). Εισαγωγή στη διδασκαλία της γλώσσας: Μια ολιστική & επικοινωνιακή προσέγγιση. Αθήνα: Νεφέλη.
- Φτερνιάτη Α. (επιμ.) (2020). Πολυγραμματισμοί: Από τη θεωρία στην πράξη. Πολυτροπικές διδακτικές προτάσεις για μαθητές του δημοτικού σχολείου. Πάτρα: Γκότσης.

### «ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ601</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>6<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ</b> (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΑ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		

<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<p>Το μάθημα έχει ως αφετηρία την ανάλυση της έννοιας του πολιτισμού και της Φιλοσοφίας του Πολιτισμού με άξονα τη συζήτηση που λαμβάνει χώρα κατά τον 19<sup>ο</sup> αιώνα γύρω από το δίπολο πολιτισμός και κουλτούρα. Στόχος του μαθήματος είναι η ανασυγκρότηση των θεμελιωδών γνωρισμάτων του νεωτερικού πολιτισμού και η ανάλυση των βασικών σημείων της εναντίον του κριτικής. Σε αυτό το πλαίσιο θα εξεταστεί η αντιπαλότητα μεταξύ Διαφωτισμού και Ρομαντισμού, όπως αποτυπώνεται στη φιλοσοφική συζήτηση που ακολουθεί υπό την επίδραση της θεωρίας του Rousseau στην ευρωπαϊκή σκέψη. Τελικό πεδίο αναφοράς του μαθήματος είναι η διαμάχη γύρω από το Διαφωτιστικό Πρόγραμμα, όπως καταγράφεται στον φιλοσοφικό στοχασμό του ύστερου 20<sup>ου</sup> και του 21<sup>ου</sup> αιώνα, έχοντας ως επίκεντρο τις θεωρίες των Charles Taylor και Alasdair MacIntyre.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>α. Να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της νεότερης εποχής στις σφαίρες της επιστήμης και της τεχνολογίας, της ηθικής και της πολιτικής, της τέχνης.</li> <li>β. Να διακρίνουν τους μεγάλους σταθμούς στην εξέλιξη του νεότερου πολιτισμού.</li> <li>γ. Να κατανοούν τις βασικές θέσεις και τη στόχευση του Διαφωτιστικού Προγράμματος και να διακρίνουν τους διαφορετικούς άξονες της κριτικής που του ασκείται.</li> <li>δ. Να μπορούν να ανασυγκροτήσουν τα βασικά σημεία της ασκούμενης κριτικής στο έργο των Charles Taylor και Alasdair MacIntyre.</li> <li>ε. Να μπορούν να αποτιμήσουν τις αντίπαλες φιλοσοφικές θέσεις και να εντοπίσουν σημεία σύγκλισης και απόκλισης.</li> </ol>
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων εργαλείων Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην</p>

<p>τεχνολογιών                  Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>πολυπολιτισμικότητα                  Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης                  .....                  Άλλες...                  .....</p>
---	--

- Μελέτη, ανάλυση και κατανόηση φιλοσοφικών προβλημάτων.
- Φιλοσοφική ερμηνεία κειμένων.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Σεβασμός των διαφορετικών εκφράσεων του ανθρώπινου πολιτισμού.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία του Πολιτισμού.                  Η διαφοροποίηση μεταξύ πολιτισμού και κουλτούρας.                  Θεμελιώδη χαρακτηριστικά της Νεωτερικότητας στην επιστήμη, τη φιλοσοφία και την τέχνη.                  Η Νεωτερικότητα ως πρόβλημα.                  Η ρομαντική αμφισβήτηση του διαφωτισμού.                  Διαφωτισμός και Αντι-Διαφωτισμός.                  Η διαμάχη γύρω από το Διαφωτιστικό Πρόγραμμα κατά τον 20<sup>ο</sup> αιώνα.</p> <p><u>Charles Taylor</u>                  Η ηθική οντολογία του Charles Taylor.                  Ο εαυτός και το αγαθό.                  Οι ηθικοί ορίζοντες της Νεωτερικότητας.                  Οι πηγές της νεωτερικής ταυτότητας.                  Αυτονομία και Αυθεντικότητα.                  Οι παθογένειες της Νεωτερικότητας:                  ➤ Η κυριαρχία ατομικισμού.                  ➤ Η ηγεμονία εργαλειακού λόγου.                  ➤ Η απεμπόληση ελευθερίας.</p> <p>La lotta continua.                  Πολυπολιτισμικότητα και πολιτική της αναγνώρισης</p> <p><u>Alasdair MacIntyre</u>                  Η νεωτερική ηθική σε κρίση.                  Η κουλτούρα της συγκινησιοκρατίας/εκφρασιοκρατίας.                  Αριστοτέλης ή Nietzsche;</p>
---

<p>Η παράδοση των αρετών.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Η έννοια της πρακτικής.</li> <li>➤ Η αφηγηματική ενότητα βίου.</li> <li>➤ Η έννοια της παράδοσης.</li> </ul> <p>Η κριτική στο Διαφωτιστικό Πρόγραμμα.</p> <p>Η έννοια του νεότερου φιλελεύθερου ατομικισμού.</p> <p>Φιλοσοφία και Πράξη.</p> <p>Η πολιτική των κοινοτήτων.</p>
---

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b></p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b></p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη</p>	<p>46</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>40</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Συμμετοχή στο μάθημα: 20%</li> <li>• Σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής υποχρεωτικής εργασίας (10 περίπου σελίδες): 30%</li> </ul>	

<p>Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 50%</li> </ul>
--	---

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Abbey, R. (ed.), 2004. *Contemporary Philosophy in Focus: Charles Taylor*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Abbey, R., 2000. *Charles Taylor*. London : Routledge.
- Avineri, S., 1992. *Communitarianism and Individualism*. New York: Oxford University Press.
- Ballard, B. 2000, *Understanding MacIntyre*. New York: University Press of America.
- Blackledge, P., 2012. *Marxism and Ethics. Freedom, Desire, and Revolution*. Albany New York: Suny Press.
- Blackledge, P. & Knight, K. (eds.), 2011. *Virtue and Politics. Alasdair MacIntyre's Revolutionary Aristotelianism*. Notre Dame, Indiana: Notre Dame University Press.
- Braman, B., 2008. *Meaning and Authenticity. Bernard Lonergan & Charles Taylor on the Drama of Authentic Human Existence*. Toronto: University of Toronto Press.
- D'Andrea, Th. 2017. *Tradition, Rationality, and Virtue. The Thought of Alasdair MacIntyre*. London: Routledge.
- Δημητρίου, Σ. 2008, *Ηθική και Πολιτική. Δικαιολόγηση των πεποιθήσεων και πολιτική φιλοσοφία*. Αθήνα: Πόλις.
- Ferrara, A., 1998. *Reflective Authenticity. Rethinking the Project of Modernity*. London & New York: Routledge.
- Fuller, M. 1998, *Making Sense of MacIntyre*. Aldershot: Ashgate.
- Guignon, Ch., 2006. *On Being Authentic*. London & New York: Routledge.
- Hobsbawm, E., 1999. *Η εποχή των άκρων. Ο σύντομος 20<sup>ος</sup> αιώνας*. Μτφρ. Β. Καπετανγιάννης. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Horton, J. & Mendus Susan (eds.), 2005. *After MacIntyre. Critical Perspectives on the Work of Alasdair MacIntyre*. Cambridge: Polity Press.
- Judt, T., 2005. *Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Knight, K. 2007. *Aristotelian Philosophy. Ethics and Politics from Aristotle to MacIntyre*. Cambridge: Polity Press.
- Kymlicka, W., 2005. *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Μια εισαγωγή*. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα: Πόλις.
- Larmore, Ch. 1996, *Η Ρομαντική Κληρονομιά*. Μτφρ. Στέφανος Ροζάνης. Αθήνα: Πόλις.
- Λεοντοΐνη, Ε., 2005. «Η φιλελεύθερη-κοινοτιστική διαμάχη στη σύγχρονη αναλυτική πολιτική φιλοσοφία», στο: *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση* 22/64, σελ. 23-34.
- Λεοντοΐνη, Ε., 2011. «“Βλέποντας τη ζωή μέσα από μια ιστορία” Η αφηγηματική έννοια της ανθρώπινης ζωής κατά τον Alasdair MacIntyre», στο: *Ιστορίας μέριμνα*, Αθήνα: ΕΚΠΑ, σελ. 677-686.
- Lutz, Ch., 2004. *Tradition in the Ethics of Alasdair MacIntyre. Relativism, Thomism, and Philosophy*. Oxford: Lexington Books.

- Lutz, Ch., 2012, *Reading Alasdair MacIntyre's After Virtue*. New York: Continuum.
- Μαγγίνη, Γκ. 2006. *Ο Χάμπερμας και οι Νεοαριστοτελικοί. Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του Νεοαριστοτελισμού*. Αθήνα: Πατάκης.
- MacIntyre, A., 1981. *After Virtue. A Study in Moral Theory*. London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1988. *Whose Justice? Which Rationality?* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1998. *The MacIntyre Reader*. Kelvin Knight (ed.). Cambridge: Polity Press.
- MacIntyre, A., 2013. *Έλλογα εξαρτημένα όντα. Γιατί οι άνθρωποι χρειάζονται τις αρετές*. Μτφρ. Μ. Δασκαλάκη. Αθήνα: Κουκκίδα.
- MacIntyre, A., 2017, *Ethics in the Conflicts of Modernity. An Essay on Desire, Practical Reasoning, and Narrative*. Cambridge: Cambridge University Press.
- MacIntyre, A., 2018. «Απλοί άνθρωποι και ηθική φιλοσοφία: κανόνες, αρετές και αγαθά», στο: *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Λ. Μελά. Αθήνα: Παπαζήσης.
- McMylor, P. 1994. *Alasdair MacIntyre. Critic of Modernity*. London: Routledge.
- Μελά, Λ., 2012. *Alasdair MacIntyre. Η ηθική μεταξύ κανόνων και αρετών*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μελά, Λ., (επιμ.), 2018. *Δοκίμια Σύγχρονης Πολιτικής Φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, Ελευθερία, Αρετή*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μελά, Λ., 2019. «MacIntyre's Virtue-based Communities and the Aim of Social Change», *Φιλοσοφία* 49, σελ. 298-312.
- Murphy, M. (ed.), 2003. *Alasdair MacIntyre. Contemporary Philosophy in Focus*. New York: Cambridge University Press.
- Nicholas, J., 2012. *Reason, Tradition and the Good. MacIntyre's Tradition-Constituted Reason and Frankfurt School Critical Theory*. Notre Dame, Indiana: Notre Dame University Press.
- Porter, R., 2014. *Ο Διαφωτισμός*. Μτφρ. Ξ. Μπαμιατζόγλου. Αθήνα: Οκτώ.
- Rasmussen, D. (ed.), 1990. *Universalism vs. Communitarianism. Contemporary Debates in Ethics*. Cambridge Mass.: MIT Press.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Sandel, M., 2011. *Δικαιοσύνη. Τι είναι το σωστό; Αθήνα: Πόλις*.
- Shorten, A., 2017. *Σύγχρονη Πολιτική Θεωρία*. Μτφρ. Γ. Χρηστίδης. Αθήνα: Κριτική.
- Smith, N., 1997. *Strong Hermeneutics. Contingency and Moral Identity*. London & New York: Routledge.
- Smith, N., 2013. *Charles Taylor: Meaning, Morals and Modernity*. Cambridge: Polity Press.
- Taylor, Ch. 1997. *Πολυπολιτισμικότητα. Εξετάζοντας την πολιτική της αναγνώρισης*. Μτφρ. Φ. Παιονίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Taylor, Ch. 2006. *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*. Μτφρ. Μ. Πάγκαλος. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Taylor, Ch. 2007. *Πηγές του εαυτού. Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μτφρ. Ξ. Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος.
- Taylor, Ch. 2018. «Ατομισμός», στο: *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Λ. Μελά. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Trilling, L., 1972. *Sincerity and Authenticity*. Cambridge Mass.: Harvard University Press.
- Tully, J. (ed.), 1994. *Philosophy in an Age of Pluralism. The Philosophy of Charles Taylor in Question*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Χατζής, Κ. 2002. «Ο πλέον μοντέρνος των αντιμοντέρνων: ο Μακιντάιρ και η ορθολογικότητα των παραδόσεων», *Νέα Εστία*, 1748, σελ. 292-322.

--

**«ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»**

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>ΣΤ</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΙΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ-ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	--		

<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη Βυζαντινή Φιλοσοφία. Το μάθημα εστιάζεται σε μία κρίσιμη περίοδο της βυζαντινής σκέψης, κατά την οποία κυριαρχεί η αντιμαχία πλατωνισμού και αριστοτελισμού. Τα φιλοσοφικά προβλήματα που απασχολούν τη βυζαντινή σκέψη και τους κορυφαίους εκφραστές της, κυρίως τον Μάξιμο τον Ομολογητή, τον Φώτιο, τον Μιχαήλ Ψελλό και τον Ιωάννη Ιταλό, αντιμετωπίζονται όχι μόνο αυτόνομα αλλά και στη συνάφειά τους με τη θεολογική σκέψη.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

- |   |  |
|---|--|
| Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών | Σχεδιασμός και διαχείριση έργων  |
| Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις  | Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                                    |
| Λήψη αποφάσεων  | Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον   |
|   | Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου |



Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....

  

- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής ικανότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάλυση φιλοσοφικών αποσπασμάτων

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1. Η αξιοποίηση του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη από τους βυζαντινούς.
2. Ρεαλισμός – Νομιναλισμός στο Βυζάντιο.
3. Η απόρριψη του αυθυποστάτου των πλατωνικών ιδεών (Μιχαήλ Ψελλός, Φώτιος).
4. Η μέθεξη: νεοπλατωνική και θεολογική προσέγγιση.
5. Αντιπλατωνικές ανθρωπολογικές προσεγγίσεις: το συναμφότερον σώματος και ψυχής.
6. Η παρουσία των παθών στη χριστιανική παράδοση και η επίδραση της αρχαίας ελληνικής σκέψης.
7. Η αξιοποίηση της πλατωνικής και αριστοτελικής διδασκαλίας από τον Μάξιμο τον Ομολογητή:
  - α. Η έννοια της προαιρέσεως.
  - β. Το συναμφότερον – «σώμα και ψυχή».
  - γ. Οι Λόγοι των όντων και οι Ιδέες.
8. Η συμβολή του Πρόκλου και η παρουσία της φιλοσοφικής του προσέγγισης στη φιλοσοφική και θεολογική σύνθεση του Διονυσίου του Αρεοπαγίτη.
9. Η έννοια της ύλης στον Γρηγόριο Νύσσης: φιλοσοφικές και θεολογικές προσεγγίσεις.
10. Ο αρχικός βυζαντινός ανθρωπισμός.
11. Η ηθική φιλοσοφία στον Μιχαήλ Ψελλό.

<p>12. Η παρουσία του Πρόκλου στο φιλοσοφικό έργο του Μιχαήλ Ψελλού.</p> <p>13. «Κάτοπτρα ηγεμόνων»: Όψεις της πολιτικής φιλοσοφίας στο Βυζάντιο.</p> <p>14. Η κορύφωση της διαμάχης πλατωνισμού-αριστοτελισμού στο Ύστερο Βυζάντιο ( Γεώργιος Σχολάριος, Γεώργιος Γεμιστός-Πλήθων).</p>
--

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>9</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφία</p>	<p>86</p>
	<p>Σεμινάρια</p>	<p>30</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,</i></p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου</p>	

<p>Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	
--	--

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Bréhier, H., *La Civilisation byzantine*, Paris 1950.
- Cherniss, H., *The Platonism of Gregory of Nyssa*, New York 1930.
- Corrigan, K., *Evagrius and Gregory, Mind, Soul and Body in the 4th Century*, Surrey 2009.
- Duffy, J., «Hellenic Philosophy in Byzantium and the Lonely Mission of Michael Psellos», in *Byzantine Philosophy and Its Ancient Sources*, ed. K. Ierodiakonou, Oxford 2002, σσ. 139-156.
- Gersh, St., *From Iamblichus to Eriugena, An investigation of the Prehistory and Evolution of the Pseudo–Dionysian Tradition*, E.J. Brill, Leiden 1978.
- Joannou, P., *Jean Italos, philosophe et humaniste*, Roma 1949.
- Καψιμαλάκου, Χρ., *Σπουδή στον Μάξιμο τον Ομολογητή, η διαλεκτική αντίθεση ελευθερίας και αναγκαιότητας*, Έννοια, Αθήνα 2016.
- Καψιμαλάκου, Χρ., *Κλήμης ο Αλεξανδρεύς και η αρχαία ελληνική ηθική*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.
- Knuutila, S., *Emotions in Ancient and Medieval Philosophy*, Oxford University Press, Oxford 2004.
- Lemerle, P., *Ο Πρώτος Βυζαντινός Ουμανισμός, Σημειώσεις και παρατηρήσεις για την εκπαίδευση και την παιδεία στο Βυζάντιο από τις αρχές ως τον 10<sup>ο</sup> αιώνα*, μτφρ. Μ. Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μ.Ι.Ε.Τ, Αθήνα 2001<sup>3</sup>.
- Μπενάκης, Λ., *Βυζαντινή Φιλοσοφία*, Παρουσία, Αθήνα 2002.
- Peroli, E., *Il Platonismo e l' anthropologia filosofica di Gregorio di Nissa*, Millan 1993.
- Τατάκης, Β., *Η βυζαντινή φιλοσοφία*, μτφρ. Εύα Κ. Καλπουρτζή, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα 1977.
- Χρήστου, Κ., «Η επίδραση του Πρόκλου Διαδόχου στο φιλοσοφικό έργο του Μιχαήλ Ψελλού, Ο Θεός και ο νοητός κόσμος», *Βυζαντινά* 25 (2005), σσ. 117-175.
- Zervos, Ch., *Un philosophe néoplatonicien du XIe siècle, Michael Psellos, sa vie, son oeuvre, ses luttes philosophique, son influence*, New York 1973.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση
- δια-ΛΟΓΟΣ

**«ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ: ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ  
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ603</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>6<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ: ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ</b>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2429">http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2429</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην πολιτική φιλοσοφία της Νεότερης Ευρωπαϊκής και Νεοελληνικής πολιτικής φιλοσοφίας και ειδικότερα αυτής του Νεοελληνικού Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση της πολιτικής φιλοσοφικής σκέψης του νεοελληνικού αλλά και του ευρωπαϊκού στοχασμού. Θα παρουσιαστούν και θα αξιολογηθούν τα κυριότερα επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Ευρωπαϊκού και Νεοελληνικού Διαφωτισμού και της σύγχρονης νεοελληνικής πολιτικής θεωρίας εν γένει. Θα εξεταστούν συστηματικά και ερμηνευτικά διάφορα κείμενα των νεοελλήνων διαφωτιστών καθώς και ευρωπαϊών φιλοσόφων που έχουν επηρεάσει την σύγχρονη νεοελληνική σκέψη. Έμφαση δίδεται στην έννοια της ελευθερίας στον ευρωπαϊκό και νεοελληνικό διαφωτισμό καθώς και στη διαμάχη μεταξύ αρχαίων και νεότερων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- Να είναι σε θέση να εξηγήσει την διαμάχη αρχαίων και νεοτέρων και η έννοια της ελευθερίας (*Anticomania versus Modernity*).
- Να κατανοήσει τη διαφορά ανάμεσα στις αρχαίες και τις νεότερες έννοιες της ελευθερίας και τις ευρωπαϊκές επιδράσεις στον νεοελληνικό στοχασμό (Rousseau, Montesquieu, Condorcet, Condillac, Constant, Bentham, J.S. Mill κ.ά).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τη σχέση ανάμεσα στον Σκωτικό και τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό (εθνική ταυτότητα, παράδοση και παιδεία).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας στα Συνταγματικά κείμενα της Επτανήσου Πολιτείας (1800-1807), αλλά και γενικότερα αυτής του «Επτανησιακού πολιτισμού» στα Νησιά του Ιονίου υπό ξένη κυριαρχία (Ενετοί, Δημοκρατικοί και Αυτοκρατορικοί Γάλλοι, Βρετανική Προστασία).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την διακήρυξη των δικαιωμάτων του Ρήγα Βελεστινλή και την έννοια της ελευθερίας.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας στο έργο του Αδαμάντιου Κοραή.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας στην *Ελληνική Νομαρχία*.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Βενιαμίν Λέσβιο.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Ιώσηπο Μοισιόδακα.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τις έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο πολιτικό και κοινωνικό έργο του Κυθήριου λόγιου Θεόδωρου Στάθη-Μπιρμπιλίου (μέσα 1800 αι.-1819).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τις έννοιες της ελευθερίας και της δημοκρατίας στον νεοελληνικό στοχασμό.
- Να συλλάβει την επικαιρότητα του νεοελληνικού πολιτικού στοχασμού, σε σχέση και με την Ελληνική Επανάσταση του 1821 και τη διαμόρφωση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας και του νεοελληνικού κράτους, αλλά και την επίδραση στα επαναστατικά εθνικά κινήματα και επαναστάσεις της ηπειρωτικής Ευρώπης.

Γενικές Ικανότητες	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών                      Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                      Λήψη αποφάσεων                      Αυτόνομη εργασία                      Ομαδική εργασία                      Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                      Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                      Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων                      Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                      Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                      Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                      Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                      Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυτόνομη Εργασία.</li> <li>• Ομαδική Εργασία.</li> <li>• Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.</li> <li>• Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και ισότητας.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αρχαίος και νέος πολιτισμός στον νεοελληνικό στοχασμό. Αρχαίες, νεότερες και σύγχρονες προσεγγίσεις. Αρχαίες και νεότερες έννοιες της ελευθερίας. Η διαμάχη μεταξύ «αρχαίων και νεοτέρων» στον νεοελληνικό στοχασμό. *Anticomania versus Modernity*: Η διαμάχη αρχαίων και νεοτέρων και η έννοια της ελευθερίας. Ο καθρέφτης της αρχαιότητας: αρχαία φιλοσοφία και νεοελληνική φιλοσοφία. Ευρωπαϊκές επιδράσεις στον νεοελληνικό στοχασμό (Rousseau, Montesquieu, Condillac, Condorset, Constant, Bentham, J.S. Mill κ.ά). Ο Σκωτικός και ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός: εθνική ταυτότητα, παράδοση και μέριμνα για την παιδεία. Η ελληνική φιλοσοφία κατά τον 16<sup>ο</sup> και 17<sup>ο</sup> αι.: Χριστόφορος Κοντολέων, Ιωάννης Κωττούνιος και Επίσκοπος Κυθήρων Μάξιμος Μαργούνιος. Τα Συνταγματικά κείμενα της Επτανήσου Πολιτείας (1800-1807) και η έννοια της ελευθερίας. Η διακήρυξη των δικαιωμάτων του Ρήγα Βελεστινλή και η έννοια της ελευθερίας. Η έννοια της ελευθερίας στο έργο του Αδαμάντιου Κοραή. Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες κατά τον Αδαμάντιο Κοραή στην έκδοση του *Αριστοτέλους Πολιτικών* (1821). Η έννοια της ελευθερίας στην *Ελληνική Νομαρχία*. Η έννοια της ελευθερίας κατά τον Βενιαμίν Λέσβιο. Μορφές φιλίας στα *Στοιχεία Ηθικής* του Βενιαμίν Λέσβιου: Αριστοτελικές επιδράσεις. Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο πολιτικό και κοινωνικό έργο του Κυθήριου λόγιου Θεόδωρου Στάθη-Μπιρμπιλίου (μέσα 180υ αι.-1819). Η έννοια της ελευθερίας κατά τον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη. Αρχαίος και νέος πολιτισμός στο φιλοσοφικό έργο του Πέτρου Βράϊλα-Αρμένη. Κοινωνισμός και φιλελευθερισμός στο έργο του Πέτρου Βράϊλα-Αρμένη: μία μορφή *ήπιου πατριωτισμού*. Η έννοια της ελευθερίας κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο. Δημοκρατία και ελευθερία κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο: Επιδράσεις και πρωτοτυπία. Ελευθερία και δημοκρατία στον νεοελληνικό στοχασμό. Αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, πολυπολιτισμικότητα και διαπολιτισμική εκπαίδευση: χρήσεις και οικειοποιήσεις της ελληνικής αρχαιότητας. Η

ευρωπαϊκή κληρονομιά του Αριστοτέλη. Η παρακαταθήκη των αριστοτελικών κειμένων. Η σημασία του Αριστοτέλη σήμερα «πέρα από τα όρια της πόλεως». Η επίδραση του Αριστοτέλη στη μεσαιωνική, νεότερη και σύγχρονη φιλοσοφία. Η επικαιρότητα της αριστοτελικής φιλοσοφίας για τη σύγχρονη ηθική και πολιτική θεωρία. Η επικαιρότητα του νεοελληνικού στοχασμού.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.</p>													
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>													
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 792 1027 846">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1032 792 1362 846">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 853 1027 913">Διαλέξεις &amp; Σεμινάρια</td> <td data-bbox="1032 853 1362 913">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 920 1027 981">Φροντιστήρια</td> <td data-bbox="1032 920 1362 981">45</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 987 1027 1048"></td> <td data-bbox="1032 987 1362 1048"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1055 1027 1115"></td> <td data-bbox="1032 1055 1362 1115"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1122 1027 1182"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1032 1122 1362 1182"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις & Σεμινάρια	80	Φροντιστήρια	45					<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις & Σεμινάρια	80													
Φροντιστήρια	45													
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>													
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων &amp; Επίλυση Προβλημάτων (100%).</li> <li>• Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%).</li> <li>• Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%).</li> </ul> <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p>													



<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/ τριών θα γίνει από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που θα γίνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή ή προφορική τελική εξέταση ή την εκπόνηση γραπτής εργασίας στα οποία σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.</p>
---	---

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Συλλογικός Τόμος, *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, Ημίτομος πρώτος, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996.
- Συλλογικός Τόμος, *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, Ημίτομος δεύτερος, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1997.
- B. Anelli, 'Benjamin Constant et la guerre pour l'indépendance de la Grèce : deux lettres inédites (1824 et 1825)', *Annales Benjamin Constant*, 20 (1997), σσ. 153-161.
- Δ.Γ. Αποστολόπουλος, «Ρήγας και Montesquieu. Σκέψεις γύρω από μία μετάφραση που λανθάνει», *Ο Εραμιστής*, 22 (1992), σσ. 108-116.
- Ρ. Αργυροπούλου, *Η φιλοσοφική σκέψη στην Ελλάδα από το 1828 ως το 1922*, ανθολογία κειμένων με εισαγωγή και σχόλια, Ευρωπαϊκές επιδράσεις και προσπάθειες για μια εθνική φιλοσοφία, τόμ. Α', Γνώση, Αθήνα 1995.
- Ρ. Αργυροπούλου, *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός*, εκδ. Βάνια, Θεσσαλονίκη 2003.
- R. D. Argyrououlos, 'Diversité des theories liberals en Grèce au XIXe siècle', *La Revue Historique*, I (2004).
- Ρ. Αργυροπούλου, «La Mothe Le Vayer: η αρετή των αρχαίων», *Φιλοσοφία*, 35 (2005), σσ. 216-224.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης και Μάρκος Ρενιέρης: Φιλοσοφικές συγκλίσεις στη μελέτη της ιστορίας», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β', τόμ. Β' [Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη], σσ. 8-88.
- R. Argyrououlos, "La diffusion de la pensée de Victor Cousin en Grèce au XIXe siècle", *Rue Descartes*, 51 (2006), σσ. 30-34.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Γεώργιος Κοζάκης-Τυπάλδος: Η πολιτική ελευθερία και οι προϋποθέσεις του φιλελευθερισμού», στο Γ. Βλάχος κ.ά., *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημιτ. Α', πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996, σ. 251-277.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Ο Γεώργιος Κοζάκης-Τυπάλδος ανάμεσα στο Διαφωτισμό και στο Ρομαντισμό», στο *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός. Από τον Διαφωτισμό στον Ρομαντισμό*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2003, σσ. 197-209
- G. Apostolopoulou, "Hegel-Studien in griechenland", *Hegel-Studien*, 21 (1986), σσ. 189-218.
- Γ. Αποστολοπούλου, *Ο εγγελιανός φιλόσοφος Ιωάννης Μενάγιας*, Ιωάννινα 1988.
- Λ. Αξελός, *Ρήγας Βελεστινλής. Σταθμοί και όρια στην διαμόρφωση της εθνικής και κοινωνικής συνείδησης στην Ελλάδα*, 2<sup>η</sup> έκδ., εκδ. Στοχαστής, Αθήνα 2007.
- *Ρήγα Βελεστινλή. Άπαντα τα σωζόμενα*, τόμ. 5<sup>ος</sup> (Π. Κιτρομηλίδης (επιμ. εισαγ. σχόλια), Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2000.



- *Ρήγα Βελεστινλή. Άπαντα τα σωζόμενα*, εισαγ.-επιμ.-σχόλια Κ.Θ. Πέτσιος, 2<sup>ος</sup> τόμ., Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2002.
- Isaiah Berlin, «Δύο έννοιες της ελευθερίας», στο *Τέσσερα δοκίμια περί ελευθερίας*, μτφρ. Γ. Παπαδημητρίου, εκδ. Scripta, σσ. 254-332.
- Γ.Κ. Βλάχος, «Η διάδοση των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης στα Βαλκάνια. Η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ρήγα Φεραίου και το σχέδιο 'Όμοσπονδίας των Λαών'», στο Γ.Κ. Βλάχος κ.ά., *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημτ. Α', πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996.
- Γ. Κ. Βλάχος, «Η ελληνική ιδέα στον πολιτικό σχεδιασμό του Αδαμαντίου Κοραή και του Ρήγα Φεραίου», *Υπέρεια*, 2 (1994) (Πρακτικά Β' Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», Βελεστίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1992), σελ. 535-543.
- Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, *Φιλοσοφικά Έργα*, Ε. Μουτσοπούλου και Α. Γλυκοφρύδου-Λεοντσίνη (επιμ.), *Corpus Philosophorum Graecorum Recentiorum*, 9 τόμ., Αθήνα 1974-2004.
- Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, «Ο νέος πολιτισμός παραβαλλόμενος προς τον αρχαίον», στο Ε. Μουτσόπουλου, «Εισαγωγικόν Σημείωμα», στο Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, *Φιλοσοφικά Έργα*, τόμ. Ι, 4Β, Ε. Μουτσοπούλου και Α. Γλυκοφρύδου-Λεοντσίνη (επιμ.), *Corpus Philosophorum Graecorum Recentiorum*, Αθήνα 1974, σ. 295-297.
- Λ. Ι. Βρανούσης, *Ρήγας Βελεστινλής, 1757-1798*, 2<sup>η</sup> έκδ. επηυξημένη, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφέλιμων Βιβλίων, Αθήνα 1963.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική αισθητική και ευρωπαϊκός Διαφωτισμός*, Αθήνα (1989, 3<sup>η</sup> έκδ. 1998. Νέα έκδοση 2008).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική φιλοσοφία. Πρόσωπα και θέματα*, εκδ. Αφοι Τολίδη, Αθήνα 1993.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Θέματα Πολιτικής και Ηθικής*, εκδ. Παν/μίου Αθηνών, Αθήνα 2001.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Συστήματα Καλών Τεχνών στη Νεοελληνική Αισθητική*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα, (2002, 2η έκδοση, 2006).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Αισθητική και Τέχνη. Κριτικές Θεωρήσεις*, εκδ. Συμμετρία, Αθήνα (2005, 2<sup>η</sup> έκδοση 2006).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Εισαγωγή στην αισθητική*, Συμμετρία, Αθήνα (2008)
- François de Callière (εκδ.), *Histoire poétique de la guerre nouvellement declare entre les anciens et les modernes*, Paris 1687.
- B. Constant, «Η ελευθερία των αρχαίων εν συγκρίσει προς εκείνην των νεοτέρων», στο B. Constant *Περί ελευθερίας και ελευθεριών*, εισαγ. Π. Κιτρομηλίδης, προλ.-επιμ. Φ. Παιονίδης, μτφρ. Ε. Κόλλια, Τ. Δαρβέρης, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2000, σσ. 33-63.
- B. Constant, *Appel aux nations chrétiennes en faveur des Grecs*, rédigé par Benjamin Constant, et adopté par le Comité des Grecs de la Société de la Morale Chrétienne, Treuttel et Wurtz, Paris 1825.
- Dascalakis, *Rhigas Velestinlis*, Paris 1937.
- Α. Δασκαλάκης, *Το πολίτευμα της Ελληνικής Δημοκρατίας του Ρήγα Βελεστινλή*, Αθήνα 1962.
- G. H. Dodge, *Benjamin Constant's Philosophy of Liberalism*, The University of North Carolina Press, Chapel Hill 1980.
- R. Dworkin, «Φιλελευθερισμός», μτφρ. Φ. Παιονίδης, εκδ. Σάκουλα, Θεσσαλονίκη 1992].
- D. Evrigenis, 'Enlightenment, Emancipation, and National Identity: Korais and the Ancients', στο P. Kitromilides (ed.), *Adamantios Korais and the European Enlightenment*, Voltaire Foundation, University of Oxford, SVEC, Oxford 2010, σσ. 91-108.

- J. Irmscher, «Τα γαλλικά συντάγματα και η ‘Νέα Πολιτική Διοίκησης’ του Ρήγα», *ΙΤΑΛΟΕΛΛΗΝΙΚΑ. Rivista di cultura greco-moderna* (Atti del V Convegno Nazionale di Studi Neellenici, Napoli, 15-18 maggio 1997), (1997-1998).
- J. Irmscher, «Η μορφή του ιδανικού κράτους του Ρήγα», *Υπέρεια*, 3 (2002), σελ. 691-696
- M. Fumaroli, *La querelle des Anciens et des Modernes XVIe-XVIIe siècles*, Glallimard-Folio, Paris 2001.
- S. Goldhill, *Ποιος χρειάζεται τους Έλληνες; Ποιος χρειάζεται τα ελληνικά;*, μετάφρ. Γ. Κουσουνέλος, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 2003.
- G. Graham, *The Shape of the Past. A Philosophical Approach to History*, Oxford University Press, Oxford 1997.
- M. Hatziyakoumi-Noutsou, *L’interêt de A. Coray pour l’histoire*, mémoire de D.E.A., Paris 1988.
- G. P. Henderson, *Η αναβίωση του ελληνικού στοχασμού (1620-1830)*, μετάφρ. Φ. Κ. Βώρου, Αθήνα 1994.
- S. Holmes, *Benjamin Constant and the Making of Modern Liberalism*, Yale University Press, New Haven and London 1984.
- D. Hume (1777), ‘Of the Populousness of Ancient Nations’, στα δοκίμιά του *Essays, Moral, Political and Literary*, Oxford University Press, Eugene F. Miller (εκδ.), with an apparatus of variant readings from the 1889 edition by T.H. Green and T.H. Grose, Liberty Classics, Indianapolis, 2η έκδ., 1987, σσ. 377-463.
- Juden, ‘Accueil et rayonnement de la pensée de Benjamin Constant sur la religion’, στο *Benjamin Constant, Madame de Staël et le Groupe de Coppet*, Actes du Deuxième Congrès de Lausanne à l’occasion du 150e anniversaire de la mort de Benjamin Constant et du Troisième Colloque de Coppet (15-19 Juillet 1980), The Voltaire Foundation and Institut Benjamin Constant, Oxford & Lausanne 1982, σσ. 151-166.
- J. S. Mill, *Περί ελευθερίας*, μτφρ. Ν. Μπαλλής, εκδ. Επίκουρος, Αθήνα 1983, σσ. 19-99.
- R. Mulgan, ‘Liberty in Ancient Greece’, στο Z. Pelczynski & J. Gray (εκδ.), *Conceptions of Liberty in Political Philosophy*, The Athlone Press, London 1984, σσ. 7-26.
- Ά. Κελεσίδου, «Η έννοια της ελευθερίας στο έργο του Αδαμάντιου Κοραή», στο *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημτ. Α΄, πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996, σσ. 35-110.
- Π. Μ. Κιτρομηλίδη, *Ι. Μοισιόδαξ. Οι συντεταγμένες της βαλκανικής σκέψης τον 18<sup>ο</sup> αιώνα*, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1985.
- P. M. Kitromilides, ‘Jeremy Bentham and Adamantios Korais’, *The Bentham Newsletter*, 9 (1985), σσ. 34-48.
- Π. Κιτρομηλίδης, *Η Γαλλική Επανάσταση και η Νοτιανατολική Ευρώπη*, εκδ. Διάπτων, Αθήνα 1990.
- Π. Κιτρομηλίδης, «Η συμβολή της ευρωπαϊκής πολιτικής σκέψης στη δημιουργία του ελληνικού φιλελευθερισμού. Η δεύτερη Εθνοσυνέλευση του 1862-1864 και η απήχηση των ιδεών του Τζων Στιούαρτ Μιλ στην Ελλάδα», στο Αραμπατζής, Ε. κ.ά., *Ο φιλελευθερισμός στην Ελλάδα. Φιλελεύθερη θεωρία και πρακτική στην πολιτική και στην κοινωνία της Ελλάδος*, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1991, σσ. 49-78.
- Δ. Καραμπερόπουλος, «Επιβίωση του Συντάγματος του Ρήγα στους Επαναστάτες του 1821», *Υπέρεια*, 5 (2010), σ. 7-19.
- Δ. Καραμπερόπουλος, «Γιατί ο Ρήγας διάλεξε χάρτη της αρχαίας Ελλάδος ως πρότυπο της Χάρτας της Ελλάδος;», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 591-603.
- Δ. Καραμπερόπουλος, *Το «Ρόπαλο του Ηρακλέους» στους Χάρτες του Ρήγα. Νέες έρευνες*, Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-βελεστίνου-Ρήγα, Αθήνα 2010.
- Π. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1996.

- P. Kitromilides, *Enlightenment and Revolution. The Making of Modern Greece*, Harvard University Press, Harvard 2013.
- Γ. Κοζάκης-Τυπάλδος, *Φιλοσοφικόν δοκίμιον περί της προόδου και της πτώσεως της παλαιάς Ελλάδος*, Αθήνα 1839.
- W. Kymlicka, *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, μτφρ. Γρηγόρης Μολύβας, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2005.
- Β. Κύρκος, «Ο Ρήγας και ο φωτισμός του Γένους», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 631-652.
- Β. Κύρκος, «Το πολιτικό όραμα του Ρήγα και οι πολιτικές εκτιμήσεις του Κοραή για τον αναγεννώμενο Ελληνισμό», *Υπέρεια*, 5 (2010), (Πρακτικά Ε΄ Συνεδρίου «Φεραΐ-Βελεστίνο-Ρήγας», Βελεστίνο, 4-7 Οκτωβρίου 2007), σ. 937-948.
- J. M. Levine, *Humanism and History: Origins of Modern English Historiography*, Cornell University Press, Ithaca 1987.
- J. M. Levine, *The Battle of the Books: History and Literature in the Augustan Age*, Ithaca, New York 1991.
- J. M. Levine, *Between the Ancients and the Moderns: Baroque Culture in Restoration England*, Yale University Press, New Haven 1999.
- Φιλήμων Παιονίδης, «Φιλελευθερισμός και πολυπολιτισμικότητα», στο *Περί Φιλελευθερισμού*, Χρ. Ζαχόπουλος (επιμ.), Ινστιτούτο της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλής, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2002, σ. 453-476.
- Ν. Ι. Πανταζόπουλος, *Μελετήματα για τον Ρήγα Βελεστινλή*, Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης «Φερών-Βελεστίνο-Ρήγα», Αθήνα, χ.χ.
- Γ. Προκοπίου, *Αισθητική και τέχνη στην Ευρώπη. Από τον Βολταίρο στον Γκόγια*, Αθήνα 1954.
- Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη, *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016.
- Α. Μάνεσης, *Η φιλελεύθερη και δημοκρατική ιδεολογία της Επανάστασης του 1821*, Αθήνα 1987.
- Manesis, 'L'activité et les projets politiques d'un patriote grec dans les Balkans vers la fin du XVIIIe siècle', *Balkan Studies*, III (1962), σελ. 75-118.
- M. Melzer, J. Weinberger and M. R. Zinman (εκδ.), *History and the Idea of Progress*, Cornell University Press, Ithaca & London 1995.
- Γρ. Μολύβας, «Η διάκριση μεταξύ θετικής και αρνητικής ελευθερίας κατά τον Isaiah Berlin και ο ορισμός της αρνητικής ελευθερίας», *Επιστήμη και Κοινωνία*, I (1998).
- E. Moutsopoulos, *Petros Vrailas-Armenis*, Twayne Publs., New York 1974.
- Ε. Μουτσόπουλος, «Ο φιλόσοφος και πολιτικός Πέτρος Βράϊλας Αρμένης πριν και ύστερα από την Ένωσιν», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β΄, τόμ. Β΄ [Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη], σσ. 15-18.
- Π. Νούτσος, *Νεοελληνική φιλοσοφία. Οι ιδεολογικές διαστάσεις των ευρωπαϊκών της προσεγγίσεων*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1981.
- Π. Νούτσος, «Η παρουσία του Hegel στη νεοελληνική φιλοσοφική σκέψη», *Δωδώνη*, 10 (1981), σσ. 37-48.
- P. Noutsos, 'De la nation au peuple: Rhigas et Coray', *Epsilon*, 2 (1988), σελ. 23-30.
- Π. Νούτσος (επιμ.), *Η σοσιαλιστική σκέψη στην Ελλάδα από το 1875 έως το 1974*, τόμ. Α: *Οι σοσιαλιστές διανοούμενοι και η πολιτική λειτουργία της πρώιμης κοινωνικής κριτικής (1875-1907)*, Γνώση, Αθήνα 1990.
- P. Noutsos, 'Rigas Velesinlis: dimension sociale et politique de la citoyenneté', *ΙΤΑΛΟΕΛΛΗΝΙΚΑ. Rivista di cultura greco-moderna* (Atti del Convegno Internazionale: Rigas Velesinlis: bicentenario della morte, Napoli, 15-18 maggio 1997), VII (1999-2000), σελ. 31-40.

- J. Lachs, 'Mill and Constant: A Neglected Connection in the History of the Idea of Liberty', *History of Philosophy Quarterly*, 9, 1 (1992), σσ. 87-96.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η φιλελεύθερη-κοινοτιστική διαμάχη στη σύγχρονη αναλυτική πολιτική φιλοσοφία», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 22, 64 (2005), σσ. 23-34.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ηθική και πολιτική διάσταση του Ιονίου Συντάγματος του 1817», στο Γ. Πεντόγαλος, Π. Γ. Καλλιγιάς και Δ. Μινώτος (επιμ.), *Πρακτικά ΣΤ' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Ζάκυνθος, 23-27/09/97), Κέντρο Μελετών Ιονίου και Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών, University Studio Press, Αθήνα 2001, τόμ. 2<sup>ος</sup>, σσ. 403-412.
- Ε. Λεοντσίνη, «Εγχώριος Περιουσία Κυθήρων: ιστορία και πολιτική», στο Γ. Ν. Λεοντσίνης και Ν. Γλυτσός (επιμ.), *Κύθηρα: Μύθος και Πραγματικότητα, Εκκλησία, Εκπαίδευση, Φιλοσοφία*, Πρακτικά του Α' Διεθνούς Συνεδρίου Κυθηραϊκών Μελετών (Κύθηρα, 20-24 Σεπτεμβρίου 2000), Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Κυθήρων, Αθήνα 2003, τόμ. 3<sup>ος</sup>, σσ. 241-251.
- Ε. Λεοντσίνη, «Τα συνταγματικά κείμενα της Επτανήσου Πολιτείας και η έννοια της ελευθερίας», στο Γ. Μοσχόπουλος (επιμ.), *Η Επτάνησος Πολιτεία (1800-1807)*, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Μελετών, Αργοστόλι 2003, σσ. 431-437.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ολοκλήρωση της έκδοσης των φιλοσοφικών έργων του Πέτρου Βράιλα-Αρμένη: μία ευτυχής συγκυρία», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β', τόμ. Β' (Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράιλα-Αρμένη), σσ. 273-277. [Αναδημοσίευση στο περιοδικό *Πλάτων*, 54 (2004-2005), σσ. 432-437].
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ελληνική φιλοσοφία κατά τον 16<sup>ο</sup> και τον 17<sup>ο</sup> αι.: Χριστόφορος Κοντολέων, Ιωάννης Κωττούνιος και Επίσκοπος Κυθήρων Μάξιμος Μαργούνιος», στο *Επιστημονική Έρευνα στα Κύθηρα*, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Κύθηρα 19-21 Σεπτεμβρίου 2003, εκδ. Ανοικτού Πανεπιστημίου Δήμου Κυθήρων, Αθήνα 2008, σσ. 279-293.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο φιλοσοφικό έργο του Πέτρου Βράιλα-Αρμένη», στο *Πρακτικά Η' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006), τόμ. IV. Β: Επτανησιακός Πολιτισμός (Μέρος Α'), εκδ. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 2009, σσ. 481-507.
- Ε. Λεοντσίνη, «Μορφές φιλίας στα *Στοιχεία Ηθικής* του Βενιαμίν Λέσβιου: Αρχαίες, νεότερες και σύγχρονες προσεγγίσεις», στο *Αγία Σιών. Επιστημονική Επετηρίς Ιεράς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, Ερεσού και Πλωμαρίου*, 4 (2009) [2013] [*Πρακτικά Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα «Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Η περίπτωση του Βενιαμίν Λέσβιου»* (Πλωμάρι Λέσβου, 19-20 Ιουνίου 2009), Τομέας Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Λέσχη Πλωμαρίου «Βενιαμίν ο Λέσβιος»], σσ. 146-158.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας στο έργο του Ρήγα: αρχαία παράδοση, νέος πολιτισμός και κοινωνική ισότητα», *Υπέρεια*, 6 (2014), σσ. 861-881.
- Ε. Λεοντσίνη, «Δημοκρατία και ελευθερία κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο: Επιδράσεις και Πρωτοτυπία», *Κερκυραϊκά Χρονικά*, Β, τόμ. ΙΑ' (Πρακτικά Ι' Πανιονίου Συνεδρίου, Κέρκυρα, 30 Απριλίου-4 Μαΐου 2014), Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2017, σσ. 115-131.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο πολιτικό και κοινωνικό έργο του Κυθήριου λόγιου Θεόδωρου Στάθη-Μπιρμπιλίου (μέσα 18ου αι.-1819)», στο Ηλίας Τουμασάτος (επιμ.) & Γεώργιος Μοσχόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά των Εργασιών του ΙΑ' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κεφαλονιά, 21-25 Μαΐου 2018), τόμ. IV: Φιλολογία, Φιλοσοφία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Αργοστόλι 2019, σσ. 879-889.



- Ε. Λεοντσίνη, «Κοινωνισμός και φιλελευθερισμός στο έργο του Πέτρου Βράιλα Αρμένη: μία μορφή ήπιου πατριωτισμού», *Κεφαλληνιακά Χρονικά*, 19 (2019), σσ. 289-302.
- G. N. Leontsinis, 'Northwest European Influences on Education in the Ionian Islands 1780-1863', *History of European Ideas*, 19 (1994), σσ. 575-581.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Ο θεσμός και η λειτουργία του αλληλοδιδασκτικού σχολείου στα Επτάνησα», στο Π. Μοσχονά (επιμ.), *Το Ιόνιο: Οικολογία, οικονομία, ρεύματα ιδεών*, Πρακτικά Συμποσίου (Ζάκυνθος, 24-27/10/1985), εκδ. Κέντρο Μελετών Ιονίου, Αθήνα 1990, σσ. 125-148.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Συνθήκες υποδοχής του αλληλοδιδασκτικού συστήματος εκπαίδευσης στον ελληνικό χώρο και στις παροικίες», *Πρακτικά Η' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κύθηρα, 21-25/5/2006), τόμ. ΙΙ.Β, εκδ. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 2009, σσ. 11-41.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Θούρια άσματα και ελληνική ιστορία», στο *Ζητήματα νεότερης ελληνικής ιστορίας*, Ινστιτούτο του Βιβλίου Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006, σελ. 107-122.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης & Ε. Κουνέλη, «Πολυπολιτισμικότητα και διδακτική της ιστορίας. Η περίπτωση του Ρήγα Βελεστινλή στη σχολική εκπαίδευση», *Υπέρεια*, 4 (2006), *Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου της «Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα»*, σελ. 653-667.
- F. Rosen, *Bentham, Byron, and Greece: Constitutionalism, Nationalism, and Early Liberal Political Thought*, Clarendon Press, Oxford 1992.
- F. Rosen, *Ο ελληνικός εθνικισμός και ο βρετανικός φιλελευθερισμός*, μτφρ. Μ. Χατζηϊωάννου, Ετήσια Διάλεξη «Κ. Θ. Δημαρά», 1997, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1998.
- M. Sandel, *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*, μτφρ. Κατερίνα Γεωργοπούλου, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2003.
- Α. Σβώλος, *Τα «Ελληνικά Συντάγματα» 1822-1952. Η συνταγματική ιστορία της Ελλάδος*, 3<sup>η</sup> έκδ., Στοχαστής, Αθήνα 1972.
- J. Schlobach, *Η ανακάλυψη των πολιτισμών στον 18<sup>ο</sup> αιώνα*, μετάφρ. Ρ. Πολυκανδριώτη, Ετήσια Διάλεξη «Κ. Θ. Δημαρά», 1996, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1997.
- H. Sée, *L'évolution de la pensée politique en France au XVIIIe siècle*, Paris 1925.
- Q. Skinner, *Liberty before Liberalism*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- Σ. Σπέντζας, «Ο ανθρωπισμός του Ρήγα θεμέλιο των ηθικών και κοινωνικών του αρχών και επιδιώξεων», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 793-815.
- Ά. Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ρεύματα ιδεών και διάλογοι επικοινωνίας με τη δυτική σκέψη*, εκδ. Ergo, Αθήνα 2004.
- Charles Taylor, *Πολυπολιτισμικότητα*, μτφρ. Φ. Παιονίδης, εκδ. Πόλις, γ' έκδ., Αθήνα 2000.
- M. Thom, 'The Ancient City and the Medieval Commune: Liberty in the light of the French Revolution', στο Ρ. Μ. Kitromilides (εκδ.), *From Republican Polity to National Community. Reconsiderations of Enlightenment Political Thought*, Voltaire Foundation, Oxford 2003, σσ. 191-228.
- Κ. Θ. Πέτσιος, *Η περί φύσεως συζήτηση στη νεοελληνική σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής διερεύνησης από τον 15<sup>ο</sup> ως τον 19<sup>ο</sup> αιώνα*, Ιωάννινα 2002.
- Κ. Θ. Πέτσιος, «Η Νεοελληνική φιλοσοφία από τα μέσα του 15<sup>ου</sup> αιώνα μέχρι το 1821», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τόμ. 8, εκδ. Δομή, Αθήνα.
- Κ.Θ. Πέτσιος, «Παρατηρήσεις στην πολιτική σκέψη του Ρήγα», *Δωδώνη*, Γ, ΚΗ (1999).
- P. Pettit, *A Theory of Freedom*, Polity, Oxford 2001.
- R. Porter, 'Ancients and Moderns', στο J. W. Yolton (εκδ.), *The Blackwell Companion to the Enlightenment*, Blackwell, Oxford 1995.

- Αναστάσιος Πολυζωίδης, *Κείμενα για τη Δημοκρατία, 1824-1825*, εισαγ.-επιμ. Φ. Παιονίδης-Ε. Βόγλη, Οκτώ, Αθήνα 2013.
- D. Rowland, *The Culture of the High Renaissance: Ancients and Moderns in Sixteenth-century Rome*, Cambridge University Press, Cambridge 2001.
- Frederick Rosen, *Ο ελληνικός εθνικισμός και ο βρετανικός φιλελευθερισμός*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1998.
- Q. Skinner, *Liberty before Liberalism*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- J. M. Arouet Voltaire, 'Les Anciens et les modernes, ou la toilette de Madame de Pompadour', στο J. van den Heuvel (ed.), *Mélanges*, Pléiade, Paris 1961.
- J. W. Yolton (εκδ.), *The Blackwell Companion to the Enlightenment*, Blackwell, Oxford 1995.
- Π. Χιώτης, *Η παράδοση του Διαφωτισμού στην Ελλάδα*, Αθήνα 1998.

### «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ Ι»

#### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ605</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>6<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ Ι</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)</b> <b>ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ</b>  <b>ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ</b>		

<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://ecourse.uoi.gr">https://ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• αναγνωρίζει και να συζητά διλήμματα πάνω σε θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή και αποδοχή ποικίλων προσεγγίσεων της λογικής,</li> <li>• είναι κριτικός αναγνώστης κειμένων από το χώρο της φιλοσοφίας,</li> <li>• εφαρμόζει πρότυπους συλλογισμούς στα δικά του πονήματα.</li> </ul>	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυτόνομη εργασία.</li> <li>• Κριτική σκέψη.</li> </ul>	

- Δυνατότητα λεπτομερούς ανάλυσης και κριτικής της επιχειρηματολογίας που εμφανίζεται εντός κειμένων.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Λογικές αρχές στους Προσωκρατικούς και τον Πλάτωνα.
- Η λογική του Αριστοτέλη: ταξινόμηση των γλωσσικών εκφράσεων και των όντων (Κατηγορίαι) και ταξινόμηση προτάσεων (Περί Ερμηνείας).
- Η λογική του Αριστοτέλη: Αναφορά στα Τοπικά και τους Σοφιστικούς Ελέγχους.
- Η λογική των Στωικών, των Σκεπτικών, των Επικουρείων.
- Εξελίξεις στη λογική κατά τους Ρωμαϊκούς και τους πρώιμους μεσαιωνικούς χρόνους.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο.															
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό) και μέσω της πλατφόρμας του e-course.</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail) και μέσω της πλατφόρμας του e-course.</li> </ul>															
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 1151 1019 1249">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1024 1151 1362 1249">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1256 1019 1323">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1024 1256 1362 1323">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1330 1019 1397">Εργασία</td> <td data-bbox="1024 1330 1362 1397">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1404 1019 1471">Αυτόνομη μελέτη</td> <td data-bbox="1024 1404 1362 1471">66</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1478 1019 1545"></td> <td data-bbox="1024 1478 1362 1545"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1552 1019 1619"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1024 1552 1362 1619"><b>125</b></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1626 1019 1693"></td> <td data-bbox="1024 1626 1362 1693"></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργασία	20	Αυτόνομη μελέτη	66			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>			
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	39															
Εργασία	20															
Αυτόνομη μελέτη	66															
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>															
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p>	<p><u>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν</li> </ul>															



<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προ-αιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων.</li> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</li> </ul>
--	--

##### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

###### **Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Δ. Α. Αναπολιτάνος (επιμ.), Στιγμές και διάρκειες, Εκδόσεις Νεφέλη, 2009.
- Σ. Ν. Κουσούλης, Η αριστοτέλεια συλλογιστική, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2002.
- Kneale. W and Kneale. M., The Development of Logic, Oxford University Press, 1985.
- Malpass, A. and Antonutti Marfori, M., The history of philosophical and Formal Logic: From Aristotle to Tarski, Bloomsbury academic, 2017.
- Αριστοτέλης, Όργανον ΙΙ (Τοπικά), Εκδόσεις Κάκτος, Αθήνα 1994.

## ΒΙΟΗΘΙΚΗ – ΙΑΤΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

## • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ609</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>6<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΒΙΟΗΘΙΚΗ – ΙΑΤΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ  (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

## • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν την εφαρμογή συγκεκριμένων ηθικών θεωριών και αρχών στις πρακτικές περιπτώσεις που τίθενται στο πλαίσιο της βιοηθικής και της ιατρικής ηθικής.
- Να αντιλαμβάνονται τον διεπιστημονικό χαρακτήρα της βιοηθικής (φιλοσοφία, ηθική θεωρία, κοινωνικές επιστήμες, δίκαιο, βιολογία, επιστήμες της υγείας).
- Να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές της αυτονομίας, του μη βλάπτειν, του ωφελείν και της δικαιοσύνης στην ιατρική ηθική.
- Να γνωρίζουν τις κεντρικές προβληματικές της βιοηθικής, όπως η ευθανασία, η κλωνοποίηση, η γενετική ενδυνάμωση, η άμβλωση.
- Να κατανοούν βασικές έννοιες και αρχές της βιοηθικής όπως η ευζωία, η αυτονομία, η δικαιοσύνη.
- Να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις ηθικές αρχές που διέπουν την ιατρική επιστήμη και πράξη (ενημερωμένη συναίνεση, ευζωία, αυτονομία).
- Να γνωρίζουν τη σχέση ανάμεσα στην ηθική και την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων  Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

#### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

##### Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις κύριες προβληματικές και τις βασικές αρχές της βιοηθικής και τις θεμελιώδεις αρχές της ιατρικής ηθικής. Η ραγδαία ανάπτυξη των βιοεπιστημών και της γενετικής τεχνολογίας κλονίζει κατεστημένες βεβαιότητες και εγείρει ηθικά διλήμματα απαιτώντας δύσκολες αποφάσεις και απαντήσεις που διαμορφώνουν τις σύγχρονες κοινωνίες και επηρεάζουν τον βίο του ανθρώπου. Είναι ηθικά δικαιολογημένη η ενίσχυση του ανθρώπου μέσω της γενετικής μηχανικής; Είναι η κλωνοποίηση και η ενδυνάμωση ηθικά αποδεκτές πρακτικές; Ποιες αρχές διέπουν τη σχέση ιατρού – ασθενή; Ποια ζητήματα εγείρονται στο πεδίο της βιοηθικής την εποχή του COVID-19; Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τα κρίσιμα ηθικά διλήμματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, σχετικά με θεμελιώδεις πλευρές του ανθρώπινου βίου, να κατανοήσουν τον διεπιστημονικό χαρακτήρα, τις βασικές προβληματικές και τις θεμελιώδεις αρχές της βιοηθικής και να γνωρίσουν τις κύριες ηθικές αρχές που διέπουν τη σχέση ιατρού – ασθενή.

##### Περιεχόμενο μαθήματος

- Ηθική θεωρία, βιοηθική, ιατρική ηθική.
- Άνθρωπος, πρόσωπο και αυτονομία.
- Βασικές αρχές της Ιατρικής Ηθικής.
- Η σχέση ιατρού – ασθενή.
- Ενημερωμένη συναίνεση.
- Αναπαραγωγική ηθική.
- Άμβλωση.
- Ευθανασία.
- Κλωνοποίηση.
- Γενετική μηχανική.
- Βιοτρέπεζες.
- Μεταμόσχευση.
- Η πανδημία COVID-19 και η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού.

#### • ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>  <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																			
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, PowerPoint).</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).</li> </ul>																			
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="694 616 1021 703"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1026 616 1358 703"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="694 710 1021 770">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1026 710 1358 770">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 777 1021 882">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1026 777 1358 882">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 889 1021 994">Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)</td> <td data-bbox="1026 889 1358 994">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1001 1021 1144">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1026 1001 1358 1144">46 (66 για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1151 1021 1211"></td> <td data-bbox="1026 1151 1358 1211"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1218 1021 1279"></td> <td data-bbox="1026 1218 1358 1279"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1285 1021 1346"></td> <td data-bbox="1026 1285 1358 1346"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1352 1021 1478"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1026 1352 1358 1478"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15	Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)	25	Αυτοτελής μελέτη	46 (66 για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)							<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>																			
Διαλέξεις	39																			
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15																			
Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)	25																			
Αυτοτελής μελέτη	46 (66 για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)																			
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>																			
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>  <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%), η οποία περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής.</li> <li>- Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης.</li> </ul> <p>ή</p> <p>Γραπτή εξέταση (70%) και προαιρετική γραπτή εργασία (30%).</p>																			

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αλαχιώτης, Σταμάτης Ν.: *Βιοηθική: Αναφορά στους γενετικούς και τεχνολογικούς νεωτερισμούς*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.
- Βασιλόγιαννης, Φίλιππος. *Αυτονομία και βιοηθικός εξαναγκασμός. Μια κριτική περιπτωσιολογία: από τις αμβλώσεις και την ευθανασία στο ιατρικό λειτούργημα και τη βιοτεχνολογία*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2020.
- Beauchamp, Tom L., and James F. Childress. *Principles of Biomedical Ethics*. 5th ed. Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Βούλτσος, Πολυχρόνης και Δημήτριος Ψαρούλης. *Ιατρικό δίκαιο: Στοιχεία βιοηθικής*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2021.
- Caplan, Arthur L., and Robert Arp, eds. *Contemporary Debates in Bioethics*. Malden: Wiley-Blackwell, 2014.
- DeGrazia, David, Thomas Mappes, and Jeffrey Ballard. *Biomedical Ethics*. 7th ed. New York: McGraw-Hill, 2010.
- Δραγώνα-Μονάχου, Μυρτώ. «Ηθική και Βιοηθική». *Επιστήμη και Κοινωνία* 8-9 (2002): 1–26.
- Habermas, Jürgen. *Το μέλλον της ανθρώπινης φύσης. Πίστη και γνώση: προς μια φιλελεύθερη ευγονική*; Μετάφραση Μαρία Τοπάλη. Αθήνα: Scripta, 2004.
- Sandel, Michael J. *Ενάντια στη Τελειότητα: Η Ηθική στην εποχή της Γενετικής Μηχανικής*. Μετάφραση Δημήτρης Γκινουδάτης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2011.
- Protorapadakis, Evangelos D. *From Dawn till Dusk: Bioethical Insights into the Beginning and the End of Life*. Berlin: Logos Verlag, 2019.
- Σούρλας, Πάυλος Κ. *Όψεις του προσώπου: Δοκίμια βιοηθικής*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2022.
- Τσινόρεμα, Σταυρούλα και Κίτσος Λούης, επιμ. *Θέματα Βιοηθικής. Η Ζωή, η Κοινωνία και η Φύση μπροστά στις προκλήσεις των Βιοεπιστημών*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2013.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Βιοηθικά*.
- Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής: <https://bioethics.gr/>.
- *American Journal of Bioethics*.
- *Journal of Medical Ethics*.

**7<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ****«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ»****1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ701</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
	<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</b>	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Γενικού Υποβάθρου, Ειδικού Υπόβαθρου, Ειδικότητας</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548">https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b> Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
--



Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι όσον αφορά τους διδασκόμενους/ες:

- Να κατανοήσουν τη λειτουργία της διεπιστημονικότητας.
- Να αντιληφθούν τα σημεία σύγκλισης αλλά και τη διαφορά της φιλοσοφικής από την επιστημονική δραστηριότητα.
- Να οριοθετήσουν τις εννοιολογικές διαφοροποιήσεις μεταξύ της φιλοσοφίας της γλώσσας και της γλωσσολογίας.
- Να διακρίνουν τα επιστημολογικά προβλήματα και τη μεθοδολογία διερεύνησης των γνωστικών πεδίων.
- Να επισημανθεί το κομβικό σημείο της διεπιστημονικότητας με έμφαση συνεργασίας των θεωρητικών επιστημών ομού με τους τομείς της νευροεπιστήμης και της βιολογίας.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις  
 Λήψη αποφάσεων  
 Αυτόνομη εργασία  
 Ομαδική εργασία  
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον  
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων  
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον  
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου  
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής  
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης  
 .....  
 Άλλες...  
 .....

Οι γενικές ικανότητες στις οποίες αποσκοπεί το μάθημα θεωρούνται ως:

- Η διερεύνηση και οριοθέτηση της εξέλιξης των φιλοσοφικών και επιστημονικών μεθόδων για την κατανόηση του γνωστικού πεδίου της φιλοσοφίας της γλώσσας
- Ο εντοπισμός, ανάλυση και μεθοδολογία αναφορικά με τη σύνθεση των εννοιολογικών δεδομένων του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου.
- Η κατανόηση του ιστορικοκοινωνικού αλλά και του πολιτισμικού πλαισίου της προβληματικής. Εστίαση της λειτουργίας των μορφών ζωής ως εμπράγματων καταστάσεων.
- Η συγκρότηση των φιλοσοφικών προϋποθέσεων της γλωσσικής λειτουργίας σε σχέση με τις εφαρμοσμένες επιστήμες και η ικανότητα προσαρμογής στα νέα ερευνητικά δεδομένα που δημιουργεί ο διεπιστημονικός διάλογος.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Νους και Γλώσσα: Όψεις της φιλοσοφικής προβληματικής.
- Γλώσσα και Απεικονιστικότητα.
- Φιλοσοφικά κριτήρια συγκρότησης του γλωσσικού νοήματος.
- Ο πρώτος Wittgenstein – Οι αναγνώσεις του έργου του.
- Όψεις Ρεαλισμού.
- Φυσιοκρατία και Υποκειμενικότητα.

- Γλωσσικά Παίγνια και Μορφές Ζωής.
- Ο Kripke και το επιχείρημα για «την ιδιωτική γλώσσα».
- D. Davidson και J. Dowell: Νους, Κόσμος και Κανονιστικότητα νοήματος.
- Ο Quine και «η νοηματική απροσδιοριστία».
- Ο W. Sellars και ο «μύθος του δεδομένου».
- Γλωσσική λειτουργία και νοητικά φαινόμενα.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά Ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών</p>	
	<p>Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου</p>	
	<p>Εκπαιδευτική εκδρομή / Μικρές ατομικές εργασίες Εξάσκησης</p>	
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>86</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p>	<p><b>Γραπτή τελική εξέταση (100%).</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται, η πειστικότητα των εξηγήσεων</li> </ul>	

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>που προτείνονται και η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Κατά τη διάρκεια της εξέτασης δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων καθώς και η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές).</li> </ul>
---	---

#### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><b>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sylvain Auroux (2005), <i>Φιλοσοφία της Γλώσσας</i>, Θ. Σακελλαριάδης (επιμ.) Αθήνα: Μεταίχμιο</li> <li>• <i>Φιλοσοφία και Επιστήμες στον Εικοστό αιώνα</i> (2013), Α. Μπαλτάς – Κ. Στεργιόπουλος (επιμ) Π.Ε.Κ.</li> <li>• L. Wittgenstein (1978), <i>Tractatus Logico-Philosophicus</i>, Μτφρ. Θ. Κισσόπουλος, Αθήνα: Παπαζήσης.</li> <li>• L. Wittgenstein (1977) <i>Φιλοσοφικές Έρευνες</i>, Μτφρ. Π. Χριστοδουλίδης Αθήνα: Παπαζήσης.</li> <li>• Ν. Αυγελής (2010) <i>Φιλοσοφία της Γλώσσας</i>, Θεσσαλονίκη: Σταμούλης</li> <li>• Θ. Σακελλαριάδης (2006) <i>Από το Tractatus στις Έρευνες</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα</li> <li>• Β. Κάλφας, <i>Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα</i>, Σύγχρονα Θέματα, 1983.</li> <li>• J. Kim, <i>Η Φιλοσοφία του Νου</i>, Leader, 2005.</li> <li>• Τ. Κuhn, <i>Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων</i>, Σύγχρονα Θέματα, 1981.</li> </ul>
---

### «ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ V: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ»

- ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>Z</b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ V: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ		

	(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΨΙΜΑΛΛΑΚΟΥ)	
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ-ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΟ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	--	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>	

● **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
--

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την Φιλοσοφία της Ύστερης Αρχαιότητας. Το μάθημα εστιάζεται στη σύγχρονη έρευνα των πηγών που σχετίζονται με τους χριστιανούς απολογητές (τον Κλήμεντα τον Αλεξανδρέα, τον Ιουστίνο, τον Ιππόλυτο, κ.ά.), αλλά και με διανοητές που αξιοποίησαν ερμηνευτικώς την αρχαία ελληνική φιλοσοφία (Ωριγένης). Πρωτεύοντα ρόλο διαδραματίζουν τόσο η φιλοσοφική σκέψη του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους, όσο και ο Νεοπλατωνισμός, κυρίως το έργο του Πλωτίνου και αργότερα του Πρόκλου.

#### Γενικές Ικανότητες

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:*

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	.....
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	.....

- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής ικανότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάλυση φιλοσοφικών αποσπασμάτων

#### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η συνάντηση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και της χριστιανικής σκέψης στον Κλήμεντα τον Αλεξανδρέα.
- Η σχέση ορθού λόγου και πίστης στο έργο του Κλήμεντα του Αλεξανδρέα.
- Η έννοια του «σπερματικού λόγου» στον Ιουστίνο.
- Η ανθρωπολογική εσχατολογία και η μεθοδολογική προσέγγισή της στον Πλωτίνιο.
- Η πλατωνική θεωρία για τις ιδέες και η αξιοποίησή της από τη φιλοσοφική σκέψη της «ύστερης αρχαιότητας» (Εκλεκτικισμός, Μέσος Πλατωνισμός).

- Ξενοκράτης: άτομες γραμμές - Επίκουρος: άτομα στοιχεία, ως έκφραση της διαμάχης Πλατωνισμού-Ατομικών.
- Η διαμόρφωση της φιλοσοφίας του υποκειμένου ή του προσώπου ή της εσωτερικότητας στον Μέσο και Νέο Στωικισμό.
- Η θεωρία περί των πλατωνικών Ιδεών ως «νοών» του Δημιουργού στον Μέσο Πλατωνισμό (Αττικός-Φίλων) και η επίδρασή της στην χριστιανική σκέψη.
- Φιλοσοφία και Ρητορική στα περί ηθικής και πολιτικής σκέψης κείμενα του Πρόκλου.
- Η πρόσληψη του πλατωνικού διαλόγου *Παρμενίδης* από τον Πλωτίνο, τον Πρόκλο και τον Δαμάσκιο.
- Ερμηνευτικά σχόλια του Πρόκλου στην *Πολιτεία* του Πλάτωνος.
- Η νοηματοδότηση των αρετών και η απήχηση της αρχαίας ελληνικής σκέψης στην διαμόρφωσή της.
- Η πρόκληση μεθερμηνείας της *Πολιτείας*: Η συνάντηση της δικαιοσύνης με την ευδαιμονία.
- Οι θεωρίες του Δαμάσκιου *περί αρχών* και *περί φυσικών στοιχείων*.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>9</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφία</p>	<p>86</p>
	<p>Σεμινάρια</p>	<p>30</p>

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>		
	Σύνολο Μαθήματος	125
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου</p>	

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Acrill, J., «Aristotle on Eudaimonia», in *Essays on Aristotle Ethics*, A. Oksenberg Rotry, Univ. of California Press, 1980.
- Ανδριόπουλος, Ζ. (εκδ.), *Αριστοτέλης, Οντολογία – Γνωσιοθεωρία – Ηθική – Πολιτική Φιλοσοφία, Αφιέρωμα στον John P. Anton*, επιμ. Ν. Μελισσίδης, Πιτσιλός, Αθήνα 1996<sup>2</sup>.
- Blumenthal, H.J., *Aristotle and Neoplatonism in Late Antiquity*, Ithaca 1996.
- Γεωργούλης, Κ., *Ιστορία της Ελληνικής Φιλοσοφίας*, Παπαδήμας, Αθήνα 2015<sup>8</sup>.
- Chadwick, H., *Early Christian Thought and the Classical Tradition, Studies in Justin, Clement and Origen*, Oxford 1966
- Clark, E., *The Influence of Aristotelian Thought on Clement of Alexandria, A Study in Philosophical Transmission*, Columbia 1967.
- Dillon, J., *The Middle Platonists, 80 B.C. to A.D. 220*, Ithaca 1996.
- Θεοδωρακόπουλος, Ι., *Πλάτων, Πλωτίνος, Ωριγένης*, Αθήνα 1959.
- Kahn Ch., *Plato and the Socratic Dialogue*, Cambridge University Press, Cambridge 1996.



- Καψιμαλάκου Χρ., *Κλήμης ο Αλεξανδρεύς και η αρχαία ελληνική ηθική*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.
- Lim, R., *Public Disputation, Power, and Social Order in Late Antiquity*, Berkley 1995.
- Lloyd, A.C., *The Anatomy of Neoplatonism*, Oxford 1990.
- Long, A., *Stoic Studies*, 1996.
- Long, A., *Η Ελληνιστική φιλοσοφία*, μτφρ. Στυλ. Δημόπουλου και Μυρτ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2012<sup>4</sup>.
- Nikulin, D.V. (Dmitri Vladimirovich), *Neoplatonism in late antiquity*, 2018.
- Πέτσιος Κ., *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Gutenberg, Αθήνα 2018.
- Vlastos, Gr., «Δικαιοσύνη και ευτυχία στην Πολιτεία», στο *Πλατωνικές Μελέτες*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2000<sup>2</sup>.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση
- δια-ΛΟΓΟΣ

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ II:  
ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20<sup>ΟΥ</sup> ΚΑΙ 21<sup>ΟΥ</sup> ΑΙΩΝΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ702</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ II: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20<sup>ΟΥ</sup> ΚΑΙ 21<sup>ΟΥ</sup> ΑΙΩΝΑ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΑ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	

αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>	

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<p>Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί ο πολιτικός στοχασμός του 20<sup>ου</sup> αιώνα και πιο συγκεκριμένα η συζήτηση, η οποία διεξάγεται με άξονα τον εξισωτικό φιλελευθερισμό. Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται οι εσωτερικές διαφοροποιήσεις της φιλελεύθερης φιλοσοφίας, οι οποίες συχνά προσλαμβάνουν τη μορφή ενδοφιλελεύθερης διαμάχης. Στη συνέχεια εξετάζονται τα βασικά σημεία της κριτικής που ασκείται στον φιλελευθερισμό από αντίπαλα θεωρητικά ρεύματα.</p> <p>Με επίκεντρο τη θεωρία του John Rawls, επιχειρείται η ανασυγκρότηση των βασικών χαρακτηριστικών του σύγχρονου εξισωτικού φιλελευθερισμού σε συνδυασμό με τις θέσεις των Ronald Dworkin, Thomas Scanlon, Joshua Cohen, Bruce Ackerman και Thomas Nagel. Κατόπιν εξετάζεται η κριτική που έχει δεχθεί η φιλελεύθερη θεωρία από την πλευρά, πρώτον, του δεξιού (Nozick) και, δεύτερον, του αριστερού (Vallentyne, Steiner, Otsuka) ελευθερισμού. Στη συνέχεια επιχειρείται μια προσέγγιση της κριτικής που ασκείται από μαρξιστική σκοπιά (G.A. Cohen). Σε επόμενο στάδιο εξετάζεται ο πολιτικός</p>

ρεπουμπλικανισμός (Skinner, Pettit). Και, τέλος, προσεγγίζεται η νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία (MacIntyre, Taylor).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- α. εντοπίζουν τις ρίζες του σύγχρονου κοινωνικού και πολιτικού φιλελευθερισμού στην κλασική σκέψη.
- β. αναγνωρίζουν τις φιλοσοφικές προϋποθέσεις και τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας του κοινωνικού φιλελευθερισμού.
- γ. αναγνωρίζουν τις διαφορετικές πτυχές της φιλελεύθερης πολιτικής αντίληψης και τη διαφοροποίησή της από τον ελευθερισμό.
- δ. αποτιμούν τη μαρξιστική κριτική στη φιλελεύθερη κοσμοαντίληψη.
- ε. ανασυγκροτούν τα κομβικά σημεία της σκέψης των πολιτικών φιλοσόφων της νεορεπουμπλικανικής παράδοσης.
- στ. διακρίνουν και να αποτιμούν τους βασικούς άξονες της κριτικής που ασκείται από τον νεοαριστοτελισμό.
- ζ. ανασυγκροτούν και να κρίνουν τα κομβικά σημεία της κριτικής που δέχεται η φιλελεύθερη θεωρία και να τα αποδίδουν σε συγκεκριμένα ρεύματα σκέψης.

#### Γενικές Ικανότητες

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;*

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωση νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
---	---

- Μελέτη, ανάλυση και κατανόηση φιλοσοφικών προβλημάτων.
- Φιλοσοφική ερμηνεία κειμένων.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Κριτική αντιπαράθεση αντίπαλων επιχειρημάτων.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Εφαρμογή της επιστημολογικής σκευής της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας σε τρέχοντα πολιτικά προβλήματα.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ιστορική αναδρομή στη φιλελεύθερη θεωρία

Ο φιλελευθερισμός τον 20<sup>ο</sup> αιώνα

Ο εξισωτικός φιλελευθερισμός (egalitarian liberalism): ελευθερία και ισότητα

Η θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls

- Η δικαιοσύνη ως ακριβοδικία
- Σκοποί και μέθοδος
- Τα αιτήματα της ελευθερίας και της ισότητας
- Η συναίνεση στο πλαίσιο μιας φιλελεύθερης κοινωνίας

Thomas Scanlon: η ιδέα της εύλογης απορριψιμότητας

Joshua Cohen: αλήθεια και δημόσιος λόγος

Thomas Nagel: αλτρουισμός και ηθική «τύχη»

Ronald Dworkin: ίσος σεβασμός και δικαιώματα

Bruce Ackermann: ο φιλελευθερισμός ως ουδέτερος διάλογος

Ελευθερισμός: ατομικισμός και ελευθερία

- Δεξιός ελευθερισμός
- Αριστερός ελευθερισμός

Αναλυτικός Μαρξισμός: G.A. Cohen

- Η κριτική στο φιλελεύθερο ατομικιστικό ήθος
- Η εξισωτική συνείδηση

Πολιτικός ρεπουμπλικανισμός (civic republicanism)

- Η ελευθερία ως μη κυριαρχία
- Η έννοια της πολιτικής αρετής
- Πολιτική αρετή και διαφθορά
- Το ιδεώδες της πολιτικής συμμετοχής

Νεοαριστοτελισμός (neo-Aristotelianism):

- Αρετή και πολιτική
- Κοινότητα και αγαθό
- Η πολιτική των κοινοτήτων

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>		
<i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>		
<i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
<i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>		

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις	39
	Μελέτη	46
	Συγγραφή εργασίας	40
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Συμμετοχή στο μάθημα: 20%</li> <li>• Σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής υποχρεωτικής εργασίας (2.500 περίπου λέξεις): 30%</li> <li>• Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 50%</li> </ul>		

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><b>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ackerman, B., 1981. <i>Social Justice in the Liberal State</i>. New Haven: Yale University Press.</li> <li>• Cohen, G.A., 2010. <i>Γιατί όχι σοσιαλισμός;</i> Αθήνα: Εκκρεμές.</li> <li>• Cohen, G.A., 2016. <i>Αν θέλεις την ισότητα, γιατί είσαι τόσο πλούσιος;</i> Ηράκλειο: ΠΕΚ</li> <li>• Conway, D., 1995. <i>Classical Liberalism: The Unvanquished Ideal</i>. London: Macmillan Press Ltd.</li> <li>• Dworkin, R., 1992. <i>Φιλελευθερισμός</i>. Μτφ. Φ. Παιονίδης. Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.</li> <li>• Dworkin, R., 2006. <i>Ισότητα: Ισότητα ευημερίας, ισότητα πόρων</i>. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα: Πόλις.</li> <li>• Hobsbawm, E., 1999. <i>Η εποχή των άκρων. Ο σύντομος 20<sup>ος</sup> αιώνας</i>. Μτφρ. Β. Καπετανγιάννης. Αθήνα: Θεμέλιο.</li> <li>• Kymlicka, W., 2005. <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Μια εισαγωγή</i>. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα: Πόλις.</li> <li>• MacIntyre, A., 1981. <i>After Virtue. A Study in Moral Theory</i>. London: Duckworth.</li> <li>• MacIntyre, A., 1988. <i>Whose Justice? Which Rationality?</i> London: Duckworth.</li> </ul>
---

- MacIntyre, A., 2013. *Έλλογα εξαρτημένα όντα. Γιατί οι άνθρωποι χρειάζονται τις αρετές*. Αθήνα: Κουκκίδα.
- Μελά, Λ., 2012. *Alasdair MacIntyre. Η ηθική μεταξύ κανόνων και αρετών*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Nagel, T., 2011. *Ισότητα και αμεροληψία*. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Nozick, R., 1974. *Anarchy, State and Utopia*. New York: Basic Books.
- Pettit, P., 1999. *Republicanism. A Theory of Freedom and Government*. Oxford: Oxford University Press.
- Pettit, P., 2007. *Θεωρία της ελευθερίας. Από την ψυχολογία στην πολιτική της δράσης*. Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2001. *Θεωρία της Δικαιοσύνης*. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης κ.α. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2004. *Πολιτικός Φιλελευθερισμός*. Μτφρ. Σ. Μαρκέτος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Sandel, M., 2013. *Δικαιοσύνη. Τι είναι το ορθό;* Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Skinner, Q., 2002. *Η ελευθερία προτιμότερη από τον φιλελευθερισμό*. Μτφρ. Α. Παρίση. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Skinner, Q., 2005. *Τα θεμέλια της νεωτερικής σκέψης. Η Αναγέννηση – Η εποχή της Μεταρρύθμισης*. Μτφρ. Μ. Σαρηγιάννης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Σταμάτης, Κ., 1995. *Αστική κοινωνία, δικαιοσύνη και κοινωνική κριτική. Μια κριτική θεωρία της δικαιοσύνης*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Swift, A., 2015. *Πολιτική Φιλοσοφία. Εισαγωγικός οδηγός για φοιτητές και πολιτικούς*. Μτφρ. Γ. Λαμπράκος. Αθήνα: Οκτώ.
- Taylor, Ch., 2006. *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*. Μτφρ. Μ. Πάγκαλος. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Taylor, Ch., 2007. *Πηγές του εαυτού. Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μτφρ. Ξ. Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος.

## «ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ»

### ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	(ΦΣ-ΕΦ 704)	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	7 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ (ΦΣ-ΕΦ 704) (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ι. ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ)		

<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>		

● **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Εξοικείωση με τη φαινομενολογική οπτική.</b></li> <li>• <b>Τοποθέτηση της σκέψης του Merleau-Ponty στο ευρύτερο πλαίσιο του φαινομενολογικού κινήματος.</b></li> </ul>



- Εξοικείωση με τις κύριες εννοιολογικές στοχεύσεις της μερλοποντιανής σκέψης.
- Το πλέον σημαντικό: εισαγωγή σε έναν συγκεκριμένο, αλλά με αξιώσεις καθολικότητας, τρόπο του σκέπτεσθαι, ο οποίος, ιδανικά, υπερβαίνει το ακαδημαϊκό πλαίσιο και εκτείνεται στο πεδίο του καθημερινού βίου.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Οι φοιτητές μαθαίνουν να σκέφτονται διεξοδικά και κριτικά. Μαθαίνουν να προσεγγίζουν ένα πρωτότυπο φιλοσοφικό κείμενο με σεβασμό, μέριμνα, προσοχή στη λεπτομέρεια. Μαθαίνουν τι σημαίνει εις βάθος μελέτη, κατανόηση, κριτική αποτίμηση. Μαθαίνουν, με άλλα λόγια, έναν τρόπο αντίληψης της μελέτης, και ευρύτερα των σπουδών τους: μαθαίνουν τι σημαίνει αφοσίωση σ' ένα αντικείμενο μελέτης. Σε συνέργεια με τα παραπάνω, μαθαίνουν να συνθέτουν ένα κείμενο συνεκτικό, κάποτε δημιουργικό, και απαραίτητως γλωσσικά ευπρόσωπο.

#### • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η σταδιακή ανάδειξη της θεματικής του σώματος στο πλαίσιο της φαινομενολογικής οπτικής.
- Το βιωμένο σώμα στη σκέψη του Merleau-Ponty.
- Η αναζήτηση αναφορικότητας και νοήματος πέραν των νοητικών περιεχομένων.
- Η αμφισημία της σωματικής ύπαρξης.
- Η συνήθεια ως διεργασία οικείωσης ενός περιβάλλοντος.

- Η σιωπή ως εκφραστικό γεγονός.
- Η συνάφεια λόγου και μη λεκτικών μορφών επικοινωνίας.
- Η έννοια της σωματικότητας στο σύγχρονο φιλοσοφικό τοπίο.
- Ο επαναπροσδιορισμός της φιλοσοφικής μας ανθρωπολογίας με γνώμονα την έννοια του σώματος.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																							
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																								
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 1014 1023 1106"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1038 1014 1358 1106"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 1117 1023 1178">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1038 1117 1358 1178">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1189 1023 1249">Μελέτη</td> <td data-bbox="1038 1189 1358 1249">46</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1261 1023 1321">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1038 1261 1358 1321">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1332 1023 1393"></td> <td data-bbox="1038 1332 1358 1393"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1404 1023 1464"></td> <td data-bbox="1038 1404 1358 1464"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1476 1023 1536"></td> <td data-bbox="1038 1476 1358 1536"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1547 1023 1608"></td> <td data-bbox="1038 1547 1358 1608"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1619 1023 1680"></td> <td data-bbox="1038 1619 1358 1680"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1691 1023 1751"></td> <td data-bbox="1038 1691 1358 1751"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1762 1023 1798">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1038 1762 1358 1798"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Μελέτη	46	Συγγραφή εργασίας	40													Σύνολο Μαθήματος	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη	46																							
Συγγραφή εργασίας	40																							
Σύνολο Μαθήματος	<b>125</b>																							
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών τελείται, κατ' ουσίαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου: από την</p>																							

<p>Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>παρουσία τους στις παραδόσεις, τις παρεμβάσεις τους, την εν γένει προδιάθεσή τους να «πάρουν το μάθημα στα σοβαρά».</p> <p>Η αξιολόγησή τους στο τέλος του εξαμήνου έχει δύο σκέλη: (α) διεξοδική προφορική εξέταση, και (β) σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής <u>υποχρεωτικής</u> εργασίας 10 (περίπου) σελίδων.</p> <p>Προφορική εξέταση 50%</p> <p>Γραπτή εργασία 50%</p>
--	---

• ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Merleau-Ponty, M. (2016) *Φαινομενολογία της αντίληψης*, μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Νήσος.

Merleau-Ponty, M. (2005) *Σημεία*, μτφρ. Γ. Φαράκλας. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας.

Merleau-Ponty, M. (1991) *Η αμφιβολία του Σεζάν. Το μάτι και το πνεύμα*, μτφρ. Α. Μουρίκη. Αθήνα: Νεφέλη.

Μπανάκου-Καραγκούννη, Χ. (2008) *Οι διαστάσεις του ορατού*. Αθήνα: Έννοια.

Μαρκουλάτος, Ι. (2018) *Maurice Merleau-Ponty: προς μια οντολογία του συγκεκριμένου*. Αθήνα: Οκτώ.

**«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»  
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ706</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το</li> </ul>

<p><i>Παράρτημα Β</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i></li> </ul>	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να εμβαθύνουν στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των φυσικών επιστημών (φυσική, αστρονομία, βιολογία) κατά την αρχαιότητα και να συλλάβουν τη διασύνδεσή τους με τη φιλοσοφία και τη θεολογία.</li> <li>• να διακρίνουν τις διαμάχες και τις συγκλίσεις ανάμεσα σε διαφορετικά φιλοσοφικά συστήματα για τα όρια της γνώσης, την επιστημονική μέθοδο, την ταξινόμηση και ιεράρχηση των όντων, καθώς και τη σχέση του ανθρώπου με τον θεό.</li> <li>• να αποτιμήσουν τη ιδιαίτερη θέση που κατέχουν οι φυσικές επιστήμες σε διαφορετικά φιλοσοφικά συστήματα της αρχαιότητας.</li> <li>• να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της αριστοτελικής φυσικής φιλοσοφίας (τέσσερα αίτια, ύλη και μορφή, δύναμη και ενεργεία, τελεολογία) και να συνδέσουν τις θεωρίες του Αριστοτέλη με ερωτήματα που απασχόλησαν διαχρονικά τους φιλοσόφους και τους επιστήμονες.</li> <li>• να εντοπίσουν τις σημαντικότερες διαφορές ανάμεσα στο πλατωνικό και το αριστοτελικό κοσμοείδωλο, καθώς και ανάμεσα στις θεωρίες των ελληνιστικών σχολών.</li> </ul>	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>	
<p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p>	
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p><i>.....</i></p> <p><i>Άλλες...</i></p> <p><i>.....</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.</li> <li>• Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.</li> <li>• Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.</li> </ul>	

**3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα προσφέρει μια γενική επισκόπηση των φυσικών επιστημών από την αρχαϊκή περίοδο ως τα ελληνιστικά χρόνια, προσπαθώντας να αναλύσει θέματα όπως η σχέση θεολογίας, επιστήμης και φιλοσοφίας, η διάχυση των ιδεών στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της πόλης-κράτους, τα διαφορετικά μοντέλα σκέψης που χρησιμοποιήθηκαν για την κωδικοποίηση της γνώσης, και οι διαμάχες που έλαβαν χώρα για θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις διαφορετικές οπτικές για τον ρόλο που κατέχουν οι φυσικές επιστήμες στην κατανόηση των αρχών που διέπουν τον κόσμο, στην ηθική τελείωση του ανθρώπου και στη σύλληψη της φύσης του θείου. Οι φιλοσοφικές θεωρίες που κυρίως εξετάζονται είναι αυτές του Αριστοτέλη και επιχειρείται να αναδειχθεί αφενός η συμβολή του στη διαμόρφωση της νεότερης φιλοσοφίας και επιστήμης και αφετέρου η κριτική του στα προγενέστερα συστήματα.

#### **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ**

- Σεμ. 1.** Εισαγωγή: οι φυσικές επιστήμες στην αρχαιότητα, τα βασικά ερωτήματα, τα ερμηνευτικά μοντέλα, η διάχυση της γνώσης.
- Σεμ. 2.** Το προσωκρατικό κοσμοείδωλο: η έννοια της κοσμικής τάξης, η αναγωγή σε «πρώτες αρχές», η δημιουργία και η λειτουργία του κόσμου.
- Σεμ. 3.** Πλάτων I: η θεωρία των ιδεών και η θέση των φυσικών επιστημών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της *Πολιτείας*.
- Σεμ. 4.** Πλάτων II: Τίμαιος - ύλη και ιδέες, ο ρόλος του θεού δημιουργού, ο κόσμος ως έλλογο έμβιο ον και ως μοντέλο ηθικής τάξης.
- Σεμ. 5.** Πλάτων III: Τίμαιος - μηχανιστικές και τελεολογικές εξηγήσεις.
- Σεμ. 6.** Αριστοτέλης I: εισαγωγή στο έργο του Αριστοτέλη, η ιεράρχηση των επιστημών και οι μορφές θεωρητικής γνώσης.
- Σεμ. 7.** Αριστοτέλης II: κίνηση, ύλη και μορφή, δυνάμει και ενεργεία.
- Σεμ. 8.** Αριστοτέλης III: τα τέσσερα αίτια.
- Σεμ. 9.** Αριστοτέλης IV: τελεολογία, ο θεός ως κινούν ακίνητο.
- Σεμ. 10.** Αριστοτέλης V: τα ουράνια σώματα, η θέση της γης, τα στοιχεία και οι ιδιότητές τους.
- Σεμ. 11.** Αριστοτέλης VI: επίπεδα σύνθεσης και ταξινόμησης έμβιων όντων.
- Σεμ. 12.** Στωϊκοί: κόσμος, θεός και άνθρωπος.
- Σεμ. 13.** Επικούρειοι: κόσμος, θεός και άνθρωπος.

#### **4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα e-course, powerpoint, ηλεκτρονικές πηγές) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)</p>	<p>35</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p><b>31 (66 για όσους δεν αναλάβουν εργασία)</b></p>
<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>	
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες  Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b><u>Γραπτή τελική εξέταση.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων).</li> </ul>	

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**



- Burnyeat, M. 2000. «Plato on Why Mathematics Is Good for the Soul», στο T. Smiley (επιμ.), *Mathematics and Necessity: Essays in the History of Philosophy*: 1-81. London: Proceedings of the British Academy.
- Crubellier, M. και P. Pellegrin 2011. *Αριστοτέλης: Ο φιλόσοφος και οι επιστήμες* (μτφ. Ε. Περδικούρη). Αθήνα: Εστία.
- Γκολίτσης, Π. 2020. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 11β: Περί πορείας ζώων, Περί ζώων κινήσεως. Αθήνα: Νήσος.
- Dicks, D. R. 1991. *Η πρώτη ελληνική αστρονομία* (μτφ. Μ. Παπαθανασίου). Αθήνα: Ζαχαρόπουλος.
- Düring, I. 1994. *Ο Αριστοτέλης: παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, τόμ. Α (μτφ. Π. Κοτζιά-Παντελή), τόμ. Β. (μτφ. Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Grant, E. 2016. *Τα θεμέλια της σύγχρονης επιστήμης στον Μεσαίωνα* (μτφ. Σ. Παπαδάκη). Θεσσαλονίκη: Ροπή.
- Κάλφας, Β. 2014. *Πλάτων: Τίμαιος*. Αθήνα: Εστία.
- Κάλφας, Β. 2011. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 7: Περί γενέσεως και φθοράς. Αθήνα: Νήσος.
- Κάλφας, Β. 2015. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 5: Φυσικά. Αθήνα: Νήσος.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Κουρεμένος, Θ. 2020. *Αριστοτέλης: ανθολόγιο κοσμολογικών χωρίων από τις φυσικές πραγματείες του*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Leroi, A.-M. 2018. *Η λιμνοθάλασσα: πώς ο Αριστοτέλης ανακάλυψε την επιστήμη* (μτφ. Ε. Κρητικού και Α. Κρητικού). Θεσσαλονίκη: Ροπή.
- Lindberg, D. 2003. *Οι απαρχές της δυτικής επιστήμης* (μτφ. Η. Μαρκολέφας). Αθήνα: ΕΜΠ Πανεπιστημιακές Εκδόσεις.
- Lloyd, G. E. R. 2014. *Αρχαία ελληνική επιστήμη* (μτφ. Π. Καρλέτσα). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Long, A. A. 1990. *Η ελληνιστική φιλοσοφία: Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί* (μτφ. Σ. Δημόπουλος και Μ. Δραγώνα-Μονάχου). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Long, A. A. και D. N. Sedley 1987. *The Hellenistic Philosophers*, τόμ. I: *Translations of the Principal Sources and Commentary*, τόμ. II: *Greek and Latin Texts with Notes and Bibliography*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Neugebauer, O. 1990. *Οι θετικές επιστήμες στην αρχαιότητα* (μτφ. Χ. Ζερμπίνη). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Ross, W. D. 2001. *Αριστοτέλης* (μτφ. Μ. Μητσού). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Σκουτερόπουλος, Ν. Μ. 2014. *Πλάτων: Πολιτεία*. Αθήνα: Πόλις.
- Westfall, R. S. 2008. *Η συγκρότηση της σύγχρονης επιστήμης* (μτφ. Κ. Ζήση). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Wright, R. M. 2004. *Η κοσμολογία στην αρχαιότητα* (μτφ. Α. Σαμψών). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- *Δευκαλίων*.
- *Νεύσις*.
- *Φιλοσοφία*.
- *Δωδώνη III*.

- *Phronesis.*
- *Oxford Studies in Ancient Philosophy.*
- *Apeiron.*
- *Elenchos.*
- *Ancient Philosophy.*
- *Philosophie antique.*

**«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ  
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ707</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ. (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΑΚΡΟΤΣΗΣ).  ΔΙΔΑΚΤΩΡ (ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ).		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>	Ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		

γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Κατ' επιλογήν, υποχρεωτικό
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση των Μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν και κατηγοριοποιούν τις αρχές της Σύγχρονης Φιλοσοφικής Λογικής σύμφωνα με τον ιστορικό-θεματικό άξονα των κυριότερων εκπροσώπων της,
- προσδιορίζουν και περιγράφουν την εξέλιξη και τον μετασχηματισμό των ρευμάτων της Φιλοσοφίας της Λογικής,
- διακρίνουν εξειδικευμένα νοήματα και τρόπους λογικής ανάλυσης,
- συμμετέχουν σε σύγχρονους επιστημονικούς διαλόγους και να εμβαθύνουν σε επεξηγήσεις και κριτικές αναλύσεις ζητημάτων συγκρότησης-αποσαφήνισης εννοιών και επιχειρημάτων.

<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	.....
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	.....
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των παρεχόμενων τεχνολογικών μέσων.</p> <p>Αυτόνομη εργασία.</p> <p>Ομαδική εργασία.</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</p>	

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Οι εισαγωγικές διαλέξεις θα ξεκινήσουν και μεταξύ άλλων θα περιέχουν στοιχεία περιγραφών της εξέλιξης-μετασχηματισμού της Λογικής στη Δύση, σύμφωνα με τους βασικούς εισηγητές της από την περίοδο της νεωτερικότητας και έπειτα. Το έργο του Leibniz, ως προδρόμου της σύγχρονης Λογικής από τον Νόμο της Συνέχειας του υπερβατικού δικαίου της ομοιογένειας μέχρι την Μοναδολογία, και την Θεωρία της Ταυτότητας μέχρι την διατύπωση ότι «η φύση

δεν κάνει άλματα», θα αναλυθούν στην πρώτη ενότητα. Περαιτέρω θα μελετήσουμε την συμβολική λογική στα πρώτα βήματά της (Boole, De Morgan, Peirce) και θα μελετήσουμε στην εισαγωγή του συμβολισμού των ποσοδεικτών και των μεταβλητών του Frege, αναπτύσσοντας την θεωρία της αξιωματικής μεθόδου ανάπτυξης λογικών συστημάτων του Frege. Με αναφορές στον Frege, ως κεντρικού εισηγητή της αναλυτικής φιλοσοφίας, μέχρι και την κατάρρευση του λογικισμού του με την ανακάλυψη των συνολοθεωρητικών παραδόξων, θα ξεκινήσει η δεύτερη ενότητα. Στη συνέχεια θα εστιάσουμε στην βαθμιαία διάκριση της λογικής από την ελλιπή θεωρία των συνόλων, σύμφωνα με τα Principia Mathematica και την πιθανοτική λογική του Russel. Στην τελευταία ενότητα θα απασχοληθούμε με τα θεωρήματα της μη πληρότητας του Gödel, την δευτεροβάθμια λογική, την ανάπτυξη λογικών συστημάτων που επεκτείνουν τη λεγόμενη κλασική λογική (τροπική και χρονική) λογική, την ινστουϊσιονιστική λογική και την κβαντική λογική. Η ενότητα θα ολοκληρωθεί με την εξέταση των μεθόδων της συμβολικής λογικής κατά την πραγμάτευση φιλοσοφικών ζητημάτων.

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																							
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση ΤΠΕ κατά τη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>																							
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="694 1133 1021 1234"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1026 1133 1358 1234"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="694 1240 1021 1301">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1026 1240 1358 1301">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1308 1021 1368">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1026 1308 1358 1368">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1375 1021 1480">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1026 1375 1358 1480">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1487 1021 1547">Διαδραστική διδασκαλία</td> <td data-bbox="1026 1487 1358 1547">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1554 1021 1615"></td> <td data-bbox="1026 1554 1358 1615"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1621 1021 1682"></td> <td data-bbox="1026 1621 1358 1682"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1688 1021 1749"></td> <td data-bbox="1026 1688 1358 1749"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1756 1021 1816"></td> <td data-bbox="1026 1756 1358 1816"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1823 1021 1883"></td> <td data-bbox="1026 1823 1358 1883"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1890 1021 1962">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1026 1890 1358 1962">125</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	40	Συγγραφή εργασίας	35	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35	Διαδραστική διδασκαλία	15											Σύνολο Μαθήματος	125	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>																							
Διαλέξεις	40																							
Συγγραφή εργασίας	35																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35																							
Διαδραστική διδασκαλία	15																							
Σύνολο Μαθήματος	125																							
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p>																								

<p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής.</li> <li>• Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης.</li> <li>• Προαιρετική εργασία, ο βαθμός της οποίας θα προσμετρά 40% στην διαμόρφωση του τελικού βαθμού.</li> <li>• Προφορική Εξέταση, έπειτα από ειδική συνεννόηση περί εξαίρεσης από γραπτή δοκιμασία-προαιρετικές εργασίες.</li> </ul>
--	---

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><i>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Καβαγιές Ζαν, <i>Για τη Λογική και τη Θεωρία της Επιστήμης</i>, εκδόσεις Παπακώστα Άλκηστις, Αθήνα, 2018.</li> <li>• Lowe E. Jonathan, <i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφική Λογική</i>, εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα, 2018.</li> </ul> <p><i>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p>
---

**«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	(ΦΣ-ΕΦ 708)	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	7 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ι. ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- Εξοικείωση με κομβικά ζητήματα κάθε κοινωνικής θεωρητικής προσέγγισης της κοινωνικής πραγματικότητας.
- Εξοικείωση με κεντρικές κατευθύνσεις της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας.
- Εξοικείωση με βασικές εννοιολογικές παραμέτρους των παρουσιαζόμενων προσεγγίσεων.
- Σύνδεση των περιπλανήσεων και των εμμονών της θεωρητικής σκέψης με πτυχές της καθημερινότητας.

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Οι φοιτητές μαθαίνουν να σκέφτονται διεξοδικά και κριτικά. Μαθαίνουν να προσεγγίζουν ένα πρωτότυπο φιλοσοφικό κείμενο με σεβασμό, μέριμνα, προσοχή στη λεπτομέρεια. Μαθαίνουν τι σημαίνει εις βάθος μελέτη, κατανόηση, κριτική αποτίμηση. Μαθαίνουν, με άλλα λόγια, έναν τρόπο αντίληψης της μελέτης, και ευρύτερα των σπουδών τους: μαθαίνουν τι σημαίνει αφοσίωση σ' ένα αντικείμενο μελέτης. Σε συνέργεια με τα παραπάνω, μαθαίνουν να συνθέτουν ένα κείμενο συνεκτικό, κάποτε δημιουργικό, και απαραίτητως



γλωσσικά ευπρόσωπο.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- Jürgen Habermas: η ηθική της επικοινωνίας.
- Michel Foucault: εξουσία/γνώση.
- Jean-François Lyotard: το τέλος των μεγάλων αφηγήσεων.
- Bruno Latour: πέραν της διάκρισης υποκειμένου-αντικειμένου.
- Pierre Bourdieu: το σώμα ως habitus.
- Judith Butler: επιτελεστικότητα και έμφυλη ταυτότητα.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>		
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη</p>	<p>46</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>40</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών τελείται, κατ' ουσίαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου: από την</p>	

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>παρουσία τους στις παραδόσεις, τις παρεμβάσεις τους, την εν γένει προδιάθεσή τους να «πάρουν το μάθημα στα σοβαρά».</p> <p>Η αξιολόγησή τους στο τέλος του εξαμήνου έχει δύο σκέλη: (α) διεξοδική προφορική εξέταση, και (β) σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής <u>υποχρεωτικής</u> εργασίας 10 (περίπου) σελίδων.</p> <p>Προφορική εξέταση 50%</p> <p>Γραπτή εργασία 50%</p>
--	---

• ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Craib, I. (2009) <i>Σύγχρονη κοινωνική θεωρία: από τον Πάρσονς στον Χάμπερμας</i>, μτφρ. Π. Λέκκας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. [Κεφάλαια 10 (372-384), 12]</p> <p>Habermas, J. (1997) <i>Η ηθική της επικοινωνίας</i>, μτφρ. Κ. Καβουλάκος. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις. [Εισαγωγή του μεταφραστή, μέρος III]</p> <p>Skinner, Q. (επιμ.) (2006) <i>Μετά τον εμπειρισμό: φιλοσοφία και σύγχρονες θεωρητικές αναζητήσεις στις επιστήμες του ανθρώπου</i>, μτφρ. Χ. Μαρσέλλος και Κ. Χατζής. Αθήνα: Κάτοπτρο. [Κεφάλαια 4, 7]</p> <p>Πετμεζίδου, Μ. (επιμ.) (2003) <i>Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία (τόμος II)</i>, μτφρ. Γ. Μπαρουκτσής. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. [Κεφάλαια 4, 5, 8]</p> <p>Foucault, M. (1991) <i>Η μικροφυσική της εξουσίας</i>, μτφρ. Λ. Τρουλινού. Αθήνα: Ύψιλον. [75-100]</p> <p>Lyotard, J.-F. (2008) <i>Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση</i>, μτφρ. Κ. Παπαγιώργης. Αθήνα: Γνώση. [9-19, 25-28]</p> <p>Latour, B. (2000) <i>Ουδέποτε υπήρξαμε μοντέρνοι: δοκίμιο συμμετρικής ανθρωπολογίας</i>, μτφρ. Φ. Τερζάκης. Αθήνα: Σύναλμα. [ενδεικτικά, 15-32]</p> <p>Bourdieu, P. (2006) <i>Η αίσθηση της πρακτικής</i>, μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια. [ενδεικτικά, 87-107]</p> <p>Butler, J. (2009) <i>Αναταραχή φύλου</i>, μτφρ. Γ. Καράμπελας. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.</p>
--

## «ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΕΦ710	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ</b> (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.) ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	https://www.ecourse.uoi.gr		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του</i>

<p>μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• έχει μια εποπτική εικόνα των κυριότερων φιλοσοφικών αντιλήψεων στην ιστορία της Φιλοσοφίας της Παιδείας,</li> <li>• κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι θεωρίες, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της ιστορίας της φιλοσοφίας,</li> <li>• παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών και τις διαστάσεις που αυτές λαμβάνουν στον σύγχρονο κόσμο.</li> </ul>	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
<p>Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της φιλοσοφίας της παιδείας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της φιλοσοφίας της παιδείας), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</p>	

### 3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ιστορική θεώρηση της Φιλοσοφίας της Παιδείας - αρχές και μέθοδοι.</li> <li>• Η σχέση της φιλοσοφίας της παιδείας με τους υπόλοιπους κλάδους της φιλοσοφίας και με την παιδαγωγική επιστήμη. Η βιωματική διάσταση της φιλοσοφίας. Η παιδεία ως δυνατότητα αυτογνωσίας και κοινωνικού διαλόγου.</li> <li>• Τα κύρια γνωσιολογικά, οντολογικά, ηθικά, πολιτικά και αισθητικά ζητήματα στη Φιλοσοφία της Παιδείας. Η Φιλοσοφία της Παιδείας ως πρακτική φιλοσοφία και ως κοσμοθέαση (Weltanschauung).</li> </ul>
---

- Η παιδεία και το πρόβλημα της ανθρώπινης ελευθερίας. Η επίδραση της αγωγής στον ηθικό προσανατολισμό των κοινωνιών. Παιδεία και Δημοκρατία. Η αλληλεπίδραση των γενεών και η επικοινωνία των πολιτισμών.
- Οι παιδαγωγικές αντιλήψεις στον αρχαίο κόσμο: Προσωκρατικοί, Πλάτων, Αριστοτέλης, Πλούταρχος, Στωικοί κ. ά. Η αρχαία Σοφιστική για τη σχετικότητα της γνώσης και της αλήθειας και για το διδακτόν της αρετής. Ο σωκρατικός έλεγχος ως κριτική στάση και ως προϋπόθεση της παιδείας κατά τον ορθό λόγο.
- Η φυσιοκρατία του Rousseau και οι παιδαγωγικές απόψεις στον *Αμιλίο*. Η κατάργηση των συμβάσεων και η «αποφυγή» του πολιτισμού.
- Οι έννοιες της ελευθερίας και του καταναγκασμού στη φιλοσοφία της παιδείας του Kant: η πορεία της διάπλασης από τη status naturalis στην Kultur και στον διαφωτισμό των κοινωνιών. Η παιδεία ως φροντίδα, πειθαρχία και μόρφωση.
- Οι υπαρκτικές συνιστώσες της αγωγής. Η ανθρώπινη ύπαρξη ως εν-τω-κόσμω-είναι (“in-der-Welt-sein”) κατά τον Martin Heidegger. Το πρότυπο της ανθρωπιστικής παιδείας και ο αντίλογος του μετανθρωπισμού (posthumanism).
- Οι απόψεις των Adorno και Horkheimer για τη μαζική εκπαίδευση και για την κουλτούρα του σύγχρονου ανθρώπου. Η έμφαση του Herbert Marcuse στους κινδύνους που επιφέρει η παρουσία του «μονοσήμαντου ανθρώπου».
- Κοσμοπολιτισμός και Παγκοσμιοποίηση. Ο Καστοριάδης για την Παιδεία, την Πολιτική, και τη libido formandi της μόρφωσης.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό).</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε στην επικοινωνία με τους φοιτητές (e-mail).</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p> <p>Διαλέξεις</p> <p>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</p> <p>Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας</p> <p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p> <p>39</p> <p>39</p> <p>39</p> <p>5</p>

δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Εξετάσεις	3
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p align="center"><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><u>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών).</li> <li>• Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων.</li> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάρκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</li> </ul>	

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Β. Δημόπουλος, *Η Φιλοσοφία της Παιδείας*, Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη 2018.
- Π. Καρακατσάνης, *Φιλοσοφία της Παιδείας*, Gutenberg, Αθήνα 2015.
- Ε. Μαραγγιανού-Δερμούση, *Θεωρία και Φιλοσοφία της Παιδείας στην Ελληνική Διανόηση*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 2007.
- Β. Καραβάκου, *Δοκίμια στην Εγελιανή Φιλοσοφία της Παιδείας*, Gutenberg, Αθήνα 2009.

- Γ. Κουμάκης, *Σύγχρονα Προβλήματα και Παιδεία*, Πατάκης, Αθήνα 2000.

**«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: ΡΕΥΜΑΤΑ  
ΣΤΗΝ ΗΘΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20<sup>ΟΥ</sup> ΚΑΙ 21<sup>ΟΥ</sup> ΑΙΩΝΑ»**

- ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ711</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΗΘΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20<sup>ΟΥ</sup> ΚΑΙ 21<sup>ΟΥ</sup> ΑΙΩΝΑ</b>  <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		

<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>
---	---

● **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τα κύρια ρεύματα της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας, τις θεωρητικές καταβολές τους και τους/τις κύριους/ιες εκπροσώπους τους.
- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες και τις θεμελιώδεις αρχές των σημαντικότερων θεωρητικών ρευμάτων της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας.
- Να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των σύγχρονων ηθικών θεωριών με αφετηρία τις βασικές θεωρητικές παραδοχές τους.
- Να κατανοούν τον κομβικό ρόλο της επιχειρηματολογίας στην ηθική σκέψη και τη σχέση του με τις καθημερινές μας εννοήσεις σχετικά με το φαινόμενο της ηθικής.
- Να γνωρίζουν τους κύριους προβληματισμούς που εγείρονται στο πεδίο της μεταηθικής.
- Να κατανοούν την ηθική με αφετηρία τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που την καθορίζουν.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.



- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα κύρια ρεύματα της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας. Οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να συγκρίνουν τις σημαντικότερες ηθικές θεωρίες στο πλαίσιο τόσο της Αναλυτικής όσο και της Ηπειρωτικής φιλοσοφικής παράδοσης, να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και τις θεμελιώδεις αρχές της σύγχρονης ηθικής σκέψης και να κατανοήσουν τους ιδιαίτερους τρόπους ηθικής δικαιολόγησης που επεξεργάζεται κάθε θεωρία. Σε αυτό το πλαίσιο, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνεται η ηθική επιχειρηματολογία με αφετηρία τα θεμελιώδη ερωτήματα που εγείρονται τόσο στο πεδίο της κανονιστικής ηθικής όσο και στο πεδίο της μεταηθικής. Παράλληλα, θα αναλυθούν φιλοσοφικοί προβληματισμοί και θα εξεταστούν θεωρητικές προσεγγίσεις που αντιλαμβάνονται και επεξεργάζονται την ηθική σε συνάρτηση με τις ιστορικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που την καθορίζουν.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Ηθική και ηθική φιλοσοφία.
- Πολιτισμικός σχετικισμός και ηθική.
- Ηθικός εγωισμός.
- Η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου.
- Κλασικός Ωφελμισμός και Σύγχρονη Συνεπειοκρατία.
- Δεοντοκρατία.
- Η ηθική της αρετής.
- Η ηθική του διαλόγου.
- Η ηθική της μέριμνας.
- Η υπαρξιστική ηθική.
- Ηθική και οντολογία.
- Ηθικός μηδενισμός.
- Η μεταμοντέρνα ηθική.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>  <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>															
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, Power Point).</li> <li>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).</li> </ul>															
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="687 573 1027 680"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1032 573 1358 680"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="687 687 1027 748">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1032 687 1358 748">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 754 1027 862">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1032 754 1358 862">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 869 1027 976">Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)</td> <td data-bbox="1032 869 1358 976">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 983 1027 1122">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1032 983 1358 1122">46 (66 για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1128 1027 1189"></td> <td data-bbox="1032 1128 1358 1189"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1196 1027 1256"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1032 1196 1358 1256"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15	Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)	25	Αυτοτελής μελέτη	46 (66 για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>															
Διαλέξεις	39															
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15															
Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)	25															
Αυτοτελής μελέτη	46 (66 για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)															
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>															
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>  <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>  <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>  <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%), η οποία περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής.</li> <li>- Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης.</li> </ul> <p>ή</p> <p>Γραπτή εξέταση (70%) και προαιρετική γραπτή εργασία (30%).</p>															

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Bauman, Zygmunt. *Και πάλι μόνοι: Η ηθική μετά τη βεβαιότητα*. Μετάφραση Ρίκα Μπενβενίστε. Αθήνα: Έρασμος, 1998.
- Baggini, Julian και Peter S. Fosl. *Τα εργαλεία της ηθικής: Έννοιες και μέθοδοι στην ηθική φιλοσοφία*. Μετάφραση Κώστας Θεολόγου. Αθήνα: Καστανιώτης, 2014.
- Βιρβιδάκης, Στέλιος. *Η υφή της ηθικής πραγματικότητας*. Μετάφραση Τερέζα Μπούκη. Αθήνα: Leader Books, 2009.
- Δραγώνα-Μονάχου, Μυρτώ. *Σύγχρονη ηθική φιλοσοφία: ο αγγλόφωνος στοχασμός*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1995.
- Driver, Julia. *Ηθική φιλοσοφία: οι βασικές της αρχές*. Μετάφραση Ι. Ν. Μαρκόπουλος. Αθήνα: University Studio Press, 2010.
- Κακολύρης, Γεράσιμος, επιμ. *Η πολιτική και ηθική σκέψη του Jacques Derrida*. Αθήνα: Πλέθρον, 2015.
- Leiter, B. *Νίτσε και ηθική: Ένας οδηγός ανάγνωσης*. Μετάφραση Γιώργος Λαμπράκος, επιμέλεια Ηλίας Μαρκολέφας. Αθήνα: Οκτώ, 2009.
- MacIntyre, Alasdair. *Μετά την αρετή*. Μετάφραση Δημήτρης Δημακόπουλος, Νίκος Μανωλόπουλος, Μιχάλης Πάγκαλος. Αθήνα: Άρτος Ζωής, 2021.
- Mackie, J. L. *Ηθική: Η επινόηση του ορθού και του εσφαλμένου*. Μετάφραση Δημήτρης Μιχαήλ, επιμέλεια Μιλτιάδης Θεοδοσίου. Αθήνα: Εκκρεμές, 2010.
- Rachels, James. *Στοιχεία ηθικής φιλοσοφίας*. Μετάφραση Ξενοφών Μπαμιατζόγλου, επιμέλεια Φιλήμων Παιονίδης. Αθήνα: Οκτώ, 2012.
- Taylor, Charles. *Πηγές του εαυτού: η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μετάφραση Ξενοφών Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος, 2007.
- Williams, Bernard. *Η ηθική και τα όρια της φιλοσοφίας*. Μετάφραση Χρυσούλα Γραμμένου. Αθήνα: Αρσενίδης, 2009.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Αξιολογικά*.
- *Ethics*.
- *Philosophy & Public Affairs*.
- *Ethical Perspectives*.
- *European Journal of Philosophy*.
- *Continental Philosophy Review*.
- *Comparative and Continental Philosophy*.

## «ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ»

## • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-ΕΦ716	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Χ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΌΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (στα αγγλικά)		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse@uoi.gr">https://www.ecourse@uoi.gr</a>		

- **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία της έννοιας της μίμησης για την θεωρία της τέχνης, αλλά και τα όριά της για την ερμηνεία της. **Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:**

- Να αναφέρονται στην έννοια της μίμησης ως βασικού θεμελίου της θεωρίας της τέχνης από την αρχαιότητα έως τον 18<sup>ο</sup> αιώνα.
- Να διακρίνουν διαφορετικές έννοιες της μίμησης (ρεαλιστική, εξιδανικευτική).
- Να αντιπαραθέτουν την μιμητική θεωρία της τέχνης στην εκφραστική.
- Και να αντιλαμβάνονται την έλευση της μοντέρνας τέχνης ως αμφισβήτηση των μιμητικών θεωριών για την τέχνη.

**Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:**

**Θα μπορούν:**

- Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).
- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου,
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Η μιμητική θεωρία της τέχνης είναι η παλαιότερη θεωρία για την τέχνη και, μέχρι τον 18<sup>ο</sup> αιώνα, η πιο εδραία. Η τέχνη, σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, είναι ένας καθρέφτης· ένας μαγικός καθρέφτης που δεν αναπαριστά μόνο αντικείμενα αλλά και πράξεις, σκέψεις ή ήθη και μπορεί να τα αναπαριστά ρεαλιστικά ή και εξιδανικευτικά. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η τέχνη έχει κατά τη μιμητική θεωρία μια αντικειμενική διάσταση στο βαθμό που αναφέρεται σε κάτι έξω από αυτήν. Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται να ανασυγκροτηθεί η ιστορία των διαφορετικών προσεγγίσεων της μίμησης από τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη μέχρι τον Batteux, αλλά και να παρουσιαστεί το τέλος της σχετικής κυριαρχίας με την έλευση του ρομαντισμού και της μοντέρνας τέχνης. Ως προς αυτό,

ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον τρόπο με τον οποίο ο Φουκώ ερμηνεύει τον Ιμπρεσιονισμό και ιδιαιτέρως το έργο του Μανέ.

Σχεδιάγραμμα:

A. Γενικά για τη μίμηση. Ο ρόλος των κανόνων στην τέχνη και η προβληματική της ιδιοφυίας.

B. Η διαμάχη για τη μίμηση κατά την αρχαιότητα: Πλάτων και Αριστοτέλης.

Γ. Η «επιστήμη» της μίμησης κατά την Αναγέννηση (Alberti, Dürer).

Δ. Η μίμηση της «ωραίας φύσης» κατά τον Διαφωτισμό (Batteux).

E. Ζωγραφική και Ποίηση στον *Λαοκόωντα* του Λέσσιγκ.

Z. Το τέλος της μίμησης: ρομαντισμός, ιμπρεσιονισμός, αφηρημένη τέχνη.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>							
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.</li> </ul>							
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 1648 1021 1738"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1027 1648 1359 1738"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1747 1027 1809">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 1747 1359 1809">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1818 1027 1944">Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 1818 1359 1944">20</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>							
Διαλέξεις	39							
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20							

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)</p>	<p>35</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.)</li> </ul>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**A. Πηγές:**

- ✓ Αριστοτέλης (1937). *Περί ποιητικής*. Μετάφραση Σίμου Μενάρδου, Επιμέλεια Ι, Συκουτρή. Αθήνα: Εστία.
- ✓ Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe*. Παρίσι: chez Dyrand.
- ✓ Da Vinci Leonardo, Alberti Leon Batista. (2016). *Δια την Ζωγραφιάν*. Μετάφραση Π. Δωξαράς. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.



- ✓ Λέσσιγγ. Gotthold. Ephraim. (2003). *Λαοκόων*. Μετάφραση Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- ✓ Πλάτων. (2002). *Πολιτεία*. Μετάφραση Σκουτερόπουλος. Αθήνα: Πόλις.
- ✓ Φουκώ Μισελ. (2004). *Η Ζωγραφική του Μανέ*. Μετάφραση-επιμέλεια Πόλα Καπόλα, Γεράσιμος Κουζέλης. Αθήνα: Νήσος.

**Β. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:**

- ✓ Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- ✓ Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- ✓ Cassirer Ernst (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Φωσβίνκελ, Αννέτε. Αθήνα: Εκδόσεις Μ.Ι.Ε.Τ.
- ✓ Jimenez Marc (2014). *Τι είναι αισθητική*. Μετάφραση Μαριλένα Καρρά, επιμέλεια Γιούλη Ράπτη. Αθήνα: Νεφέλη,

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

*Χρονικά Αισθητικής*

*The Journal of Aesthetics and Art Criticism*

*Contemporary Aesthetics*

*Δευκαλίων*

*Ελληνική Φιλοσοφική επιθεώρηση*

*Conatus*

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	7 <sup>ο</sup> Χειμερινό

<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ</b>  (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΔΙΠ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>			
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="http://ecourse.uoi.gr">http://ecourse.uoi.gr</a>		

● **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

- έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών και γνωσιολογικών ερωτημάτων που θέτουν οι αρχαίες ελληνικές φιλοσοφικές σχολές.
- διακρίνει τις θέσεις και τις επιδράσεις των κύριων φιλοσοφικών θεωριών, από τους Ορφικούς, τους Πυθαγόρειους, τους Προσωκρατικούς, τους Σοφιστές, τους Κυρηναϊκούς, τους Κυνικούς, τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη έως τους Επικούρειους, τους Στωικούς, τους φιλοσόφους της Σκέψευς, τους Νεοπλατωνικούς, καθώς και τις σπερματικές αντιλήψεις της μετέπειτα ευρωπαϊκής φιλοσοφικής διανόησης.
- κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι περί οντολογίας και γνωσιοθεωρίας αρχαίες ελληνικές φιλοσοφικές αντιλήψεις, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της συστηματικής φιλοσοφίας.
- παρακολουθεί την εξέλιξη των σχετικών ιδεών και τις διεκτάσεις που αυτές προσλαμβάνουν στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	.....
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	Άλλες...
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	.....

Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της αρχαίας οντολογίας και γνωσιοθεωρίας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας σε συναφή θέματα), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τα ακόλουθα:

1. Το ιστορικό πλαίσιο της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας, εντός του οποίου παράγονται οι οντολογικές και γνωσιοθεωρητικές κατανοήσεις της σχετικής προβληματοθεσίας.
2. Τα περί οντολογίας και γνωσιοθεωρίας δόγματα των Ορφικών, των Πυθαγορείων, των Προσωκρατικών και άλλων, έως και τους φιλοσόφους της Ύστερης Αρχαιότητας, καθώς και οι πρωτότυπες συνεισφορές τους.
3. Το ζήτημα της αιτιοκρατίας ως γνωσιολογικό και οντολογικό πρόβλημα. Οι αρχαίες ελληνικές τραγωδίες και οι αποτυπώσεις τους για το *ον*, το *θείο* και τη *Μοίρα*.
4. Η ηδονοκρατία των Κυρηναϊκών και το αίτημα της ευδαιμονίας ως αίτημα γνώσεως της «*ήδονής τῶν παρόντων*».
5. Οι Κυνικοί φιλόσοφοι για την ανθρώπινη ελευθερία. Το *ον* και η δυνατότητα της γνώσης, ως ξεταζόμενα υπό τον σοφόν. Το «*οἴκοθεν ποιητέον*» ως οντολογική και γνωσιολογική κατάφαση.

6. Οι θεωρίες του Πλάτωνος περί της συνδέσεως άγνοιας και κακού. Μετεμψύχωση, Μέθεξι και η οντολογία του Αγαθού. Η γνώση των Ιδεών. Η έννοια της ανάμνησης στον *Μένωνα*. Η εξήγηση για το εφικτόν της γνώσεως. Η πλατωνική γνωσιολογία στον διάλογο *Θεαίτητος*.
7. Ο Αριστοτέλης για την προαίρεση, την τύχη και το αυτόματο, στην οντολογική και γνωσιολογική διάστασή τους. Θεία και ανθρώπινη νόηση. Το αίτιον του όντος.
8. Η στωική οντολογία και γνωσιοθεωρία. Η σύνδεση του όντος με τον Λόγον. Η κριτική κατά των δογμάτων της στωικής σχολής περί της Φύσεως και της Ειμαρμένης από έτερα φιλοσοφικά δόγματα.
9. Φύσις, Πνεύμα, Λόγος, Ύλη κατά τους Στωικούς. Το ζήτημα της αιτιοκρατίας, της θεοδικίας, και της ελευθερίας ή μη της ανθρώπινης βούλησης, στις γνωσιολογικές, ηθικές και οντολογικές του προεκτάσεις.
10. Η φιλοσοφία της Σκέψεως. Γνωσιολογικά και λογικά ζητήματα στις *Πυρρώνειες Υποτυπώσεις* του Σέξτου Εμπειρικού.
11. Η πλωτινική οντολογία. Το ον «ού άπήλλακται τοῦ ὄλου». Η έννοια της «άναχωρήσεως» και η πνευματική διάσταση της γνώσης στον ανθρώπινο βίο. Η διάκριση μεταξύ θείου και ανθρώπινου όντος: «άλλο γάρ πως ή ούσία καί ήμεϊς άλλο».

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό).</li> </ul> <p>Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39
	Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας	39
	Αυτοτελής μελέτη	5
	Εξετάσεις	3
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>		
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <p>3. Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών)</p> <p>4. Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων.</p> <p>Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</p>	

--	--

• ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

1. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Δ., *Αρχαία ελληνική γνωσιοθεωρία. Συμβολή στη διερεύνηση του προβλήματος: Αντίληψη και γνώση*, 3η έκδοση, Εστία, Αθήνα 1995.
2. ΒΕΪΚΟΣ Θ., *Οι Προσωκρατικοί*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1988.
3. BAILEY A., *Sextus Empiricus and Pyrrhonian Scepticism*, Oxford University Press, Oxford 2002.
4. BIERI P., *Das Handwerk der Freiheit. Über die Entdeckung des eigenen Willen*, Fischer, Frankfurt 2009.
5. BOLLACK J., «La cosmologie parménidienne de Parménide», R. Brague & J.-F. Courtine (επιμ.), *Herméneutique et ontologie: Mélanges en hommage à Pierre Aubenque*, Presses Universitaires de France, Paris 1990, σσ. 17-53.
6. CHIARADONNA R., «Platonismo e teoria della conoscenza stoica». Στο Mauro Bonazzi & Christoph Helmig (επιμ.), *Platonic Stoicism – Stoic Platonism. The Dialogue Between Platonism and Stoicism in Antiquity*, Leuven University Press, Leuven 2007, σσ. 209-241.
7. CURD P. K., «Parmenidean monism», *Phronesis*, 36, 1991, σσ. 241-264,
8. ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ Ε., *Ποσειδώνιος*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτρος ΙΚΕ, 2010.
9. ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, *Άπαντα*, μτφ. Τ. Φάλκος-Αρβανιτάκης, εκδόσεις Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 1999.
10. ΛΟΥΚΡΗΤΙΟΣ, *Για τη Φύση των Πραγμάτων*, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2012.
11. LONG A.A., *Η Ελληνιστική φιλοσοφία. Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί*, μτφρ. Σ. Δημόπουλος & Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., 1987.

12. ΚΥΝΙΚΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ, Ν. Μ. Σκουτερόπουλος (επιμ., μετάφρ., σχολιασμός), *Οι αρχαίοι Κυνικοί. Αποσπάσματα και μαρτυρίες*, εκδόσεις Γνώση, Αθήνα 1998.
13. ΜΟΥΖΑΛΑ Μ., *Ζητήματα Γνωσιολογίας, Οντολογίας και Μεταφυσικής στην Φιλοσοφία του Αριστοτέλους*, Gutenberg, Αθήνα 2013.
14. ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ Κ., *Εισαγωγή στην Οντολογία των Προσωκρατικών*, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2015.
15. ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ, *Περί φύσεως*, μτφ. Γ. Καραγιάννης, εκδόσεις Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2003.
16. ΠΛΑΤΩΝ, *Παρμενίδης. Οντολογία του Ενός στην πλατωνική θεωρία των Ιδεών*, Μτφ. Μ. Δενδρινός- Α. Γρίβα, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2021.
17. ΠΛΑΤΩΝ, *The Dialogues of Plato*. Translated into English with Analyses and Introductions by B. Jowett, τόμ. I-IV, Oxford at the Clarendon Press, 1953.
18. ΠΛΩΤΙΝΟΣ, *Εννεάδες*, μτφ. Παύλος Καλλιγιάς, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Εκδόσεως Έργων Ελλήνων Συγγραφέων, Αθήνα 1997-2018.
19. RASHED M., «Alexander of Aphrodisias on Particulars and the Stoic Criterion of Identity». Στο R. Sharples (επιμ.), *Particulars in Greek Philosophy*, Brill, Leiden 2010, σσ. 157-179.
20. TAYLOR A.E., *Πλάτων. Ο άνθρωπος και το έργο του*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1992.
21. VEGETTI M., *Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας*, Π. Τραυλός, Αθήνα 2000.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

### «ΘΕΩΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ: Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ»

- ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ- ΕΠ702	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	7 <sup>ο</sup> ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ



<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΘΕΩΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ: Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ  (ΔΙΣΑΚΟΥΣΑ: Σ. ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό κατ' επιλογή		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	Κανένα		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνικά		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	Ναι		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι, οι φοιτητές/τριες:

- Να προσεγγίζουν και να εξετάζουν το Πανεπιστήμιο ως θεσμό και ως οργάνωση που βρίσκεται σε αλληλεξάρτηση με το κοινωνικό-οικονομικό γίγνεσθαι.
- Να γνωρίζουν τα δομικά χαρακτηριστικά του Πανεπιστημίου και τους παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία του.
- Να κατανοούν τις επιπτώσεις της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής σε ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των ανώτατων ιδρυμάτων εκπαίδευσης.
- Να διατυπώνουν αιτιολογημένα την προσωπική τους άποψη για ζητήματα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και λειτουργίας.
- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη σε θέματα διεθνοποίησης της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και διασφάλισης της ποιότητας που προωθούνται μέσω διαδικασιών αξιολόγησης.
- Να εξοικειωθούν στην ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών που αφορούν τις σύγχρονες τάσεις μεταλλαγής του Πανεπιστημίου.

#### Γενικές Ικανότητες

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.*

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*

*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*

*Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις*

*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*

*Λήψη αποφάσεων*

*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*

*Αυτόνομη εργασία*

*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*

*Ομαδική εργασία*

*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

*Εργασία σε διεθνές περιβάλλον*

.....

*Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*

*Άλλες...*

*Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

.....

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από διαφορετικές πηγές.
- Άσκηση κριτικής.
- Λήψη αποφάσεων
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

• ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

**Συνοπτική περιγραφή του μαθήματος:**

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στη θεωρία των εκπαιδευτικών οργανισμών και ειδικότερα στην εξέταση του θεσμού του Πανεπιστημίου. Στους άξονες μελέτης περιλαμβάνονται η ανάλυση του Πανεπιστημίου ως θεσμού και ως οργάνωσης, όπου εξετάζονται οι πυλώνες που συγκροτούν το θεσμικό του περιβάλλον και αναλύονται τα δομικά του χαρακτηριστικά. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζονται ζητήματα αυτονομίας, συλλογικής εκπροσώπησης μεταπτυχιακών προγραμμάτων και έρευνας, καθώς, και της «ταυτότητας» της ακαδημαϊκής κοινότητας. Παρουσιάζονται, επίσης, οι πολιτικές διεθνοποίησης των Πανεπιστημίων, οι «τεχνολογίες» ελέγχου και αξιολόγησης, ενώ ειδική αναφορά γίνεται στη διαδικασία της Μπολόνιας, την «επαγγελματοποίηση» των σπουδών στην Ανώτατη Εκπαίδευση και σε ορισμένα μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα που προωθήθηκαν στην Ελλάδα.

**Θεματικές ενότητες:**

1. Εισαγωγή στην Θεωρία των Εκπαιδευτικών Οργανισμών.
2. Το Πανεπιστήμιο ως θεσμός: ο ρυθμιστικός, ο κανονιστικός και ο πολιτισμικός-γνωστικός πυλώνας.
3. Το Πανεπιστήμιο ως οργάνωση: δομικά χαρακτηριστικά, στόχοι, τεχνολογίες.
4. Η αυτονομία του θεσμού του Πανεπιστημίου.
5. Μεταπτυχιακές Σπουδές και Έρευνα.
6. Ακαδημαϊκές ελευθερίες και συμμετοχή: τα όρια της συλλογική εκπροσώπησης.
7. Η «ταυτότητα» των Πανεπιστημιακών δασκάλων.
8. Πολιτικές διεθνοποίησης του Πανεπιστημίου: από το τοπικό στο παγκόσμιο
9. Η πολιτική της αξιολόγησης και η διασφάλιση της ποιότητας.
10. Η «διαδικασία της Μπολόνιας» και η εδραίωση της αριστείας: διαστάσεις και όρια.
11. «Επαγγελματικοποίηση» των σπουδών και Ανώτατη Εκπαίδευση: οι συνέπειες για το Πανεπιστήμιο.
12. Πανεπιστήμιο και Εκπαιδευτική Πολιτική στην Ελλάδα: μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα.
13. Σύνοψη-Κριτική Επισκόπηση-Επίλυση Αποριών.

• ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις, πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση-διάλογος με τους φοιτητές/τριες</p>
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες.</li> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του μαθήματος με</li> </ul>

	<p>την ανάρτηση των παραδόσεων, άλλου υποστηρικτικού υλικού και αρθρογραφίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά.</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριών</p>	<p>39</p>
	<p>Συγγραφή 3 μικρών εργασιών/ασκήσεων</p>	<p>36</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>28</p>
	<p>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</p>	<p>22</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>(α) Διαμορφωτική κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του μαθήματος και τη συγγραφή εργασιών/ασκήσεων. Η συγγραφή εργασιών περιλαμβάνει 3 γραπτές ασκήσεις μικρής έκτασης (400 λέξεων) που ζητούν την κριτική ανάλυση σε ένα θέμα/ερώτημα σχετικού με το αντικείμενο του μαθήματος. Το υλικό που απαιτείται για τη συγγραφή/τεκμηρίωση του θέματος στηρίζεται σε συγκεκριμένη αρθρογραφία που βρίσκεται αναρτημένη στην πλατφόρμα του μαθήματος. Κάθε εργασία/άσκηση αντιστοιχεί στο 20% της τελικής βαθμολογίας (συνολικά 60%) και η παράδοση 2 από τις</p>	

	<p>3 εργασίες αποτελεί προαπαιτούμενο για τη συμμετοχή στις τελικές εξετάσεις.</p> <p>(β) Συμπερασματική αξιολόγηση με γραπτή εξέταση σε ερωτήσεις ανάπτυξης σύντομου δοκιμίου (40% της τελικής βαθμολογίας).</p> <p>Διαφοροποιημένοι τρόποι αξιολόγησης:</p> <p>* Για φοιτητές/τριες με διαπιστωμένες μαθησιακές δυσκολίες δίνεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης.</p> <p>* Για φοιτητές/τριες Erasmus δίνεται η δυνατότητα εξέτασης μέσω της συγγραφής εκτεταμένου γραπτού δοκιμίου στην αγγλική γλώσσα.</p>
--	--

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Παπαδιαμαντάκη, Γ. (2017). *Το Πανεπιστήμιο και οι πολιτικές για την κοινωνία της γνώσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σοφούλης, Κ. (2000). *Για το σύγχρονο δημόσιο Πανεπιστήμιο. Κριτική σε ένα σχέδιο*. Αθήνα: Gutenberg.

-Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη:

- Renaut, A. (2002). *Οι επαναστάσεις του Πανεπιστημίου. Δοκίμιο για τη νεωτερικότητα της παιδείας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδάκης, Ν. (2004). *Η παλίμψηστη εξουσία. Κράτος, Πανεπιστήμιο και εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πρόκου Ελ., (επιμ.) (2011). *Κοινωνικές διαστάσεις των πολιτικών στην ανώτατη εκπαίδευση: Συγκριτική και διεθνής προσέγγιση*. Αθήνα: Διόνικος.
- Κλάδης, Δ. (επιμ.) (2007). *Η Μεταρρύθμιση του Ελληνικού Πανεπιστημίου*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σταμέλος Γ. & Βασιλόπουλος Α. (2013). *Πολιτικές διά βίου μάθησης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης. Η ελληνική περίπτωση*. Αθήνα: Διόνικος.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Academia. A Publication of the Higher Education Policy Network  
 International Journal of Higher Education  
 The Journal of Higher Education  
 Higher Education Quarterly  
 Higher Education Research and Development  
 Research in Higher Education  
 Studies in Higher Education

**«ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:  
 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΠ705</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΓΚΟΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
<i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
		3	5
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p><u>Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Γνώση και κατανόηση της έννοιας της ισότητας ευκαιριών στην εκπαίδευση.</li> <li>• Γνώση και κατανόηση της σύνδεσης κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων.</li> <li>• Δυνατότητα ανάλυσης κοινωνικών φαινομένων με τη χρήση κοινωνιολογικών εργαλείων.</li> <li>• Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των λειτουργιών της εκπαίδευσης και των μηχανισμών άμβλυνσης ή αναπαραγωγής των ανισοτήτων.</li> <li>• Κατανόηση των λειτουργιών και ειδικότερα των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.</li> <li>• Κατανόηση του κοινωνικού ρόλου του σχολείου.</li> <li>• Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.</li> <li>• Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής ευπάθειας.</li> <li>• Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής συνοχής.</li> <li>• Κατανόηση των εννοιών: «κοινωνική ανισότητα» και «εκπαιδευτική ανισότητα».</li> <li>• Κατανόηση του κοινωνικού και αντισταθμιστικού ρόλου της εκπαίδευσης.</li> <li>• Γνώση και κατανόηση της θεωρίας των γλωσσικών κωδίκων στη εκπαίδευση.</li> <li>• Γνώση και κατανόηση της θεωρίας του πολιτισμικού κεφαλαίου.</li> <li>• Κατανόηση της σύνδεσης μεταξύ των εννοιών της κοινωνικής ανισότητας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της κοινωνικής ευπάθειας.</li> </ul>
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.</li> <li>• Αυτόνομη εργασία.</li> <li>• Ομαδική εργασία.</li> <li>• Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> </ul>

## 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το μάθημα δομείται γύρω από τους ακόλουθους άξονες:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η έννοια της ισότητας στην εκπαίδευση.</li> <li>• Σχολική επίδοση και διαστρωμάτωση.</li> <li>• Σχολική επίδοση και πολιτισμομορφωτική καταγωγή.</li> </ul>
---

- Κοινωνικές ανισότητες στην Ελληνική εκπαίδευση.
- Κοινωνικές ανισότητες & πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Σύνδεση εκπαίδευσης με την απασχόληση.
- Σχολική επίδοση και εγγενείς ατομικές δυνατότητες.
- Η εκπαίδευση ως φορέας αναπαραγωγής της ανισότητας.
- Εκπαίδευση & κοινωνική κινητικότητα.
- Κοινωνική ανισότητα – εκπαιδευτική ανισότητα – κοινωνικός αποκλεισμός.
- Η φονξιοαναλιστική ερμηνεία της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση.
- Γλωσσικοί κώδικες και σχολική επίδοση.
- Θεωρίες πολιτισμικού και μορφωτικού κεφαλαίου.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b></p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ..</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>															
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b></p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία &amp; στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>															
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="679 1088 1007 1182"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1007 1088 1350 1182"><i>Φόρτος ΕργασίαςΕξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="679 1182 1007 1256">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1007 1182 1350 1256">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1256 1007 1373">Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1007 1256 1350 1373">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1373 1007 1489">Συγγραφή εργασίας / εργασιών</td> <td data-bbox="1007 1373 1350 1489">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1489 1007 1563">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1007 1489 1350 1563">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1563 1007 1637"></td> <td data-bbox="1007 1563 1350 1637"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1637 1007 1711"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1007 1637 1350 1711"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος ΕργασίαςΕξαμήνου</i>	Διαλέξεις	30	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30	Αυτοτελής μελέτη	40			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος ΕργασίαςΕξαμήνου</i>															
Διαλέξεις	30															
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25															
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30															
Αυτοτελής μελέτη	40															
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>															
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής</i></p>	<p><b>1. Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</b>            α.για βελτίωση (Διαμορφωτική)            β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</p> <p><b>2. Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</b>            α.για βελτίωση (Διαμορφωτική)            β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</p>															



<p>Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>3. Γραπτή Εργασία</b>                  α. για βελτίωση (Διαμορφωτική)                  β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</p> <p><b>4. Προφορική Παρουσίαση</b>                  α. για βελτίωση (Διαμορφωτική)                  β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</p> <p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν:</p> <p>α) μέσω γραπτής εξέτασης <b>(100%)</b></p> <p style="text-align: center;"><b>ή</b></p> <p>β) μέσω συγγραφής &amp; δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας <b>(100%)</b></p>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><b>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Willis, P. (2012). <i>Μαθαίνοντας να δουλεύεις</i>. Αθήνα: Gutenberg.</li> <li>• Bourdieu, P. &amp; J.-Cl. Passeron (1996) <i>Οι κληρονόμοι: Οι φοιτητές και η κουλτούρα</i>, Αθήνα, εκδ. Καρδαμίτσα.</li> <li>• Σιάνου - Κύργιου, Ελένη (2005). <i>Εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες. Η μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην ανώτατη εκπαίδευση 1997-2004</i>. Αθήνα : Μεταίχμιο, 2012.</li> <li>• Νόβα – Καλτσούνη, Χρ. (2010). <i>Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Gutenberg</li> <li>• Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α., Φωτόπουλος, Ν., Παυλή-Κορρέ, Μ. &amp; Τουρτούρας, Χ. (2018). <i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές</i>. Αθήνα: Gutenberg.</li> <li>• Banks, O. (1987). <i>Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης</i>. Θεσσαλονίκη Παρατηρητής.</li> <li>• Φραγκουδάκη, Α. (1985). <i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την Κοινωνική</i></li> <li>• <i>Ανισότητα στο Σχολείο</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</li> </ul>
--

## «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ι»

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΕΠ706	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 <sup>ο</sup>

<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ι</b> <b>ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΑΘΗΝΑ ΝΕΓΡΗ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.</b> <b>(ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ</b> <b>ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΓΚΟΥ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΟΧΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i></li> <li>• <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</i></li> <li>• <i>Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i></li> </ul>

Οι Μαθησιακοί Στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- να προβληματιστούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες για τις διαμάχες που αναπτύσσονται στο δημόσιο χώρο γύρω από τη σχολική ιστορία,
- να συνειδητοποιήσουν τη σχέση ανάμεσα στη σχολική ιστορία και την ενστάλαξη εθνικής συνείδησης,
- να κατανοήσουν τις έννοιες «έθνος» και «εθνικισμός»,
- να κατανοήσουν την ιστορικότητα της ιστορίας, και
- να παρακολουθήσουν τον τρόπο με τον οποίο εργάζεται ένας ιστορικός προκειμένου να κατανοήσει ένα συγκεκριμένο επεισόδιο του παρελθόντος.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωση νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
---	---

- Ανάπτυξη ιστορικής συνείδησης.
- Εντοπισμός, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων.
- Ένθεση των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων στο ιστορικό τους πλαίσιο.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η σχέση ανάμεσα στη σχολική ιστορία και την εθνική ταυτότητα. Το κεντρικό επιχείρημα δεν διατυπώνεται ευθύς εξαρχής, αλλά οικοδομείται επαγωγικά από διάλεξη σε διάλεξη. Καταρχάς, παρουσιάζονται και αναλύονται τρία συγκεκριμένα σχολικά εγχειρίδια γύρω από τα οποία αναπτύχθηκε δημόσια διαμάχη που απέληξε στην απόσυρσή τους. Το καθένα από αυτά τα εγχειρίδια εισήχθη στα σχολεία σε μία διαφορετική περίοδο της ιστορίας του ελληνικού κράτους: το πρώτο στην περίοδο της παγκοσμιοποίησης (2006), το δεύτερο στην μετεμφυλιακή περίοδο (1965) και το τρίτο στο μεσοπόλεμο (1919). Κατά την παρουσίαση των τριών εγχειριδίων επισημαίνονται κυρίως τα κομβικά σημεία γύρω για τα οποία αναπτύχθηκαν οι αντιπαραθέσεις και, ακολούθως, υποδεικνύεται ο κοινός τους παρονομαστής, δηλ. οι θεματικές που παρέμεναν πηγές

έντασης και στις τρεις διαμάχες. Από την ανάλυση αυτών των κοινών θεματικών συνάγεται ακολούθως το κεντρικό επιχείρημα που, σε αδρές γραμμές, έχει ως εξής: Η σχολική ιστορία υπηρετεί λιγότερο την κατανόηση και εξήγηση του παρελθόντος και περισσότερο την ανάγκη για τη διαμόρφωση και τη μετάδοση στη νέα γενιά μιας συνεκτικής εθνικής ταυτότητας. Όταν η αφήγηση ενός εγχειριδίου δεν υπηρετεί πρωτίστως αυτό τον στόχο τότε είναι πιθανόν να ανακύψει δημόσια διαμάχη. Αν επιπλέον, κατά τη χρονική περίοδο της διαμάχης, υπάρχουν ανοικτά εθνικά μέτωπα, τότε η διαμάχη απολήγει σχεδόν βέβαια στην απόσυρση του βιβλίου και την αντικατάστασή του με άλλο περισσότερο συμβατό με τον κυρίαρχο ιστορικό κανόνα, δηλ. τον ιστορικό κανόνα για το ελληνικό έθνος που διαμορφώθηκε από τον Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλο στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (POWER POINT), στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>66</p>
	<p>Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης</p>	<p><b>α) Μέσω γραπτής τελικής εξέτασης (100%).</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία.</li> </ul>	

<p>Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται και η πειστικότητα των εξηγήσεων που προτείνονται, καθώς επίσης η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου.</li> <li>• Κατά τη διάρκεια της εξέτασης επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων, αλλά όχι η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές).</li> </ul> <p style="text-align: center;">ή</p> <p><b>β) Μέσω συγγραφής &amp; δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας (100%).</b>          Η δυνατότητα εκπόνησης εργασίας θα εξαρτάται από τον αριθμό των δηλώσεων.</p>
--	---

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

#### ΒΑΣΙΚΗ:

- Χάρης Αθανασιάδης, *Τα αποσυρθέντα βιβλία. Έθνος και σχολική ιστορία, 1858-2008*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 32018.
- Άννα Φραγκουδάκη, *Η γλώσσα και το έθνος 1880-1980*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006.
- Giorgos Kokkinos and Panayiotis Gatzotis, "The Deviation from the Norm: Greek History School Textbooks Withdrawal from Use in Classroom since the 1980s", *International Textbook Research*, τόμ. 30, τχ. 1, 2008, σελ. 535-54.

#### ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ:

- Steven Grosby, *Nationalism: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2005.
- Χριστίνα Κουλούρη, *Ιστορία και Γεωγραφία στα Ελληνικά Σχολεία (1834-1914)*, ΙΑΕΝ, Αθήνα 1988.
- Peter Mackridge, *Language and National Identity in Greece 1766-1976*, Oxford University Press, Οξφόρδη 2009.
- Anthony D. Smith, *The Ethnic Origins of Nations*, Blackwell, Οξφόρδη 1986.
- Άννα Φραγκουδάκη και Θάλεια Δραγώνα (επιμ.), «*Τί είν' η πατρίδα μας;*» *Εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση*, Αλεξάνδρεια Αθήνα, 1997.
- Δημήτρης Χαραλάμπους και Αχιλλέας Καψάλης, *Σχολικά Εγχειρίδια: Θεσμική εξέλιξη και σύγχρονη προβληματική*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2008.

#### Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης.
- Τα Ιστορικά.
- Μνήμων.
- Historein.
- History of Education.

**«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ:  
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΠ707</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ</b> <b>ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		

<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Να κατανοήσουν τη διαφορά <i>μητρικής, δεύτερης, ξένης</i> γλώσσας.</li> <li>• Να εξοικειωθούν με τις βασικές γλωσσολογικές θεωρίες και τις διαχρονικές επιδράσεις τους στη διδασκαλία μιας γλώσσας (δεύτερης/ξένης).</li> <li>• Να εξοικειωθούν με τα διαφορετικά μοντέλα διδασκαλίας μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας.</li> <li>• Να κατανοήσουν τη σχέση γλώσσας και επικοινωνιακής περίπτωσης.</li> <li>• Να μπορούν να σχεδιάσουν ένα μάθημα ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας με τη χρήση τεχνολογίας.</li> <li>• Να μπορούν να σχεδιάσουν ένα μάθημα ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας με τη χρήση βιωματικών δραστηριοτήτων (π.χ. παιχνίδια ρόλων, πρόβα κ.τ.λ.).</li> <li>• Να μπορούν να σχεδιάσουν μια δραστηριότητα αξιολόγησης σε ένα επικοινωνιακό γλωσσικό μάθημα.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>

- Κατανόηση και ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών.
- Χρήση συγκεκριμένων θεωρητικών πλαισίων και αξιοποίησή τους στην πράξη.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Τι είναι δεύτερη και τι ξένη γλώσσα.
- Διγλωσσία – Πολυγλωσσία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα.
- Μείξη – εναλλαγή κώδικα.
- Ιστορική αναδρομή στις διάφορες διδακτικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γλώσσας.
- Διδασκαλία της γλώσσας ως σύστημα.
- Η Επικοινωνιακή Προσέγγιση στη Γλωσσική Διδασκαλία.
- Προφορικός – γραπτός λόγος.
- Διδασκαλία πολιτιστικών/πολιτισμικών στοιχείων.
- Η αξιολόγηση στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί αναρτώνται από τον διδάσκοντα κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την επικοινωνία με τους φοιτητές όταν απαιτείται</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις,</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>83</p>



<p>Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Εξετάσεις	3
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις.</p> <p>Θα αξιοποιηθούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• δραστηριότητες πολλαπλής επιλογής,</li> <li>• ερωτήσεις σύντομης απάντησης,</li> <li>• ερωτήσεις ανοικτού τύπου,</li> <li>• γραπτές εργασίες,</li> <li>• δοκίμιο.</li> </ul>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Σακελλαρίου Α. (2000). *Διδακτική της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας*. Γρηγόρης
- Μπέλλα, Σ. (2007). *Η Δεύτερη Γλώσσα: Κατάκτηση και Διδασκαλία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Εκμάθηση, διδασκαλία (2008). Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Τοκατλίδου, Β. (1999). *Εισαγωγή στη διδακτική των ξένων γλωσσών – προβλήματα – προτάσεις*. Οδυσσεάς.
- Τοκατλίδου, Β. (2003). *Γλώσσα, επικοινωνία και γλωσσική εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.
- Γκαραβέλας Κ. (2008): «Η χρήση διδακτικών παιχνιδιών στην ξενόγλωσση διδασκαλία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: Η περίπτωση των παιχνιδιών ρόλων.» στο Σ. Βλαχόπουλος & Θ. Γκόγκας (επιμ),. *Η Διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*. Πρακτικά 2ου Διεθνούς Συνεδρίου, Ιωάννινα, Αριστοτέλειον, σελ. 207-216.
- Γκαραβέλας Κ./ Θ. Χρίστου (2012). «Οι ιστοεξερευνήσεις (WebQuests) στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας: Μια διδακτική πρόταση.» στο

Γεωργογιάννης Π. (επιμ.). «Διαπολιτισμικότητα, Διοίκηση της Εκπαίδευσης, Οικονομική Κρίση και τα Ελληνικά ως Ξένη Γλώσσα», Πάτρα, τόμος 2, σελ. 181-192.

- Fulcher, G. (2013). Practical language testing. Routledge.
- Γούτσος Δ./ Σηφianού Μ./ Γεωργακοπούλου Α. (2006). Η Ελληνική ως ξένη γλώσσα: Από τις λέξεις στα κείμενα. Αθήνα: Πατάκη.

**«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ/ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΠ710</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>7<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ/ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		

<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Στη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να εξοικειωθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες με βασικές έννοιες της Διδακτικής Μεθοδολογίας.</li> <li>• Να συνειδητοποιήσουν τους παράγοντες που διαμορφώνουν τη διδασκαλία.</li> <li>• Να αντιληφθούν τον σύνθετο ρόλο του/της εκπαιδευτικού.</li> <li>• Να μπορούν να σχεδιάσουν ένα μάθημα.</li> <li>• Να αντιληφθούν τις διαφορές ανάμεσα σε σενάριο και ένα σχέδιο μαθήματος.</li> <li>• Να μπορούν να αξιοποιήσουν διαφορετικές διδακτικές τεχνικές στο μάθημα τους.</li> <li>• Να μπορούν να αξιοποιήσουν τα ΤΠΕ στο μάθημα τους.</li> <li>• Να εξοικειωθούν με τις αρχές παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού.</li> <li>• Να αντιληφθούν τη σημασία της Αξιολόγησης στην εκπαιδευτική διαδικασία.</li> <li>• Να εξοικειωθούν με τους διαφορετικούς τρόπους αξιολόγησης των μαθητών/τριών.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Κατανόηση και ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών.</li> </ul>	

- Χρήση συγκεκριμένων θεωρητικών πλαισίων και αξιοποίησή τους στην πράξη.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής .
- Συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας.
- Φύλλα Διδασκαλίας.
- Διδακτικές Μέθοδοι.
- Μέσα Διδασκαλίας.
- Αξιοποίηση των Ψηφιακών Τεχνολογιών στη Διδακτική Πράξη.
- Βιωματικές Διδακτικές Τεχνικές.
- Εκπαιδευτική Αξιολόγηση.
- Διαχείριση τάξης.
- Σχεδιασμός και πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>											
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί αναρτώνται από τον διδάσκοντα κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την επικοινωνία με τους φοιτητές, όταν απαιτείται.</li> </ul>											
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="687 1592 1027 1688"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1032 1592 1361 1688"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="687 1695 1027 1765">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1032 1695 1361 1765">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1771 1027 1883">Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1032 1771 1361 1883">83</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1890 1027 1960">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1032 1890 1361 1960">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1966 1027 2022"></td> <td data-bbox="1032 1966 1361 2022"></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83	Εξετάσεις	3			
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>											
Διαλέξεις	39											
Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83											
Εξετάσεις	3											

<p>εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>		
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p>	<p><b>125</b></p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται είτε να επιλέξουν και να απαντήσουν ένα από τα δύο προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα είτε να απαντήσουν σε κλειστού τύπου ερωτήματα.</li> <li>• Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος.</li> <li>• Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</li> </ul>

##### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Ματσαγγούρας, Η. (1998). Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η., Η σχολική τάξη, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 2000.
- Φλουρής, Γ. (2010). Η αρχιτεκτονική της διδασκαλίας και η διαδικασία της μάθησης. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Τριλιανός, Θ. (2013). Μεθοδολογία της διδασκαλίας. Αθήνα, Διάδραση.
- Χατζηδήμου, Δ. (2019). Εισαγωγή στη Θεματική της Διδακτικής. Συμβολή στη θεωρία και στην πράξη της διδασκαλίας. ΣΤ΄ έκδοση. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

##### «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ»

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΕΠ 711	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ-ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

➤ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί:

- Να αντιλαμβάνονται ζητήματα κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής μάθησης
- Να σχολιάζουν κριτικά τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την κοινωνική, συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη
- Να αναστοχάζονται σχετικά με τη δική τους κοινωνική, συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη
- Να σχεδιάζουν δραστηριότητες κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής μάθησης
- Να εντοπίζουν τρόπους ένταξης δραστηριοτήτων κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής ανάπτυξης στο σχέδιο μαθήματος

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

➤ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Κοινωνική ανάπτυξη
- Συναισθηματική ανάπτυξη
- Ηθική ανάπτυξη
- Καλλιέργεια κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής ανάπτυξης στην τάξη
- Δραστηριότητες αυτεπίγνωσης και κοινωνικής επίγνωσης
- Δραστηριότητες ενσυναίσθησης και υιοθέτησης εναλλακτικών προοπτικών
- Δραστηριότητες αυτορρύθμισης
- Δραστηριότητες επικοινωνιακών δεξιοτήτων
- Δραστηριότητες επίλυσης συγκρούσεων
- Δραστηριότητες ηθικής ανάπτυξης

➤ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και βιωματικά εργαστήρια</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές</p>



ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p>	Διαλέξεις	9
<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p>	Βιωματικά εργαστήρια	30
<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	36
	Εκπόνηση μελέτης (project)	50
	Σύνολο Μαθήματος	
	(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Εκπόνηση μελέτης (40%)</li> <li>• Παρουσίαση μελέτης (10%)</li> <li>• Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης (50%)</li> </ul>	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p>		
<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>		
<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>		

➤ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βάσιου, Α., & Πούλιου, Α. (2021). *Ηθική Νοημοσύνη: Καλλιέργεια ηθικής σκέψης και ηθικής συμπεριφοράς στο σχολείο*. Πεδίο

Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. Κριτική.

Kress, J. S., & Elias, M. J. (2021). *Καλλιεργώντας τον χαρακτήρα των μαθητών: Καθημερινές διδακτικές δραστηριότητες για την προώθηση της κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης*. Gutenberg

O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Gutenberg.

Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Μεταίχμιο.

Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια*. Gutenberg

**8<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ****ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ 1 (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)****«ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ»**• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-Υ801	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Η'
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ –ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Χ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ –ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΌΧΙ		

<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (στα αγγλικά)
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse@uoi.gr">https://www.ecourse@uoi.gr</a>

#### • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

##### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τον κλάδο της αισθητικής φιλοσοφίας και της φιλοσοφίας της τέχνης σε αναλυτικό και ιστορικό επίπεδο.

**Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές σε γνωστικό επίπεδο, θα είναι σε θέση:**

- Να διακρίνουν την θεωρία της τέχνης από την κριτική της τέχνης.
- Να ξεχωρίζουν τα διαφορετικά μέσα που χρησιμοποιεί η τέχνη, τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει και τις διαφορετικές συνθήκες που επηρεάζουν τη διαμόρφωσή της.
- Να διαχωρίζουν τις διαφορετικές φάσεις στην εξέλιξη των αισθητικών θεωριών και να αντιλαμβάνονται την ιστορικότητά τους.
- Να συνδέουν τις εξελίξεις στην Αισθητική φιλοσοφία με τις εξελίξεις στη φιλοσοφία γενικότερα και ιδιαιτέρως στο πεδίο της επιστημολογίας.

**Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:**

**Θα μπορούν:**

- Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες

μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).

- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου.
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επανωγκικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

- **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Φιλοδοξία του μαθήματος είναι αφενός να παρουσιάσει το έργο τέχνης από αναλυτική σκοπιά και αφετέρου να αναδείξει στην ιστορική τους συνάφεια τις διάφορες θεωρίες αναφορικά με αυτό. Όσον αφορά το πρώτο, στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρήσουμε να φωτίσουμε τους όρους γέννησης ενός έργου τέχνης (το κοινωνικό περιβάλλον, η ιδιοσυγκρασία του δημιουργού, άλλα καλλιτεχνικά έργα κτλ.) αλλά και την ιδιαίτερη (αισθητική, γνωστική, ηθική) επίδραση που ασκούν διαφορετικά έργα. Όσον αφορά το δεύτερο, σκοπός μας είναι να παρουσιάσουμε τη συζήτηση για το έργο τέχνης κατά την αρχαιότητα, που η τέχνη υπακούει σε παιδαγωγικούς σκοπούς, κατά την νεοτερικότητα, που αυτονομείται και κατά τον εικοστό αιώνα που είτε πολιτικοποιείται είτε αποκτά πολιτισμική διάσταση.

Σχεδιάγραμμα:

- A. Το αντικείμενο της Φιλοσοφίας της Τέχνης και της Αισθητικής.
- B. Η Γέννηση και η ερμηνεία της τέχνης. Τα μέσα και τα αποτελέσματά της.
- Γ. Η συζήτηση για την τέχνη κατά την αρχαιότητα (Πλάτων-Αριστοτέλης).
- Δ. Η αισθητική ως αυτόνομος κλάδος κατά τη νεοτερικότητα (Baumgarten, Καντ).
- E. Η Μοντέρνα τέχνη και οι πρωτοπορίες.
- Z. Η πολιτική στροφή της Αισθητικής (Benjamin).
- H. Η πολιτισμική στροφή της Αισθητικής (Danto)

- **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>  <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως  εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>													
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>  <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην  Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία  με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.</li> </ul>													
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>  <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και  μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,  Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση  βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική  (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό  Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία,  Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης  (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών,  Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για  κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι  ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με  τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="694 732 1021 831"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1026 732 1359 831"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="694 837 1021 898">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1026 837 1359 898">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 904 1021 1010">Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1026 904 1359 1010">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1016 1021 1160">Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)</td> <td data-bbox="1026 1016 1359 1160">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1167 1021 1272">Αυτοτελής μελέτη</td> <td data-bbox="1026 1167 1359 1272">31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1279 1021 1339">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1026 1279 1359 1339"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20	Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35	Αυτοτελής μελέτη	31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)	Σύνολο Μαθήματος	<b>125</b>	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις	39													
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20													
Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35													
Αυτοτελής μελέτη	31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)													
Σύνολο Μαθήματος	<b>125</b>													
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b>  <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης,  Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία  Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης  Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,  Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,  Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,  Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,  Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική  Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια  αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα  από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> </ul>													

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.)</li> </ul>
--	---

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**A. Πηγές:**

- ✓ Αριστοτέλης (1937). *Περί ποιητικής*. Μετάφραση Σίμου Μενάρδου, Επιμέλεια Ι, Συκουτρή. (Αθήνα: Εστία).
- ✓ Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe*. Παρίσι: chez Dyrand.
- ✓ Benjamin W. (2013). *Για το έργο τέχνης*. Πρόλογος-μετάφραση-σχόλια Αντώνης Οικονόμου. Αθήνα: Πλέθρον.
- ✓ Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- ✓ Baumgarten A.G. (1750). *Aesthetica*. Hildesheim: G. Olms.
- ✓ Hutcheson F. (2004). *An Inquiry into the Original of Our Ideas of Beauty and Virtue in Two Treatises*. Επιμέλεια Wolfgang Leidhold. Ινδιανάπολη: Liberty Fund.
- ✓ Danto. A. C. (2004). *Η μεταμόρφωση του κοινότοπου*. Μια φιλοσοφική θεώρηση της τέχνης. Μετάφραση Μαριλένα Καρρά. Αθήνα : Μεταίχιμο.
- ✓ Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.
- ✓ Λέσσιγγ (2003). *Λαοκόων*. Μετάφραση Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- ✓ Locke J. (2004). *Essay Concerning Human Understanding*. Επιμέλεια R. Woolhouse. Λονδίνο: Penguin Press.
- ✓ Μοντεσκιέ (1994). *Δοκίμιο με θέμα το γούστο*. Μετάφραση. Α. Δ. Παπαγιαννίδης, πρόλογος, Π. Μουλάς. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις.
- ✓ Μπουαλώ Ν. (2010). *Ποιητική τέχνη*. Μετάφραση. Φ. Παιδή. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή.
- ✓ Ντιντερό Ν. (2002). *Αισθητικά*. Μετάφραση Κ. Μιτσοτάκη, εισαγωγή Έπη Μελοπούλου- Αλούπη. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- ✓ Πλάτων (2014). *Πολιτεία*. Μετάφραση Μ.Ν. Σκουτερόπουλος. Αθήνα: Πόλις.
- ✓ Rancière J. (2012). *Ο μερισμός του αισθητού*. Αισθητική και πολιτική. Μετάφραση Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- ✓ .

**B. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:**



✓	Abrams M. H. (2001). <i>Ο καθρέφτης και το φως</i> . Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
✓	Beardsley M. C. (1989). <i>Ιστορία των αισθητικών θεωριών</i> . Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
✓	Γρηγορίου Χ. (2008-2010). «Η αμφιταλάντευση μεταξύ υποκειμενισμού και αντικειμενισμού στη βρετανική αισθητική φιλοσοφία του 18ου αιώνα. Η συζήτηση που αναπτύσσουν οι Χάτσεσον, Χιούμ και Μπερκ με άξονα την προβληματική της καλαισθησίας», <i>Δωδώνη</i> , ΛΕ', 3, 53-78.
✓	Cassirer E. (2013). <i>Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού</i> . Μετάφραση Annette Vosswinkel, Επιμέλεια Χριστούλα Βίρνα. Αθήνα: ΜΙΕΤ.
✓	Eagleton T. (2006). <i>Η ιδεολογία του αισθητικού</i> . Μετάφραση. συλλογικό έργο, επιμέλεια Πέπη Ρηγοπούλου. Αθήνα: Πολύτροπον
✓	Jimenez Marc (2014). <i>Τι είναι αισθητική</i> . Μετάφραση Μαριλέν Καρά, επιμέλεια Γιούλη Ράπτη. Εκδόσεις Νεφέλη: Αθήνα.
✓	Παπανούτσος (2003). <i>Αισθητική</i> (Αθήνα: Εκδόσεις Νόηση).

## «ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-Υ802</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περισσότεροι Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την Ιστορία της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, τις πηγές, και την φιλοσοφική τους ερμηνεία.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Γνώση των έργων και της διδασκαλίας των Νεοελλήνων Φιλοσόφων.</li> <li>• Ικανότητα εποικοδομητικής κριτικής στο περιεχόμενο των θεωρητικών προσεγγίσεων.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αυτόνομη εργασία.</li> </ul>	

- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων (χειρογράφων).

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε επιμέρους ενότητες ιχνογραφείται η Ιστορία της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας στη διαχρονία της (από τα μέσα του 15<sup>ου</sup> αιώνα έως σήμερα) και παρουσιάζονται πτυχές του νεοελληνικού στοχασμού με τη συναφή βιβλιογραφία. Επιλέξαμε να παρουσιάσουμε τις βασικές πτυχές της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας και τους σημαντικότερους Νεοέλληνες φιλοσόφους σε ένα χρονολογικό διάγραμμα ανά αιώνες για λόγους καθαρά μεθοδολογικούς, διότι θεωρούμε ότι με τον τρόπο αυτό καθίσταται ευκρινέστερη η νεοελληνική φιλοσοφική σκέψη.

Η νεοελληνική σκέψη κατανοείται ως μία οργανική περίοδος της Ελληνικής Φιλοσοφίας που αρθρώνεται με διαλεκτικό τρόπο μέσα από τη συνάφεια με την αρχαιοελληνική και βυζαντινή παρακαταθήκη και την κριτική οικείωση των καταθέσεων της ευρωπαϊκής διανόησης. Μέσα από τη διαλεκτική σχέση με το ιστορικό της έρεισμα και τις κορυφαίες εκφάνσεις του ευρωπαϊκού πνεύματος η Νεοελληνική Φιλοσοφία εμφανίζεται, από την άποψη μορφής και περιεχομένου, ως συνιστώσα της Ελληνικής και παράλληλα ως αυτοτελής παράμετρος της Ευρωπαϊκής Φιλοσοφίας.

- Γεώργιος Σχολάριος – Γεώργιος Γεμιστός-Πλήθων, Βησσαρίων, Γεώργιος Τραπεζούντιος.
- Η ουμανιστική παράδοση: αριστοτελισμός και πλατωνισμός. Μάρκος Μουσούρος.
- Θεόφιλος Κορυδαλεύς – Νικόλαος Κούρσουλας – Γεράσιμος Βλάχος – Ματθαίος Τυπάλδος – Γεώργιος Σουγδουρής – Αναστάσιος Παπαβασιλόπουλος – Βικέντιος Δαμοδός – Μεθόδιος Ανθρακίτης – Ευγένιος Βούλγαρις – Αθανάσιος Ψαλίδας – Αδαμάντιος Κοραής – Κωνσταντίνος Κούμας – Βενιαμίν Λέσβιος – Θεόφιλος Καΐρης.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας – Γραπτή Εργασία</p>	<p>86</p>

<p>εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p> <p><b>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</b></p>	<p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Γραπτή εξέταση</b> στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (100%).</p>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Γιώργος Ν. Βλαχάκης – Θύμιος Νικολαΐδης (επιμ.), *Βυζάντιο – Βενετία – Νεώτερος Έλληνισμός. Μιά περιπλάνηση στον κόσμο τής έπιστημονικής σκέψης*. Πρακτικά Συνεδρίου (Αθήνα, 7-9 Νοεμβρίου 2003), Αθήνα, Έθνικό Ίδρυμα Έρευνών, 2004.
- Αθανασία Λεοντσίνη, *Νεοελληνική Φιλοσοφία*, Αθήνα, 2006.
- Πασχάλης Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες*, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., 2009.
- Παναγιώτης Κονδύλης, *Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι φιλοσοφικές ιδέες*, Αθήνα, 2008.
- Βασιλική Μπόμπου – Σταμάτη, *Βικέντιος Δαμοδός. Βιογραφία – Εργογραφία 1700-1754*, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., 1998.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Μεθόδιος Ανθρακίτης. Εισαγωγή στη Σκέψη και το Έργο του*, Ιωάννιναν, 2006.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Απηχήσεις του φιλοσοφικού έργου του Edmundus Purchotius στη Νεοελληνική Φιλοσοφία. Συμβολή στην έρευνα των πηγών*, Ιωάννινα, 2012.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Η περί φύσεως συζήτηση στη Νεοελληνική σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής συζήτησης από τον 15<sup>ο</sup> ως τον 19<sup>ο</sup> αιώνα*, Ιωάννινα, <sup>3</sup>2016.

- Κωνσταντίνος Σπ. Στάϊκος, *Η πνευματική πορεία του Γένους. Με όχημα το χειρόγραφο και το έντυπο βιβλίο*. Τόμοι Α' και Β', Αθήνα, 2017- 2019.
- Νίκος Κ. Ψημμένος (ανθολ. κειμένων, εισαγ., σχόλια), *Η Ελληνική Φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*. Τόμος Α' και Β'. Αθήνα, Γνώση, 1988-1989.
- Νίκος Κ. Ψημμένος, *Μελετήματα Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*. Τόμοι Α' - Ε', Ιωάννινα, 2004-2017.
- G. P. Henderson, *Η αναβίωση του ελληνικού στοχασμού (1620-1830). Η Ελληνική Φιλοσοφία στα χρόνια της Τουρκοκρατίας*. Μετάφρ.: Φανούριος Βώρος, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών, 2009.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- *Δευκαλίων*.
- *Ηπειρωτικά Χρονικά*.
- *Ο Εραριστής*.
- *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*, Τόμοι Α' -Γ', Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τομέας Φιλοσοφίας – Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, 2011-2016.
- *Φιλοσοφία*.

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ  
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ IV: ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ801</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ IV: ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)</b>		

<p><b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</p>		<p><b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p>	<p><b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b></p>
<p>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ</p>		<p>3</p>	<p>5</p>
<p>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</p>			
<p><b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</p>	<p>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ</p>		
<p><b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b></p>	<p>ΟΧΙ</p>		
<p><b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b></p>	<p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</p>		
<p><b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b></p>	<p>ΝΑΙ</p>		
<p><b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b></p>	<p><a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a></p>		

**1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul> <p>Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• να αποκτήσουν δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση των κειμένων που σχετίζονται με την πρώιμη ελληνική φιλοσοφία (διάκριση αποσπασμάτων και μαρτυριών, σύνθεση ετερογενών πηγών, αξιολόγηση της αριστοτελικής ερμηνείας).</li> <li>• να συλλάβουν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της πρώιμης ελληνικής φιλοσοφίας (αυτονομία, γόνιμη αντιπαράθεση απόψεων, πολυμορφία) που προετοιμάζει το έδαφος για τα φιλοσοφικά συστήματα της κλασικής εποχής.</li> <li>• να κατανοήσουν την καθοριστική συμβολή των Προσωκρατικών στη διαμόρφωση της σύγχρονης φιλοσοφικής και επιστημονικής σκέψης.</li> </ul>
--

- να εξοικειωθούν με το σύνθετο πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναδύθηκε και εξελίχθηκε ο φιλοσοφικός στοχασμός από τον Θαλή ως τον Δημόκριτο και συνδέθηκε με τις επιστημονικές εξελίξεις και τα θρησκευτικά ρεύματα της προκλασικής Ελλάδας.
- να διακρίνουν τις απαρχές κομβικών φιλοσοφικών ερωτημάτων που αφορούν τον κόσμο, τον θεό, τη γνώση, τη σχέση σώματος και ψυχής, καθώς και τις διαφορετικές απαντήσεις που δόθηκαν κατά τον έκτο και πέμπτο αιώνα π.Χ.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
---	---

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

**2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το μάθημα εστιάζει στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και, πιο συγκεκριμένα, στα κύρια προβλήματα («πρώτες αρχές», θεός και κόσμος, μεταβολή και σταθερότητα, τα όρια της ανθρώπινης γνώσης, η εμφάνιση της ζωής) που απασχόλησαν τους πρώτους στοχαστές που αποπειράθηκαν να δώσουν λογικές εξηγήσεις στα πολύπλοκα φυσικά φαινόμενα, αλλά και να προσδιορίσουν τη θέση του ανθρώπου μέσα στο οργανωμένο σύνολο που τον περιβάλλει. Κάθε διάλεξη επιχειρεί αφενός να προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση των θεωριών ενός σημαντικού φιλοσόφου ή φιλοσοφικού ρεύματος και αφετέρου να εστιάσει σε κάποιο ζήτημα στο οποίο είχε ιδιαίτερη συμβολή. Για παράδειγμα, το άπειρο του Αναξίμανδρου θα συγκριθεί με το Χάος του Ησιόδου ώστε να αναδειχθούν οι κύριες



διαφορές ανάμεσα στον μύθο και τον λόγο, ο ορισμός της υγείας και της ασθένειας που έδωσε ο Αλκμαίων θα αποτελέσει το έναυσμα για να αναλυθεί η στενή σχέση ανάμεσα στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και την ιπποκρατική ιατρική, και η μηχανιστική εξήγηση του Αναξαγόρα για τη δημιουργία του κόσμου θα αντιπαρατεθεί με την πλατωνική κοσμολογία στον *Τίμαιο*.

**ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ**

- Σεμ. 1.** Εισαγωγή: πηγές, ιστορικό πλαίσιο, βιβλιογραφία.
- Σεμ. 2.** Προφιλοσοφική παράδοση: από τον μύθο στον λόγο;
- Σεμ. 3.** Θαλής: το νερό ως αρχή των πάντων, επιστημονικά ενδιαφέροντα, η ψυχή ως κινητήριος δύναμη.
- Σεμ. 4.** Αναξίμανδρος: οι ιδιότητες του άπειρου, οι φάσεις της κοσμογονίας, η συμπαντική τάξη, αστρονομία.
- Σεμ. 5.** Ξενοφάνης: η κριτική της παραδοσιακής θρησκείας, επιστημονικές θεωρίες, θεολογικός μονισμός.
- Σεμ. 6.** Ηράκλειτος: λόγος, φωτιά, δίκη, πόλεμος, ενότητα αντιθέτων.
- Σεμ. 7.** Αλκμαίων: αθανασία ψυχής, ιατρική θεωρία, εμπειρική έρευνα.
- Σεμ. 8.** Πυθαγόρειοι: μετεμψύχωση, μουσική αρμονία, αριθμοί.
- Σεμ. 9.** Παρμενίδης: μέθοδος έρευνας, ενότητα και ακινησία, ο απατηλός κόσμος των αισθήσεων.
- Σεμ. 10.** Εμπεδοκλής: Φιλία, Νείκος και ριζώματα, ο κοσμικός κύκλος, η διπλή ζωογονία, οι περιπλανήσεις του δαίμονα.
- Σεμ. 11.** Αναξαγόρας: ο Νους και ο κόσμος, μηχανικά αίτια και τελεολογία.
- Σεμ. 12.** Δημόκριτος: φυσική θεωρία, ηθικό σύστημα, η γένεση του πολιτισμού.
- Σεμ. 13.** Ανασκόπηση: η σχέση προσωκρατικής φιλοσοφίας, επιστήμης και θρησκείας.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, power point, ηλεκτρονικές πηγές και στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες.</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις,</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>



<p>Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS.</p>	<p>Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)</p>	<p>35</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p><b>31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)</b></p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p><b>125</b></p>
	<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	
<p><b>Γραπτή τελική εξέταση.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).</li> </ul>		

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><b>Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Diels, H. και W. Kranz, 1951-1952. <i>Die Fragmente der Vorsokratiker. Griechisch und deutsch</i>, τόμ. I-III, έκτη έκδοση. Berlin: Weidmann.</li> <li>• Enriques, F. και Mazziotti, M. 1982. <i>Οι θεωρίες του Δημόκριτου του Αβδηρίτη</i> (μτφ. Α. Α. Παπαϊωάννου). Ξάνθη: Διεθνές Δημοκρίτειο Ίδρυμα.</li> <li>• Frede, M. 2004. «Aristotle’s Account of the Origins of Philosophy», <i>Rhizai</i> 1: 9-44.</li> <li>• Θανασάς, Π. 1998. <i>Ο πρώτος «δεύτερος πλους»: είναι και κόσμος στο ποίημα του Παρμενίδη</i>. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.</li> <li>• Guthrie, W. K. C. 1962-1965. <i>A History of Greek Philosophy</i>, τόμ. I: <i>The Earlier Presocratics and the Pythagoreans</i>, τόμ. II: <i>The Presocratic Tradition from Parmenides to Democritus</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</li> <li>• Kahn, C. 1982. <i>Ο Αναξίμανδρος και οι απαρχές της ελληνικής κοσμολογίας</i> (μτφ. Ν. Γιανναδάκης). Αθήνα: Πολύτυπο.</li> <li>• Κάλφας, Β. 2009. <i>Αριστοτέλης, Μετά τα Φυσικά Βιβλίο Α: εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια</i>. Αθήνα: Πόλις.</li> </ul>
---

- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Kouloumentas, S. 2014. «The Body and the Polis: Alcmaeon on Health and Disease», *British Journal for the History of Philosophy* 22: 867-887.
- Laks, A. 2018. *The Concept of Presocratic Philosophy: Its Origin, Development, and Significance*. Princeton: Princeton University Press.
- Laks, A. και G. W. Most (επιμ.) 2016. *Early Greek Philosophy*, τόμ. I-IX: Cambridge MA: Harvard University Press.
- Long, A. A. (επιμ.) 2007. *Οι Προσωκρατικοί: συναγωγή συστατικών μελετημάτων* (μτφ. Θ. Νικολαΐδης και Τ. Τυφλόπουλος). Αθήνα: Παπαδήμας.
- Mansfeld. J. 1985. «Myth, Science, Philosophy: A Question of Origins», στο W. M. Calder III, U. K. Goldsmith και P. B. Kenevan (επιμ.), *Hypratia: Festschrift Hazel E. Barnes*: 45-65. Boulder: Colorado Association University Press.
- Mourelatos, A. P. D. (επιμ.) 1990. *Οι Προσωκρατικοί: συλλογή κριτικών δοκιμίων* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης, Φ. Τσιγκάνου, Σ. Μοσχονάς και Γ. Τζαβάρας), τόμ. I-II. Αθήνα: Ευρωσπουδή.
- Ρούσσο, Ε. Ν. 1999-2007. *Οι Προσωκρατικοί*, τόμ. Α: ιστορική εισαγωγή, τόμ. Β: *Ηράκλειτος*, τόμ. Γ: *Παρμενίδης*, τόμ. Δ: *Εμπεδοκλής*. Αθήνα: Στιγμή.
- Sassi, M. M. 2018. *The Beginnings of Philosophy in Greece*. Princeton: Princeton University Press.
- Vernant, J.-P. 1992. *Οι απαρχές της ελληνικής σκέψης* (μτφ. Ε. Κακοσαίου). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- *Δευκαλίων.*
- *Νεύσις.*
- *Φιλοσοφία.*
- *Δωδώνη III.*
- *Phronesis.*
- *Oxford Studies in Ancient Philosophy.*
- *Apeiron.*
- *Elenchos.*
- *Ancient Philosophy.*
- *Philosophie antique.*

**«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ VI:  
ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ802</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<p align="center"><b>ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ VI: ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ</b> (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)</p>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ</b>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
-------------------------------

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:
- έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών, μεταφυσικών, γνωσιολογικών, πολιτικών και ηθικών ερωτημάτων που θέτουν οι φιλοσοφικές Σχολές κατά τη διάρκεια της Ρωμαϊκής περιόδου,
- διακρίνει τις θέσεις και τις επιδράσεις των κύριων φιλοσοφικών σχολών, της Επικούρειας, της Στωϊκής και εκείνης της Σκέψης, καθώς και τις σπερματικές αντιλήψεις της μετέπειτα ευρωπαϊκής φιλοσοφικής διανόησης,
- κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι θεωρίες, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της ιστορίας της φιλοσοφίας,
- παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών και τις διεκτάσεις που αυτές προσλαμβάνουν στον ρωμαϊκό κόσμο, στο πλαίσιο της διατήρησης του ρωμαϊκού Imperium.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις  
 Λήψη αποφάσεων  
 Αυτόνομη εργασία  
 Ομαδική εργασία  
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον  
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων  
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον  
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου  
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής  
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης  
 .....  
 Άλλες...  
 .....

Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της ρωμαϊκής φιλοσοφίας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της ρωμαϊκής φιλοσοφίας), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τα ακόλουθα:

- Το ιστορικό πλαίσιο της ρωμαϊκής φιλοσοφίας. Από τη Δημοκρατία στην Αυτοκρατορία. Η επιρροή της πολιτικής και το Ordo Rerum.

- Η ρωμαϊκή φιλοσοφία ως μεθερμηνεία της ελληνικής φιλοσοφικής διανόησης. Καταγραφή, μελέτη, ερμηνεία και κριτική των δογμάτων των ελληνικών φιλοσοφικών Σχολών.
- Το ελληνικό φιλοσοφικό λεξιλόγιο στα λατινικά: Κικέρων, Λουκρήτιος. Οι εννοιολογικές μεταβολές. Οι μεταφρασμένοι φιλοσοφικοί όροι και η αξιολόγησή τους στη μετέπειτα δυτική φιλοσοφία.
- Τα δόγματα της Στωϊκής και της Ακαδημεικής φιλοσοφίας στο έργο του Κικέρωνος, καθώς και οι πρωτότυπες συνεισφορές του.
- Λουκρήτιος και *De Rerum Natura*. Ο επικουρισμός και η αποδοχή του ηδονικού δόγματος. Φύση και ανθρωπίνος πολιτισμός.
- Η πρακτική φιλοσοφία ως *ars vitae*. Η παραινετική μορφή των επιστολών του Σενέκα. Η αρετή ως πρακτική επιστήμη και η αρχή της ισότητας των φύλων κατά τον Μουσώνιο.
- Το ζήτημα της αιτιοκρατίας και της Ειμαρμένης. Οι τραγωδίες του Σενέκα ως αποτυπώσεις της στωϊκής θεωρίας για τα πάθη, το θείο και το *Fatum*.
- Κοινωνικές και πολιτικές αντιλήψεις: από τους *optimi viri* του Κικέρωνος στις κατά της δουλείας απόψεις των μεταγενέστερων Στωϊκών και στις περί βασιλείας αναφορές του κυνικού Δίωνος Χρυσοστόμου.
- Η φιλοσοφία της Σκέψεως στο έργο του Σέξτου Εμπειρικού. Η ζήτησις της αλήθειας ως λογικό και ηθικό αίτημα. Γνωσιολογικά και λογικά ζητήματα στις *Πυρρώνειες Υποτυπώσεις*.
- Η κριτική κατά του δόγματος της Στωϊκής σχολής περί της Ειμαρμένης από τον Αλέξανδρο Αφροδισιέα.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>									
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό).</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).</li> </ul>									
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 1599 1023 1697"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1031 1599 1362 1697"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1697 1023 1771">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1031 1697 1362 1771">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1771 1023 1888">Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1031 1771 1362 1888">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1888 1023 2024">Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας</td> <td data-bbox="1031 1888 1362 2024">39</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39	Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας	39	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>									
Διαλέξεις	39									
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39									
Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας	39									

<p>εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Αυτοτελής μελέτη</p> <p>5</p>
	<p>Εξετάσεις</p> <p>3</p>
	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p> <p><b>125</b></p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,</p> <p>Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Μέθοδοι Αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών)</li> <li>• Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων.</li> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</li> </ul>

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- M. L. Clarke, *Το Ρωμαϊκό Πνεύμα*, μτφρ. Π. Δημητριάδου- Α. Τρομάρας, Εκδόσεις University Studio Press, Αθήνα 2004.
- A. A. Long, *Η Ελληνιστική φιλοσοφία. Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί*, μτφρ. Σ. Δημόπουλος & Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., 1987.
- Π. Ηλιόπουλος, *Η Πολιτική Φιλοσοφία στο Έργο του Σενέκα*, εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019
- Ε. Καραμπατζάκη, *Ποσειδώνιος*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτρος ΙΚΕ, 2010
- Κικέρων, *Περί Καθηκόντων*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2017.
- Λουκρήτιος, *Για τη Φύση των Πραγμάτων*, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2012.
- Δίων Χρυσόστομος, *Δίων: Διάλογος Αλεξάνδρου και Διογένη - Ολυμπιακός - Ο Κυνηγός*, Β. Αβραμίδου, Εκδόσεις Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2015.

**«ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ-ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-ΕΦ803	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	Η'
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ-ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Χ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΝΩΣΕΩΝ- ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		



γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΌΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (στα αγγλικά)
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse@uoi.gr">https://www.ecourse@uoi.gr</a>

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη νέα προβληματική της Αισθητικής του περιβάλλοντος και, γιατί όχι, η καλλιέργεια της περιβαλλοντικής τους συνείδησης. **Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές, στο γνωστικό επίπεδο, θα είναι σε θέση:**

- Να διακρίνουν την φιλοσοφία της τέχνης από την Αισθητική της φύσης και περεταίρω την Αισθητική της φύσης από την Αισθητική του περιβάλλοντος.
- Να εντοπίζουν τις ιστορικές απαρχές της σχετικής προβληματικής (18<sup>ος</sup> αιώνας), την περίοδο της πλήρους απαξίωσης της και την αναβίωσή της το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα.
- Να αντιλαμβάνονται τι σημαίνει ο όρος «ανιδιοτέλεια» και (disinterestedness) αποστασιοποίηση στο πεδίο της αισθητικής.
- Να διακρίνουν το ωραίο, το υψηλό και το γραφικό στη φύση.
- Να διακρίνουν τις γνωστικές και μη γνωστικές προσεγγίσεις της αισθητικής της φύσης.

**Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του**



**μαθήματος είναι οι εξής:**

**Θα μπορούν:**

- Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).
- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου.
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

**Γενικές Ικανότητες**

*Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:*

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*

*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*

*Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις*

*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*

*Λήψη αποφάσεων*

*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*

*Αυτόνομη εργασία*

*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*

*Ομαδική εργασία*

*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

*Εργασία σε διεθνές περιβάλλον*

*.....*

*Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*

*Άλλες...*

*Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*.....*

- *Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*
- *Λήψη αποφάσεων*
- *Αυτόνομη εργασία.*

- *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*
- *Άσκηση κριτικής ικανότητας.*
- *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Παραδοσιακά, η Αισθητική συνδέεται με το έργο τέχνης και τη θεωρία του. Η Αισθητική της φύσης και του περιβάλλοντος είναι ένα αντικείμενο σχετικά καινούριο, καθώς αναπτύσσεται μετά το δεύτερο μισό του 20<sup>ου</sup> αιώνα και έχει να κάνει με τις αισθητικές ποιότητες και επιδράσεις όχι μόνο του φυσικού αλλά και του αστικού τοπίου και περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη αυτού του κλάδου της Αισθητικής σχετίζεται με την όξυνση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και την ανάπτυξη αντίστοιχα της περιβαλλοντικής συνείδησης, παρόλα αυτά, το σχετικό ενδιαφέρον εντοπίζεται ήδη από τον 18<sup>ο</sup> αιώνα στο έργο του Shaftesbury, του Burke και του Kant, όταν και οι έννοιες του ωραίου και του υψηλού αναπτύσσονται με αναφορά πρωτίστως στο φυσικό τοπίο. Εξαιρετικό ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει μια σημαντική μετατόπιση κατά τη μετάβαση από την Αισθητική της φύσης του 18<sup>ου</sup> σε αυτή του εικοστού αιώνα: ενώ δηλαδή κατά τον 18<sup>ο</sup> αιώνα το περιβάλλον προσεγγίζεται αισθητικά υπό τον όρο ενός είδους ανιδιοτέλειας και απόστασης, τον εικοστό αιώνα οι φιλόσοφοι μιλούν για μια πιο συμμετοχική αισθητική εμπειρία (engagement). Αυτή η προβληματική λοιπόν στην αναλυτική και ιστορική της διάσταση συγκροτεί το περιεχόμενο του μαθήματος.

Σχεδιάγραμμα:

- A. Φιλοσοφία της τέχνης και Αισθητική της φύσης
- B. Η Αισθητική της φύσης κατά τον 18<sup>ο</sup> αιώνα (το υψηλό, το ωραίο και το γραφικό)
- Γ. Η παρακμή της Αισθητικής της φύσης κατά τον 19<sup>ο</sup> αιώνα.
- Δ. Η Αισθητική της Φύσης κατά τον 20<sup>ο</sup> αιώνα. Γνωστικές και μη γνωστικές προσεγγίσεις.
- E. Ανιδιοτέλεια και συμμετοχή στην Αισθητική της φύσης.
- Z. Η Αισθητική της καθημερινής ζωής.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως                  εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
---	--------------------

<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b></p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.</li> <li>• Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.</li> </ul>													
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)</td> </tr> <tr> <td><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20	Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35	Αυτοτελής μελέτη	31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις	39													
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20													
Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35													
Αυτοτελής μελέτη	31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)													
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>													
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση</li> </ul>													

	της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.)
--	---

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**A. Πηγές**

- ✓ Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- ✓ Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.
- ✓ Shaftesbury, Anthony Ashley Cooper. (1900). *Characteristics of Men, Manners, Opinions, Times*. Λονδίνο: Thommes Press.

**B. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία**

- ✓ Berleant A. (2021). *Η αισθητική του περιβάλλοντος*. Αθήνα: Εκδόσεις: Ίδρυμα Παναγιώτη και Έφης Μιχελή.
- ✓ — 2013, "What is Aesthetic Engagement?" *Contemporary Aesthetics*, 11.
- ✓ —. (2016), "Some Questions for Ecological Aesthetics," *Environmental Philosophy*, 13: 123–135.— and Carlson, A., (ed.), 2007, *The Aesthetics of Human Environments*, Peterborough: Broadview Press.
- ✓ — and Carlson, A., (ed.), 2007, *The Aesthetics of Human Environments*. Peterborough: Broadview Press.
- ✓ Biese, A. (1905). *The Development of the Feeling for Nature in the Middle Ages and Modern Times*. New York: Burt Franklin.
- ✓ Brady, E. (1998). "Imagination and the Aesthetic Appreciation of Nature," *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 56: 139–147.
- ✓ —. (2013). *The Sublime in Modern Philosophy: Aesthetics, Ethics, and Nature*, Cambridge: Cambridge University Press.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- ✓ *Χρονικά Αισθητικής*

<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ <i>The Journal of Aesthetics and Art Criticism</i></li> <li>✓ <i>Contemporary Aesthetics</i></li> <li>✓ <i>Δευκαλίων</i></li> <li>✓ <i>Ελληνική Φιλοσοφική επιθεώρηση</i></li> <li>✓ <i>Conatus</i></li> </ul>
---

**«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ804</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΑΚΡΟΤΣΗΣ) ΔΙΔΑΚΤΩΡ (ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ).		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i>  <i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων  Κατ' επιλογήν, υποχρεωτικό		

<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	Όχι
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνική
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση των Μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- περιγράψουν τους κύριους ιστορικούς σταθμούς της διαλεκτικής από την προσωκρατική περίοδο, μέχρι σήμερα και να διακρίνουν την συνέχειά τους,
- αναλύουν τις αλληλοδράσεις και τους συσχετισμούς της διαλεκτικής επιχειρηματολογίας σύμφωνα με την τυπική Λογική,
- κατανοούν τους μετασχηματισμούς της διαλεκτικής λογικής σύμφωνα με τις ιστορικές περιόδους, τα κοινωνικά και πολιτισμικά συστήματα,
- ερμηνεύουν και κατηγοριοποιούν τους συντακτικούς τρόπους της διαλεκτικής ως κοινωνικής πρακτικής και ευρύτερων ταξινομικών συστημάτων γνώσης (σύνδεση με αισθητική και ηθική),
- προσεγγίζουν με κριτική άποψη τα συστήματα διαλεκτικής των Kant και Hegel, τα οποία απετέλεσαν το στερέωμα των αισθητικών, λογικών και ηθικών κατευθύνσεων της σύγχρονης φιλοσοφίας,
- να μελετούν τους τρόπους της διαλεκτικής: θέση-αντίθεση-σύνθεση, σύμφωνα με την δυναμική προσαρμοστικότητά τους σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται διαρκώς.

<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των παρεχόμενων τεχνολογικών μέσων.</p> <p>Αυτόνομη εργασία.</p> <p>Ομαδική εργασία.</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</p>	

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Στην πρώτη ενότητα, θα πραγματοποιηθούν αναφορές της λειτουργίας της διαλεκτικής σε σχέση με το σύστημα στοχασμού του Ηράκλειτου, των Πλάτωνα, του Αριστοτέλη και του Ζήνωνα του Ελεάτη, θα συζητηθεί η κατανόησή της αναφορικά προς τον διάλογο και θα αποσαφηνιστούν οι διαδρομές των αντιθετικών λειτουργιών της, ως θέση-αντίθεση, δηλαδή ως διαρκής-ανεπίλυτη σύγκρουση επιχειρημάτων με σκοπό την αποκάλυψη της αλήθειας. Στη συνέχεια θα εξειδικεύσουμε στον τρόπο με τον οποίο διαμορφώθηκε και εκδηλώθηκε η

διαλεκτική κατά την περίοδο των προσωκρατικών, εστιάζοντας κατ' αρχήν στον Ηράκλειτο και το κοσμολογικό πρότυπο του αείζωνος πυρός που εισηγήθηκε, και την επίδραση αυτού του προτύπου σε πτυχές της φιλοσοφίας πέραν της κοσμολογίας, όπως την λογική, την ηθική και την πολιτική. Η επίδραση της σωκρατικής διδασκαλίας στον φιλοσοφικό στοχασμό του Πλάτωνα, όσον αφορά στο σύστημα του διαλόγου της ορθής-στοχευμένης επιχειρηματολογικής πρακτικής και του Αριστοτέλη, αλλά και η διαλεκτική σκέψη του Ζήνωνα, όπως αποτυπώνεται μέσα από τα «παράδοξα» θα μας απασχολήσουν στην επόμενη υποενότητα. Ολοκληρώνοντας την περίοδο της Αρχαιότητας, το δεύτερο μέρος των εισηγήσεων θα έχει ως επίκεντρο τον νεωτερικό διαλεκτικό στοχασμό. Επικεντρώνοντας στην μελέτη του ιστορικού, κοινωνικοπολιτικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος της νεωτερικότητας, θα αξιοποιήσουμε τις γνώσεις της προηγούμενης ενότητας προκειμένου να παρατηρήσουμε τις αλληλοδράσεις και τους συσχετισμούς της νεωτερικής διαλεκτικής, αναφορικά προς την διαλεκτική των Αρχαίων Ελλήνων: ο διαλεκτικός στοχασμός, ως τρόπος αξιοποίησης των λογικών αρχών του νου διαμέσου της αντιπαράθεσης επιχειρημάτων στην φιλοσοφία της Δύσης και ο μετασχηματισμός του σε ένα σύστημα, το οποίο παρόλο που περιέχει πρόδρομα στοιχεία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας, εντούτοις εκδηλώνεται σύμφωνα με διαφορετικούς κανόνες, θα αναλυθεί στις πρώτες ώρες εισηγήσεων της δεύτερης ενότητας. Έχοντας διακρίνει τις ρίζες, αλλά και τα αιτήματα της νεωτερικότητας, θα εισαχθούμε στην φιλοσοφία του Διαφωτισμού και ιδιαίτερα στην φιλοσοφία του Kant. Μέσα από μεταφράσεις της Κριτικής του Καθαρού Λόγου και της Κριτικής της κριτικής δύναμης, θα παρατηρήσουμε τις βασικές αρχές της έννοιας του υπερβατολογικού υποκειμένου. Στη συνέχεια θα οδηγηθούμε στον εκπρόσωπο της ιδεαλιστικής φιλοσοφικής θεώρησης και της διαλεκτικής διαπραγμάτευσης των αρχών του λόγου, που εισηγήθηκε ο Hegel. Παρατηρώντας φιλοσοφικά την ροή της ιστορίας, ο Hegel οδηγήθηκε στο συμπέρασμα, ότι όλοι μας αποτελούμε μέλη ενός αναπόσπαστου νου, του οποίου η πρόοδος οφείλεται στην διαλεκτική κίνηση (θέση-αντίθεση-σύνθεση) των παραγόντων που το διαμορφώνουν: ο άνθρωπος, δημιουργός και συμμετοχος στην διαλεκτική διαδικασία, δεν μπορεί παρά να είναι δημιουργός και συμμετοχος στον τρόπο κατανόησης των οικουμενικών αρχών του σύμπαντος. Περαιτέρω θα αναλύσουμε την διαλεκτική του Marx και του Engels, όσον αφορά στα υπαρξιακά επίπεδα και την διαλεκτική σχέση (εξελικτική διευθέτηση) από τα χαμηλότερα επίπεδα στα υψηλότερα. Στην επόμενη ενότητα θα μελετήσουμε τις όψεις της διαλεκτικής στην σύγχρονη φιλοσοφία, κατ' αρχήν όσον αφορά στον συσχετισμό της με την τυπική λογική και σύμφωνα με τις οπτικές της αναλυτικής και ηπειρωτικής φιλοσοφίας. Στην συνέχεια θα αναφερθούμε στην αρνητική διαλεκτική του Adorno, όσον αφορά στον διαχωρισμό της έννοιας από το αντικείμενο, εγείροντας το ζήτημα της μη ταύτισης -επομένως και μη σύγκρισης- κάθε μεταξύ τους σχέσης. Η διαλεκτική της αναγκαιότητας και ελευθερίας στον στοχασμό του Marcuse, όπως διατυπώνεται μέσα από το έργο του «Περί της ιστορίας της διαλεκτικής» και τις πολιτικές προεκτάσεις του, σε σχέση με την διαλεκτική του Marx, θα ολοκληρώσει την τρίτη ενότητα των εισηγήσεων. Στην τελευταία ενότητα, θα πραγματοποιηθεί τελικός απολογισμός των όσων πραγματευτήκαμε, υπό το ιστορικό, κοινωνικοπολιτικό και πολιτισμικό σύστημα κάθε περιόδου αναφοράς, με κεντρικό ερώτημα το εάν η διαλεκτική, στις αυγές του 20ού Αιώνα, αποτελεί παρωχημένη φιλοσοφική θεωρία. Θα εξεταστεί, με άλλα λόγια, το εάν η προσαρμοστικότητα της διαλεκτικής, ως συστήματος σκέψης και ερμηνείας των γεγονότων της πραγματικότητας, μπορεί να συνδεθεί αιτιολογικά προς κάθε σύστημα γνώσης το οποίο χαρακτηρίζεται ως εξελικτικό. Στην τελευταία αυτή



ενότητα, θα μελετήσουμε τον στοχασμό του Ιταλού φιλοσόφου Benedetto Croce, ο οποίος έχει εμπλουτίσει την σύγχρονη βιβλιογραφία με εξαιρετικά ενδιαφέρουσες αναλύσεις της διαλεκτικής ως έννοιας, αλλά και ως διαδικασίας εξέλιξης.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																							
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση ΤΠΕ κατά τη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>																							
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="697 732 1024 824"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1038 732 1358 824"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="697 835 1024 891">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1038 835 1358 891">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 902 1024 958">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1038 902 1358 958">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 969 1024 1070">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1038 969 1358 1070">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 1081 1024 1137">Διαδραστική διδασκαλία</td> <td data-bbox="1038 1081 1358 1137">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 1149 1024 1205"></td> <td data-bbox="1038 1149 1358 1205"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 1216 1024 1272"></td> <td data-bbox="1038 1216 1358 1272"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 1283 1024 1339"></td> <td data-bbox="1038 1283 1358 1339"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 1350 1024 1406"></td> <td data-bbox="1038 1350 1358 1406"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 1417 1024 1473"></td> <td data-bbox="1038 1417 1358 1473"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="697 1485 1024 1541">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1038 1485 1358 1541">125</td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	40	Συγγραφή εργασίας	35	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35	Διαδραστική διδασκαλία	15											Σύνολο Μαθήματος	125	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>																							
Διαλέξεις	40																							
Συγγραφή εργασίας	35																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35																							
Διαδραστική διδασκαλία	15																							
Σύνολο Μαθήματος	125																							
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης  Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής</li> <li>• Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</li> <li>• Προαιρετική εργασία, ο βαθμός της οποίας θα προσμετρά 40% στην διαμόρφωση του τελικού βαθμού.</li> <li>• Προφορική Εξέταση, έπειτα από ειδική συνεννόηση περί εξαιρέσης από γραπτή δοκιμασία-προαιρετικές εργασίες.</li> </ul>																							

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	
---	--

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Emmanuel Kant, <i>Κριτική του Καθαρού Λόγου</i>, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2020.</li> <li>• Jean-Michel Besnier, <i>Ιστορία της νεωτερικής και σύγχρονης φιλοσοφίας</i>, Μετάφραση Κωστής Παπαγιώργης, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα, 1993.</li> <li>• Ηλίας Μαρκολέφας et al, <i>Ιμμάνουελ Καντ, Πρακτικός λόγος και νεωτερικότητα</i>, Επιμέλεια Κωνσταντίνος Καβουλάκος, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2006.</li> <li>• Ψυχοπαίδης Κοσμάς, <i>Χέγκελ. Από τα πρώτα πολιτικά κείμενα στην φαινομενολογία του Πεύματος</i>, εκδόσεις Πόλις, Αθήνα, 2003.</li> </ul> <p>-Σχετικά επιστημονικά περιοδικά:</p>
---

**«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ805</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>

<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II</b> (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ)		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548">https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Κατανόηση της διεπιστημονικότητας του επιστημονικού πεδίου της Φιλοσοφίας της Γλώσσας. Διάλογος θεωρητικών και εφαρμοσμένων επιστημών.</li> <li>• Να γίνουν κατανοητές οι εννοιολογικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των φιλοσοφικών προϋποθέσεων της διατύπωσης του γλωσσικού νοήματος.</li> <li>• Να γίνουν αντιληπτά τα επιστημολογικά ζητήματα που συγκροτούν τα επιστημονικά πεδία της φιλοσοφίας της γλώσσας και της φιλοσοφίας της επιστήμης.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Τονισμός της μεθοδολογίας για τον τρόπο διερεύνησης των επιστημολογικών ζητημάτων στα επιστημονικά πεδία.</li> <li>• Συστηματική προσέγγιση αλλά και ανάδειξη εννοιολογικών συνδέσεων μεταξύ όμορων επιστημονικών πεδίων της Φιλοσοφίας της Γλώσσας όπως η Γνωσιακή Επιστήμη, η Βιολογία και η Νευροεπιστήμη.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</i></p>	
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p><i>.....</i></p> <p><i>Άλλες...</i></p> <p><i>.....</i></p>
<p>Ως γενικές ικανότητες του μαθήματος προσδιορίζονται οι ακόλουθες:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Η αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση των διδακτικών δεδομένων αναφορικά με τα προς διερεύνηση επιστημονικά πεδία.</li> <li>• Ο συνδυασμός θεωρητικών δεδομένων και εφαρμοσμένων πρακτικών για την αποτελεσματικότερη κατανόηση του επιστημονικού πεδίου.</li> <li>• Η απόκτηση κυρίως της αυτενέργειας από τους διδασκόμενους καθώς και η παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών με βάση το διδασκόμενο επιστημονικό «Παράδειγμα».</li> <li>• Η προσαρμογή σε νέες μορφές επιστημονικής διαχείρισης των φιλοσοφικών ζητημάτων με κριτική αλλά και ηθική υπευθυνότητα.</li> <li>• Η διδασκαλία και η διεπιστημονική προσέγγιση των εννοιών προσβλέπει και στην απασχόληση των διδασκόντων σε διεθνές περιβάλλον καθότι το ήμισυ και πλέον της βιβλιογραφίας είναι ξενόγλωσσα εγχειρίδια.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Νοητικές καταστάσεις και γλωσσικά φαινόμενα.</li> <li>• Το ζήτημα της προθετικότητας.</li> <li>• Το Είναι και οι λέξεις.</li> <li>• Η Αριστοτελική παράδοση.</li> <li>• C. S. Peirce: Η φύση του γλωσσικού σημείου.</li> <li>• Το καρτεσιανό δίπολο.</li> <li>• Η «αναλυτική» οπτική.</li> <li>• Η έννοια των κανόνων.</li> <li>• «Κινέζικο κουτί» και «Ενσώματος Νους».</li> <li>• Νους και κόσμος.</li> <li>• Ο «μύθος του δεδομένου».</li> <li>• Ο «Διθάλαμος Νους».</li> </ul>
---

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>															
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>															
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 546 1023 629"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1038 546 1358 629"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 640 1023 703">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1038 640 1358 703">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 714 1023 777">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1038 714 1358 777">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 788 1023 851"></td> <td data-bbox="1038 788 1358 851"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 862 1023 925"></td> <td data-bbox="1038 862 1358 925"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 936 1023 999"></td> <td data-bbox="1038 936 1358 999"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1010 1023 1066"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1038 1010 1358 1066"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής Μελέτη	86							<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>															
Διαλέξεις	39															
Αυτοτελής Μελέτη	86															
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>															
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Γραπτή τελική εξέταση (100%).</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται, η πειστικότητα των εξηγήσεων που προτείνονται και η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου.</li> <li>• Κατά τη διάρκεια της εξέτασης δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων καθώς και η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές).</li> </ul>															

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- Sylvain Auroux (2005), *Φιλοσοφία της Γλώσσας*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- *Φιλοσοφία και Επιστήμες στον Εικοστό αιώνα*, Α. Μπαλτάς – Κ. Στεργιόπουλος (επιμ) Π.Ε.Κ.
- L. Wittgenstein (1978), *Tractatus Logico-Philosophicus*, Μτφρ. Θ. Κιτσόπουλος, Αθήνα: Παπαζήσης.
- L. Wittgenstein (1977) *Φιλοσοφικές Έρευνες*, Μτφρ.Π. Χριστοδουλίδης Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σ. Τσινόρεμα, *Γλώσσα και Κριτική*, εκδόσεις Liberal Books, 2014.
- Ν. Αυγελής (2010) *Φιλοσοφία της Γλώσσας*, Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.
- Θ. Σακελλαριάδης (2006) *Από το Tractatus στις Έρευνες*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Β. Κάλφας, *Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα*, Σύγχρονα Θέματα, 1983.
- J. Kim, *Η Φιλοσοφία του Νου*, Leader, 2005.
- Τ. Κuhn, *Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων*, Σύγχρονα Θέματα, 1981.
- J. McDowell, *Νους και Κόσμος*, Μτφρ. Θ. Σαμαρτζής, ΠΕΚ, 2013.
- W. Sellars, *Εμπειρισμός και Φιλοσοφία του Νου*, Μτφρ. Χ. Μαρσέλλος, 2005.

**«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ II:  
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ»**

• **ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ806</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ II: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ  (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	

	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>  γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ	
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ	
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>	

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να γνωρίζουν τα βασικά πεδία της εφαρμοσμένης ηθικής.</li> <li>• Να έχουν μια εποπτική γνώση των ιδιαίτερων προβλημάτων που τίθενται στα διαφορετικά πεδία της εφαρμοσμένης ηθικής.</li> <li>• Να κατανοούν τους διαφορετικούς τρόπους εφαρμογής των αφηρημένων εννοιών και αρχών της ηθικής φιλοσοφίας με αφηρημένα συγκεκριμένα προβλήματα του πραγματικού κόσμου.</li> <li>• Να κατανοούν τα ηθικά διλήμματα που δημιουργούν για τον άνθρωπο η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.</li> <li>• Να γνωρίζουν τις κύριες προβληματικές και τις βασικές αρχές της βιοηθικής.</li> </ul>

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Σύντομη περιγραφή

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στα κύρια πεδία της εφαρμοσμένης ηθικής. Οι σύγχρονες κοινωνίες βρίσκονται αντιμέτωπες με μια σειρά από ηθικές κρίσεις που άπτονται προβλημάτων όπως οι συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η παγκόσμια δικαιοσύνη και το πρόβλημα της πείνας, η τρομοκρατία και ο πόλεμος, η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και η κλιματική αλλαγή, οι απειλές της δημόσιας υγείας την εποχή του COVID-19, η κλωνοποίηση και οι τεχνολογικές επεμβάσεις στο ανθρώπινο γονιδίωμα, τα δικαιώματα των ζώων κ.ά. Ο άνθρωπος αντιμετωπίζει αμφιλεγόμενα ηθικά ζητήματα και καλείται να απαντήσει σε δύσκολα πρακτικά διλήμματα: Υπάρχουν όρια στην ελευθερία του Τύπου; Έχουμε ηθικό καθήκον να βοηθάμε τους λιγότερο προνομιούχους; Έχουμε το δικαίωμα να περιορίσουμε την πρόσβαση στο γενετικό μας υλικό; Έχουν τα ζώα δικαιώματα; Έχουμε το δικαίωμα να



προβαίνουμε στον τερματισμό της ζωής με τεχνικά μέσα; Ποια είναι τα όρια της σχέσης του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον; Σε αυτό το πλαίσιο, θα παρακολουθήσουμε πώς η ανάπτυξη της εφαρμοσμένης ηθικής κατά την τελευταία εικοσαετία συνιστά μαρτυρία του τρόπου με τον οποίο η ηθική φιλοσοφία καλείται να ισορροπήσει μεταξύ, αφενός, του θεωρητικού στοχασμού και, αφετέρου, του αδήριτου αιτήματος της σύγχρονης εποχής για συστηματικό ηθικό αναστοχασμό και πρακτική εφαρμογή των αφηρημένων ηθικών εννοιών και αρχών στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος στον πραγματικό κόσμο. Θα κατανοήσουμε έτσι ότι η φιλοσοφία δεν είναι αποκομμένη από την κοινωνική πραγματικότητα, αλλά ότι διατηρεί, αντιθέτως, την ικανότητα και επωμίζεται παράλληλα την ευθύνη να διαμορφώνει καθοριστικά τη σχέση του ανθρώπου με τον εαυτό του και τον περιβάλλοντα κόσμο.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Εισαγωγή στο πεδίο της εφαρμοσμένης ηθικής.
- Ηθική και δικαιοσύνη.
- Δίκαιος πόλεμος.
- Θανατική ποινή.
- Ρατσισμός.
- Μετανάστευση.
- Άμβλωση.
- Ευθανασία.
- Γενετική μηχανική.
- Σεξουαλική ηθική.
- Τα Δικαιώματα των ζώων.
- Περιβαλλοντική ηθική.
- Η ηθική την εποχή του COVID-19.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, Power Point).</li> <li>• Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)	25
	Αυτοτελής μελέτη	46 (66 για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%), η οποία περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής και</li> <li>- Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης.</li> </ul> <p>ή</p> <p>Γραπτή εξέταση (70%) και προαιρετική γραπτή εργασία (30%).</p>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Anscombe, Elisabeth και Thomas Nagel. *Ηθικός πόλεμος – ηθική εν πολέμω*. Μετάφραση Κωστής Κωβαίος, Αθήνα: Εκκρεμές, 2002.
- Cohen, Andrew I., and Christopher Heath Wellman, eds. *Contemporary Debates in Applied Ethics*. 2nd ed. Malden: Wiley-Blackwell, 2014.
- De Waal, Frans. *Πρωτεύοντα και φιλόσοφοι: Πώς εξελίχθηκε η ηθική*. Μετάφραση Χρυσοβαλάντης Στεργίου. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2015.
- Dworkin, Ronald. *Η Επικράτεια της Ζωής: Αμβλώσεις, ευθανασία και ατομική ελευθερία*. Απόδοση-εισαγωγή: Φίλιππος Βασιλόγιαννης. Αθήνα: Αρσενίδης, 2013.
- Ο' Neill, Onora. *Αυτονομία και εμπιστοσύνη στη βιοηθική*. Μετάφραση Θοδωρής Δρίτσας. Αθήνα: Αρσενίδης, 2011.

- Παιονίδης, Φιλήμων. 2007. *Υπέρ του δέοντος: Δοκίμια πρακτικής φιλοσοφίας*. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Shafer-Landau, Russ. *Living Ethics: An Introduction with Reading*. New York: Oxford University Press, 2019.
- Singer, Peter. *Η Απελευθέρωση των ζώων*. Μετάφραση Σ. Καραγεωργάκης, Θεσσαλονίκη, Αντιγόνη, 2010.
- Vardy, Peter και Paul Grosch. *Το αίνιγμα της ηθικής*. Μετάφραση Θεωδωρής Δρίτσας. Αθήνα: Αρσενίδης, 2013.
- Vaughn, Lewis. *Doing Ethics: Moral Reasoning and Contemporary Issues*. 4th ed. New York: W.W. Norton & Company, 2008.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Ethics*.
- *Ethical Theory and Moral Practice*.
- *Journal of Applied Philosophy*.
- *American Journal of Bioethics*.
- *Social Philosophy and Policy*.

## «ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ»

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΕΦ811	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			

<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• να κατανοήσουν βασικές έννοιες της πλατωνικής σκέψης (αθανασία ψυχής, θεωρία Ιδεών, θεός δημιουργός) σε αντίστιξη με τις θεωρίες των φυσικών φιλοσόφων και των σοφιστών,</li> <li>• να συλλάβουν τη βαθιά ενότητα της πλατωνικής οντολογίας, ψυχολογίας, γνωσιοθεωρίας, ηθικής και θεολογίας μέσα από τη συστηματική ανάγνωση ενός φιλοσοφικού έργου,</li> <li>• να κατανοήσουν διάφορα επιχειρήματα υπέρ και κατά της ύπαρξης του θεού και να τα διασυνδέσουν με κομβικά ερωτήματα (το πρόβλημα του κακού, η φύση του θείου, η δημιουργία του κόσμου, η εμφάνιση της ζωής, η σχέση ύλης και ψυχής) που απασχόλησαν διαχρονικά τους φιλοσόφους, τους επιστήμονες και τους θεολόγους,</li> <li>• να εξοικειωθούν με έννοιες της φιλοσοφίας της θρησκείας όπως θείσμος, αγνωστικισμός, αθεϊσμός, δημιουργισμός και επιχείρημα εκ του σχεδίου.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής</i>

Αυτόνομη εργασία	υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες σε θεμελιώδη ζητήματα της πλατωνικής σκέψης μέσα από τη συστηματική ανάγνωση του Δέκατου Βιβλίου των *Νόμων* στο οποίο ο Πλάτων επιτίθεται κατά των άθεων της εποχής του, κυρίως των φυσικών φιλοσόφων και των σοφιστών, εκθέτοντας παράλληλα τις βασικές αρχές της θεολογίας του. Θα αναλυθούν οι απαντήσεις που δόθηκαν στα παρακάτω ερωτήματα. Πώς οι νόμοι μπορούν να αποτρέψουν τη διάχυση των αθεϊστικών θεωριών; Είναι δυνατόν να θεωρηθούν οι ανθρωπίνι νόμοι και οι τέχνες ανώτεροι από τη φύση; Η ουράνια αρμονία είναι προϊόν έλλογης δημιουργίας ή απλώς οφείλεται σε τυχαία γεγονότα; Ποιες είναι οι ιδιότητες της κοσμικής ψυχής και τι σχέση έχει με τον αισθητό κόσμο; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του θεού και σε τι βαθμό παρεμβαίνει στις κοσμικές και ανθρώπινες υποθέσεις; Πώς μπορούμε να εξηγήσουμε την παρουσία του κακού στον κόσμο; Εξετάζοντας κριτικά τις θέσεις που διατυπώνει ο Πλάτων μπορούμε να ανασυνθέσουμε ένα συνεκτικό σύστημα που υπερασπίζεται την ύπαρξη και τη αγαθότητα του θεού και εμπνέει μεταγενέστερους στοχαστές όπως οι Στωϊκοί, ο Γαληνός, ο Θωμάς Ακινάτης και Πέιλι να διατυπώσουν τελεολογικά επιχειρήματα.

#### ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

**Σεμ. 1.** Εισαγωγή: η θέση των *Νόμων* στην πλατωνική σκέψη και η σχέση της με την *Πολιτεία* και τον *Τίμαιο*.

**Σεμ. 2.** 884a-885e: οι τρεις μορφές ασέβειας.

**Σεμ. 3.** 886a-888d: οι αθεϊστικές θεωρίες.

**Σεμ. 4.** 888e-890b: η σωστή ιεράρχηση φύσεως, νόμου και τέχνης.

**Σεμ. 5.** 890c-891e: ο ρόλος της πειθούς.

<b>Σεμ. 6.</b> <u>892a-894d</u> : οι κινητικές ιδιότητες της ψυχής.
<b>Σεμ. 7.</b> <u>894e-896e</u> : η ανωτερότητα της ψυχής και η σχέση της με το σώμα I.
<b>Σεμ. 8.</b> <u>897a-898d</u> : η ανωτερότητα της ψυχής και η σχέση της με το σώμα II.
<b>Σεμ. 9.</b> <u>898d-900d</u> : η κίνηση των άστρων.
<b>Σεμ. 10.</b> <u>900e-904c</u> : η θεία πρόνοια.
<b>Σεμ. 11.</b> <u>904e-907d</u> : οι θεοί ως φύλακες.
<b>Σεμ. 12.</b> <u>907d-910d</u> : η τιμωρία των ασεβών.
<b>Σεμ. 13.</b> <u>Ανασκόπηση</u> : η διάχυση των πλατωνικών ιδεών σε μεταγενέστερους στοχαστές.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα e-course, powerpoint, ηλεκτρονικές πηγές) και στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	35
	Αυτοτελής μελέτη	<b>31 (66 για όσους δεν αναλάβουν εργασία)</b>
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>  <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης</i>	<b>Γραπτή τελική εξέταση</b>  • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις	

<p>Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων).</li> </ul>
---	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Bobonich, C. 2010. (επιμ.), *Plato's Laws: A Critical Guide*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Burkert, W. 1993. *Αρχαία ελληνική θρησκεία* (μτφ. Ν. Π. Μπεζαντάκος). Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Cleary, J. 2013. «The Role of Theology in Plato's *Laws*», στο J. M. Dillon et al. (επιμ.), *Studies on Plato, Aristotle and Proclus. The Collected Essays on Ancient Philosophy of John Cleary*: 233-250. Leiden: Brill.
- Guthrie, W. K. C. 2003. *Οι σοφιστές* (μτφ. Δ. Τσεκουράκης). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Κάλφας, Β. 2014. *Πλάτων: Τίμαιος*. Αθήνα: Εστία.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι* (μτφρ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Kouloumentas, S. 2018. «Prodicus on the Rise of Civilization: Religion, Agriculture, and Culture Heroes», *Philosophie antique* 18: 127-152.
- Laks, A. 2000. «The *Laws*», στο C. Rowe και M. Schofield (επιμ.), *The Cambridge History of Greek and Roman Political Thought*: 258-292. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mayhew, R. 2008. *Plato: Laws 10. Translated with a Commentary*. Oxford: Oxford University Press.
- Menn, S. 2015. *Ο Πλάτων για τον θεό ως νου* (μτφρ. Π. Γκολίτσης). Κρήτη: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Morrow, G. R. 1960. *Plato's Cretan City: A Historical Interpretation of the Laws*. Princeton: Princeton University Press.
- Μοσκόβης, Β. 1988. *Πλάτωνος Νόμοι*, τόμ. 1: I-VII, τόμ. 2: VIII-XII & Επινομίς. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη. [Αρχαίο κείμενο και μετάφραση του έργου στα Νέα Ελληνικά]
- Νικολούδης, Η. Π. 2008-2011. *Πλάτων, Νόμοι. Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια* τόμ. 1: Α, τόμ. 2: Β-Δ, τόμ. 3: Ε-ΣΤ. Αθήνα: Ζαχαρόπουλος. [Εισαγωγή, αρχαίο κείμενο, μετάφραση του έργου στα Νέα Ελληνικά, ερμηνευτικά σχόλια. Η ανέκδοτη μετάφραση των Βιβλίων Z-IB είναι διαθέσιμη από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού: <http://repository.edulll.gr/1807>]
- Saunders, T. J. 1970. *Plato: The Laws*. London: Penguin.



- Sedley, D. N. 2013. «The Atheist Underground», στο V. Harte και M. Lane (επιμ.), *Politeia in Greek and Roman Philosophy*: 329-348. Cambridge: Cambridge University Press.
- Stalley, R. F. 1983. *An Introduction to Plato's Laws*. London: Blackwell.
- Σκουτερόπουλος, Ν. Μ. 1991. *Η αρχαία σοφιστική: τα σωζόμενα αποσπάσματα*. Αθήνα: Γνώση.
- Taylor, A. E. 1992. *Πλάτων: Ο άνθρωπος και το έργο του* (μτφ. Ι. Αρζόγλου). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Whitmarsh, T. 2015. *Battling the Gods: Atheism in the Ancient World*. London: Penguin.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- *Δευκαλίων*.
- *Νεύσις*.
- *Φιλοσοφία*.
- *Δωδώνη III*.
- *Phronesis*.
- *Oxford Studies in Ancient Philosophy*.
- *Apeiron*.
- *Elenchos*.
- *Ancient Philosophy*.
- *Philosophie antique*.

**«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ812</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ</b> (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
<b>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ</b>	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		



<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>
<p>Το μάθημα διερευνά τη σχέση φιλοσοφίας και ψυχανάλυσης στο διεπιστημονικό πρόταγμα της Κριτικής Θεωρίας των φιλοσόφων Max Horkheimer, Theodor W. Adorno, Herbert Marcuse, όπως και του ψυχαναλυτή Erich Fromm από τη δεκαετία του 1930 ως τη δεκαετία του 1970. Βάση για την ανάπτυξη του μαθήματος είναι το δοκίμιο του Marcuse «Πέραν της αρχής της πραγματικότητας» αλλά και το έργο του <i>Ψυχανάλυση και πολιτική</i>.</p> <p>Στο μάθημα αναλύεται κριτικά η διαδικασία συγκρότησης του διεπιστημονικού προτάγματος της Κριτικής Θεωρίας και, ειδικά, η πρόσληψη και η ένταξη της φροϋδικής μεταψυχολογίας σ' αυτό. Το έργο του Sigmund Freud <i>Δυσφορία μέσα στον πολιτισμό</i> (1930) είχε μεγάλη απήχηση στη φιλοσοφία μέσω της πρόθεσής του να δώσει απαντήσεις με την εννοιολογία του σε κοινωνικά ερωτήματα. Ο ψυχαναλυτής Fromm εισάγει την ψυχανάλυση στην Κριτική Θεωρία στην προσπάθειά του να μπολιάσει την κοινωνική θεωρία και την ψυχανάλυση. Αρχικά κατανοεί την ψυχανάλυση ως κοινωνική ψυχολογία, ο ρόλος της είναι βοηθητικός στη διεξαγωγή των εμπειρικών κοινωνικών ερευνών, ενώ αργότερα την αναθεωρεί ριζικά εγκαταλείποντας τον σκληρό της πυρήνα, τη θεωρία των ορμών. Αντιθέτως, οι Horkheimer και Adorno κατανοούν την ψυχανάλυση ως μια θεωρία του ατόμου, όχι για να διαγνωσθεί μόνο ο κοινωνικός καταναγκασμός στα μύχια της ψυχής του ατόμου, αλλά και πως οι κοινωνικοψυχολογικοί μηχανισμοί αποσπούν την προσοχή του ατόμου από τη βία της κοινωνίας. Γι' αυτό εντάσσουν τις ψυχαναλυτικές έννοιες μετά από μια αλλαγή λειτουργίας στη φιλοσοφική κριτική τους. Ο Marcuse διαλέγεται με τον ύστερο Freud και την έννοια της ορμής του θανάτου δίνοντας την προτεραιότητα στον έρωτα, στον οποίο οφείλει να υποταγεί. Μέσω της κριτικής του ψυχαναλυτή Jean Laplanche στον Marcuse αναδεικνύονται τα όρια της διαμεσολάβησης ψυχανάλυσης και κοινωνικής θεωρίας.</p> <p>Σε επιστημολογικό επίπεδο θα αναδειχθεί η ιδιαιτερότητα της ψυχανάλυσης και των εννοιών της, όπου οι ύστερες δεν αναιρούν τις προγενέστερες, αλλά συντάσσονται παρατακτικά μ' αυτές. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι συμμετέχοντες να κατανοήσουν τη συγκρότηση διεπιστημονικών προταγμάτων που βασίζονται στον αμοιβαίο</p>

σεβασμό και την αμοιβαία συνεργασία διακριτών επιστημών. Ειδικότερα στη γνωσιοθεωρία της Κριτικής Θεωρίας, στην οποία η ψυχανάλυση ως μεταψυχολογία αποτελεί αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο της, επιβεβαιώνεται ο σημαντικός ρόλος των επιστημών και της εννοιολογίας τους στη φιλοσοφική κριτική.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών                  Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων                  Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                  Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
---	---

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η αυτόνομη και ομαδική εργασία, η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και η ανάλυση και επίλυση επίκαιρων προβλημάτων της εποχής μας. Στο φροντιστήριο θα αναλυθούν εκτενώς κείμενα των Freud, Fromm, Marcuse, Horkheimer, Th. W. Adorno και του J. Laplanche.

**3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- Για τη σχέση Φιλοσοφίας και Ψυχανάλυσης.
- «Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό» του Sigmund Freud.
- Η κλασική Κριτική Θεωρία και η ψυχανάλυση.
  - ✓ Ο ρόλος του Erich Fromm στο *Ινστιτούτο Κοινωνικής Έρευνας της Φραγκφούρτης* και η ψυχαναλυτική κριτική του.
  - ✓ Η στάση των Theodor W. Adorno, Max Horkheimer και Leo Löwenthal έναντι της ψυχανάλυσης και η κριτική τους στον Erich Fromm.
  - ✓ Ο Herbert Marcuse στο *Ινστιτούτο Κοινωνικής Έρευνας της Φραγκφούρτης* και η στάση του έναντι της ψυχανάλυσης.
- «Έρως και πολιτισμός» του Herbert Marcuse.
- «Πέραν της αρχής της πραγματικότητας» του Herbert Marcuse.
- Η αντιπαράθεση του Herbert Marcuse με τον Erich Fromm.
- Η κριτική του Jean Laplanche στον Herbert Marcuse.
- Τελικός απολογισμός: Η σχέση φιλοσοφίας και ψυχανάλυσης σήμερα.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>                  Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή εργασιών.</p>

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Φροντιστήριο	10	Μελέτη βιβλιογραφίας	20	Παρουσίαση εργασίας	10	Συγγραφή εργασίας	10	Αυτοτελής Μελέτη	36	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
	Διαλέξεις	39															
	Φροντιστήριο	10															
	Μελέτη βιβλιογραφίας	20															
	Παρουσίαση εργασίας	10															
	Συγγραφή εργασίας	10															
	Αυτοτελής Μελέτη	36															
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>															
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική.</li> <li>• Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική).</li> <li>• Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</li> </ul> <p>Τα κριτήρια της αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20%</li> <li>• Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20%</li> <li>• Γραπτή εξέταση: 60%</li> </ul>																

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

**ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Adorno, Theodor W. (1990), *Minima Moralia*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια.
- Adorno, Theodor W. (1952/1990), «Die revidierte Psychoanalyse». Στο: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (επιμ.), τόμ. 8: *Soziologische Schriften 1*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 20-41.

- Adorno, Theodor W. (1955/1990), «Zum Verhältnis von Soziologie und Psychologie». Στο: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (επιμ.), τόμ. 8: *Soziologische Schriften 1*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 42-85.
- Adorno, Theodor W. (1966/1990), «Postscriptum». Στο: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (επιμ.), τόμ. 8: *Soziologische Schriften 1*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 86-92.
- Fenichel, Otto (2001), *Probleme der psychoanalytischen Technik*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Freud, Sigmund (1991), *Τρεις μελέτες για τη θεωρία της σεξουαλικότητας*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1911b/1989), «Formulierungen über die zwei Prinzipien des psychischen Geschehens». Στο: *Studienausgabe*, Alexander Mitscherlich κ.ά. (επιμ.), τόμ. III: *Psychologie des Unbewußten*. Frankfurt am Main: SFischer, 13, 17-24.
- Freud, Sigmund (1974), «Για τη γενικότερη ταπείνωση της σεξουαλικής ζωής», ελλ. μτφρ. Γ. Βαμβαλής Στο: Σίγκμουντ Φρόυντ, *Ψυχολογία της ερωτικής ζωής*, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος, 19-37.
- Freud, Sigmund (2005), *Μεταψυχολογικά κείμενα του 1915*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1996), *Εισαγωγή στην ψυχανάλυση*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2001), *Πέραν της αρχής της ηδονής*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2008), *Το Εγώ και το Αυτό*, ελλ. μτφρ. Δανάη Παναγιωτοπούλου, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Freud, Sigmund (1994), *Ο πολιτισμός πηγή δυστυχίας (Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό)*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Βαμβαλής, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1977), *Νέα σειρά των παραδόσεων για την εισαγωγή στην ψυχανάλυση*, ελλ. μτφρ. Κλαίρη Τρικεριώτη, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2008), *Περατή και μη περατή ανάλυση*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Σαγκριώτης, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Freud, Sigmund (2017), *Μια σύνοψη της ψυχανάλυσης*, ελλ. μτφρ. Δανάη Παναγιωτοπούλου, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Fromm, Erich (1975), *Αναλυτική κοινωνιοψυχολογία*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Βαμβαλής, Αθήνα: Επίκουρος.
- Fromm, Erich (1935/1980), «Die gesellschaftliche Bedingtheit der psychoanalytischen Therapie», Στο: *Zeitschrift für Sozialforschung* IV. München: Dt. Taschenbuch Verl., 365-397.
- Fromm, Erich (1996), «Μελέτη από τη σκοπιά της κοινωνικής ψυχολογίας», ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου. Στο: Max Horkheimer/Erich Fromm/Herbert Marcuse, *Αυθεντία και οικογένεια. Θεωρητικά σχεδιάσματα*. Αθήνα: Νήσος, 121-198.
- Fromm, Erich (1937/1999), «Die Determiniertheit der psychischen Struktur durch die Gesellschaft. Zur Methode und Aufgabe einer Analytischen Sozialpsychologie». Στο: *Gesamtausgabe*, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. XI: *Politische Psychoanalyse*. Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 127-187.
- Fromm, Erich (2006), *Ο άνθρωπος για τον εαυτό του. Έρευνα στην ψυχολογία της ηθικής*, ελλ. μτφρ. Δ. Θεοδωρακάτος, Αθήνα: εκδόσεις Μπουκουμάνη.

- Fromm, Erich (1955b/1999), «Die Auswirkungen eines triebtheoretischen “Radikalismus” auf den Menschen. Eine Antwort auf Herbert Marcuse» (The Human Implications of Instinctivistic “Radicalism”. A Reply to Herbert Marcuse). Στο: Erich Fromm, *Gesamtausgabe*, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. VIII: *Psychoanalyse*. Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 113-120.
- Fromm, Erich (1956b/1999), «Eine Erwiderung auf Herbert Marcuse» (A Counter-Rebuttal). Στο: *Gesamtausgabe*, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. VIII: *Psychoanalyse*. Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 121-122.
- Fromm, Erich (1969/1999), «Der angebliche Radikalismus von Herbert Marcuse» (Infantilization and Dispair Maskerading as Radicalism). Στο: *Gesamtausgabe*, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. XII: *Psychoanalyse und Kunst des Lebens* (Schriften aus dem Nachlaß). Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 97-111.
- Horkheimer, Max (1996), «Ιστορία και ψυχολογία», ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου. Στο: Γεράσιμος Κουζέλης/Κοσμάς Ψυχοπαίδης (επιμ.), *Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών. Κείμενα*. Αθήνα: Νήσος, 191-213.
- Laplanche, Jean (1993), *Σημειώσεις για τον Marcuse και την ψυχανάλυση*, ελλ. μτφρ. Αγγελική Χριστοδουλίδη-Μαζαράκη, Αθήνα: Εξάντας.
- Laplanche, Jean (2011), *Neue Grundlagen für die Psychoanalyse*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Laplanche, Jean (2017), *Sexual*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Marcuse, Herbert (1981), *Έρως και πολιτισμός*, ελλ. μτφρ. Ιορδάνης Αρτζόγλου, Αθήνα: εκδόσεις Κάλβος.
- Marcuse, Herbert (1955/2002), «Erwiderung an Erich Fromm». Στο: *Nachgelassene Schriften*, Peter-Erwin Jansen (επιμ.), τόμ. 3: *Philosophie und Psychoanalyse*. Springe: zu Klampen, 171, 173-180.
- Marcuse, Herbert (2017), *Πέραν της αρχής της πραγματικότητας. Πέντε δοκίμια*, ελλ. μτφρ. Κωνσταντίνος Ράντης, τόμ. 1, Τρίκαλα: εκδόσεις Επέκεινα.
- Marcuse, Herbert (2019), *Πέραν της αρχής της πραγματικότητας. Πέντε δοκίμια*, τόμ. 2: *apparatus criticus*, Κωνσταντίνος Ράντης, Τρίκαλα: εκδόσεις Επέκεινα.
- Ράντης, Κωνσταντίνος (2006), *Ψυχανάλυση και «Διαλεκτική του διαφωτισμού»*. Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον.
- Schmid Noerr, Gunzelin (2007), «Zwischen Sozialpsychologie und Ethik – Erich Fromm und die “Frankfurter Schule”». Στο: Oliver Decker/Christoph Türcke (επιμ.), *Kritische Theorie – Psychoanalytische Praxis*. Gießen: Psychosozial-Verlag, 15-44.
- Whitebook, Joel (1996), «Sublimierung: ein Grenzbegriff». Στο: *Psyche*, τχ. 50 (9/10), 850-880.

**«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ  
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΦ813</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΝΑΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του</i>



μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών των σημαντικότερων φιλοσοφικών τάσεων περί ιστορίας του 19ου και 20ου εντάσσοντας πρόσωπα, φιλοσοφικά προβλήματα, θέσεις και επιχειρήματα στο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο,
- να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της ιστορίας, του πολιτισμού, της πολιτικής και της γνώσης καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν οι φιλόσοφοι και τις λεπτές διακρίσεις που έκαναν για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα του ιστορικισμού και του ιστορικού σχετικισμού,
- να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του ιστορικισμού, του εγγελιανισμού και της ερμηνευτικής φιλοσοφικής παράδοσης καθώς και να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές θεωρίες περί ιστορίας,
- να κατανοήσουν την κεντρική σημασία της διένεξης του ιστορικισμού αναφορικά τόσο με την ρομαντική όσο και με τη σύγχρονη περίοδο,
- να κατανοήσουν καλύτερα τις ριζοσπαστικές και ρηξικέλευθες αξιώσεις του κινήματος του ιστορικισμού για εκείνη την περίοδο,
- να αποκτήσουν συνείδηση του γεγονότος ότι, παρά το μεγάλο βαθμό αφαιρέσής τους, πολλές φιλοσοφικές ερμηνείες της ιστορίας και της ερμηνευτικής πράξης της ιστορίας έχουν τεράστιες κοινωνικοπολιτικές και θρησκευτικές επιπτώσεις,
- να εντυπώσουν σε μια από τις πιο εντυπωσιακές φιλοσοφικές προσπάθειες του 19ου και του 20ου αιώνα να ξεπεραστούν οι εντάσεις μεταξύ επιστημονικότητας και ιστορικοπολιτισμικής ιδιαιτερότητας,
- θα αναστοχαστούν για το ρόλο και τη χρησιμότητα της ανάγκης τόσο για τη διαφύλαξη της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας όσο και για την ανάγκη εύρεσης διαύλων με άλλους πολιτισμούς.

Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:

Θα μπορούν:

- να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),
- να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,

<ul style="list-style-type: none"> <li>• να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου,</li> <li>• να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους από τη εγελιανή παράδοση και από την παράδοση της ερμηνευτικής,</li> <li>• να αναγνωρίζουν την καινοτομία που εισάγει η σκέψη των φιλοσόφων της ιστορίας σε σχέση με τους προκατόχους τους, τόσο του Μεσαίωνα όσο και της αρχαιότητας.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p>	
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p>.....</p> <p><i>Άλλες...</i></p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> <li>• Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.</li> <li>• Λήψη αποφάσεων.</li> <li>• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.</li> <li>• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.</li> <li>• Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.</li> <li>• Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.</li> </ul>	

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με το καθ' ομολογία σημαντικότερο πρόβλημα της φιλοσοφίας του 19ου αιώνα, το πρόβλημα του ιστορισμού και της έγκυρης ιστορικής γνώσης. Θα κινηθούμε με άξονα δυο έργα αναφοράς που αντιπροσωπεύουν και της δυο σημαντικότερες φιλοσοφικές παραδόσεις που ασχολούνται με το ζήτημα, τον εγελιανισμό και την ερμηνευτική. Τη σειρά διαλέξεων του Χέγκελ, *Ο Λόγος στην Ιστορία*, και τις διαλέξεις του Βίλχελμ Ντίλταϊ για τη γέννηση της ερμηνευτικής. Το δοκίμιο αυτό του μεγάλου Γερμανού φιλοσόφου του 19ου και του 20ου αιώνα αποτελεί την κλασική παρουσίαση της ιστορίας της ερμηνευτικής σκέψης. Συνάμα δε υπήρξε και η αφετηρία για τη ραγδαία ανάπτυξη της ερμηνευτικής και τη διαμόρφωσή της σε ένα από τα χαρακτηριστικά και σημαντικά φιλοσοφικά ρεύματα του 20ού αιώνα. Το μάθημα θα επιχειρήσει να εκθέσει τους



διαφορετικούς τρόπους του προβλήματος και να καταδείξει τους αντίστοιχες προτάσεις υπέρβασης του ιστορισμού.

Το πρώτο μέρος του μαθήματος θα προσφέρει μια γενική εισαγωγή στην φιλοσοφικοιστορική εμφάνιση του ιστορισμού και στους/στις σημαντικότερες εκπροσώπους του ιστορικισμού (Vico, Hamann, Herder) και στις φιλοσοφικές τους ενστάσεις σε μια προοδευτική κατανόηση της ιστορίας. Το δεύτερο μέρος ασχολείται με την προσπάθεια υπέρβαση του ιστορικισμού από τον G.W.F. Hegel. Αφού εξετάσουμε κρίσιμα χωρία από τις εγελιανές με τίτλο *Ο Λόγος στην Ιστορία* θα προχωρήσουμε στο τρίτο και καταληκτικό μέρος του μαθήματος το οποίο θα ασχοληθεί με την Ενώ ο εγελιανισμός προσπαθεί να υπερβεί το πρόβλημα του ιστορισμού ανακατασκευάζοντας την ιστορία ως μια ενιαία εξελικτική διαδικασία προόδου που προϋποθέτει την λογικότητα του ιστορικού γίνεσθαι, η ερμηνευτική θα αντιπροτείνει μια κατανόηση των εποχών της ιστορικής περιοδολόγησης ως κειμένων, των οποίων, όμως η έγκυρη κατανόηση είναι δυνατή. Έτσι, το μάθημα θα εξετάσει πως ο Ντίλταϊ εισάγει στη μεθοδολογία της ιστορικής γνώσης στοιχεία όπως η "κατανόηση" η οποία αποτελεί συνδυασμό ατομικών, ψυχολογικών και κοινωνικοιστορικών παραμέτρων για την καλύτερη κατανόηση της εκάστοτε εποχής και των δρώντων της. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι ο Βίλχελμ Ντίλταϊ ήταν και ένας επιφανής μελετητής του Χέγκελ, πράγμα που σημαίνει ότι οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να εμβαθύνουν σε μια κομβικής σημασίας διαλογική ώσμωση μεταξύ δυο διαφορετικών φιλοσοφικών σχολών περί του ίδιου αντικειμένου.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>
	<p>Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)</p>	<p>25</p>

δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Αυτοτελής μελέτη	41 (66 για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των των λέξεων κ.λπ.)</li> <li>• Οι φοιτητές καλούνται (κατ' επιλογή) να αναπτύξουν δυο τουλάχιστον θέματα στα πλαίσια προφορικής εξέτασης.</li> </ul>	

##### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Isaiah Berlin, *Οι ρίζες του ρομαντισμού*, μτφρ. Γιάννης Παπαδημητρίου, Αθήνα: Scripta 2002.
- –, *Τρεις κριτικοί του Διαφωτισμού. Vico-Hamann-Herder*, μτφρ. Γιώργος Μερτίκας, Αθήνα: Κριτική 2002.
- Κωνσταντίνος Γεωργούλης, *Αι Σύγχρονοι φιλοσοφικοί κατευθύνσεις*, Αθήνα: Χριστιανική Ένωση Εκπαιδευτικών Λειτουργών 1954.
- –, *Φιλοσοφία της ιστορίας*. Αθήνα: Παπαδήμας <sup>2</sup>1993.
- Hans-Georg Gadamer, *Το πρόβλημα της ιστορικής συνείδησης*, μτφρ. Αντώνης Ζέρβας, Αθήνα: Ίνδικτος 2003.

- Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, *Ο Hans-Georg Gadamer και το ερμηνευτικό φαινόμενο. Κριτικός διαφωτισμός ή ερμηνευτική ιστορικότητα;*, Αθήνα: ιδιωτική έκδοση: 2001.
- Karl Löwith, *Το νόημα της ιστορίας. Η φιλοσοφία της ιστορίας από τις βιβλικές της απαρχές ως τους Μαρξ και Μπούρκχαρντ*, μτφρ. Μάριος Μαρκίδης, Αθήνα: Γνώση 1985.
- –, *Από τον Χέγκελ στον Νίτσε. Το επαναστατικό ρήγμα στη σκέψη του δέκατου ένατου αιώνα*, μτφρ. Γεωργία Αποστολοπούλου, Αθήνα: Γνώση 1987 (δύο τόμοι).
- Κώστα Παπαϊωάννου, *Χέγκελ*, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις 1992.
- Karl Raimund Popper, *Η ένδεια του ιστορικισμού*, Αθήνα: Ευρασία 2005.
- Friedrich Schleiermacher, *Περί μετάφρασης, ερμηνείας και κριτικής*, μτφρ. Δημήτρης Υφαντής, Αθήνα: Ροές 2017.
- Leo Strauss, *Φυσικό Δίκαιο και Ιστορία*, μτφρ. Στέφανος Ροζάνης, Αθήνα: Γνώση 1988
- Γιώργος Φαράκλας, *Γνωσιοθεωρία και μέθοδος στον Έγελο*, Αθήνα: Εστία 2000.
- G.W.F. Hegel, *Ποιος σκέπτεται αφηρημένα; Ανθολόγιο κειμένων του G.W.F. Hegel*, πρόλογος-μετάφραση-επιμέλεια Δημήτρης Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: Gutenberg 2011.
- –, *Η Φαινομενολογία του Νου*, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εστία 2007.
- –, *Πρόλογοι και Εισαγωγές*, μτφρ. - ερμηνευτικά σχόλια Παναγιώτης Θανασάς, Π.Ε.Κ.: Ηράκλειο 2021, σσ. 408.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- *Journal of the History of Philosophy.*
- *Canadian Journal of Philosophy.*
- *European Journal of Philosophy.*
- *Archiv für Begriffsgeschichte.*
- *Αξιολογικά.*
- *Ουτοπία.*
- *Δωδώνη.*

## «ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»

## • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	(ΦΣ-ΕΦ 814)	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	8 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΦΣ-ΕΦ 814) (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ι. ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>			
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		

<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	
---	--

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i></li> <li>• <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</i></li> <li>• <i>Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i></li> </ul>																	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Εξοικείωση με κομβικά ζητήματα κάθε κοινωνικής επιστημονικής προσέγγισης της κοινωνικής πραγματικότητας.</li> <li>• Τοποθέτηση της σκέψης του Bourdieu στο σύγχρονο διανοητικό τοπίο.</li> <li>• Κατοχή των κύριων εννοιολογικών παραμέτρων της μπουρντιανής σκέψης, καθώς και του τρόπου ενσωμάτωσής τους σε μια ολοκληρωμένη θεωρητική οπτική.</li> <li>• Σύνδεση των μπουρντιανών αναλυτικών εργαλείων με τον τρόπο αντίληψης πτυχών της καθημερινότητάς μας.</li> </ul>																	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>	<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>																

Οι φοιτητές μαθαίνουν να σκέφτονται διεξοδικά και κριτικά. Μαθαίνουν να προσεγγίζουν ένα πρωτότυπο φιλοσοφικό κείμενο με σεβασμό, μέριμνα, προσοχή στη λεπτομέρεια. Μαθαίνουν τι σημαίνει εις βάθος μελέτη, κατανόηση, κριτική αποτίμηση. Μαθαίνουν, με άλλα λόγια, έναν τρόπο αντίληψης της μελέτης, και ευρύτερα των σπουδών τους: μαθαίνουν τι σημαίνει αφοσίωση σ' ένα αντικείμενο μελέτης. Σε συνέργεια με τα παραπάνω, μαθαίνουν να συνθέτουν ένα κείμενο συνεκτικό, κάποτε δημιουργικό, και απαραίτητως γλωσσικά ευπρόσωπο.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- Pierre Bourdieu: βιογραφικά στοιχεία και θεωρητικός προσανατολισμός.
- Οι φαινομενολογικές ρίζες της οπτικής του Bourdieu.
- Η αμφίθυμη σχέση του Bourdieu με τη φιλοσοφία, και η παράλληλη εμμονή του στη δυνατότητα μιας γενικής θεωρίας του κοινωνικού.
- Η απόπειρα υπέρβασης της διάκρισης υποκειμένου-αντικειμένου.
- Το βιωμένο σώμα ως habitus.
- Η πολιτικοποίηση του βιωμένου κόσμου: η κοινωνική πραγματικότητα ως πλέγμα δυναμικών πεδίων.
- Το κοινωνικά εύρυθμο σώμα ως πεδίο ανάδυσης της αξιακής φυσιognωμίας μιας μορφής κοινωνικού βίου.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Διαλέξεις	39
	Μελέτη	46
	Συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών τελείται, κατ' ουσίαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου: από την παρουσία τους στις παραδόσεις, τις παρεμβάσεις τους, την εν γένει προδιάθεσή τους να «πάρουν το μάθημα στα σοβαρά».</p> <p>Η αξιολόγησή τους στο τέλος του εξαμήνου έχει δύο σκέλη: (α) διεξοδική προφορική εξέταση, και (β) σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής <u>υποχρεωτικής</u> εργασίας 10 (περίπου) σελίδων.</p> <p>Προφορική εξέταση 50%</p> <p>Γραπτή εργασία 50%</p>	

● ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Bourdieu, P. (2006) *Η αίσθηση της πρακτικής*, μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Bourdieu, P. (1999) *Γλώσσα και συμβολική εξουσία*, μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Bourdieu, P. (2016) *Πασκαλιανοί διαλογισμοί*, μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου. Αθήνα: Πατάκης.

Bourdieu, P. (2000) *Πρακτικοί λόγοι*, μτφρ. Ρ. Τουτουτζή. Αθήνα: Πλέθρον.

Μαρκουλάτος, Ι. (2007) *Σώμα και Νόημα: δοκίμιο πολιτικής οντολογίας*. Αθήνα: Παπαζήσης

### «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

- ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ-ΕΦ819	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	8 <sup>ο</sup>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΛΑ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης  γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ - ΕΠΙΛΟΓΗΣ		



<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

#### • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

##### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή των φοιτητών στη σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία με επίκεντρο τη θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls. Κατά τον Rawls, η πολιτική φιλοσοφία διαδραματίζει τέσσερεις ρόλους: Ο πρώτος ρόλος είναι πρακτικός και συνίσταται στην ανεύρεση μιας βάσης εύλογης συμφωνίας, όταν οι πολιτικές διαιρέσεις απειλούν να οδηγήσουν σε βίαιες συγκρούσεις. Ο δεύτερος ρόλος είναι ρόλος προσανατολισμού των πολιτών εντός του κοινωνικού κόσμου που ζουν. Ο τρίτος ρόλος συνδέεται με την αντίληψη του Rawls για τη ρεαλιστική ουτοπία. Θεωρεί ότι η πολιτική φιλοσοφία θα πρέπει να περιγράφει εφικτές πολιτικές διαρρυθμίσεις ικανές να αποσπάσουν την υποστήριξη πραγματικών ανθρώπων. Ο τέταρτος και τελευταίος ρόλος της πολιτικής φιλοσοφίας είναι η συμφιλίωση: να κατευνάσει την απογοήτευση και τον θυμό κατά της κοινωνίας και της ιστορίας δείχνοντας πως οι θεσμοί της είναι έλλογοι και πως αναπτύχθηκαν στον χρόνο για να λάβουν την παρούσα έλλογη μορφή τους.

Ο Rawls δομεί τη δικαιοσύνη ως ακριβοδικία με άξονα τις ιδέες των πολιτών ως ελεύθερων και ίσων και της κοινωνίας ως ακριβοδικαίου συστήματος κοινωνικής συνεργασίας. Εισάγει την πρωταρχική θέση ως ένα νοητικό πείραμα, στο οποίο οι αντιπρόσωποι ελεύθερων και ίσων πολιτών θα επιλέξουν αρχές για την κοινωνική τους συμβίωση σε μια ακριβοδικαία μεταξύ τους σχέση. Ο Rawls περιγράφει την πρωταρχική θέση ως μια χρήσιμη επινόηση για την επίτευξη αναστοχαστικής ισορροπίας. Το πέπλο της άγνοιας αποκλείει την επιρροή αυθαίρετων παραγόντων στην απόφαση των συμβαλλόμενων μερών. Εφόσον τα μέρη τοποθετούνται ακριβοδικαία, η

συμφωνία, στην οποία καταλήγουν, θα είναι, επίσης, ακριβοδίκαιη για τους (πραγματικούς) πολίτες. Το επιχείρημα έχει δύο μέρη: Στο πρώτο μέρος, οι υποθετικοί συμβαλλόμενοι συμφωνούν σε αρχές δικαιοσύνης. Στο δεύτερο μέρος, ελέγχεται αν η κοινωνία που ρυθμίζεται από τις αρχές αυτές μπορεί να είναι σταθερή στον χρόνο.

Οι πολίτες είναι *ελεύθεροι* υπό την έννοια ότι μπορούν να εγείρουν νόμιμες αξιώσεις επί των κοινωνικών θεσμών και να αντιμετωπίζουν τη δημόσια ταυτότητά τους ως ανεξάρτητη από οποιοδήποτε περιεκτικό δόγμα. Οι πολίτες είναι *ίσοι* δυνάμει της ικανότητάς τους να συμμετέχουν στην κοινωνική συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια του βίου τους. Επιπροσθέτως, οι πολίτες διαθέτουν δύο *ηθικές δυνάμεις*: είναι (α) *έλλογοι*: έχουν την ικανότητα για ένα *αίσθημα δικαιοσύνης*, δηλαδή να δεσμεύονται από ακριβοδίκαιους όρους κοινωνικής συνεργασίας, ακόμη και εις βάρος των ιδίων συμφερόντων, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. (β) *ορθολογικοί*: έχουν την ικανότητα για μια *αντίληψη περί αγαθού*, δηλαδή την ικανότητα να επιδιώκουν και να αναθεωρούν την άποψή τους για ό,τι έχει αξία στην ανθρώπινη ζωή.

Στη *θεωρία της Δικαιοσύνης*, ο Rawls διατυπώνει μια θεώρηση της καλής ζωής, του αγαθού ή ενάρετου προσώπου και του αγαθού της πολιτικής κοινότητας. Με βάση τις ιδέες αυτές, υποστηρίζει ότι η δικαιοσύνη είναι μια γνήσια αρετή και ότι η δίκαιη κοινωνία είναι μια καλή κοινωνία για όσους ζουν σε αυτή και, τέλος, ακολουθώντας τα ίχνη του Πλάτωνα, ότι το να είναι κανείς δίκαιος είναι κάτι καλό γι' αυτόν.

Μετά την «*πολιτική στροφή*», ο Rawls μάς λέει ότι η θεωρία της δικαιοσύνης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από κάθε «*περιεκτική αντίληψη του αγαθού*». Σύμφωνα με τη *φιλελεύθερη αρχή της νομιμότητας*, η χρήση της δημόσιας πολιτικής δύναμης καταναγκασμού θα πρέπει να εκπληρώνει ένα κριτήριο αμοιβαιότητας. Η πολιτική ισχύς μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο κατά τρόπους που όλοι οι πολίτες μπορεί να αναμένεται ευλόγως να υιοθετήσουν. Αντιμέτωπος με το *δεδομένο του εύλογου πλουραλισμού*, ο Rawls προτείνει μια *πολιτική αντίληψη δικαιοσύνης*, η οποία, δηλαδή δεν συνάγεται από οποιοδήποτε συγκεκριμένο πολιτικό δόγμα και δεν συνιστά έναν συμβιβασμό με τις κοσμοαντιλήψεις που συμβαίνει να υπάρχουν στην κοινωνία. Η πολιτική αντίληψη είναι *αυτεξάρτητη*: το περιεχόμενό της τίθεται ανεξάρτητα από τα περιεκτικά δόγματα που υιοθετούν οι πολίτες.

Ο Rawls υποστηρίζει ότι κάθε πολίτης μπορεί να υποστηρίξει την πολιτική αντίληψη δικαιοσύνης για διαφορετικούς λόγους, εσωτερικούς στο δικό του ιδιαίτερο περιεκτικό δόγμα και αντιμετωπίζει αυτή την *επάλληλη συναίνεση* ως την πλέον επιθυμητή μορφή σταθερότητας σε μια ελεύθερη κοινωνία. Η σταθερότητα μιας επάλληλης συναίνεσης είναι διαφορετική και καλύτερη από έναν *modus vivendi*, την ισορροπία δυνάμεων μεταξύ των πολιτών που ενστερνίζονται αντίπαλες κοσμοαντιλήψεις.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

1. Να θεματοποιούν τα βασικά γνωρίσματα της σύγχρονης φιλελεύθερης θεωρίας.
2. Να αποκωδικοποιούν τα βασικά χαρακτηριστικά της θεωρίας του Rawls.
3. Να κατανοούν τα κυριότερα σημεία της κριτικής στον φιλελευθερισμό.

<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	.....
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	.....

- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων και εννοιών.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Σεβασμός στην αξία του ανθρώπινου προσώπου.
- Ευαισθητοποίηση σε ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

<p>Κλασικός και σύγχρονος φιλελευθερισμός</p> <p>Ο εξισωτικός φιλελευθερισμός του 20<sup>ου</sup> αιώνα</p> <p>Η θεωρία της Δικαιοσύνης</p> <p>Η κοινωνία ως ακριβοδίκαιο σύστημα κοινωνικής συνεργασίας</p> <p>Η δικαιολόγηση των αρχών δικαιοσύνης</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Το συμβολαϊκό επιχείρημα</li> <li>➤ Το επιχείρημα της αναστοχαστικής ισορροπίας</li> </ul> <p>Η καντιανή ερμηνεία της θεωρίας της δικαιοσύνης</p> <p>Οι αρχές δικαιοσύνης:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Η αρχή της ίσης μεγαλύτερης ελευθερίας</li> </ul>
---

<p>➤ Η αρχή της διαφοράς</p> <p>➤ Η αρχή της ακριβοδίκαιης ισότητας ευκαιριών</p> <p>Καντιανή ερμηνεία και αριστοτελική αρχή</p> <p>Η σύνδεση του ορθού με το αγαθό</p> <p>Η πολιτική στροφή</p> <p>Κοσμοθεωρητικός πλουραλισμός και πολιτική συναίνεση</p> <p>Από τον περιεκτικό στον πολιτικό φιλελευθερισμό</p> <p>Εύλογο vs. ορθολογικό</p> <p>Το ιδεώδες της κοσμοθεωρητικής ανεκτικότητας</p> <p>Επάλληλη συναίνεση και <i>modus vivendi</i></p> <p>Το αγαθό της πολιτικής κοινωνίας</p>
--

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																			
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>																			
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.  Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>46</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Διαλέξεις	39	Μελέτη	46	Συγγραφή εργασίας	40													<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
Διαλέξεις	39																			
Μελέτη	46																			
Συγγραφή εργασίας	40																			

	Σύνολο Μαθήματος	125
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Συμμετοχή στο μάθημα: 20%</li> <li>• Σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής υποχρεωτικής εργασίας (2.500 περίπου λέξεις): 30%</li> <li>• Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 50%</li> </ul>	

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Daniels, N. (ed.), 1989. <i>Reading Rawls. Critical Studies on Rawls' A Theory of Justice</i>. Stanford California: Stanford University Press.</li> <li>• Freeman. S. (ed.), 2003). <i>The Cambridge Companion to Rawls</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</li> <li>• Μελά, Λ., 2007. <i>John Rawls. Η προβληματική του συμβολαίου</i>. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.</li> <li>• Μελά, Λ. (επιμ.), 2018. <i>Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, ελευθερία, αρετή</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</li> <li>• Μιχαλάκης, Α., 2013. <i>Το δίκαιο και το αγαθό. Δοκίμιο για τη θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls</i>. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.</li> <li>• Nagel, T., 2011. <i>Ισότητα και μεροληψία</i>. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης &amp; Π. Φλέσσας. Αθήνα: Εκκρεμές.</li> <li>• Παπαγεωργίου, Κ, 1994. <i>Η πολιτική δυνατότητα της δικαιοσύνης. Συμβόλαιο και συναίνεση στον John Rawls</i>. Αθήνα: Νήσος.</li> <li>• Rawls, J., 2001. <i>Θεωρία της Δικαιοσύνης</i>. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης, Β. Βουτσάκης, Φ. Παιονίδης, Ν. Στυλιανίδης, Α. Τάκης. Αθήνα: Πόλις.</li> <li>• Rawls, J., 2004. <i>Πολιτικός Φιλελευθερισμός</i>. Μτφρ. Σ. Μαρκέττος. Αθήνα: Μεταίχμιο.</li> <li>• Richardsdson H. &amp; Weithman P. (eds.), 1999. <i>The Development and Main Outlines of Rawls's Theory of Justice</i> (The Philosophy of Rawls, 1). New York: Garland Publishing Inc.</li> <li>• Richardsdson H. &amp; Weithman P. (eds.), 1999. <i>The Two Principles and Their Justification</i> (The Philosophy of Rawls, 2). New York: Garland Publishing Inc.</li> <li>• Richardsdson H. &amp; Weithman P. (eds.), 1999. <i>Opponents and implications of A Theory of Justice</i> (The Philosophy of Rawls, 3). New York: Garland Publishing Inc.</li> <li>• Richardsdson H. &amp; Weithman P. (eds.), 1999. <i>Moral Psychology and Community</i> (The Philosophy of Rawls, 4). New York, Garland Publishing Inc., 1999.</li> <li>• Richardsdson H. &amp; Weithman P. (eds.), 1999. <i>Reasonable Pluralism</i> (The Philosophy of Rawls, 5). New York, Garland Publishing Inc., 1999.</li> </ul>
--

- Shapiro, S., 2013. *Legality*. Harvard Mass.: Harvard University Press.
- Σταμάτης, Κ., 2011. *Κριτική θεωρία δικαιοσύνης. Θεμελίωση αρχών*. Αθήνα: Σαββάλας.

## «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ II»

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΠ801</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ II</b> <b>ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΑΘΗΝΑ ΝΕΓΡΗ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.</b> <b>(ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ</b> <b>ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΓΚΟΥ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	<b>ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ</b> <b>ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΟΧΙ
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Οι Μαθησιακοί Στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να διακρίνουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις αντιπαρατιθέμενες θέσεις γύρω από το γλωσσικό ζήτημα, όπως αυτό εκδιπλώθηκε κατά τη διάρκεια κυρίως του μεσοπολέμου.</li> <li>• Να γνωρίσουν τις σημαντικότερες εκπαιδευτικές και κοινωνικές διαμάχες που αναπτύχθηκαν με επίκεντρο τη γλώσσα από τα τέλη του 19<sup>ου</sup> αιώνα ως τη Μεταπολίτευση.</li> <li>• Να γνωρίσουν τις πιο σημαντικές διαστάσεις του κινήματος που ονομάστηκε Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός (πρόσωπα, οργανώσεις, έντυπα, δράσεις).</li> <li>• Να κατανοήσουν τις αιτίες (εθνικές, οικονομικές και πολιτικές) για τις οποίες το γλωσσικό ζήτημα αναδύθηκε ως κρίσιμο κοινωνικό ζήτημα στα τέλη του 19<sup>ου</sup> αιώνα και τους λόγους για τους οποίους το κίνημα του Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια κυρίως του μεσοπολέμου.</li> </ul>	
<b>Γενικές Ικανότητες</b>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>

- Ανάπτυξη ιστορικής συνείδησης.
- Εντοπισμός, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων.
- Ένθεση των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων στο ιστορικό τους πλαίσιο.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι το γλωσσικό ζήτημα και το κίνημα του Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού. Η αφήγηση ξεκινά από το 1888, όταν ο Γιάννης Ψυχάρης εξέδωσε το βιβλίο «Το ταξίδι μου», το οποίο λειτούργησε ως μανιφέστο του Δημοτικισμού, και καταλήγει στο 1976, όταν νομοθετείται η δημοτική γλώσσα ως γλώσσα της εκπαίδευσης. Η έμφαση, ωστόσο, δίνεται στην περίοδο ανάμεσα στο 1908 και το 1940, όταν συγκροτείται το κίνημα του Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού και ξεσπούν οι έντονες διαμάχες γύρω από τις αλληπάλληλες προσπάθειες για μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που θα συντόνιζε το σχολείο με τις ουσιώδεις αλλαγές που συντελούνταν τότε στην ελληνική κοινωνία – αλλαγές εθνικού, κοινωνικού και πολιτικού χαρακτήρα. Στο φακό της ανάλυσης τίθενται κυρίως τα λεγόμενα «Αθεϊκά του Βόλου» (1908-1911), τα αναγνωστικά βιβλία της τριετίας 1917-20, τα «Μαρασλειακά» (1924-26) και η σχέση του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου με τη δημοτική γλώσσα.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (POWER POINT), στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη</p>	<p>66</p>
	<p>Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>



<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>		
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><b>Σύνολο Μαθήματος</b></p> <p><b>125</b></p>	<p><b>α) Μέσω γραπτής τελικής εξέτασης (100%).</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία.</li> <li>• Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται και η πειστικότητα των εξηγήσεων που προτείνονται, καθώς επίσης η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου.</li> <li>• Κατά τη διάρκεια της εξέτασης επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων, αλλά όχι η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές).</li> </ul> <p>ή</p> <p><b>β) Μέσω συγγραφής &amp; δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας (100%).</b></p> <p>Η δυνατότητα εκπόνησης εργασίας θα εξαρτάται από τον αριθμό των δηλώσεων.</p>

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><b>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</b></p> <p><b>ΒΑΣΙΚΗ:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Peter Mackridge, <i>Γλώσσα και εθνική ταυτότητα στην Ελλάδα, 1766-1976</i>, Σ. ΠΑΤΑΚΗΣ Α.Ε.Ε.Δ.Ε., Αθήνα 2013.</li> <li>• Χάρης Αθανασιάδης, <i>Δάσκαλοι και Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός</i>, Μεταίχμιο, Αθήνα 2001.</li> <li>• Αλέξης Δημαράς, <i>Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης</i>, Μεταίχμιο, Αθήνα 2013.</li> </ul> <p><b>ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ:</b></p>
---

- Αλέξης Δημαράς, *Το Αλφαβητάρι με τον Ήλιο*, Αθήνα, Ερμής, 1972.
- Αλέξης Δημαράς, *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, τόμ. Α', Ερμής, Αθήνα 1974.
- Χαράλαμπος Νούτσος, *Ιστορία της εκπαίδευσης και ιδεολογία*, Ο Πολίτης, Αθήνα 1990.
- Χαράλαμπος Νούτσος, *Ο δρόμος της καμήλας και το σχολείο*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2003.
- Αλέξης Δημαράς, *Μίλτος Κουντουράς: Κλείστε τα σχολεία*, Γνώση, Αθήνα 1985.
- Άννα Φραγκουδάκη, *Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και φιλελεύθεροι διανοούμενοι*, Κέδρος, Αθήνα 1977.
- Χαράλαμπος Χαρίτος, *Το Παρθεναγωγείο του Βόλου*, ΙΑΕΝ, Αθήνα 1984.
- Μαρία Ρεπούση, *Τα Μαρασλειακά 1925-27*, Πόλις, Αθήνα 2012.

**Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**

- *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης*
- *Τα Ιστορικά.*
- *Μνήμων.*
- *Historien.*
- *History of Education.*

**«ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΠ804</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	

<p>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</p>			
<p><b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b></p> <p>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</p>	<p>ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ</p> <p>ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ</p>		
<p><b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b></p>	<p>ΟΧΙ</p>		
<p><b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b></p>	<p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</p>		
<p><b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b></p>	<p>ΝΑΙ</p>		
<p><b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b></p>	<p><a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a></p>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p>	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul>	
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Να αντιλαμβάνονται τις παιδαγωγικές προεκτάσεις των κυριότερων θεωριών κινήτρων</li> <li>• Να σχολιάζουν κριτικά την πρακτική εφαρμογή των κυριότερων θεωριών κινήτρων</li> <li>• Να σχεδιάζουν παρεμβάσεις παιδαγωγικής αξιοποίησης των κυριότερων θεωριών κινήτρων με στόχο την ενδυνάμωση της κινητοποίησης των μαθητριών και μαθητών για μάθηση και αυτ-ανάπτυξη.</li> </ul>	
<p><b>Γενικές Ικανότητες</b></p>	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>

- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παιδαγωγικά συμπεράσματα των ακόλουθων θεωρητικών προσεγγίσεων κινήτρου και τρόποι εφαρμογής τους:

- Θεωρία Προσδοκίας-Αξίας.
- Θεωρία Αιτιακών Αποδόσεων.
- Θεωρία Σταθερής/Αναπτυξιακής Νοοτροπίας.
- Θεωρία Προσανατολισμού των Στόχων.
- Θεωριών Ανθρώπινων Αναγκών.
- Θεωρία Αυτοπροσδιορισμού.
- Θεωριών Θυμικού και κινήτρων.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>											
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές.</p>											
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 1585 1019 1686"><b>Δραστηριότητα</b></th> <th data-bbox="1027 1585 1355 1686"><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 1697 1019 1765">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 1697 1355 1765">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1776 1019 1877">Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 1776 1355 1877">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1888 1019 1955"></td> <td data-bbox="1027 1888 1355 1955"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1966 1019 2022"><b>Σύνολο Μαθήματος</b></td> <td data-bbox="1027 1966 1355 2022"><b>125</b></td> </tr> </tbody> </table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	86			<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>											
Διαλέξεις	39											
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	86											
<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>											

<p>δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	
<p style="text-align: center;"><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Γραπτή εξέταση</b> στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (90%).</li> <li>• <b>Δημόσια παρουσίαση</b> (10%).</li> </ul>		

#### 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (Επιμ.) (2012). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ormrod, J. E. (2020). *Ψυχολογία της Μάθησης*. Αθήνα: Gutenberg
- Schunk, D. H., Pintrich, P. R, & Meece, J. L. (2010). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

**«ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ  
(DURKHEIM, WEBER, MARX)»**

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΠ807</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ (DURKHEIM, WEBER, MARX)</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΓΚΟΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	<b>ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ</b> <b>ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ</b>		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p><b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b></p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</li> <li>• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 &amp; 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</li> <li>• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</li> </ul> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα πρέπει να:</p>
---

- κατανοεί τις βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας,
- κατανοεί τις βασικές θέσεις των θεμελιωτών της κοινωνιολογίας (Comte, Durkheim, Weber, Marx κ.α),
- αντιλαμβάνεται τους όρους και τις έννοιες: Κοινωνία και Κράτος, Κοινωνική Διαστρωμάτωση, Κοινωνική Κινητικότητα, Κοινωνικές Στάσεις- Κοινωνικές Ομάδες,
- ξεχωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά μιας κοινωνίας, όπως η τάξη, το φύλο, η εθνότητα, η φυλή, ο πολιτισμός της,
- αντιληφθεί το ρόλο των κοινωνικών κανόνων, του κοινωνικού ελέγχου και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η κοινωνία,
- κατανοεί τον κοινωνικό ρόλο της εκπαίδευσης,
- αντιλαμβάνεται τις διαφορές αναφορικά με την εκπαίδευση των βασικών κοινωνιολογικών θεωριών,
- κατανοεί τις διαφορετικές ερμηνείες των κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών                  Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις                  Λήψη αποφάσεων                  Αυτόνομη εργασία                  Ομαδική εργασία                  Εργασία σε διεθνές περιβάλλον                  Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον                  Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων                  Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα                  Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον                  Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου                  Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής                  Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης                  .....                  Άλλες...                  .....</p>
---	---

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα δομείται στους ακόλουθους άξονες:

- Βασικές έννοιες της κοινωνιολογίας.
- Η κοινωνιολογική έρευνα.

- Η « Κοινωνιολογική Φαντασία».
- Η Κοινωνιολογία ως Επιστήμη.
- Διακρίσεις και Κλάδοι της Κοινωνιολογίας.
- Αύγουστος Κόμτ.
- Χέρμπερτ Σπένσερ.
- Κάρλ Μάρξ.
- Εμίλ Ντυρκάμ.
- Μάξ Βέμπερ.
- Κοινωνία: Ορισμός και Τυπολογία.
- Κοινωνικοποίηση.
- Κοινωνικός ρόλος της εκπαίδευσης.
- Η εκπαίδευση ως Ιδεολογικός Μηχανισμός του Κράτους.
- Εκπαίδευση και κυρίαρχη ιδεολογία.
- Κοινωνικές Θέσεις και Κοινωνικοί Ρόλοι.
- Ο Κοινωνικός Έλεγχος.
- Η Κοινωνική Διαστρωμάτωση.
- Οι Κοινωνικές Τάξεις.
- Κοινωνική Κινητικότητα.

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.</b>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία & στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.	
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη</i>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>
	Διαλέξεις	30
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
	Αυτοτελής μελέτη	40
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>



<p>καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Γραπτή Εργασία</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> <li>• <b>Προφορική Παρουσίαση</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- για βελτίωση (Διαμορφωτική)</li> <li>- για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)</li> </ul> </li> </ul> <p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν:</p> <p>α) μέσω γραπτής εξέτασης <b>(100%)</b>  <b>ή</b>  β) μέσω συγγραφής &amp; δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας <b>(100%)</b></p>

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><b>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Willis, P. (2012). <i>Μαθαίνοντας να δουλεύεις</i>. Αθήνα: Gutenberg.</li> <li>• Aron R. (2008)., <i>Η εξέλιξη της κοινωνιολογικής σκέψης</i>, μτφρ. Μπάμπης Λυκούδης, Αθήνα: Σαραφίδου.</li> <li>• Giddens, A. (2002). <i>Κοινωνιολογία</i>, Μετάφραση &amp; Επιμέλεια Δ. Τσαούση, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.</li> <li>• Ritzer G.( 2012). <i>Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία</i>. Αθήνα: Κριτική</li> <li>• Νόβα – Καλτσούνη, Χρ. (2010). <i>Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Gutenberg.</li> <li>• Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α., Φωτόπουλος, Ν., Παυλή-Κορρέ, Μ. &amp; Τουρτούρας, Χ. (2018). <i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές</i>. Αθήνα: Gutenberg.</li> <li>• Banks, O. (1987). <i>Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης</i>. Θεσσαλονίκη Παρατηρητής.</li> <li>• Φραγκουδάκη, Α. (1985). <i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την Κοινωνική Ανισότητα στο Σχολείο</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</li> </ul>
---

**«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ  
ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»**

**1. ΓΕΝΙΚΑ**

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΦΣ-ΕΠ808</b>	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	<b>8<sup>ο</sup></b>
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	<b>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</b> <b>(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)</b>		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ  ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>		

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
-------------------------------

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να επιτύχει τα ακόλουθα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Να οριοθετηθεί με σαφήνεια το εννοιολογικό περιεχόμενο βασικών εννοιών του γνωστικού πεδίου της Παιδαγωγικής και να τεκμηριωθεί η ιστορική και επιστημολογική εξέλιξή της για την κατανόηση της πολλαπλότητας και συνθετότητας που έχει ο όρος Επιστήμες της Αγωγής/ Εκπαίδευσης.
- Να διευκρινιστεί η διάκριση Παιδαγωγικού λόγου και Παιδαγωγικής γνώσης, της οποίας αποσαφηνίζονται οι πηγές άντλησής της.
- Να αναπτυχθεί η σχέση παιδαγωγικών ιδεών και εκπαιδευτικής/σχολικής πραγματικότητας.
- Να τεκμηριωθεί η συγκρότηση και ανάπτυξη της αυταρχικής παιδαγωγικής στην ιστορική διαδρομή της νεοελληνικής εκπαίδευσης.
- Να παρουσιαστούν οι βασικές θεωρίες της Νέας Αγωγής και οι διαχρονικές επιδράσεις τους στη νεοελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.
- Να περιγραφεί η επίδραση της ψυχανάλυσης στην παιδαγωγική σκέψη και στο μεταπολεμικό σχολείο.
- Να αποτυπωθεί η επίδραση που άσκησαν Ριζοσπαστικές παιδαγωγικές ιδέες στην εκπαιδευτική πραγματικότητα.

#### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών  
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις  
 Λήψη αποφάσεων  
 Αυτόνομη εργασία  
 Ομαδική εργασία  
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον  
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον  
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων  
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα  
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον  
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου  
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής  
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης  
 .....  
 Άλλες...  
 .....

- Κατανόηση βασικών εννοιών στο ευρύτερο πεδίο της Παιδαγωγικής και των Επιστημών της Αγωγής/Εκπαίδευσης.
- Κατανόηση της σχέσης παιδαγωγικών θεωριών και εκπαιδευτικής πραγματικότητας.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αναγνώριση χαρακτηριστικών που προσιδιάζουν ή αντλούν

<p>από συγκεκριμένες παιδαγωγικές θεωρίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Άσκηση κριτικής σε όψεις και πρακτικές του σημερινού σχολείου.</li> <li>• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας στην άσκηση του εκπαιδευτικού επαγγέλματος.</li> <li>• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής στο εκπαιδευτικό έργο.</li> <li>• Κριτική αποτίμηση των παιδαγωγικών εξελίξεων στο σημερινό σχολείο.</li> <li>• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.</li> </ul>
---

**3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

<p><b>I. Παιδαγωγική και Επιστήμες της Αγωγής/ Εκπαίδευσης.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Εννοιολογικές διευκρινίσεις και επιστημολογικές εξελίξεις</li> <li>• Παιδαγωγικός Λόγος (discours) και παιδαγωγική γνώση (savoir)</li> <li>• Παιδαγωγική ιδεολογία και εκπαιδευτική πραγματικότητα</li> </ul> <p><b>II. Η ανάπτυξη και συγκρότηση της Αυταρχικής Παιδαγωγικής.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ιστορική θεώρηση και στοιχειοθέτηση</li> <li>• Εκδοχές της αυταρχικής παιδαγωγικής στην εκπαίδευση</li> <li>• Κριτική εξέταση σύγχρονων όψεων/ πρακτικών της αυταρχικής παιδαγωγικής</li> </ul> <p><b>III. Το κίνημα της Νέας Αγωγής και οι επιδράσεις του στη νεοελληνική εκπαίδευση: Παιδαγωγικές θεωρίες και σχολική πραγματικότητα.</b></p> <p><b>IV. Ψυχανάλυση, Παιδαγωγικές ιδέες και σχολείο.</b></p> <p><b>V. Ριζοσπαστικές παιδαγωγικές ιδέες και «συμβολική» βία: κριτική των εκπαιδευτικών θεσμών.</b></p> <p><b>VI. Στον ορίζοντα των παιδαγωγικών ιδεών.</b></p>
---

**4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b></p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b></p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές (e-course).</p>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση,</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Διαδραστική διδασκαλία</p>	<p>42</p>

<p>Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Βιβλιογραφική υποστήριξη	41
	Εξετάσεις	3
	<b>Σύνολο Μαθήματος</b>	<b>125</b>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις. Κατά την εξέταση επιτρέπεται η χρήση βιβλίων, σημειώσεων και κάθε είδους βοηθήματος προκειμένου να μην ενθαρρυνθεί η απομνημόνευση.</li> <li>• Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν ένα από τα δύο προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα.</li> <li>• Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με κάποιο τρόπο στη διάρκεια των μαθημάτων.</li> <li>• Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάρκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.</li> <li>• Η εκπόνηση εργασιών, λόγω του αριθμού των φοιτητών, δεν είναι εφικτή όσο και αν αυτό θα υπηρετούσε τη γενικότερη στόχευση του μαθήματος.</li> </ul>	

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Mialaret, G. (1996). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής*. (μτφρ.) Γ. Ζακοπούλου. Αθήνα: τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.
- Mialaret, G. (2008). *Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου*. (μτφρ.) Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Hofstetter, R. & Schneuwly, B. (2004). *Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης*. (μτφρ) Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Mialaret, G. (2011). (επιμ.) Π. Καλογιαννάκη-Κ. Καρράς. *Περί Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.

- Πυργιωτάκης Ι. (2000). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Houssaye, J. (2000). Δεκαπέντε Παιδαγωγοί σταθμοί στην ιστορία της παιδαγωγικής σκέψης. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Bartlett S./D. Burton (2019). Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης. Βασιλόπουλος Σ. (Επιμ.), Αυγήτα Ε. (Μετάφραση). Αθήνα: Gutenberg.

## «ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ»

## • ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΦΣ- ΕΠ810	<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	8ο ΕΑΡΙΝΟ
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: Σ. ΚΟΥΜΠΑΡΗ)		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b> <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b> <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό κατ' επιλογή		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	Κανένα		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	Ελληνικά		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	Ναι		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>			

## • ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι, οι φοιτητές/τριες:

- Να αναγνωρίζουν τους κοινωνικούς, πολιτικούς, οικονομικούς και πολιτισμικούς παράγοντες που συνθέτουν το συγκείμενο των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Να διακρίνουν τις βασικές διαστάσεις και τις διαφοροποιήσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων.
- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες, το πλαίσιο και το περιεχόμενο του γνωστικού αντικείμενου της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Να ερμηνεύουν και να ασκούν κριτική στις επιπτώσεις της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής στις εθνικές πολιτικές των κρατών-μελών της ένωσης
- Να διακρίνουν τους παράγοντες που επιδρούν στην χάραξη της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής και επηρεάζουν την εφαρμογή της.
- Να εξοικειωθούν στην ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών που αφορούν τις πολιτικές της ΕΕ για την κοινωνία της γνώσης.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....



Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από διαφορετικές πηγές.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και λήψη αποφάσεων.
- Άσκηση κριτικής.
- Λήψη αποφάσεων
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

**Συνοπτική περιγραφή του μαθήματος:**

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στη συγκριτική ανάλυση των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών της Ευρώπης και στη εξέταση της εκπαιδευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) από τη Σύσταση της ΕΟΚ μέχρι τη Συνθήκη της Λισσαβόνας και τη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στους άξονες μελέτης περιλαμβάνονται η ανάλυση και η εξέλιξη των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρεις διαφορετικές περιόδους: (α) 1945-1970, (β) 1970-1985 και (γ) μετά το 1985 και η μελέτη της θεσμικής διάρθρωσης της ευρωπαϊκής πολιτικής για την εκπαίδευση. Εξετάζονται ο τρόπος διαμόρφωσης των πολιτικών της ΕΕ και το πως η ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική επηρεάζει τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις πολιτικές των κρατών μελών της. Αναλύεται, επίσης, το περιεχόμενο εννοιών: «κοινωνία της γνώσης», «Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση» και «Ευρωπαϊκοποίηση».

**Θεματικές ενότητες:**

14. Εισαγωγή στη Συγκριτική Παιδαγωγική.
15. Τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
  - α. Πρώτη περίοδος (1945-1970): Η εποχή των μεταρρυθμίσεων.
  - β. Δεύτερη περίοδος (1970-1985): Η εποχή της κρίσης.
  - γ. Τρίτη περίοδος (1985 - ): Η εποχή της ευελιξίας.
16. Θεσμική διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εκπαίδευση.
17. Μορφές άσκησης της εκπαιδευτικής πολιτικής στην ΕΕ.
18. Η επιτροπή παιδείας.
19. Όψεις της Ευρωπαϊκής Εκπαιδευτικής Πολιτικής: πολιτικές για την πολυπολιτισμικότητα, την κινητικότητα και την ισοτιμία πτυχιών.
20. Η στρατηγική της Λισαβόνας για την Εκπαίδευση-Η ανοιχτή μέθοδος συντονισμού.
21. Η αναθεώρηση της Λισαβόνας-Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020.
22. Η διαδικασία της Μπολόνια-Η δημιουργία του ΕΧΑΕ-Η οικοδόμηση του ευρωπαϊκού χώρου της ανώτατης εκπαίδευσης.
23. Τα εργαλεία της Μπολόνια.
24. Οι πολιτικές για την «Κοινωνία της Γνώσης».
25. Επιδράσεις της Ευρωπαϊκής Εκπαιδευτικής Πολιτικής στην Ελληνική Εκπαίδευση.

26. Σύνοψη-Κριτική επισκόπηση-Επίλυση αποριών.

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις, πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση-διάλογος με τους φοιτητές/τριες</p>	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες.</li> <li>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του μαθήματος με την ανάρτηση των παραδόσεων, άλλου υποστηρικτικού υλικού και αρθρογραφίας.</li> <li>• Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά.</li> </ul>	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία</p>	<p>39</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>28</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>30</p>
	<p>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</p>	<p>28</p>
	<p></p>	<p></p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>125</p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b> <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <p>(α) Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του μαθήματος και τη συμμετοχή στη</p>	

<p><i>Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>συγγραφή και την παρουσίαση εργασιών (30% της τελικής βαθμολογίας).</p> <p>Η συγγραφή εργασίας του μαθήματος είναι ατομική ή ομαδική και αφορά α) στην ανάλυση και ερμηνεία ενός ζητήματος της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής, β) στη βιβλιογραφική επισκόπηση ενός θέματος σχετικού με το γνωστικό αντικείμενο της συγκριτικής παιδαγωγικής.</p> <p>(β) Συμπερασματική αξιολόγηση με γραπτή εξέταση σε ερωτήσεις τεκμηρίωσης άποψης συγκριτικής των στοιχείων της θεωρίας του μαθήματος (70% της τελικής βαθμολογίας).</p> <p>Διαφοροποιημένοι τρόποι αξιολόγησης:</p> <p>* Για φοιτητές/τριες με διαπιστωμένες μαθησιακές δυσκολίες δίνεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης.</p> <p>* Για φοιτητές/τριες Erasmus δίνεται η δυνατότητα εξέτασης μέσω της συγγραφής εκτεταμένου γραπτού δοκιμίου στην αγγλική γλώσσα.</p>
--	---

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><i>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Σταμέλος, Γ. &amp; Βασιλόπουλος, Α. (2004). <i>Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</li> <li>● Σιάκαρης, Κ. (2006). <i>Από την ΕΟΚ στην ΕΕ. Η αδύνατη εκπαιδευτική πολιτική</i>. Αθήνα: Gutenberg</li> </ul> <p><i>-Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Παπαδιαμαντάκη, Π. (2017). <i>Το Πανεπιστήμιο και οι πολιτικές για την Κοινωνία της Γνώσης</i>. Αθήνα: Gutenberg.</li> </ul>
--

- Σταμέλος, Γ. - Βασιλόπουλος, Α. (2013). Πολιτικές Διαβίου Μάθησης στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης: Η Ελληνική Περίπτωση. Αθήνα: Διόνικος.
- Τσαούσης, Δ. Γ. (2007). Η εκπαιδευτική πολιτική των διεθνών οργανισμών. Παγκόσμιες και Ευρωπαϊκές διαστάσεις. Αθήνα: Gutenberg.
- Πασιάς, Γ. (2006). Ευρωπαϊκή Ένωση και Εκπαίδευση: Θεσμικός Λόγος και Εκπαιδευτική Πολιτική (1950-1999). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση  
 Comparative Education  
 Comparative Education Review  
 International Journal of Comparative Education and Development  
 Research in Comparative Education and International Education  
 European Journal of Education

### «ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ»

#### ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΕΠ 811	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			

<p>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</p> <p><i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης</i></p> <p><i>γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i></p>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ-ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	<a href="https://www.ecourse.uoi.gr">https://www.ecourse.uoi.gr</a>

➤ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

*Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.*

*Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α*

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί:

- Να αντιλαμβάνονται την εξελικτική φύση της ψυχοπαθολογίας
- Να αναλύουν κριτικά τη φυσιολογική ανάπτυξη
- Να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων ψυχικών διαταραχών των παιδιών και των εφήβων
- Να εκτιμούν την αναγκαιότητα παραπομπής παιδιών και εφήβων
- Να εντοπίζουν τους προστατευτικούς παράγοντες αλλά και τους παράγοντες επικινδυνότητας των ψυχικών διαταραχών των παιδιών και των εφήβων
- Να εφαρμόζουν πρακτικές συμπερίληψης για μαθητές με ψυχικές διαταραχές
- Να αναπτύσσουν πρακτικές συνεργασίας με την οικογένεια παιδιών και εφήβων με ψυχικές διαταραχές
- Να διαχειρίζονται θέματα ηθικής φύσης

Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	.....
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	.....

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

➤ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εξελικτική Προσέγγιση της Ψυχοπαθολογίας
- Φυσιολογική Ανάπτυξη
- Ανασφαλής προσκόλληση
- Διαταραχή Φάσματος Αυτισμού

<ul style="list-style-type: none"> <li>• ΔΕΠ-Υ</li> <li>• Εναντιωματική προκλητική διαταραχή – Διαταραχή της συμπεριφοράς</li> <li>• Μαθησιακές δυσκολίες</li> <li>• Αγχώδεις διαταραχές</li> <li>• Διαταραχές του Καταθλιπτικού Φάσματος</li> <li>• Διαταραχές πρόσληψης τροφής</li> <li>• Κατάχρηση ουσιών</li> <li>• Σχιζοφρένεια</li> <li>• Συμπερίληψη</li> <li>• Η αποτελεσματική επικοινωνία γονέων-εκπαιδευτικών</li> </ul>

➤ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές	
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86

	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
<p style="text-align: center;"><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάπτυξης (100%)</p>	

➤ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Edgen, P., & Kauchak, D. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. Κριτική.

Κολαΐτης Γ. (2020). *Σύγχρονη Ψυχιατρική Παιδιού και Εφήβου: Ψυχική υγεία και Ψυχοπαθολογία*. ΒΗΤΑ Ιατρικές εκδόσεις.

Μανιαδάκη, Κ., & Κάκουρος, Ε. (2006). *Ψυχοπαθολογία Παιδιών και Εφήβων: Αναπτυξιακή προσέγγιση*. ΤΥΠΩΘΗΤΩ

Ο'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Gutenberg.

Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Μεταίχιμο.

Wenar, C., & Kerig, P. K. (2008). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία: Από τη βρεφική ηλικία στην εφηβεία*. Gutenberg.

Wilmshurst, L. (2011). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*. Gutenberg



5<sup>ο</sup> ή 6<sup>ο</sup> ή 7<sup>ο</sup> ή 8<sup>ο</sup> ΕΞΑΜΗΝΟ

## «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ»

## 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΣ-ΠΡ001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 <sup>ο</sup> – 8 <sup>ο</sup>
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ		
	ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	<p>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</p>		
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	<b>2 ΜΗΝΕΣ ΚΑΤ' ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ</b> ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 453/10.02.2021 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		2
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	gpa.uoi.gr		

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<b>Μαθησιακά Αποτελέσματα</b>
<p>Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, οι φοιτήτριες/τές θα είναι σε θέση:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Να αντιλαμβάνονται την ευρύτητα του φάσματος των επιλογών σχετικά με το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας με αφετηρία τις βασικές σπουδές τους.</li> <li>2. Να εφαρμόζουν γνώσεις και δεξιότητες που αναπτύσσουν κατά τη φοίτησή τους στο χώρο εργασίας.</li> <li>3. Να κρίνουν αν το αντικείμενο της πρακτικής τους άσκησης είναι πιθανή επαγγελματική επιλογή τους.</li> <li>4. Να αξιολογούν τις γνώσεις και δεξιότητές τους και την εν γένει επιστημονική τους κατάρτιση σε σχέση με το επαγγελματικό πεδίο στο οποίο ασκήθηκαν.</li> </ol>
<b>Γενικές Ικανότητες</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη.</li> <li>• Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.</li> <li>• Αυτόνομη εργασία.</li> <li>• Ομαδική εργασία.</li> <li>• Λήψη αποφάσεων.</li> </ul>

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης για 2 μήνες σε φορείς της επιλογής των φοιτητών, οι οποίοι έχουν συνάφεια με το επιστημονικό αντικείμενο της σχολής. Οι φορείς μπορούν να βρίσκονται οπουδήποτε πανελλαδικά. Το ωράριο της πρακτικής άσκησης είναι πλήρες και σύμφωνα με το ωράριο του φορέα στον οποίο ο φοιτητής πραγματοποιεί την πρακτική του άσκηση. Οι φοιτήτριες/τές αναλαμβάνουν καθήκοντα και αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο επόπτης τους στον φορέα. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης οι φοιτήτριες/τές:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Έρχονται σε επαφή με το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.</li> <li>• Εφαρμόζουν τις επιστημονικές τους γνώσεις σε πραγματικό περιβάλλον εργασίας.</li> <li>• Ενισχύουν την επιστημονική τους κατάρτιση με επαγγελματικές δεξιότητες και προσόντα.</li> <li>• Δικτυώνονται με φορείς και στελέχη φορέων.</li> <li>• Αποκτούν επαγγελματική εμπειρία.</li> </ul>
---

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b> <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο συνεργασία με τα στελέχη του Φορέα Υποδοχής Πρακτικής Άσκησης.</p>
<p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, &amp; στην Επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/τές.</p>

<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>		
<p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.                  Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p><b>Δραστηριότητα</b></p>	<p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p>
	<p>Πρακτική (τοποθέτηση)</p>	<p>2 μήνες, πλήρες ωράριο</p>
<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Σύνταξη Βιβλίου Πρακτικής Άσκησης από την/τον φοιτήτρια/τή.</li> <li>• Συμπλήρωση Έκθεσης Αξιολόγησης από τον επόπτη στον Φορέα Υποδοχής Πρακτικής Άσκησης.</li> <li>• Συμπλήρωση Έκθεσης Αξιολόγησης από τον Ακαδημαϊκό Επιβλέποντα της/του φοιτήτριας/ή.</li> </ul>	

**5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p><b>Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</b>                  ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΥΔΟΞΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.</p>
--